

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
FINANSINIŲ PRIEMONIŲ RINKŲ ĮSTATYMO NR. X-1024 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2018 m. birželio 5 d. Nr. XIII-1234
Vilnius

**1 straipsnis. Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024
nauja redakcija**

Pakeisti Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymą Nr. X-1024 ir jį išdėstyti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
FINANSINIŲ PRIEMONIŲ RINKŲ
ĮSTATYMAS**

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šio įstatymo paskirtis – reglamentuoti visuomeninius santykius, siekiant užtikrinti sąžiningą, atvirą ir efektyvų finansinių priemonių rinkų veikimą, investuotojų interesų apsaugą ir sisteminės rizikos ribojimą.

2. Šiuo įstatymu siekiama suderinti finansinių priemonių rinkų reglamentavimą su Europos Sąjungos teisės aktais, nurodytais šio įstatymo priede.

2 straipsnis. Įstatymo taikymo sritis

1. Šis įstatymas nustato reikalavimus, kurių turi laikytis finansų maklerio įmonės, reguliuojamos rinkos operatoriai, informacijos apie sandorius paslaugų teikėjai, trečiųjų valstybių įmonės, teikiančios investicines paslaugas ar vykdančios investicinę veiklą, ir centriniai vertybinių popierių depozitoriumai.

2. Šio straipsnio 7 dalies ir šio įstatymo 12, 16, 21–24 straipsnių, II skyriaus trečiojo skirsnio (išskyrus 36 straipsnio 4 dalį), ketvirtojo, penktojo ir šeštojo skirsnių, 93, 96, 101, 102,

109, 110, 112, 113, 114, 115 straipsnių nuostatos *mutatis mutandis* taikomos kredito įstaigoms, teikiančioms investicines paslaugas ir (arba) vykdančioms investicinę veiklą.

3. Šio įstatymo 12 straipsnio, 16 straipsnio 1, 8 ir 12 dalių, 28–32, 34, 35 straipsnių, 36 straipsnio (išskyrus šio straipsnio 4 dalį), 39, 93, 94, 101, 102, 112, 113, 114 straipsnių nuostatos *mutatis mutandis* taikomos finansų maklerio įmonėms ir kredito įstaigoms, platinančioms struktūrizuotus indėlius arba teikiančioms konsultacijas dėl jų įsigijimo.

4. Šio įstatymo 21 straipsnio nuostatos *mutatis mutandis* taikomos reguliuojamų rinkų ir daugiašalių prekybos sistemų nariams arba dalyviams, nurodytiems šio straipsnio 5 dalies 1, 5, 9 ir 10 punktuose, net ir tuo atveju, jeigu jie pagal šį įstatymą neprivalo turėti veiklos licencijos.

5. Šis įstatymas, išskyrus IV skyriuje nustatytus reikalavimus, netaikomas:

1) draudimo įmonėms, taip pat subjektams, turintiems teisę Lietuvos Respublikoje vykdyti perdraudimo ar pakartotinio perdraudimo (retrocesijos) veiklą, kaip numatyta Lietuvos Respublikos draudimo įstatyme;

2) asmenims, teikiantiems investicines paslaugas išimtinai jų patronuojančiosioms įmonėms, savo patronuojamosioms įmonėms arba jų patronuojančiųjų įmonių kitoms patronuojamosioms įmonėms;

3) asmenims, kurie pavieniais atvejais, kaip nustatyta 2016 m. balandžio 25 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2017/565, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES papildoma nuostatomis dėl investicinių įmonių organizacinių reikalavimų bei veiklos sąlygų ir toje direktyvoje apibrėžtų terminų (OL 2017 L 87, p. 1), 4 straipsnyje, teikia investicines paslaugas užsiimdami profesine veikla, reglamentuojama teisės aktais ar etikos kodeksais, nedraudžiančiais teikti investicinių paslaugų;

4) asmenims, savo sąskaita sudarantiems sandorius dėl finansinių priemonių ir neteikiantiems kitų investicinių paslaugų, taip pat ne finansų įstaigoms, prekybos vietoje vykdančioms sandorius, kuriuos galima objektyviai įvertinti ir nustatyti, kad jie mažina tiesiogiai su tuo ne finansų įstaigų ar jų grupių komercine ar išdo finansavimo veikla susijusią riziką. Išimtis netaikoma asmenims, sudarantiems sandorius ar teikiantiems investicines paslaugas dėl biržos prekių išvestinių finansinių priemonių, šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų (toliau – apyvartinis taršos leidimas) arba su apyvartiniais taršos leidimais susietų išvestinių finansinių priemonių, rinkos formuotojams, reguliuojamos rinkos ar daugiašalės prekybos sistemos nariams ir dalyviams, tiesioginę elektroninę prieigą prie prekybos vietos turintiems asmenims, didelio dažnio algoritminės prekybos metodą taikantiems asmenims ir asmenims, kurie, vykdydami klientų pavedimus, sudaro sandorius savo sąskaita;

5) veiklos vykdytojams, kuriems taikomi Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo reikalavimai ir kurie sudarydami sandorius dėl apyvartinių

taršos leidimų nevykdo savo klientų pavedimų, neteikia kitų investicinių paslaugų ir nevykdo investicinės veiklos, išskyrus sandorių sudarymą savo sąskaita, o sudarydami sandorius savo sąskaita netaiko didelio dažnio algoritminės prekybos metodo;

6) asmenims, teikiantiems investicines paslaugas, kurias sudaro tik investicinių programų, kuriose dalyvauja jų darbuotojai, administravimas;

7) asmenims, teikiantiems investicines paslaugas, kurias sudaro tik investicinių programų, kuriose dalyvauja jų darbuotojai, administravimas ir investicinių paslaugų teikimas jų patronuojančiosioms įmonėms, savo patronuojamosioms įmonėms arba jų patronuojančiųjų įmonių kitoms patronuojamosioms įmonėms;

8) Europos centrinių bankų sistemos nariams ir kitiems panašias funkcijas Europos Sąjungoje atliekantiems nacionaliniams subjektams, kitiems viešiesiems juridiniams asmenims, vykdančioms arba dalyvaujantiems vykdančios valstybės skolos valdymą Europos Sąjungoje, taip pat tarptautinėms finansų institucijoms, kurias įsteigė dvi ar daugiau valstybių narių ir kurioms pavesta skirstyti finansavimą ir teikti finansinę paramą savo nariams, patiriantiems ar galintiems patirti finansinių sunkumų;

9) kolektyvinio investavimo subjektams ir pensijų fondams, neatsižvelgiant į tai, ar jų veikla reguliuojama Europos Sąjungos mastu, taip pat jų depozitoriumams ir valdytojams;

10) asmenims, įskaitant ir rinkos formuotojus, savo sąskaita sudarantiems sandorius dėl biržos prekių išvestinių finansinių priemonių, apyvartinių taršos leidimų arba su apyvartiniais taršos leidimais susietų išvestinių finansinių priemonių, išskyrus asmenis, kurie, vykdydami klientų pavedimus, sudaro sandorius savo sąskaita, taip pat asmenims, teikiantiems investicines paslaugas, kitas negu sandorių sudarymas savo sąskaita, dėl biržos prekių išvestinių finansinių priemonių, apyvartinių taršos leidimų arba su apyvartiniais taršos leidimais susietų išvestinių finansinių priemonių savo pagrindinės veiklos klientams ar paslaugų teikėjams. Šiame punkte nustatytos išimtys taikomos, jeigu yra visi šie požymiai:

a) vertinant kiekvieną veiklą individualiai ir bendrą vykdomą veiklą, tai visos įmonių grupės mastu yra papildoma veikla greta vykdomos pagrindinės veiklos, kai pagrindinė veikla nėra investicinių paslaugų ar banko paslaugų teikimas arba rinkos formuotojo paslaugų dėl biržos prekių išvestinių finansinių priemonių teikimas;

b) šie asmenys netaiko didelio dažnio algoritminės prekybos metodo;

c) šie asmenys ne rečiau kaip kartą per metus praneša priežiūros institucijai, kad naudojami šiame punkte nustatyta išimtimi, o kai yra priežiūros institucijos prašymas, – pateikia pagrindimą, kodėl šiame punkte nurodytą savo vykdomą veiklą priskiria prie papildomos veiklos;

11) asmenims, teikiantiems rekomendacijas dėl investavimo, kai jie verčiasi kitos rūšies profesine veikla, nepatenkančia į šio įstatymo reglamentavimo sritį, jeigu tokių rekomendacijų teikimas nėra atskirai atlyginamas;

12) Danijos ir Suomijos pensijų fondų įsteigtoms asociacijoms, kurių vienintelis tikslas yra šių asociacijų nariais esančių pensijų fondų turto valdymas;

13) *agenti di cambio*, kurių veikla reglamentuojama 1998 m. vasario 24 d. Italijos įstatyminio dekreto Nr. 58 201 straipsnyje;

14) perdavimo sistemos operatoriams, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatyme, ir gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriams, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatyme (toliau – perdavimo sistemos operatorius), vykdančiams šiuose įstatymuose, 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 714/2009 dėl prieigos prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo sąlygų, panaikinančiame Reglamentą (EB) Nr. 1228/2003 (OL 2009 L 211, p. 15), 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 715/2009 dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų, panaikinančiame Reglamentą (EB) Nr. 1775/2005 (OL 2009 L 211, p. 36), arba tinklo kodeksuose ar gairėse, priimtose įgyvendinant šiame punkte nurodytų reglamentų nuostatas, nurodytą perdavimo sistemos operatorių veiklą, taip pat balansavimo energijos tiekėjams, skirstomųjų tinklų operatoriams ir skirstymo sistemos operatoriams, suskystintų gamtinių dujų sistemos operatoriams ir viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratoriams. Šiame punkte nustatyta išimtis taikoma tik pavestas funkcijas siekiantiems atlikti šiame punkte nurodytiems asmenims, vykdančioms investicinę veiklą ar teikiantiems investicines paslaugas, susijusias su biržos prekių išvestinėmis finansinėmis priemonėmis. Išimtis netaikoma antrinės apyvartos rinkos operatoriams, įskaitant operatorius, vykdančius antrinės prekybos platformų, kuriose prekiaujama finansinėmis perdavimo teisėmis, veiklą;

15) centriniams vertybinių popierių depozitoriumams ir kitiems analogiškas funkcijas valstybėse narėse atliekantiems ir Europos Sąjungos teisės reglamentuojamiems subjektams tokiu mastu, kiek jų veikla reglamentuojama Europos Sąjungos teisės.

6. Šio įstatymo nuostatos netaikomos asmenims, nurodytiems šio straipsnio 5 dalies 1, 9 ir 10 punktuose, nesvarbu, ar jie atitinka šio straipsnio 5 dalies 4 punkto antrajame sakinyje nustatytas sąlygas.

7. Šis įstatymas nesuteikia teisės teikti investicinių paslaugų sandorio šalies teisėmis, kai sandorius sudaro viešieji juridiniai asmenys, atliekantys valstybės skolos valdymo funkcijas, taip pat Europos centrinių bankų sistemos nariai, atliekantys Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo

ir Protokole (Nr. 4) dėl Europos centrinių bankų sistemos ir Europos Centrinio Banko statuto nustatytas funkcijas ar atliekantys analogiškas funkcijas pagal valstybių narių nacionalinę teisę.

8. Visos daugiašalės sistemos privalo veikti arba pagal šio įstatymo II skyriaus nuostatas, reglamentuojančias daugiašalių prekybos sistemų ar organizuotos prekybos sistemų veiklą, arba pagal šio įstatymo III skyriaus nuostatas, reglamentuojančias reguliuojamos rinkos veiklą.

9. Finansų maklerio įmonės ir kredito įstaigos, kurios organizuotai, dažnai, sistemingai ir dideliu mastu, vykdydamos klientų pavedimus, sudaro sandorius savo sąskaita už reguliuojamos rinkos, daugiašalės prekybos sistemos arba organizuotos prekybos sistemos ribų, turi laikytis Reglamento (ES) Nr. 600/2014 III antraštinėje dalyje nustatytų reikalavimų.

10. Nepažeidžiant Reglamento (ES) Nr. 600/2014 23 ir 28 straipsniuose nustatytų reikalavimų, visiems finansinių priemonių sandoriams, kurie sudaromi ne daugiašalėse sistemose arba ne sisteminę prekybą vykdančių finansų maklerio įmonių, kaip nurodyta šio straipsnio 8 ir 9 dalyse, taikomi Reglamento (ES) Nr. 600/2014 III antraštinėje dalyje nustatyti reikalavimai.

11. Finansų maklerio įmonėms Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nuostatos taikomos tiek, kiek šis įstatymas nenustato kitaip.

3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Algoritminė prekyba** – prekyba finansinėmis priemonėmis, kai kompiuteriniu algoritmu automatiškai nustatomi atskiri pavedimų parametrai, tokie kaip pavedimo iniciatyvos laikas, vykdymo kaina arba mastas, vykdymo būdas ir pan., o žmogaus įsikišimas ribotas arba jo visai nėra. Prekyba nelaikoma algoritmine, kai sistemos naudojamos tik pavedimams perduoti į vieną ar daugiau prekybos vietų, pavedimams apdoroti, kai nenustatomi jokie prekybos parametrai, pavedimams patvirtinti arba įvykdytiems sandoriams apdoroti po prekybos.

2. **Biržoje prekiaujamas fondas** – kolektyvinio investavimo subjektas, kurio bent vienos klasės investiciniais vienetais ar akcijomis prekiaujama visą dieną bent vienoje prekybos vietoje dalyvaujant bent vienam rinkos formuotojui, kuris imasi veiksmų siekdamas užtikrinti, kad šio kolektyvinio investavimo subjekto investicinių vienetų ar akcijų kaina toje prekybos vietoje labai nesiskirtų nuo grynujų aktyvų vertės ir, jei taikoma, nuo orientacinės grynujų aktyvų vertės, tenkančios to kolektyvinio investavimo subjekto vienam investiciniam vienetai ar akcijai.

3. **Biržos prekių išvestinės finansinės priemonės** – kaip tai apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 600/2014 2 straipsnio 1 dalies 30 punkte.

4. Buveinės valstybė narė:

1) valstybė narė, kurioje registruota finansų maklerio įmonės buveinė. Jeigu kitoje valstybėje narėje įsteigta finansų maklerio įmonė pagal tos valstybės narės teisę neturi

registruotos buveinės arba finansų maklerio įmonės teisėmis veikia fizinis asmuo, – valstybė narė, kurioje yra įmonės buveinė arba fizinio asmens gyvenamoji vieta;

2) valstybė narė, kurioje registruota reguliuojamos rinkos buveinė. Jeigu kitoje valstybėje narėje įsteigta reguliuojama rinka pagal tos valstybės narės teisę neturi registruotos buveinės, – valstybė narė, kurioje yra reguliuojamos rinkos buveinė;

3) valstybė narė, kurioje registruota daugiašalės prekybos sistemos operatoriaus buveinė. Jeigu kitoje valstybėje narėje įsteigtas daugiašalės prekybos sistemos operatorius pagal tos valstybės narės teisę neturi registruotos buveinės, – valstybė narė, kurioje yra daugiašalės prekybos sistemos operatoriaus buveinė;

4) valstybė narė, kurioje registruota patvirtinto informacijos apie sandorius teikimo subjekto, konsoliduotos informacijos apie sandorius teikimo subjekto arba patvirtinto pranešimų apie sandorius teikimo subjekto buveinė. Jeigu kitoje valstybėje narėje įsteigtas informacijos apie sandorius teikimo subjektas, konsoliduotos informacijos apie sandorius teikimo subjektas arba patvirtinto pranešimų apie sandorius teikimo subjektas pagal tos valstybės narės teisę neturi registruotos buveinės arba informacijos apie sandorius teikimo subjekto, konsoliduotos informacijos apie sandorius teikimo subjekto arba patvirtinto pranešimų apie sandorius teikimo subjekto teisėmis veikia fizinis asmuo, – valstybė narė, kurioje yra įmonės buveinė arba fizinio asmens gyvenamoji vieta.

5. Centrinis vertybinių popierių depozitoriumas (toliau – centrinis depozitoriumas) – kaip tai apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 909/2014 2 straipsnio 1 dalies 1 punkte.

6. Daugiašalė prekybos sistema – finansų maklerio įmonės arba reguliuojamos rinkos operatoriaus administruojama daugiašalė sistema, kurioje pagal neleidžiančias veikti savo nuožiūra taisykles suderinami trečiųjų asmenų ketinimai pirkti ir parduoti finansines priemones, lemiantys sandorių dėl finansinių priemonių sudarymą.

7. Daugiašalė sistema – sistema, kurioje tarpusavyje derinami daugelio trečiųjų asmenų ketinimai dėl finansinių priemonių pirkimo ir pardavimo.

8. Depozitoriumo pakvitavimas – kapitalo rinkoje cirkuliuojantis perleidžiamasis vertybinis popierius, kurio turėtojų priklauso nuosavybės teisės į kitoje valstybėje įsteigto emitento vertybinius popierius, kuris gali būti įtrauktas į prekybą reguliuojamoje rinkoje ir kuriuo prekiaujama, nepaisant prekybos kitoje valstybėje įsteigto emitento vertybiniais popieriais.

9. Didelio dažnio algoritminės prekybos metodas – algoritminės prekybos metodas, kuriam būdingi visi šie požymiai:

1) infrastruktūra, skirta kuo mažesnei tinklo ir kitų rūšių delsai užtikrinti, įskaitant bent vieną iš šių priemonių algoritminės prekybos pavedimui įvesti: kolokaciją (angl. *co-location*), artiveikos prieglobą (angl. *proximity hosting*) ar sparčiąją tiesioginę elektroninę prieigą;

2) pavedimų inicijavimas, generavimas, perdavimas ar vykdymas per sistemą, žmogui nesikišant į atskirus sandorius ar pavedimus;

3) didelis per dieną gaunamų pranešimų srautas, kurį sudaro pavedimai, kotiruotės ar panaikinimai.

10. **Didmeninis energetikos produktas** – kaip tai apibrėžta 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1227/2011 dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo (OL 2011 L 326, p. 1) (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 1227/2011) 2 straipsnio 4 punkte.

11. **Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra** – 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 713/2009, įsteigiančiu Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrą (OL 2009 L 211, p. 1), įsteigta institucija.

12. **Europos bankininkystės institucija** – 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/78/EB (OL 2010 L 331, p. 12), įsteigta institucija.

13. **Europos sisteminės rizikos valdyba** – 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1092/2010 dėl Europos Sąjungos finansų sistemos makrolygio rizikos ribojimo priežiūros ir Europos sisteminės rizikos valdybos įsteigimo (OL 2010 L 331, p. 1) įsteigta institucija.

14. **Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija** – 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1095/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija) ir iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB bei panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/77/EB (OL 2010 L 331, p. 84) (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 1095/2010), įsteigta institucija.

15. **Finansinės priemonės** – bet kuri iš šių priemonių:

1) perleidžiamieji vertybiniai popieriai;

2) pinigų rinkos priemonės;

3) kolektyvinio investavimo subjektų vertybiniai popieriai;

4) su perleidžiamaisiais vertybiniais popieriais, valiutomis, palūkanų normomis ar pajamingumu susieti pasirinkimo, ateities, apsikaitimo, išankstiniai palūkanų normos sandoriai ir kitos išvestinės finansinės priemonės, taip pat apyvartiniai taršos leidimai ir kitos su

apyvartiniais taršos leidimais susietos išvestinės finansinės priemonės, finansiniai indeksai ir kitos priemonės, už kurias gali būti atsiskaitoma grynaisiais pinigais arba prekėmis;

5) su biržos prekėmis susieti pasirinkimo, ateities, apsikeitimo, išankstiniai sandoriai ir kitos su biržos prekėmis susietos išvestinės finansinės priemonės, už kurias atsiskaitoma grynaisiais pinigais arba gali būti atsiskaitoma grynaisiais pinigais vienos iš šalių pasirinkimu (išskyrus nemokumo ir veiklos nutraukimo atvejus);

6) su biržos prekėmis susieti ir į prekybą reguliuojamoje rinkoje, daugiašalėje prekybos sistemoje arba organizuotos prekybos sistemoje įtraukti pasirinkimo, ateities, apsikeitimo sandoriai ir kitos su biržos prekėmis susietos išvestinės finansinės priemonės, už kurias gali būti atsiskaitoma prekėmis, išskyrus didmeninius energetikos produktus, kuriais prekiaujama organizuotos prekybos sistemoje ir už kuriuos privalo būti atsiskaitoma prekėmis;

7) su biržos prekėmis susieti pasirinkimo, ateities, apsikeitimo, išankstiniai sandoriai ir kiti su biržos prekėmis susieti išvestiniai susitarimai, už kuriuos gali būti atsiskaitoma prekėmis ir kurie nėra nurodyti šios dalies 6 punkte, su sąlyga, kad jie nėra skirti komerciniams tikslams, tačiau turi kitų išvestinių finansinių priemonių požymių;

8) kredito rizikos perkėlimo išvestinės finansinės priemonės;

9) finansiniai susitarimai dėl skirtumų;

10) su klimato sąlygų pokyčiais, krovinių gabenimo įkainiais, infliacijos rodikliais ar kitais oficialiais ekonominės statistikos rodikliais susieti pasirinkimo, ateities, apsikeitimo, išankstiniai palūkanų normos sandoriai ir kitos išvestinės finansinės priemonės, už kurias atsiskaitoma grynaisiais pinigais arba gali būti atsiskaitoma grynaisiais pinigais vienos iš sandorio šalių pasirinkimu (neįskaitant nemokumo ir veiklos nutraukimo atvejų), taip pat kiti išvestiniai susitarimai, susieti su turtu, teisėmis, įsipareigojimais, indeksais ir kitomis priemonėmis, nenurodytomis šioje dalyje, kurios turi kitų išvestinių finansinių priemonių požymių, atsižvelgiant į tai, ar, *inter alia*, jos yra įtrauktos į prekybą reguliuojamoje rinkoje, daugiašalėje prekybos sistemoje ar organizuotos prekybos sistemoje;

11) apyvartiniai taršos leidimai, kuriuos sudaro bet kurie apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos tikslais pripažinti vienetai.

16. Finansinių priemonių portfelio valdymas – kliento portfelio, į kurio sudėtį įeina viena ar daugiau finansinių priemonių, valdymas savo nuožiūra pagal individualų kliento pavedimą.

17. Finansinių priemonių portfelis – investuotojo turimų finansinių priemonių rinkinys.

18. Finansų maklerio įmonė – juridinis asmuo, kurio nuolatinė veikla yra profesionalus vienos ar kelių investicinių paslaugų teikimas tretiesiems asmenims ir (arba) profesionalus

vienos ar kelių rūšių investicinės veiklos vykdymas. Kitose valstybėse narėse įsteigtos finansų maklerio įmonės gali neturėti juridinio asmens statuso.

19. Finansų maklerio įmonės filialas – su įmonės buveinės vieta nesutampantis ir juridinio asmens teisių neturintis finansų maklerio įmonės padalinys, kuris teikia tik tas investicines paslaugas ir (arba) vykdo investicinę veiklą ir gali teikti tik tas papildomas paslaugas, kurias leidžiama teikti pagal finansų maklerio įmonės licenciją. Visos veiklos vietos, kurias finansų maklerio įmonė įsteigė toje pačioje priimančiojoje valstybėje narėje, yra laikomos vienu filialu.

20. Finansų maklerio įmonės kvalifikuotoji įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalis – tiesiogiai arba netiesiogiai valdoma finansų maklerio įmonės įstatinio kapitalo ar balsavimo teisių dalis, kuri sudaro ne mažiau kaip 1/10 įstatinio kapitalo ar balsavimo teisių arba leidžia daryti esminį poveikį finansų maklerio įmonės valdymui ir kuriai apskaičiuoti naudojama Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 23 ir 24 straipsniuose nurodyta informacija ir taikoma 26 straipsnyje nustatyta balsų skaičiavimo tvarka.

21. Finansų maklerio įmonės priklausomas tarpininkas (toliau – priklausomas tarpininkas) – fizinis ar juridinis asmuo, kuris, veikdamas išimtinai vienos finansų maklerio įmonės vardu ir šiai finansų maklerio įmonei esant visapusiškai ir besąlygiškai atsakingai už jos priklausomo tarpininko veiksmus, siūlo klientams ar potencialiems klientams investicines ir (arba) papildomas paslaugas, priima ir perduoda klientų nurodymus ar pavedimus dėl investicinių paslaugų ar finansinių priemonių, platina finansines priemones arba teikia investavimo rekomendacijas klientams arba potencialiems klientams dėl finansinių priemonių ar investicinių ir (arba) papildomų paslaugų. Kitose valstybėse narėse įsteigtos finansų maklerio įmonės tarpininkas gali neturėti juridinio asmens statuso.

22. Glaudūs ryšiai – padėtis, kai du ar daugiau fizinių ar juridinių asmenų, kitų organizacijų ir jų padalinių sieja:

1) dalyvavimo ryšiai, kai ne mažiau kaip 1/5 įmonės įstatinio kapitalo ar balsavimo teisių yra valdoma tiesiogiai arba kontrolės būdu;

2) kontrolės ryšiai, apimantys patronuojančiosios ir patronuojamosios įmonių santykius, atsirandančius kontrolės pagrindu, taip pat kitus panašius santykius tarp fizinio ar juridinio asmens ir įmonės, atsižvelgiant į tai, kad įmonės patronuojamosios įmonės patronuojamoji įmonė kartu yra laikoma ir pirmosios įmonės patronuojamąja įmone;

3) nuolatiniai kontrolės ryšiai su tuo pačiu asmeniu, kai du ar daugiau fizinių ar juridinių asmenų yra nuolat susiję kontrolės ryšiu su tuo pačiu asmeniu, laikoma, kad glaudūs ryšiai yra tarp visų šių asmenų.

23. **Įmonių grupė** – kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatyme.

24. **Informacijos apie sandorius paslaugų teikėjas** – juridinis asmuo, kuris nuolat ir profesionaliai teikia patvirtinto informacijos apie sandorius skelbimo subjekto, konsoliduotos informacijos apie sandorius skelbimo subjekto arba patvirtinto pranešimų apie sandorius teikimo subjekto paslaugas. Kitose valstybėse narėse įsteigti informacijos apie sandorius paslaugų teikėjai gali neturėti juridinio asmens statuso.

25. **Investavimo rekomendacija** – finansų maklerio įmonės arba kliento iniciatyva klientui teikiama asmeninio pobūdžio rekomendacija dėl vieno ar kelių sandorių, susijusių su finansinėmis priemonėmis.

26. **Investicinės paslaugos ir investicinė veikla** (toliau – investicinės paslaugos) – su viena ar keliomis finansinėmis priemonėmis susijusios šios paslaugos ir veikla:

- 1) pavedimų priėmimas ir perdavimas;
- 2) pavedimų vykdymas klientų sąskaita;
- 3) sandorių sudarymas savo sąskaita;
- 4) finansinių priemonių portfelio valdymas;
- 5) investavimo rekomendacijų teikimas;
- 6) finansinių priemonių pasirašymas ir (arba) platinimas įsipareigojant jas išplatinti;
- 7) finansinių priemonių platinimas neįsipareigojant jų išplatinti;
- 8) daugiašalės prekybos sistemos administravimas;
- 9) organizuotos prekybos sistemos administravimas.

27. **Investuotojas** – asmuo, nuosavybės teise turintis finansinių priemonių arba ketinantis jų įsigyti.

28. **Įsigyjantysis asmuo** – tiesiogiai ar netiesiogiai įsigyti arba tiesiogiai ar netiesiogiai padidinti turimą finansų maklerio įmonės kvalifikuotąjį įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį nusprendęs fizinis ar juridinis asmuo arba kartu veikiantys asmenys.

29. **Išvestinės finansinės priemonės** – kaip tai apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 600/2014 2 straipsnio 1 dalies 29 punkte.

30. **Jungtinė (konsoliduota) priežiūra** – kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatyme.

31. **Kartu veikiantys asmenys** – du ar daugiau asmenų, kurie, remdamiesi savo aiškiai sudarytu ar numanomu žodiniu ar rašytiniu susitarimu, įgyvendina ar siekia įgyvendinti savo teises, suteikiamas turimos finansų maklerio įmonės kvalifikuotosios įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalies.

32. **Klientas** – fizinis ar juridinis asmuo, kita organizacija ar jos padalinys, kuriam finansų maklerio įmonė teikia investicines paslaugas ir (arba) papildomas paslaugas.

33. **Kolektyvinio investavimo subjekto valdymo įmonė** (toliau – valdymo įmonė) – kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatyme.

34. **Konsoliduotos informacijos apie sandorius skelbimo subjektas** – juridinis asmuo, kuris surenka iš reguliuojamų rinkų, daugiašalių prekybos sistemų, organizuotos prekybos sistemų ir patvirtintų informacijos apie sandorius skelbimo subjektų informaciją apie sandorius dėl Reglamento (ES) Nr. 600/2014 6, 7, 10, 12, 13, 20 ir 21 straipsniuose nurodytų finansinių priemonių ir konsoliduoja šią informaciją į nepertraukiamą nuolat atnaujinamą elektroninių duomenų srautą, pateikiantį bendrą informaciją apie finansinės priemonės, dėl kurios buvo sudaryti sandoriai, kiekį ir kainą. Kitose valstybėse narėse įsteigti konsoliduotos informacijos apie sandorius skelbimo subjektai gali neturėti juridinio asmens statuso.

35. **Kontrolė** – tiesioginis ir (arba) netiesioginis lemiamas poveikis įmonei, kaip tai apibrėžta Įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatyme.

36. **Kredito įstaiga** – kaip tai apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 575/2013 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte.

37. **Lyginamojo indekso administratorius** – kaip tai apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 2016/1011 3 straipsnio 6 dalyje.

38. **Likvidžioji rinka** – finansinės priemonės ar tam tikros klasės finansinių priemonių rinka, kurioje nuolat yra pasirengusių ir norinčių sudaryti sandorį pirkėjų ir pardavėjų. Ši rinka vertinama atsižvelgiant į specifines tam tikros finansinės priemonės arba tam tikros klasės finansinių priemonių rinkos struktūras ir remiantis šiais kriterijais:

1) vidutiniu sandorių dažniu ir dydžiu įvairiomis rinkos sąlygomis, atsižvelgiant į tam tikros klasės finansinės priemonės produktų pobūdį ir gyvavimo ciklą;

2) rinkos dalyvių skaičiumi ir tipu, įskaitant konkretaus produkto rinkos dalyvių ir finansinių priemonių, kuriomis prekiaujama, santykį;

3) vidutiniu siūlomos ir prašomos kainos skirtumų dydžiu, kai jis žinomas.

39. **Mažos ir vidutinės įmonės** – įmonės, kurių vidutinė rinkos kapitalizacija per pastaruosius 3 kalendorinius metus kiekvienų metų pabaigoje nesiekė 200 milijonų eurų.

40. **Mažų ir vidutinių įmonių augimo rinka** – daugiašalė prekybos sistema, kuriai suteiktas mažų ir vidutinių įmonių augimo rinkos statusas pagal šio įstatymo 25 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

41. **Nepriekaištingos reputacijos asmuo** – fizinis ar juridinis asmuo, kurio reputacija, remiantis šio įstatymo 9 straipsnio 6 ir 7 dalių nuostatomis, abejoti nėra pagrįstos priežasties.

42. **Neprofesionalusis klientas** – klientas, kuris nepriskiriamas nei prie profesionaliųjų klientų, nei prie tinkamų sandorio šalių.

43. **Organizuotos prekybos sistema** – daugiašalė sistema, kuri nėra reguliuojama rinka ar daugiašalė prekybos sistema ir kurioje daugiašaliai trečiųjų asmenų ketinimai dėl obligacijų, struktūrizuotų finansinių produktų, apyvartinių taršos leidimų arba išvestinių finansinių priemonių pirkimo ir pardavimo derinami siekiant sudaryti sandorius.

44. **Pagrindinė sandorio šalis** – kaip tai apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 648/2012 2 straipsnio 1 dalyje.

45. Papildomos paslaugos:

1) finansinių priemonių saugojimas, apskaita ir valdymas klientų sąskaita, įskaitant turto saugojimą ir kitas su tuo susijusias paslaugas, tokias kaip pinigų ar finansinio užstato valdymas, išskyrus vertybinių popierių sąskaitų tvarkymą aukščiausiu lygiu pagal šio įstatymo VI skyrių;

2) suteikimas investuotojui kredito ar paskolos, kuriais naudodamasis investuotojas gali sudaryti sandorį dėl vienos ar kelių finansinių priemonių, o kreditą ar paskolą suteikianti įmonė pati dalyvauja sudarant sandorį;

3) įmonių konsultavimas kapitalo struktūros, verslo strategijos ir kitais su tuo susijusiais klausimais, taip pat patarimai ir paslaugos, susijusios su įmonių reorganizavimu ir įsigijimu;

4) užsienio valiutos keitimo paslaugos, kai jos yra susijusios su investicinių paslaugų teikimu;

5) investiciniai tyrimai, finansinė analizė ar kitos bendro pobūdžio rekomendacijos, susijusios su sandoriais dėl finansinių priemonių;

6) su finansinių priemonių platinimu susijusios paslaugos;

7) investicinės paslaugos, investicinė veikla ir papildomos paslaugos, susijusios su finansinėmis priemonėmis, turtu ar kitais objektais, su kuriais yra susietos išvestinės finansinės priemonės, nurodytos šio straipsnio 15 dalies 5, 6, 7 ir 10 punktuose, su sąlyga, kad teikiamos investicinės paslaugos ar papildomos paslaugos arba vykdoma investicinė veikla yra susijusi su šiomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis.

46. **Patronuojamoji įmonė** – kaip tai apibrėžta Įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatyme.

47. **Patronuojančioji įmonė** – kaip tai apibrėžta Įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatyme.

48. **Patvarioji laikmena** – priemonė, kuri suteikia galimybę klientui saugoti ir be pakeitimų atkurti asmeniškai jam skirtą informaciją taip, kad ji būtų prieinama per visą informacijos paskirtą atitinkantį laikotarpį.

49. **Patvirtintas informacijos apie sandorius skelbimo subjektas** – juridinis asmuo, kuris Reglamento (ES) Nr. 600/2014 20 ir 21 straipsniuose nustatyta tvarka finansų maklerio įmonės vardu viešai skelbia informaciją apie finansų maklerio įmonės sąskaita arba jos klientų naudai sudarytų sandorių dydį, kainą ir sandorio sudarymo laiką. Kitose valstybėse narėse įsteigti patvirtinti informacijos apie sandorius skelbimo subjektai gali neturėti juridinio asmens statuso.

50. **Patvirtintas pranešimų apie sandorius teikimo subjektas** – juridinis asmuo, kuris Reglamento (ES) Nr. 600/2014 26 straipsnyje nustatyta tvarka finansų maklerio įmonės vardu pateikia priežiūros institucijai arba Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai pranešimus apie finansų maklerio įmonės sudarytus sandorius. Kitose valstybėse narėse įsteigti patvirtinti pranešimų apie sandorius skelbimo subjektai gali neturėti juridinio asmens statuso.

51. **Pavedimų vykdymas kliento sąskaita** – veikla, kuria siekiama kliento sąskaita sudaryti pirkimo–pardavimo sandorius dėl vienos ar kelių finansinių priemonių, įskaitant sandorių dėl finansų maklerio įmonės ar kredito įstaigos išleidžiamų finansinių priemonių pardavimo sudarymą finansinių priemonių išleidimo metu.

52. **Perleidžiamieji vertybiniai popieriai** – kapitalo rinkoje galintys cirkuliuoti vertybiniai popieriai (išskyrus mokėjimo priemones):

1) akcinių bendrovių ir uždarytų akcinių bendrovių (toliau – bendrovė) akcijos ir kiti vertybiniai popieriai, lygiaverčiai bendrovių, partnerystės pagrindu veikiančių bendrijų ir kitų subjektų akcijoms (dalims, pajams), taip pat depozitoriumo pakvitavimai dėl akcijų;

2) obligacijos ir kitų formų ne nuosavybės vertybiniai popieriai, įskaitant depozitoriumo pakvitavimus dėl ne nuosavybės vertybinių popierių;

3) kiti vertybiniai popieriai, suteikiantys teisę įsigyti ar perleisti perleidžiamuosius vertybinius popierius arba lemiantys piniginius atsiskaitymus, nustatomus atsižvelgiant į perleidžiamuosius vertybinius popierius, valiutas, palūkanų normas, pajamingumą, biržos prekes arba kitus indeksus ar priemones.

53. **Pinigų rinkos priemonės** – priemonės, kuriomis paprastai prekiaujama pinigų rinkoje – išdo vekseliai, indėlio sertifikatai, bendrovių išleisti trumpalaikiai skoliniai įsipareigojimai ir kita, išskyrus mokėjimo priemones.

54. **Prekybos vieta** – reguliuojama rinka, daugiašalė prekybos sistema arba organizuotos prekybos sistema.

55. **Priežiūros institucija** – Lietuvos bankas, šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka atliekantis finansinių priemonių rinkų priežiūros funkcijas.

56. **Priimančioji valstybė narė** – valstybė narė, kuri nėra buveinės valstybė narė ir kurioje finansų maklerio įmonė yra įsteigusi filialą arba teikia investicines paslaugas ir (arba)

vykdo investicinę veiklą nesteidama filialo, arba ta valstybė narė, kurioje reguliuojama rinka aprūpina savo nutolusius narius ar dalyvius, įsteigtus toje valstybėje narėje, priemonėmis, kurios palengvina prieigą prie reguliuojamos rinkos prekybos sistemos.

57. Prižiūrimas duomenų teikėjas – kaip tai apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 2016/1011 3 straipsnio 1 dalies 10 punkte.

58. Profesionalusis klientas – klientas, kuris atitinka profesionaliesiems klientams nustatytus kriterijus, nurodytus šio įstatymo II skyriaus ketvirtajame skirsnyje.

59. Reguluojama rinka – rinkos operatoriaus valdoma ir (arba) administruojama nuolat veikianti daugiašalė licencijuota sistema, kurioje pagal neleidžiančias veikti savo nuožiūra taisykles palengvinama suderinti arba yra suderinami trečiųjų asmenų ketinimai pirkti ir parduoti finansines priemones, lemiantys sandorių dėl finansinių priemonių, kurios įtrauktos į prekybą šioje sistemoje ir (arba) kuriomis prekiaujama pagal šios sistemos taisykles, sudarymą.

60. Reguluojamos rinkos operatorius (toliau – rinkos operatorius) – asmuo ar asmenys, kurie valdo ir (arba) administruoja reguliuojamą rinką. Rinkos operatorius gali būti pati reguliuojama rinka.

61. Ribinis pavedimas – pavedimas pirkti ar parduoti pavedime nurodytą finansinę priemonę už pavedime nurodytą ar geresnę kainą ir pavedime nurodytais kiekiais.

62. Rinkos formuotojas – juridinis asmuo, kuris nuolat veikia finansų rinkose įsipareigodamas savo sąskaita ir savo lėšomis sudaryti pirkimo–pardavimo sandorius dėl finansinių priemonių savo paties nustatytomis kainomis.

63. Sandorio sudarymas savo sąskaita – sandorio dėl vienos ar kelių finansinių priemonių sudarymas savo lėšomis.

64. Sertifikatai – kaip tai apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 600/2014 2 straipsnio 1 dalies 27 punkte.

65. Sisteminę prekybą vykdanči finansų maklerio įmonė – finansų maklerio įmonė, kuri, vykdydama klientų pavedimus už reguliuojamos rinkos, daugiašalės prekybos sistemos ar organizuotos prekybos sistemos ribų, organizuotai, dažnai, sistemingai ir dideliu mastu sudaro sandorius savo sąskaita, tačiau neveikia kaip daugiašalės sistemos operatorius. Dažnumas ir sistemingumas vertinami pagal nebiržinės prekybos sandorių, kuriuos savo sąskaita sudaro finansų maklerio įmonė vykdydama klientų pavedimus dėl finansinės priemonės, skaičių. Didelis mastas vertinamas arba pagal finansų maklerio įmonės vykdomos nebiržinės prekybos mastą, lyginant su visa finansų maklerio įmonės prekyba tam tikra finansine priemone, arba pagal finansų maklerio įmonės vykdomos nebiržinės prekybos mastą, lyginant su prekyba tam tikra finansine priemone visoje Europos Sąjungoje. Sisteminę prekybą vykdančios finansų maklerio įmonės apibrėžtis taikoma tik tada, kai tenkinami dažnumo, sistemingumo ir didelio masto

kriterijai arba kai pati finansų maklerio įmonė pasirenka veikti pagal sisteminę prekybą vykdančioms finansų maklerio įmonėms taikomą tvarką.

66. Sisteminė rizika – tikimybė, kad vienos finansų maklerio įmonės, kredito įstaigos ar investuotojo nemokumas turės neigiamą įtaką daugelio finansų maklerio įmonių, kredito įstaigų ar investuotojų interesams.

67. Siūlomasis įsigijimas – numatomas finansų maklerio įmonės kvalifikuotosios įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalies įsigijimas arba padidinimas, dėl kurio įsigyjančiajam asmeniui priklausančių balsavimo teisių ar įstatinio kapitalo dalis pasiektų ar peržengtų didėjimo tvarka 20, 30 ar 50 procentų arba įmonė taptų to asmens patronuojamąja įmone.

68. Struktūrizuotas indėlis – indėlis, kaip jis apibrėžtas Lietuvos Respublikos indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatyme, kuris, suėjus indėlio terminui, grąžinamas kartu su palūkanomis arba kitomis išmokomis laikantis palūkanų ir išmokų mokėjimo sąlygų ir pagal formulę, į kurią įtraukiami šie veiksniai:

1) finansinis indeksas ar finansinių indeksų derinys, išskyrus kintamosios palūkanų normos indėlius, kurių grąža tiesiogiai susieta su palūkanų normos indeksais, tokiais kaip EURIBOR arba LIBOR;

2) finansinė priemonė arba finansinių priemonių derinys;

3) biržos prekė ar biržos prekių derinys arba kitas materialusis ar nematerialusis nepakeičiamas turtas;

4) užsienio valiutos keitimo kursas arba užsienio valiutos keitimo kursų derinys.

69. Struktūrizuoti finansiniai produktai – kaip tai apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 600/2014 2 straipsnio 1 dalies 28 punkte.

70. Su anglimis ar nafta susietos išvestinės finansinės priemonės – šio straipsnio 15 dalies 6 punkte nurodyti su anglimis ar nafta susieti pasirinkimo, ateities, apsikeitimo sandoriai ir kitos išvestinės finansinės priemonės, kuriomis prekiaujama organizuotos prekybos sistemoje ir už kurias privaloma atsiskaityti prekėmis.

71. Suderintasis kolektyvinio investavimo subjektas – kaip tai apibrėžta Kolektyvinio investavimo subjektų įstatyme.

72. Sudėtinio investicinių produktų ir (arba) paslaugų paketo pardavimas – investicinės paslaugos siūlymas kartu su kita paslauga ar produktu pristatant ją kaip to paties paketo dalį arba kaip to paties susitarimo sudarymo ar paketo įsigijimo sąlygą.

73. Tarpininko suderintas sandoris – sandoris, sudaromas laikantis šių sąlygų:

1) tarpininkas dalyvauja sudarant pirkėjo ir pardavėjo sandorį, kad vykdant sandorį jam niekada nekiltų rinkos rizika ir abiejų šalių pavedimai būtų vykdomi vienu metu, ir

2) sandoris sudaromas tokia kaina, iš kurios tarpininkas negauna pelno ir nepatiria nuostolių, išskyrus iš anksto nurodytą komisinį atlyginimą ar sandorio mokestį.

74. Tiesioginė elektroninė prieiga – prekybos vietos nario, dalyvio ar kliento leidimas pagal susitarimą kitam asmeniui pasinaudoti savo prekybos kodu, kad šis asmuo galėtų elektroniniu būdu perduoti su finansine priemone susijusius pavedimus tiesiogiai į prekybos vietą. Tiesiogine elektronine prieiga laikomas leidimas pagal susitarimus asmeniui naudotis prekybos vietos nario, dalyvio ar kliento infrastruktūra arba kokia nors kita nario, dalyvio ar kliento prisijungimo sistema pavedimams perduoti (tiesioginė rinkos prieiga) ir leidimas pagal susitarimus, pagal kuriuos asmuo nesinaudoja šia infrastruktūra (suteiktoji prieiga).

75. Trečioji valstybė – valstybė, kuri nėra valstybė narė.

76. Trečiosios valstybės įmonė – įmonė, kuri būtų laikoma finansų maklerio įmone ar kredito įstaiga, jei jos buveinė arba registruota buveinė būtų Europos Sąjungos teritorijoje.

77. Trečiosios valstybės priežiūros institucija – institucija, atliekanti šiame įstatyme nurodytoms priežiūros institucijos funkcijoms analogiškas finansinių priemonių rinkų priežiūros funkcijas ne valstybėje narėje.

78. Vadovai:

- 1) vienasmenis juridinio asmens vadovas ir jo pavaduotojas;
- 2) valdybos nariai;
- 3) stebėtojų tarybos nariai.

79. Valstybė narė – valstybė Europos Sąjungos narė, taip pat Europos ekonominės erdvės valstybė.

80. Valstybės narės priežiūros institucija – institucija, atliekanti šiame įstatyme nurodytoms priežiūros institucijos funkcijoms analogiškas finansinių priemonių rinkų priežiūros funkcijas valstybėje narėje.

81. Valstybės skolos finansinė priemonė – skolos finansinė priemonė, kurią išleido valstybės skolos finansinių priemonių emitentas.

82. Valstybės skolos finansinių priemonių emitentas – bet kuris iš nurodytų skolos finansines priemones išleidžiančių subjektų:

- 1) Europos Sąjunga;
- 2) valstybė narė arba valstybės narės įstaiga, agentūra, specialiosios paskirties įmonė;
- 3) federacinės valstybės narės federacijos narė;
- 4) kelių valstybių narių specialiosios paskirties įmonė;
- 5) dviejų arba daugiau valstybių narių įsteigta tarptautinė finansų institucija, kurios paskirtis – teikti finansavimą ir finansinę paramą savo nariams, kurie patiria arba gali patirti didelių finansinių sunkumų;

6) Europos investicijų bankas.

83. **Vietos įmonė** – kaip tai apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 575/2013 4 straipsnio 1 dalies 4 punkte.

84. **Vyresnioji vadovybė** – asmuo arba asmenys, kurie veiksmingai vadovauja rinkos operatoriaus arba finansų maklerio įmonės veiklai ir yra atsakingi ir atskaitingi rinkos operatoriaus arba finansų maklerio įmonės valdymo organui už kasdienį valdymą, įskaitant reikalavimų, taikomų rinkos operatoriui arba finansų maklerio įmonei ir jų darbuotojams vykdant produktų ir paslaugų platinimą klientams, įgyvendinimą.

85. **Žemės ūkio biržos prekių išvestinės finansinės priemonės** – išvestinių finansinių priemonių sandoriai, susiję su 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 (OL 2013 L 347, p. 671) (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 1308/2013), 1 straipsnyje ir I priedo I–XX dalyse bei XXIV/1 dalyje išvardytais produktais.

86. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Finansų įstaigų įstatyme, Lietuvos Respublikos finansinio tvarumo įstatyme, Kolektyvinio investavimo subjektų įstatyme, Lietuvos Respublikos atsiskaitymų baigtinumo mokėjimo ir vertybinių popierių atsiskaitymo sistemose įstatyme, Reglamente (ES) Nr. 575/2013, Reglamente (ES) Nr. 596/2014, Reglamente (ES) Nr. 909/2014, Reglamente (ES) Nr. 600/2014, Reglamente (ES) Nr. 2016/1011 ir Reglamente (ES) Nr. 2015/2365.

II SKYRIUS

INVESTICINIŲ PASLAUGŲ LICENCIJAVIMAS IR ASMENŲ, TEIKIANČIŲ INVESTICINES PASLAUGAS, VEIKLAI KELIAMİ REIKALAVIMAI

PIRMASIS SKIRSNIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

4 straipsnis. Teisė teikti investicines paslaugas

1. Nuolat ir profesionaliai teikti investicines paslaugas Lietuvos Respublikoje gali tik finansų maklerio įmonės, turinčios priežiūros institucijos ar kitos valstybės narės priežiūros institucijos išduotą finansų maklerio įmonės licenciją, taip pat Lietuvos Respublikoje ar kitoje valstybėje narėje licencijuotos kredito įstaigos, jeigu kredito įstaigos licencija suteikia teisę teikti investicines paslaugas, ir finansų patarėjo įmonės, turinčios priežiūros institucijos išduotą finansų patarėjo įmonės licenciją.

2. Finansų maklerio įmonės licenciją turinti bendrovė vadinama finansų maklerio įmone. Terminą „finansų maklerio įmonė“ ar kitas šio termino gramatines formas arba žodžių junginius su šiuo terminu gali vartoti savo pavadinime ir reklamoje tik tos įmonės, kurios turi teisę teikti investicines paslaugas. Įmonės, kurios specializuojasi valdyti kitų asmenų finansinių priemonių portfelius, gali savo pavadinime vartoti terminą „investicijų valdymo įmonė“ ar kitas šio termino gramatines formas arba žodžių junginius su šiuo terminu.

3. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma rinkos operatoriui, administruojančiam daugiašalę prekybos sistemą arba organizuotos prekybos sistemą ir neketinančiam teikti kitų investicinių paslaugų. Tokiu atveju rinkos operatoriui licencija neišduodama, tačiau jis turi teisę administruoti daugiašalę prekybos sistemą arba organizuotos prekybos sistemą tik po to, kai priežiūros institucija įsitikina, kad rinkos operatorius atitinka šiame skyriuje (išskyrus šio įstatymo 12 straipsnį) nustatytus reikalavimus, ir apie tai praneša rinkos operatoriui.

4. Lietuvos Respublikoje įsteigta finansų maklerio įmonė ir finansų patarėjo įmonė privalo turėti buveinę Lietuvos Respublikoje.

5. Priežiūros institucija kaupia duomenis ir informaciją apie šio straipsnio 1 dalyje nurodytus subjektus bei investicines ir papildomas paslaugas, kurias jie turi teisę teikti Lietuvos Respublikoje. Ši informacija yra nuolat atnaujinama ir viešai skelbiama priežiūros institucijos interneto svetainėje.

6. Finansų patarėjo įmonės licenciją turinti bendrovė vadinama finansų patarėjo įmone. Terminą „finansų patarėjo įmonė“ ar kitas šio termino gramatines formas arba žodžių junginius su šiuo terminu gali vartoti savo pavadinime ir reklamoje tik tos įmonės, kurios turi teisę verstis finansų patarėjo įmonės veikla.

7. Finansų patarėjo įmonė turi teisę teikti Lietuvos Respublikoje šio įstatymo 3 straipsnio 26 dalies 1 ir 5 punktuose nurodytas investicines paslaugas, susijusias su perleidžiamaisiais vertybiniais popieriais ir kolektyvinio investavimo subjektų vertybiniais popieriais, ir papildomas paslaugas, jeigu įmonė nesaugo klientų lėšų ir finansinių priemonių ir dėl to negali tapti klientų skolininke, o klientų pavedimus gali perduoti tik:

1) valstybėje narėje licencijuotoms finansų maklerio įmonėms;

2) valstybėje narėje licencijuotoms kredito įstaigoms;

3) trečiosiose valstybėse įsteigtiems finansų maklerio įmonių ir kredito įstaigų filialams, kuriems taikomi ne mažiau griežti riziką ribojantys reikalavimai, negu nustatyti šiame įstatyme, Reglamente (ES) Nr. 575/2013 ar kituose finansų maklerių įmonių ir kredito įstaigų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose;

4) kolektyvinio investavimo subjektams, kurie, vadovaudamiesi jų buveinės valstybės narės teisės aktais, turi teisę viešai platinti kolektyvinio investavimo subjekto vertybinius popierius, taip pat jų valdymo įmonėms;

5) nekintamojo kapitalo investicinėms bendrovėms, kurių vertybiniai popieriai yra įtraukti į prekybą valstybėje narėje veikiančioje reguliuojamoje rinkoje.

8. Finansų patarėjo įmonei *mutatis mutandis* taikomi šio įstatymo II skyriuje nustatyti reikalavimai, taikomi finansų maklerio įmonėms, išskyrus išimtis, nustatytas šiame įstatyme.

9. Finansų patarėjo įmonei netaikomi šio įstatymo 13 ir 18 straipsniuose nustatyti reikalavimai, tačiau ji privalo apdrausti savo profesinę civilinę atsakomybę. Draudimo suma turi būti ne mažesnė kaip 29 000 eurų vienam draudžiamajam įvykiui ir 145 000 eurų visiems draudžiamiesiems įvykiams per metus. Finansų patarėjo įmonė privalo turėti draudimo apsaugą visą savo veiklos laiką.

10. Finansų patarėjo įmonė turi teisę teikti licencijoje nurodytas investicines paslaugas ir jas reklamuoti tik Lietuvos Respublikoje. Finansų patarėjo įmonė neturi šio įstatymo II skyriaus šeštajame skirsnyje nustatytų teisių.

11. Lietuvos Respublikoje įsteigta kredito įstaiga teikti investicines paslaugas gali tik įkūrusi specializuotą vidaus struktūrinį padalinį. Priežiūros institucija turi įvertinti kredito įstaigos, įkūrusios specializuotą vidaus struktūrinį padalinį, pasirengimą teikti investicines paslaugas.

12. Lietuvos Respublikoje veikiančių kredito įstaigų teises teikti investicines ir papildomas paslaugas taip pat nustato kredito įstaigų veiklą reglamentuojantys įstatymai.

ANTRASIS SKIRSNIS

FINANSŲ MAKLERIO ĮMONĖS LICENCIJA

5 straipsnis. Finansų maklerio įmonės licencijos apimtis

1. Finansų maklerio įmonės licencijoje yra nurodomos investicinės paslaugos, kurias turi teisę teikti finansų maklerio įmonė. Licencijoje taip pat gali būti nurodytos viena ar kelios papildomos paslaugos. Finansų maklerio įmonės licencija nėra išduodama vien tik papildomoms paslaugoms teikti.

2. Finansų maklerio įmonė, ketinanti teikti investicines paslaugas ir (arba) papildomas paslaugas, kurios nėra numatytos jai išduotoje licencijoje, turi kreiptis į priežiūros instituciją su prašymu papildyti galiojančią licenciją ketinamomis teikti investicinėmis ir (arba) papildomomis paslaugomis.

3. Finansų maklerio įmonės licencija, kuria suteikiama teisė teikti joje nurodytas investicines ir papildomas paslaugas įgyvendinant įsisteigimo teisę ir (ar) teisę teikti paslaugas šio įstatymo II skyriaus šeštajame skirsnyje numatytais sąlygomis, galioja visose kitose Europos ekonominės erdvės valstybėse.

6 straipsnis. Finansų maklerio įmonės licencijos išdavimo tvarka

1. Priežiūros institucija išduoda finansų maklerio įmonės licenciją Lietuvos Respublikoje įsteigtoms įmonėms, ketinančioms užsiimti finansų maklerio įmonės veikla.

2. Įmonė, sieianti gauti finansų maklerio įmonės licenciją, turi pateikti priežiūros institucijai prašymą ir numatomos vykdyti veiklos programą (verslo planą), kurioje turi būti aprašomos numatomos vykdyti veiklos sritys ir įmonės organizacinė struktūra, taip pat informacija apie juridinį asmenį, jo dalyvius, vadovus, veiklą, kapitalo reikalavimų tenkinimą ir kita priežiūros institucijos nustatyta informacija, kurią išnagrinėjusi priežiūros institucija galėtų konstatuoti, kad įmonė atitinka šiame skirsnyje nustatytus reikalavimus finansų maklerio įmonės licencijai gauti.

3. Priežiūros institucija išduoda finansų maklerio įmonės licenciją tik įsitikinusi, kad įmonė atitinka šiame skirsnyje nustatytus reikalavimus licencijai gauti.

4. Apie sprendimą dėl licencijos išdavimo priežiūros institucija praneša paraišką pateikusiai įmonei ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo visų reikalingų dokumentų ir informacijos pateikimo.

5. Apie licencijos išdavimą ar galiojimo panaikinimą priežiūros institucija praneša Juridinių asmenų registro tvarkytojui ir Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai ir apie tai paskelbia priežiūros institucijos interneto svetainėje.

7 straipsnis. Atsisakymo išduoti licenciją pagrindai

1. Priežiūros institucija atsisako išduoti finansų maklerio įmonės licenciją, jeigu:

1) įmonė pagal pateiktus duomenis, dokumentus, informaciją neatitinka šiame įstatyme nustatytų reikalavimų atitinkamai veiklai vykdyti arba pateikti ne visi ar tikrovės neatitinkantys duomenys;

2) įmonės vadovai nėra nepriekaištingos reputacijos arba neturi pakankamos patirties;

3) planuojami įmonės vadovų pasikeitimai kelia grėsmę patikimam ir skaidriam įmonės valdymui;

4) įmonė nepateikė informacijos apie įmonės akcininkus, jų tiesiogiai ar netiesiogiai valdomas kvalifikuotąsias įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalis ir šių dalių dydžius;

5) yra pagrindas manyti, kad įmonės kvalifikuotosios įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalies savininkai neužtikrins patikimo ir skaidraus įmonės valdymo;

6) įmonę siejantys glaudūs ryšiai su kitais fiziniais ar juridiniais asmenimis gali trukdyti priežiūros institucijai veiksmingai atlikti priežiūros funkcijas;

7) bent vienas įmonės darbuotojas yra Lietuvos Respublikoje veikiančios reguliuojamos rinkos ar centrinio depozitoriumo darbuotojas;

8) nuosavybės teise turimos ar kitais pagrindais valdomos patalpos ar įranga nėra tinkamos investicinių paslaugų teikimo veiklai vykdyti;

9) Lietuvos Respublikoje įsteigtos įmonės nuolatinio valdymo organo buvimo vieta yra ne Lietuvos Respublikos teritorijoje;

10) trečiosios valstybės fizinių ar juridinių asmenų, su kuriais įmonę sieja glaudūs ryšiai, statusą reglamentuojantys teisės aktų reikalavimai arba šių reikalavimų įgyvendinimas gali trukdyti priežiūros institucijai veiksmingai atlikti priežiūros funkcijas;

11) įmonė netenkina šiame įstatyme, Reglamente (ES) Nr. 575/2013 ir kituose teisės aktuose nustatytų kapitalo ir (arba) kitų riziką ribojančių reikalavimų;

12) įmonė nėra įsipareigojimų investuotojams draudimo sistemos, kuriai suteiktas veiklos leidimas, arba kompensavimo investuotojams sistemų narė;

13) įmonė nėra patvirtinusi priemonių ir procedūrų, užtikrinančių finansų maklerio įmonei keliamų organizacinių reikalavimų laikymąsi;

14) įmonė, jos vadovai ar akcininkai įvertinti kaip netinkami pagal šio įstatymo 11 straipsnio 10 dalyje nurodytus vertinimo kriterijus.

2. Atsisakymas išduoti licenciją turi būti motyvuotas raštu ir gali būti apskųstas teismui.

8 straipsnis. Įspėjimas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą ir įspėjimo apie galimą sustabdymą panaikinimas, licencijos galiojimo sustabdymas ir sustabdymo panaikinimas, licencijos galiojimo panaikinimas

1. Finansų maklerio įmonė turi būti įspėta apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą už licencijuojamos veiklos sąlygų pažeidimus.

2. Priežiūros institucija, nustačiusi licencijuojamos veiklos sąlygų pažeidimus, ne vėliau kaip kitą darbo dieną priima sprendimą, kuriuo finansų maklerio įmonė įspėjama apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą, ir per 3 darbo dienas nuo tokio sprendimo priėmimo apie tai praneša finansų maklerio įmonei, nurodo pažeidimus ir nustato ne ilgesnį kaip 2 mėnesių terminą, per kurį finansų maklerio įmonė privalo pašalinti nurodytus pažeidimus.

3. Finansų maklerio įmonė, pašalinusi pažeidimus, privalo apie tai pranešti priežiūros institucijai, o ši per 5 darbo dienas nuo pranešimo apie pašalintus pažeidimus gavimo patikrina

šià informacijà ir priima sprendimà panaikinti išpėjimą apie galimą licencijos galiojimo sustabdymà, jeigu visi pažeidimai per nustatytà terminà buvo pašalinti, ir ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo apie tai informuoja finansų maklerio įmonę.

4. Licencijos galiojimas sustabdomas, jeigu finansų maklerio įmonė, kuri buvo išpėta apie galimą licencijos galiojimo sustabdymà, laiku nepašalina nurodytų pažeidimų.

5. Priežiūros institucija, priėmusi sprendimà sustabdyti licencijos galiojimą, per 3 darbo dienas nuo tokio sprendimo priėmimo apie tai praneša finansų maklerio įmonei, nurodo pažeidimus ir nustato ne ilgesnį kaip 2 mėnesių terminà, per kurį finansų maklerio įmonė privalo nurodytus pažeidimus pašalinti.

6. Finansų maklerio įmonė, pašalinusi pažeidimus, dėl kurių buvo priimtas sprendimas sustabdyti licencijos galiojimą, privalo apie tai pranešti priežiūros institucijai, o ši per 5 darbo dienas nuo finansų maklerio įmonės pranešimo apie pašalintus pažeidimus gavimo patikrina informacijà apie pažeidimų pašalinimą ir priima sprendimà panaikinti licencijos galiojimo sustabdymà, jeigu visi pažeidimai buvo pašalinti, ir ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo apie tai informuoja finansų maklerio įmonę.

7. Priežiūros institucija turi teisę panaikinti savo išduotos finansų maklerio įmonės licencijos galiojimą, jeigu finansų maklerio įmonė:

- 1) pati kreipėsi dėl licencijos galiojimo panaikinimo;
- 2) per 12 mėnesių nuo licencijos išdavimo nepradėjo teikti licencijoje nustatytų investicinių paslaugų;
- 3) per paskutinius 6 mėnesius neteikė investicinių paslaugų;
- 4) gavo licenciją pateikusi tikrovės neatitinkančius duomenis, dokumentus ar informacijà arba pasinaudojusi kitomis neteisėtomis priemonėmis;
- 5) nebeatitinka reikalavimų finansų maklerio įmonės licencijai gauti;
- 6) šiurkščiai ir nuolat pažeidė šiame įstatyme, Reglamente (ES) Nr. 600/2014 ar Reglamente (ES) Nr. 575/2013 nustatytus finansų maklerio įmonės veiklos reikalavimus;
- 7) nesugeba įvykdyti prievolių pagal savo įsipareigojimus arba yra duomenų, kad nesugebės to padaryti ateityje;
- 8) per nustatytà terminà nepašalina nurodytų pažeidimų, dėl kurių buvo sustabdytas finansų maklerio įmonės licencijos galiojimas;
- 9) kitais įstatymų nustatytais atvejais.

9 straipsnis. Finansų maklerio įmonės vadovai

1. Finansų maklerio įmonės vadovai privalo būti nepriekaištingos reputacijos ir turėti pakankamà kvalifikacijà ir patirties, leidžiančių tinkamai eiti pareigas. Finansų maklerio įmonės

vadovų kvalifikacija ir patirtis vertinama atsižvelgiant į asmens išsilavinimą, kvalifikacijos kėlimą, profesinės veiklos ar darbo patirties pobūdį ir trukmę bei į kitus veiksnius, kurie gali turėti įtakos asmens kvalifikacijai ir patirčiai. Finansų maklerio įmonės vadovų reputacijos, kvalifikacijos ir patirties reikalavimai vertinami priežiūros institucijos priimtų teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Jeigu rinkos operatoriui, kuris siekia gauti leidimą administruoti daugiašalę prekybos sistemą, ir jo ketinamai administruoti daugiašalei prekybos sistemai vadovauja tie patys asmenys, kurie vadovauja reguliuojamai rinkai, laikoma, kad šie asmenys atitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus.

3. Lietuvos Respublikoje licencijuota finansų maklerio įmonė privalo iš anksto pranešti priežiūros institucijai apie visus būsimus įmonės vadovų pasikeitimus, kartu pateikdama priežiūros institucijos nustatytą informaciją, reikalingą įvertinti, ar naujai išrinkti arba planuojami rinkti vadovai atitinka nepriekaištingos reputacijos ir pakankamos kvalifikacijos bei patirties reikalavimus. Naujai išrinkti finansų maklerio įmonės vadovai gali pradėti eiti pareigas tik po to, kai priežiūros institucija pritaria jų kandidatūroms.

4. Priežiūros institucija turi teisę nepritarti naujai išrinktų vadovų kandidatūroms, jeigu vadovai nėra nepriekaištingos reputacijos, neturi pakankamos kvalifikacijos ir patirties arba yra kitų objektyvių pagrindų manyti, kad planuojami įmonės vadovų pasikeitimai kelia grėsmę patikimam ir skaidriam, sisteminės rizikos ribojimu pagrįstam įmonės valdymui, klientų interesams arba rinkos vientisumui. Priežiūros institucija priima sprendimą dėl naujai išrinktų vadovų kandidatūrų tinkamumo ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo visų reikalingų dokumentų gavimo dienos.

5. Finansų maklerio įmonėje turi būti vienasmenis valdymo organas – bendrovės vadovas ir kolegialus valdymo organas – valdyba. Finansų patarėjo įmonėje valdyba gali būti nesudaroma.

6. Asmens reputacija vertinama atsižvelgiant į:

1) atliktus ar atliekamus ikiteisminius tyrimus, pareikštus įtarimus, kaltinimus nusikalstamos veikos padarymu arba asmens nuteisimą, nepaisant to, ar teistumas yra išnykęs ar panaikintas;

2) taikytas administracines nuobaudas arba kitas poveikio priemones (sankcijas), nepaisant to, kada jos taikytos;

3) priežiūros ar kitų institucijų atliktus arba atliekamus patikrinimus dėl teisės aktų pažeidimo;

4) taikytas drausmines, tarnybines nuobaudas, nušalinimą arba atleidimą iš skiriamų ar renkamų pareigų, nepaisant to, kada tai taikyta;

5) atsisakymą išduoti leidimą (licenciją) arba kitaip nesuteiktą teisę atlikti tam tikrus veiksmus arba verstis tam tikra profesine ar kitokia veikla, taip pat išduoto leidimo (licencijos) ar kitaip suteiktos teisės atlikti tam tikrus veiksmus arba verstis tam tikra profesine ar kitokia veikla sustabdymą arba panaikinimą;

6) tai, ar buvo atvejų, kai asmuo nevykdė pareigos gauti teisės aktuose nustatytas licencijas, leidimus, sutikimus, pritarimus, sprendimus neprieštarauti arba laiku nevykdė pareigos teikti informaciją priežiūros institucijoms, pateikė joms ne visą būtiną informaciją arba pateikta informacija buvo neteisinga;

7) tai, kaip asmuo vykdė ir vykdo pinigines ar kitas prievoles, įskaitant duomenis apie jam vykdytus arba vykdomus bankroto procesus, pareikštus ieškinius civilinėse bylose;

8) šios dalies 1–7 punktuose nurodytus duomenis apie juridinį asmenį, kurio vadovu asmuo buvo ar yra arba kurio kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) įstatinio kapitalo dalį jis tiesiogiai ar netiesiogiai valdo arba valdė.

7. Asmuo negali būti laikomas nepriekaištingos reputacijos, jeigu:

1) jis yra pripažintas kaltu padaręs Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse numatytą sunkų, labai sunkų nusikaltimą arba tyčinį nusikaltimą nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams, ekonomikai ir verslo tvarkai, finansų sistemai ar juos atitinkančias nusikalstamas veikas pagal kitų valstybių baudžiamuosius įstatymus, nepaisant to, ar teistumas yra išnykęs ar panaikintas;

2) jis yra pripažintas kaltu padaręs kitą, negu nurodyta šios dalies 1 punkte, Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse arba kitų valstybių įstatymuose numatytą nusikalstamą veiką ir nuo bausmės atlikimo, bausmės vykdymo atidėjimo ar atleidimo nuo bausmės atlikimo dienos nepraėjo 3 metai;

3) buvo nušalintas ar atleistas iš pareigų ar darbo arba praradęs teisę verstis tam tikra veikla už neatitiktį įstatymuose keliamiems nepriekaištingos reputacijos reikalavimams arba dėl finansų rinką reglamentuojančių teisės aktų pažeidimo ir nuo nušalinimo ar atleidimo iš pareigų ar darbo arba teisės verstis tam tikra veikla praradimo dienos nepraėjo 3 metai;

4) piktnaudžiauja psichotropinėmis, narkotinėmis, kitomis psichiką veikiančiomis medžiagomis ar alkoholiu;

5) priežiūros institucija pripažįsta, kad kitos šio straipsnio 6 dalyje nurodytos aplinkybės yra reikšmingos ir leidžia pagrįstai abejoti asmens gebėjimu užtikrinti patikimą ir apdairų įmonės valdymą arba tinkamą kitų šiame įstatyme nustatytų funkcijų atlikimą.

10 straipsnis. Informavimo apie šaukiamą finansų maklerio įmonės neeilinį visuotinį akcininkų susirinkimą ypatumai

1. Finansų maklerio įmonės, kuriai taikomas šio įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje nurodytas reikalavimas, visuotinis akcininkų susirinkimas ne mažesne kaip 2/3 visų susirinkime dalyvaujančių akcininkų akcijų suteikiamų balsų dauguma gali nuspręsti, kad, jeigu pagal šio įstatymo 104 straipsnį yra paskiriamas laikinasis administratorius arba, priežiūros institucijos vertinimu, yra tenkinamos šio įstatymo 102 straipsnio 7 dalyje nurodytos sąlygos ir būtina padidinti įstatinį kapitalą, siekiant išvengti Finansinio tvarumo įstatymo 42 straipsnyje nustatytų pertvarkymo sąlygų, apie šaukiamą neeilinį visuotinį akcininkų susirinkimą dėl įstatinio kapitalo didinimo būtų pranešama per trumpesnę laikotarpį, negu nustatyta Akcinių bendrovių įstatymo 26 straipsnio 4, 5 ir 6 dalyse ar 26¹ straipsnio 3, 4 ir 5 dalyse, arba priimti sprendimą dėl įstatų keitimo, numatant tokio trumpesnio pranešimo laikotarpio galimybę. Pranešimas apie šaukiamą neeilinį visuotinį akcininkų susirinkimą bet koku atveju turi būti paskelbtas likus ne mažiau kaip 10 dienų iki susirinkimo.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytu atveju sutrumpintais terminais šaukiant visuotinį akcininkų susirinkimą netaikoma: Akcinių bendrovių įstatymo 21 straipsnio 1 dalies nuostatos dėl visuotinio akcininkų susirinkimo apskaitos dienos; Akcinių bendrovių įstatymo 25 straipsnio 3 dalyje nustatytas terminas pateikti siūlymą papildyti visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę ir 5 dalyje nustatyta pareiga ne vėliau kaip likus 10 dienų iki visuotinio akcininkų susirinkimo pranešti akcininkams apie visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkės papildymus; Akcinių bendrovių įstatymo 26 straipsnio 7 dalyje nustatytas reikalavimas gauti visų akcininkų rašytinį sutikimą norint sušaukti visuotinį akcininkų susirinkimą nesilaikant Akcinių bendrovių įstatymo 26 straipsnio 4, 5 ir 6 dalyse nustatytų terminų.

11 straipsnis. Finansų maklerio įmonės akcijų įsigijimas ir perleidimas

1. Įsigyjantysis asmuo turi gauti priežiūros institucijos sprendimą neprieštarauti siūlomajam įsigijimui. Tokio reikalavimo nesilaikymas nepadaro sandorio negaliojančio, tačiau sukelia šio straipsnio 23 dalyje nustatytas pasekmes.

2. Nustatant, ar tenkinami finansų maklerio įmonės kvalifikuotajai įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių daliai pagal šį straipsnį taikomi kriterijai, neatsižvelgiama į balsavimo teises ar akcijas, kurias finansų maklerio įmonės gali turėti, suteikusias finansinių priemonių pasirašymo ir (arba) platinimo, įsipareigojant išplatinti, investicines paslaugas, jeigu šiomis teisėmis nesinaudojama ar jos kitaip nenaudojamos siekiant kištis į emitento valdymą ir jeigu jos perleidžiamos per vienus metus nuo jų įsigijimo.

3. Įsigyjantysis asmuo privalo pateikti priežiūros institucijai rašytinį pranešimą apie siūlomąjį įsigijimą, nurodydamas ketinamo įsigyti finansų maklerio įmonės kvalifikuotosios įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalies dydį, ir pateikti pagrindimo dokumentus ir kitą priežiūros institucijos nustatytą informaciją ir duomenis.

4. Asmuo, nusprendęs tiesiogiai ar netiesiogiai perleisti arba sumažinti jam priklausančią finansų maklerio įmonės kvalifikuotąjį įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, jeigu dėl to asmeniui priklausančių balsavimo teisių ar įstatinio kapitalo dalis pasiektų ar peržengtų mažėjimo tvarka 20, 30 ar 50 procentų arba įmonė nustotų būti to juridinio asmens patronuojamąja įmone, turi pateikti priežiūros institucijai rašytinį pranešimą ir nurodyti ketinamos perleisti arba sumažinti finansų maklerio įmonės kvalifikuotosios įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalies dydį.

5. Priežiūros institucija nustato kartu su pranešimu apie siūlomąjį įsigijimą pateikiamų dokumentų ir duomenų, būtinų įsigyjančiojo asmens ir siūlomojo įsigijimo vertinimui atlikti, sąrašą. Šiame sąraše dokumentai ir duomenys turi būti nurodomi laikantis proporcingumo principo ir turi būti pritaikyti įsigyjančiojo asmens ir siūlomojo įsigijimo vertinimui atlikti. Sąraše neturi būti nurodomi dokumentai ir duomenys, kurie nėra būtini įsigyjančiojo asmens ir siūlomojo įsigijimo vertinimui pagal šio straipsnio 10 dalyje nustatytus kriterijus atlikti.

6. Priežiūros institucija, gavusi pranešimą apie siūlomąjį įsigijimą, taip pat vėliau gavusi šio straipsnio 8 dalyje nurodytus dokumentus ir duomenis, nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 2 darbo dienas, raštu patvirtina jų gavimą ir praneša įsigyjančiajam asmeniui datą, kada baigiasi įsigyjančiojo asmens ir siūlomojo įsigijimo vertinimo laikotarpis (toliau šiame straipsnyje – vertinimo laikotarpis).

7. Priežiūros institucija ne vėliau kaip per 60 darbo dienų nuo rašytinio patvirtinimo, kad gauti pranešimas ir visi dokumentai bei duomenys, nurodyti šio straipsnio 5 dalyje nustatytame sąraše, pateikimo dienos atlieka vertinimą.

8. Vertinimo laikotarpiu priežiūros institucija prireikus, bet ne vėliau kaip penkiasdešimtą vertinimo laikotarpio darbo dieną, gali prašyti papildomų vertinimui užbaigti reikalingų dokumentų ir duomenų. Šis prašymas pateikiamas raštu ir nurodoma, kokios papildomos informacijos reikia. Vertinimo laikotarpio trukmės skaičiavimas stabdomas nuo dienos, kurią priežiūros institucija pateikia prašymą pateikti papildomų dokumentų ir duomenų, ir atnaujinamas tą dieną, kurią gaunamas įsigyjančiojo asmens atsakymas į prašymą. Sustabdyti vertinimo laikotarpio trukmės skaičiavimą galima ne ilgiau kaip 20 darbo dienų. Priežiūros institucija turi teisę savo nuožiūra pakartotinai prašyti pateikti papildomus dokumentus ir duomenis ar juos patikslinti, tačiau dėl to vertinimo laikotarpio trukmės skaičiavimas nebegali būti stabdomas.

9. Šio straipsnio 8 dalyje nurodytą vertinimo laikotarpio trukmės skaičiavimo sustabdymą priežiūros institucija gali pratęsti ne ilgiau kaip 30 darbo dienų tuo atveju, kai įsigyjantysis asmuo yra įsisteigęs ar jo veikla reglamentuojama trečiojoje valstybėje arba kai įsigyjančiajam asmeniui netaikoma priežiūra pagal valstybių narių teisės aktus, reglamentuojančius finansų maklerio įmonių, suderintųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdymo įmonių, kredito įstaigų, draudimo įmonių ar perdraudimo įmonių veiklą.

10. Nagrinėdama šio straipsnio 3 dalyje nurodytą pranešimą apie siūlomąjį įsigijimą ir dokumentus bei duomenis, būtinus įsigyjančiojo asmens ir siūlomojo įsigijimo vertinimui atlikti, priežiūros institucija vertina įsigyjančiojo asmens tinkamumą ir siūlomojo įsigijimo finansinį patikimumą pagal visus šiuos kriterijus:

- 1) įsigyjančiojo asmens nepriekaištingą reputaciją;
- 2) asmens, kuris įvykus siūlomajam įsigijimui bus finansų maklerio įmonės vadovas, nepriekaištingą reputaciją ir patirtį. Tai vertindama priežiūros institucija vadovaujasi šio įstatymo 9 straipsnio nuostatomis;
- 3) įsigyjančiojo asmens finansinį patikimumą, visais atvejais vertindama ir finansų maklerio įmonės, kurios kvalifikuotąjį įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį siūloma įsigyti ar padidinti, vykdomos ar numatomos vykdyti tam tikros rūšies veiklą;
- 4) ar finansų maklerio įmonė galės nuolat laikytis riziką ribojančių reikalavimų, ar grupės, kurios dalimi finansų maklerio įmonė taps įvykus siūlomajam įsigijimui, struktūra sudaro sąlygas atlikti veiksmingą priežiūrą, priežiūros institucijai ir kitų valstybių narių priežiūros institucijoms veiksmingai keistis informacija ir apibrėžti priežiūros institucijos ir kitų valstybių narių priežiūros institucijų atsakomybės pasiskirstymą;
- 5) ar yra pagrindas įtarti, kad, siekiant įgyvendinti siūlomąjį įsigijimą, vykdoma ar įvykdyta arba buvo bandyta įvykdyti pinigų plovimo ar teroristų finansavimo veikla, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatyme, ar kad siūlomas įsigijimas gali padidinti šios veiklos pavojų.

11. Priežiūros institucija neturi teisės nustatyti jokių išankstinių sąlygų dėl privalomo įsigyti finansų maklerio įmonės kvalifikuotosios įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalies dydžio ir nenagrinėja siūlomojo įsigijimo pagal rinkos ekonominius poreikius.

12. Priežiūros institucija turi teisę prieštarauti siūlomajam įsigijimui tik remdamasi šio straipsnio 10 dalyje nurodytais kriterijais arba tuo atveju, jeigu įsigyjantysis asmuo pateikė ne visus pagal šio straipsnio 5 ar 8 dalį priežiūros institucijos sąraše nurodytus pateikti dokumentus ir duomenis arba įsigyjančiojo asmens pateikta informacija yra neišsami ar klaidinga.

13. Priežiūros institucija, prieš priimdama sprendimą dėl siūlomojo įsigijimo, konsultuojasi su kitų valstybių narių priežiūros institucijomis, jeigu įsigyjantysis asmuo yra

valstybėje narėje licencijuota finansų maklerio įmonė, suderintųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdymo įmonė, kredito įstaiga, draudimo įmonė, perdraudimo įmonė arba bet kurio iš šių subjektų patronuojančioji įmonė ar kontroliuojantis asmuo.

14. Priežiūros institucija, konsultuodamasi pagal šio straipsnio 13 dalį, kitų priežiūros institucijų prašo pateikti visą įsigyjančiojo asmens tinkamumui ir siūlomojo įsigijimo finansiniam patikimumui vertinti svarbią informaciją ir pati nedelsdama kitoms priežiūros institucijoms teikia jų prašomą atliekamam vertinimui svarbią informaciją, o visą atliekamam vertinimui reikalingą esminę informaciją teikia savo iniciatyva.

15. Jeigu priežiūros institucija per vertinimo laikotarpį nepriima sprendimo prieštarauti siūlomajam įsigijimui, laikoma, kad ji siūlomajam įsigijimui neprieštarauja. Jeigu priežiūros institucija nepasibaigus vertinimo laikotarpiui priima sprendimą neprieštarauti siūlomajam įsigijimui, apie tai ji per 2 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo raštu praneša įsigyjančiajam asmeniui.

16. Jeigu priežiūros institucija priima sprendimą neprieštarauti siūlomajam įsigijimui, ji gali nustatyti ir prireikus pratęsti asmens ketinimo įsigyti arba padidinti finansų maklerio įmonės kvalifikuotąjį įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį įgyvendinimo terminą.

17. Jeigu baigusi vertinimą priežiūros institucija priima sprendimą prieštarauti siūlomajam įsigijimui, ji per 2 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo ir neviršydama vertinimo laikotarpio termino raštu apie tai praneša įsigyjančiajam asmeniui, nurodydama sprendimo motyvus.

18. Priežiūros institucijos sprendime dėl siūlomojo įsigijimo nurodomos visos po konsultacijų pagal šio straipsnio 13 ir 14 dalis gautos kitų priežiūros institucijų nuomonės ir išlygos. Priežiūros institucijos sprendimas prieštarauti siūlomajam įsigijimui gali būti skundžiamas teismui. Priežiūros institucija viešai paskelbia sprendimą ir jo motyvus, nepaisydama to, ar yra gautas įsigyjančiojo asmens sutikimas. Priežiūros institucija turi teisę viešai neskelbti sprendimo ir jo motyvų tais atvejais, kai toks paskelbimas padarytų žalos rinkai ar padarytų neproporcingos žalos suinteresuotiems asmenims.

19. Jeigu priežiūros institucija gauna daugiau negu vieną pranešimą apie siūlomąjį įsigijimą iš tos pačios finansų maklerio įmonės, visi pranešimai nagrinėjami tokia pačia tvarka, nediskriminuojant įsigyjančiųjų asmenų.

20. Jeigu finansų maklerio įmonei tampa žinoma apie jos akcijų įgijimą ar netekimą, dėl kurio įmonės akcininkų turimos kvalifikuotosios įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalys peržengia nustatytas siūlomojo įsigijimo ribas didėjimo arba mažėjimo tvarka, ji privalo nedelsdama apie tai pranešti priežiūros institucijai.

21. Finansų maklerio įmonė privalo ne rečiau kaip kartą per metus pateikti priežiūros institucijai pranešimą, kuriame nurodomi įmonės akcininkai, valdantys įmonės kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, ir jų valdomų kvalifikuotųjų įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalių dydžiai. Informacija pateikiama pagal duomenis, turimus eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo dieną, o jeigu įmonės akcijos yra įtrauktos į prekybą reguliuojamoje rinkoje, – laikantis bendrovės, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, taikomų teisės aktų reikalavimų.

22. Jeigu įsigyjančiųjų asmenų daroma įtaka kelia grėsmę patikimam ir skaidriam finansų maklerio įmonės valdymui, priežiūros institucija turi teisę duoti privalomus nurodymus ir taikyti šiame įstatyme nustatytas poveikio priemones vadovams ir kitiems asmenims, atsakingiems už įmonės valdymą.

23. Asmens, įsigijusio finansų maklerio įmonės kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį arba padidinusio kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, peržengiančią nustatytas siūlomąjo įsigijimo ribas negavus priežiūros institucijos sprendimo neprieštarauti siūlomajam įsigijimui arba nepasibaigus šio straipsnio 7 dalyje nustatytam terminui (išskyrus atvejį, kai anksčiau priimamas priežiūros institucijos sprendimas neprieštarauti siūlomajam įsigijimui), visos turimos akcijos praranda balso teisę visuotiniame akcininkų susirinkime. Balso teisė vėl įgyjama tą dieną, kurią gaunamas priežiūros institucijos sprendimas neprieštarauti siūlomajam įsigijimui arba jeigu priežiūros institucija vertinimo laikotarpiu nepareiškia prieštaravimo siūlomajam įsigijimui.

12 straipsnis. Narystė pripažintoje įsipareigojimų investuotojams draudimo sistemoje

Įmonė, siekianti gauti finansų maklerio įmonės licenciją, privalo apdrausti įmonės įsipareigojimus investuotojams Indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo nustatyta tvarka.

13 straipsnis. Kapitalo reikalavimai

Įmonė, siekianti gauti finansų maklerio įmonės licenciją, privalo tenkinti kapitalo ir kitus riziką ribojančius reikalavimus, nustatytus šiame įstatyme, Reglamente (ES) Nr. 575/2013 ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose finansų maklerio įmonėms nustatytus kapitalo ir kitus riziką ribojančius reikalavimus.

14 straipsnis. Pradinio kapitalo reikalavimai

1. Finansų maklerio įmonės pradinį kapitalą sudaro vieno ar daugiau Reglamento (ES) Nr. 575/2013 26 straipsnio 1 dalies a–e punktuose nustatytų nuosavo kapitalo dalių suma.

2. Finansų maklerio įmonių, išskyrus nurodytas šio straipsnio 3, 4 ir 6 dalyse, pradinis kapitalas turi būti ne mažesnis kaip 730 tūkstančių eurų.

3. Finansų maklerio įmonių, kurios neturi teisės teikti šio įstatymo 3 straipsnio 26 dalies 3 arba 6 punkte nurodytų investicinių paslaugų, bet saugo klientų pinigus arba finansines priemones ir teikia vieną arba kelias šio įstatymo 3 straipsnio 26 dalies 1, 2, 4, 5 ir 7 punktuose nurodytas investicines paslaugas, pradinis kapitalas turi būti ne mažesnis kaip 125 tūkstančiai eurų.

4. Finansų maklerio įmonių, kurios gali teikti vieną ar kelias šio įstatymo 3 straipsnio 26 dalies 1, 4, 5 ir 7 punktuose nurodytas investicines paslaugas, tačiau neturi teisės teikti šio įstatymo 3 straipsnio 26 dalies 3 arba 6 punkte nurodytų investicinių paslaugų, taip pat neturi teisės saugoti klientų pinigų ar finansinių priemonių, pradinis kapitalas turi būti ne mažesnis kaip 50 tūkstančių eurų.

5. Pagal šio straipsnio 3 ir 4 dalis nustatant pradinio kapitalo dydį, finansinių priemonių pozicijų turėjimas, siekiant investuoti nuosavas lėšas, nelaikomas šio įstatymo 3 straipsnio 26 dalies 3 punkte nurodyta investicine paslauga.

6. Reglamento (ES) Nr. 575/2013 4 straipsnio 1 dalies 2 punkto c papunktyje nurodytos finansų maklerio įmonės turi tenkinti vieną iš šių reikalavimų:

1) turėti 50 tūkstančių eurų pradinį kapitalą;

2) turėti profesinės civilinės atsakomybės draudimą, galiojantį visą jų veiklos laikotarpį visoje Europos Sąjungos teritorijoje, ar kitą panašią atsakomybės už žalą apsaugą, siekiančią bent 1 milijoną eurų vienam draudžiamajam įvykiui ir 1,5 milijono eurų visiems draudžiamiesiems įvykiams per metus;

3) turėti pradinio kapitalo ir profesinės civilinės atsakomybės draudimo derinį, atitinkantį šios dalies 1 arba 2 punkte nurodytos apsaugos lygį.

7. Jeigu Reglamento (ES) Nr. 575/2013 4 straipsnio 1 dalies 2 punkto c papunktyje nurodyta įmonė taip pat vykdo draudimo ir perdraudimo tarpininkavimo veiklą Draudimo įstatymo nustatyta tvarka, ji, be šiai veiklai Draudimo įstatyme nustatytų reikalavimų, papildomai turi tenkinti vieną iš šių reikalavimų:

1) turėti 25 tūkstančių eurų pradinį kapitalą;

2) turėti profesinės civilinės atsakomybės draudimą, galiojantį visą jos veiklos laikotarpį visoje Europos Sąjungos teritorijoje, ar kitą panašią atsakomybės už žalą apsaugą, siekiančią

bent 500 tūkstančių eurų vienam draudžiamajam įvykiui ir 750 tūkstančių eurų visiems draudžiamiesiems įvykiams per metus;

3) turėti pradinio kapitalo ir profesinės civilinės atsakomybės draudimo derinį, atitinkantį šios dalies 1 arba 2 punkte nurodytos apsaugos lygį.

8. Vietos įmonės turi turėti 50 tūkstančių eurų pradinį kapitalą, jeigu jos teikia investicines paslaugas kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse per įsteigtą filialą arba jo neįsteigusios.

15 straipsnis. Kapitalo rezervai

1. Finansų maklerio įmonės, kurios turi teisę teikti šio įstatymo 3 straipsnio 26 dalies 3 ir 6 punktuose nurodytas investicines paslaugas, apskaičiuoja ir sudaro šiuos kapitalo rezervus:

- 1) kapitalo apsaugos;
- 2) specialųjį anticiklinį;
- 3) pasaulinės sisteminės svarbos įstaigų;
- 4) kitos sisteminės svarbos įstaigų;
- 5) sisteminės rizikos.

2. Kapitalo rezervų dydžiai, jų apskaičiavimo metodika nustatomi vadovaujantis Reglamentu (ES) Nr. 575/2013 ir priežiūros institucijos teisės aktais.

3. Paskirstymai iš kapitalo rezervų atliekami priežiūros institucijos nustatyta tvarka.

16 straipsnis. Organizaciniai reikalavimai

1. Finansų maklerio įmonė privalo taikyti veiklos organizavimo, atlygio nustatymo politiką ir procedūras, kurios užtikrintų, kad pati įmonė, jos vadovai, darbuotojai ir priklausomi tarpininkai laikytųsi šiame įstatyme ir kituose finansų maklerio įmonių veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytų reikalavimų, ir dokumentą, reglamentuojantį finansų maklerio įmonės vadovų, darbuotojų ir priklausomų tarpininkų sandorių sudarymo savo sąskaita tvarką.

2. Finansų maklerio įmonė privalo nusistatyti ir taikyti veiksmingas organizacines ir administracines priemones, kad būtų užkirstas kelias interesų konfliktams, kurie galėtų neigiamai paveikti jos klientų interesus.

3. Finansų maklerio įmonė, išleidžianti klientams parduoti skirtas finansines priemones, privalo nustatyti ir taikyti kiekvienos finansinės priemonės išleidimo ar išleistos finansinės priemonės esminio pakeitimo patvirtinimo procedūras prieš pradėdama šias finansines priemones reklamuoti arba platinti klientams.

4. Taikydama finansinės priemonės patvirtinimo procedūrą, finansų maklerio įmonė privalo nustatyti kiekvienos finansinės priemonės tikslinę galutinių klientų, kuriems skirta finansinė priemonė, grupę (toliau – tikslinė klientų grupė), įvertinti šiai grupei būdingas rizikas ir užtikrinti, kad finansinės priemonės platinimo strategija yra tinkama nustatytai tikslinei klientų grupei.

5. Finansų maklerio įmonė privalo periodiškai peržiūrėti, ar jos siūloma arba platinama finansinė priemonė ir jos platinimo strategija atitinka tikslinės klientų grupės poreikius, atsižvelgdama į visus galimus tikslinei klientų grupei būdingų rizikų esminius pokyčius.

6. Finansinės priemonės išleidžianti finansų maklerio įmonė privalo pateikti visiems asmenims, plinantiesiems jos išleistą finansinę priemonę, pakankamai informacijos apie išleistą finansinę priemonę ir jos patvirtinimo procedūrą, įskaitant informaciją apie tikslinę klientų grupę.

7. Finansų maklerio įmonė, siūlanti ar rekomenduojanti klientams finansinę priemonę, kurią išleido kitas subjektas, privalo imtis priemonių, kad gautų pakankamai informacijos apie siūlomą finansinę priemonę, jos tvirtinimo procedūrą, tikslinę klientų grupę, kad galėtų suprasti finansinės priemonės esmę ir įvertinti tikslinę klientų grupę.

8. Šio straipsnio 3–7 dalyse nustatyti reikalavimai nepanaikina kitų šiame įstatyme ir Reglamente (ES) Nr. 600/2014 finansų maklerio įmonei nustatytų pareigų, kurių ji privalo laikytis teikdama klientams investicines paslaugas.

9. Finansų maklerio įmonė privalo turėti ir naudoti reikiamas sistemas, išteklius, administravimo procedūras ir kitas priemones, kad būtų užtikrintas nuolatinis ir nenutrūkstamas investicinių paslaugų teikimas.

10. Finansų maklerio įmonė, patikėdama trečiajam asmeniui atlikti tokias įmonės funkcijas, kurios turi ypatingą reikšmę užtikrinant nuolatinį ir kokybišką investicinių paslaugų teikimą, privalo imtis visų būtinų priemonių, kad būtų išvengta papildomos nepateisinamos veiklos rizikos. Svarbių įmonės funkcijų atlikimas negali būti perduodamas kitiems asmenims, jeigu tai galėtų iš esmės pabloginti finansų maklerio įmonės vidaus kontrolės kokybę ar priežiūros institucijos galimybes atlikti veiksmingą priežiūrą.

11. Finansų maklerio įmonė privalo taikyti patikimas administravimo ir apskaitos procedūras, vidaus kontrolės mechanizmą, veiksmingas rizikos vertinimo ir valdymo procedūras, veiksmingas informacijos apdorojimo sistemų kontrolės ir apsaugos priemones. Finansų maklerio įmonė privalo taikyti patikimas informacijos perdavimo saugumo priemones, kurios užtikrintų perduodamos informacijos saugumą, konfidencialumą, patikimumą, sumažintų duomenų iškraipymo ir neteisėtos prieigos rizikas, taip pat užtikrintų, kad informacija būtų atpažįstama ir duomenys būtų apsaugoti nuo nutekėjimo.

12. Finansų maklerio įmonė privalo užtikrinti duomenų apie suteiktas paslaugas, vykdytą veiklą ir sudarytus sandorius saugojimą, kad priežiūros institucija galėtų atlikti veiksmingą priežiūrą, vadovaudamasi šiuo įstatymu, Reglamentu (ES) Nr. 600/2014 ir Reglamentu (ES) Nr. 596/2014, ypač tais atvejais, kai reikia įsitikinti, kad finansų maklerio įmonė laikosi šiame įstatyme nustatytų pareigų įmonės klientams ir potencialiems klientams, taip pat pareigos užtikrinti rinkų vientisumą.

13. Finansų maklerio įmonė, kurios teikiamos investicinės paslaugos apima sandorių sudarymą savo sąskaita, pavedimų vykdymą klientų sąskaita ir (arba) pavedimų priėmimą ir perdavimą, vykdydama šio straipsnio 12 dalyje nurodytus reikalavimus, privalo saugoti telefoninių pokalbių įrašus ir elektroninius pranešimus. Finansų maklerio įmonė taip pat privalo saugoti telefoninių pokalbių įrašus ir elektroninius pranešimus, kuriais buvo ketinama teikti šioje dalyje nurodytas investicines paslaugas, tačiau šios paslaugos suteiktos nebuvo. Finansų maklerio įmonė, priėmusi kitais būdais pateiktus klientų pavedimus, privalo užtikrinti, kad pavedimai būtų pateikiami patvariojoje laikmenoje (laiškas, faksograma, elektroninis laiškas, susitikimų protokolai ar užrašai). Finansų maklerio įmonė privalo užtikrinti, kad jos darbuotojai ar jos vardu dirbantys asmenys naudotų tik tokią techninę įrangą (įskaitant finansų maklerio įmonės darbuotojų arba jos vardu veikiančių asmenų privačią techninę įrangą), kuri leidžia išsaugoti ir kopijuoti telefoninių pokalbių įrašus ir elektroninius pranešimus.

14. Finansų maklerio įmonė privalo esamus ir naujus klientus, su kuriais ketinama sudaryti arba yra sudaromi sandoriai, įspėti, kad įrašo telefoninius pokalbius su klientais ir saugo jų elektroninius pranešimus. Įspėjimas gali būti vienkartinis, tačiau turi būti pateikiamas esamam ar naujam klientui prieš finansų maklerio įmonei pradėdant teikti jam investicines paslaugas. Finansų maklerio įmonė neturi teisės telefonu teikti investicinių paslaugų, apimančių pavedimų vykdymą klientų sąskaita ir (arba) pavedimų priėmimą ir perdavimą, klientams, kurie nebuvo iš anksto įspėti apie telefoninių pokalbių įrašymą.

15. Finansų maklerio įmonė privalo saugoti šio straipsnio 13 dalyje nurodytus duomenis ne trumpiau kaip 5 metus, o priežiūros institucijai nustačius – 7 metus, taip pat privalo pateikti duomenis susijusiam klientui, jeigu jis to reikalauja.

16. Finansų maklerio įmonė, saugodama klientams priklausančias finansines priemones, privalo imtis priemonių, užtikrinančių klientų nuosavybės teisės apsaugą, ypač kai finansų maklerio įmonė yra nemoki. Finansų maklerio įmonė privalo atskirai įtraukti į apskaitą savo ir kiekvieno kliento finansines priemones. Finansų maklerio įmonė neturi teisės naudotis klientui priklausančiomis finansinėmis priemonėmis, jeigu nėra gautas aiškiai išreikštas kliento sutikimas.

17. Finansų maklerio įmonė, saugodama klientams priklausančias lėšas, privalo imtis priemonių, užtikrinančių klientų nuosavybės teisės apsaugą ir užkertančių kelią neteisėtam naudojimuisi klientams priklausančiomis lėšomis. Draudimas naudotis kliento lėšomis netaikomas kredito įstaigoms. Finansų maklerio įmonė klientų lėšas kredito įstaigoje privalo laikyti patikėjimo pagrindais atskirai nuo nuosavų lėšų. Klientų lėšos, perduotos finansų maklerio įmonei finansinėms priemonėms pirkti, ir klientų lėšos, gautos pardavus klientui priklausančias finansines priemones, yra kliento nuosavybė, į kurią negali būti nukreiptas finansų maklerio įmonės skolų išieškojimas.

18. Finansų maklerio įmonė neturi teisės sudaryti su neprofesionaliaisiais klientais finansinio užtikrinimo perduodant užstato nuosavybės teisę susitarimų, kurių tikslas – užtikrinti esamus, būsimus, sąlyginius arba numatomus kliento įsipareigojimus.

19. Kai investicines paslaugas teikia kitoje valstybėje narėje įsteigtos finansų maklerio įmonės filialas, priežiūros institucija prižiūri, kaip filialas laikosi šio straipsnio 12–15 dalyse nustatytų pareigų, nepažeisdama įmonės buveinės valstybės narės priežiūros institucijos teisės tiesiogiai gauti šio straipsnio 12–15 dalyse nurodytus duomenis.

20. Priežiūros institucija nustato kriterijus, pagal kuriuos, vadovaujantis šio straipsnio 15 dalimi, šio straipsnio 13 dalyje nurodyti duomenys privalo būti saugomi 7 metus.

17 straipsnis. Finansų makleriai

1. Finansų maklerio įmonė privalo užtikrinti, o priežiūros institucijos reikalavimu – įrodyti, kad vieną ar kelias šio straipsnio 4 dalyje numatytas finansų maklerių operacijas vykdyti tik fizinis asmuo – atestuotas finansų makleris arba finansų rinkos dalyvių asociacijos arba jos pasitelkto trečiojo asmens pripažintos kvalifikacijos asmuo, atitinkantis šio straipsnio 2 dalyje nurodytus reikalavimus. Atestuotas finansų makleris privalo nuolat tobulinti savo kvalifikaciją, laikydamasis šio straipsnio 10 dalyje nurodytų reikalavimų.

2. Finansų makleris laikomas tinkamu vykdyti šio straipsnio 4 dalyje nurodytas operacijas, jeigu:

1) per paskutinius 10 metų nebuvo nuteistas už nusikaltimus arba per paskutinius 5 metus nebuvo nuteistas už baudžiamuosius nusižengimus nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams, ekonomikai ir verslo tvarkai, finansų sistemai, valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams, valdymo tvarkai ar nusižengimus, susijusius su dokumentų klastojimu;

2) praėjo daugiau negu vieni metai nuo administracinės nuobaudos ar kitos įstatymuose numatytos poveikio priemonės pritaikymo už pažeidimus, susijusius su nuosavybe, turtinėmis teisėmis ir turtiniais interesais, ekonomika ir verslo tvarka, prekyba, finansų sistema ir statistika;

3) per paskutinius 10 metų jam nebuvo iškelta fizinio asmens bankroto byla.

3. Finansų maklerio įmonė turi kontroliuoti, kad finansų makleris dirbdamas finansų maklerio įmonėje atitiktų nustatytus reikalavimus. Finansų maklerio tinkamumo nustatymo tikslais finansų maklerio įmonė turi teisę gauti asmens duomenis iš Lietuvos Respublikoje ir kitose valstybėse įsteigtų registrų ar informacinių sistemų. Asmens duomenys finansų maklerio įmonėje turi būti tvarkomi asmens duomenų apsaugą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

4. Finansų makleris gali vykdyti šias operacijas:

- 1) konsultuoti investavimo klausimais ir teikti investavimo rekomendacijas;
- 2) valdyti klientų finansinių priemonių portfelius.

5. Finansų maklerių atestaciją vykdo finansų rinkos dalyvių asociacija arba jos pasitelktas trečiasis asmuo. Finansų rinkos dalyvių asociacija atsako už finansų maklerių atestaciją reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus, nepaisant to, kad atestacijos vykdymą perdavė trečiajam asmeniui.

6. Finansų makleris atestuojamas egzamino būdu. Finansų rinkos dalyvių asociacija kvalifikacinį egzaminą išlaikiusiam asmeniui išduoda tai patvirtinantį pažymėjimą. Egzaminai rengiami pagal poreikį, tačiau ne rečiau kaip kartą per 4 mėnesius. Finansų maklerių atestavimo tvarką nustato šis įstatymas, priežiūros institucijos ir finansų rinkos dalyvių asociacijos arba jos pasitelkto trečiojo asmens teisės aktai.

7. Vykdydama finansų maklerių atestaciją, finansų rinkos dalyvių asociacija ir jos pasitelktas trečiasis asmuo privalo užtikrinti savo veiklos kokybę bei tęstinumą, atestuojamų asmenų atžvilgiu veikti nešališkai ir objektyviai. Šiam tikslui finansų rinkos dalyvių asociacija privalo turėti vidinę veiklos kokybės užtikrinimo sistemą, numatyti veikimo būdus ir priemones, užtikrinančias finansų maklerių atestacijos kokybę, tęstinumą ir nešališkumą. Finansų rinkos dalyvių asociacija kartą per metus turi pateikti priežiūros institucijai informaciją apie finansų maklerių egzaminavimo kokybės užtikrinimo reikalavimų laikymąsi. Priežiūros institucijos prašymu ši informacija gali būti teikiama ir dažniau.

8. Finansų rinkos dalyvių asociacija ne rečiau kaip kartą per metus savo interneto svetainėje skelbia per metus įvykusių finansų maklerio egzaminų skaičių, juose dalyvavusių asmenų skaičių, atestuočių finansų maklerių skaičių, gautus skundus dėl egzaminavimo ir išvadas dėl skundų pagrįstumo, vidinio veiklos kokybės vertinimo rezultatus, nustatytus pažeidimus, suinteresuotų šalių nuomonę apie šios veiklos kokybę, taip pat kitus reikšmingus duomenis. Šioje dalyje nurodyti duomenys ir informacija skelbiami tik juos apibendrinus ar nuasmeninus.

9. Finansų maklerio egzaminą išlaikiusių asmenų sąrašas, nurodant vardus ir pavardes, skelbiamas finansų rinkos dalyvių asociacijos interneto svetainėje.

10. Atestuotas finansų makleris privalo mokytis ir kelti savo kvalifikaciją ne mažiau kaip 15 valandų per metus. Finansų maklerio įmonė turi užtikrinti, o priežiūros institucijos reikalavimu – įrodyti, kad fiziniai asmenys, įmonės vardu teikiantys klientams informaciją apie finansines priemones, įmonės teikiamas investicines ar papildomas paslaugas, turi tinkamą kvalifikaciją šio įstatymo nustatytų reikalavimų laikymuisi užtikrinti ir nuolat tobulina savo kvalifikaciją.

18 straipsnis. Finansų maklerio įmonių apskaita, auditas ir pelno paskirstymas

1. Finansų maklerio įmonė privalo tvarkyti apskaitą ir sudaryti finansines ataskaitas vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teisės aktais, reglamentuojančiais finansinę atskaitomybę, ir tarptautiniais apskaitos standartais.

2. Finansų maklerio įmonių audito atlikimo tvarka, reikalavimai auditoriui ir audito įmonei, auditoriaus ir audito įmonės pareigos ir atsakomybė reglamentuojami Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme, Finansų įstaigų įstatyme ir šio įstatymo 100 straipsnyje.

3. Šio straipsnio 1 dalis *mutatis mutandis* taikoma rinkos operatoriui ir centriniam depozitoriumui.

4. Finansų maklerio įmonės pelno paskirstymo tvarka reglamentuojama Finansų įstaigų įstatyme.

19 straipsnis. Priežiūros institucijų tarpusavio konsultavimasis prieš išduodant finansų maklerio įmonės licenciją

1. Priežiūros institucija, prieš išduodama finansų maklerio įmonės licenciją, atsiklausia kitos valstybės narės priežiūros institucijos nuomonės, jeigu finansų maklerio įmonės licencijos siekianti įmonė yra:

1) kitoje valstybėje narėje licencijuotos finansų maklerio įmonės ar kredito įstaigos patronuojamoji įmonė;

2) kitoje valstybėje narėje licencijuotos finansų maklerio įmonės ar kredito įstaigos patronuojančiosios įmonės patronuojamoji įmonė;

3) kontroliuojama tų pačių fizinių ar juridinių asmenų, kurie kontroliuoja kitoje valstybėje narėje licencijuotą finansų maklerio įmonę ar kredito įstaigą.

2. Priežiūros institucija, prieš išduodama finansų maklerio įmonės licenciją, atsiklausia kitos valstybės narės kredito įstaigų ar draudimo įmonių priežiūrą atliekančios priežiūros institucijos nuomonės, jeigu licencijos siekianti finansų maklerio įmonė yra:

1) valstybėje narėje licencijuotos kredito įstaigos ar draudimo įmonės patronuojamoji įmonė;

2) valstybėje narėje licencijuotos kredito įstaigos ar draudimo įmonės patronuojančiosios įmonės patronuojamoji įmonė;

3) kontroliuojama tų pačių fizinių ar juridinių asmenų, kurie kontroliuoja Europos Sąjungoje licencijuotą kredito įstaigą ar draudimo įmonę.

3. Priežiūros institucija atsiklausia šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų priežiūros institucijų nuomonės vertindama licencijos siekiančios įmonės kvalifikuotosios įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalies savininkų tinkamumą ir tai pačiai grupei priklausančių įmonių vadovų reputaciją ir patirtį. Priežiūros institucija su kitos valstybės narės priežiūros institucija keičiasi informacija, reikalinga akcininkų tinkamumui įvertinti, taip pat tai pačiai įmonių grupei priklausančių įmonių vadovų reputacijai ir tinkamumui įvertinti tiek prieš išduodama finansų maklerio įmonės licenciją, tiek ir vėliau atlikdama finansų maklerio įmonės veiklos reikalavimų laikymosi priežiūrą.

20 straipsnis. Priežiūros institucijos įgaliojimai detalizuoti finansų maklerio įmonių ir finansų patarėjo įmonių licencijavimo tvarką ir licencijos gavimo reikalavimus

Priežiūros institucija, detalizuodama šio skirsnio nuostatas:

1) nustato finansų maklerio įmonių licencijų išdavimo ir galiojimo panaikinimo tvarką;

2) nustato pranešimų apie finansų maklerio įmonės kvalifikuotosios įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalies įgijimą ar netekimą ir pranešimų apie šiame įstatyme nustatytų akcijų suteikiamų balsavimo teisių ribų peržengimą pateikimo tvarką;

3) patvirtina finansų maklerio įmonių kapitalo reikalavimų ir kitų riziką ribojančių aplinkybių aprašą;

4) nustato finansų maklerio įmonių veiklos organizavimo tvarką, detalizuojančią šio įstatymo 16 straipsnyje nustatytus organizacinius reikalavimus;

5) nustato finansų patarėjo įmonių licencijų išdavimo ir jų galiojimo panaikinimo bei veiklos organizavimo ir vykdymo tvarką;

6) patvirtina aprašą, kuriame detalizuojami finansų maklerio įmonės vadovams ir vidaus valdymui taikomi reikalavimai.

21 straipsnis. Algoritminė prekyba

1. Algoritmine prekyba užsiimanti finansų maklerio įmonė turi taikyti savo vykdomai veiklai tinkamas ir veiksmingas sistemas ir rizikos kontrolės priemones, siekdama užtikrinti, kad

jų prekybos sistemos būtų atsparios, pakankamai pajėgios, joms būtų taikomi atitinkami prekybos apribojimai ir būtų išvengta klaidingų pavedimų siuntimo ar kitokių sistemos klaidų, galinčių sukelti arba padidinti sumaištį rinkoje.

2. Finansų maklerio įmonė turi taikyti veiksmingas sistemas ir rizikos kontrolės priemones, siekdama užtikrinti, kad jos prekybos sistemos nebūtų naudojamos tikslams, kurie prieštarauja Reglamento (ES) Nr. 596/2014 nuostatoms arba prekybos vietos, su kuria ji yra susijusi, taisyklėms.

3. Finansų maklerio įmonė turi taikyti veiksmingas verslo tęstinumo priemones, kad būtų šalinami visi jos prekybos sistemų trikdžiai, ir užtikrinti, kad jos sistemos būtų visapusiškai išbandytos ir tinkamai prižiūrimos.

4. Finansų maklerio įmonė, užsiimanti algoritmine prekyba Lietuvos Respublikoje, apie tai praneša priežiūros institucijai, taip pat informuoja priežiūros instituciją apie prekybos vietą, kurioje finansų maklerio įmonė užsiima algoritmine prekyba kaip prekybos vietos narė ar dalyvė.

5. Priežiūros institucija turi teisę reikalauti, kad finansų maklerio įmonė reguliariai arba prireikus (*ad hoc* pagrindu) pateiktų taikomų algoritminės prekybos strategijų pobūdžio aprašą, informaciją apie sistemai taikomus prekybos kriterijus ar apribojimus, pagrindinius reikalavimus, kurių laikomasi, ir taikomas rizikos kontrolės priemones, kuriomis siekiama užtikrinti šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nustatytų sąlygų laikymąsi, taip pat informaciją apie atliktus savo sistemų bandymus. Priežiūros institucija gali bet kuriuo metu paprašyti finansų maklerio įmonės suteikti papildomos informacijos apie jos vykdomą algoritmą ir jos prekybos sistemas.

6. Gavusi kitos valstybės narės prekybos vietos, kurioje finansų maklerio įmonė kaip prekybos vietos narė ar dalyvė užsiima algoritmine prekyba, priežiūros institucijos prašymą, priežiūros institucija nedelsdama perduoda šio straipsnio 5 dalyje nurodytą informaciją, gautą iš finansų maklerio įmonės kaip prekybos vietos narės ar dalyvės, užsiimančios algoritmine prekyba.

7. Finansų maklerio įmonė imasi priemonių, kad išsaugotų informaciją, susijusią su šio straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytais reikalavimais, ir užtikrina, kad, priežiūros institucijai paprašius, būtų nedelsiant pateikiami įrodymai, jog finansų maklerio įmonė laikosi šio įstatymo reikalavimų.

8. Didelio dažnio algoritminės prekybos metodą taikanti finansų maklerio įmonė saugo visų savo pateiktų pavedimų tikslus laiko sekos formato įrašus, įskaitant anuluotus pavedimus, įvykdytus pavedimus ir kotiruotes prekybos vietose, ir pateikia juos priežiūros institucijai, jeigu ji to paprašo.

9. Algoritmine prekyba užsiimanti finansų maklerio įmonė, kuri siekia vykdyti rinkos formavimo strategiją, atsižvelgdama į konkrečios rinkos likvidumą, mastą ir pobūdį bei priemones, kuria prekiaujama, ypatybes, privalo:

1) nepertraukiamai formuoti rinką nustatytomis prekybos vietos prekybos valandomis (išskyrus išimtines aplinkybes), siekdama, kad būtų užtikrintas reguliarus ir iš anksto numatomas prekybos vietos likvidumas;

2) sudaryti su prekybos vieta privalomą rašytinį susitarimą, kuriuo nustatomos bent tos finansų maklerio įmonės pareigos, kurios susijusios su šios dalies 1 punkte nurodytomis pareigomis;

3) taikyti veiksmingas sistemas ir kontrolę, siekdama užtikrinti, kad bet kuriuo metu galėtų įvykdyti pareigas pagal šios dalies 2 punkte nurodytą susitarimą.

10. Šio straipsnio ir šio įstatymo 70 straipsnio tikslais algoritmine prekyba užsiimanti finansų maklerio įmonė laikoma vykdančia rinkos formavimo strategiją, kai jai būnant vienos ar daugiau prekybos vietų nare ar dalyve jos strategija, veikiant savo sąskaita, apima sinchronišką pastovių lyginamojo dydžio pasiūlos ir paklausos kursų, susijusių su viena ar daugiau finansinių priemonių vienoje arba įvairiose prekybos vietose, skelbimą konkurencingomis kainomis, taip reguliariai ir nuolat užtikrinant visos rinkos likvidumą.

11. Finansų maklerio įmonė, teikianti tiesioginę elektroninę prieigą prie prekybos vietos, taiko veiksmingą sistemą ir kontrolės priemones, kuriomis užtikrina, kad:

1) šia paslauga besinaudojančių klientų tinkamumas būtų tinkamai įvertintas ir prižiūrimas;

2) klientai negalėtų pažeisti iš anksto nustatytų atitinkamų prekybos ir kredito apribojimų;

3) šia paslauga besinaudojančių klientų vykdoma prekyba būtų tinkamai stebima;

4) tinkama kontrole būtų užkirstas kelias prekybai, kuri gali kelti riziką pačiai finansų maklerio įmonei, rinkoje sukelti ar padidinti sumaištį arba gali pažeisti Reglamento (ES) Nr. 596/2014 nuostatas ar prekybos vietos taisykles.

12. Tiesioginė elektroninė prieiga prie prekybos vietos, netaikant šio straipsnio 11 dalyje nurodytos sistemos ir kontrolės priemonių, yra draudžiama.

13. Finansų maklerio įmonė, teikianti tiesioginę elektroninę prieigą prie prekybos vietos, atsako už tai, kad šia paslauga besinaudojantys klientai laikytųsi šio įstatymo reikalavimų ir prekybos vietos taisyklių. Finansų maklerio įmonė stebi sandorius, siekdama nustatyti šių taisyklių pažeidimus, neįprastas prekybos sąlygas ar elgesį, kurie gali būti susiję su piktnaudžiavimu rinka, kaip numatyta Reglamente (ES) Nr. 596/2014, ir apie kuriuos turi būti pranešama priežiūros institucijai. Finansų maklerio įmonė užtikrina, kad būtų sudarytas

privalomas finansų maklerio įmonės ir šia paslauga besinaudojančio kliento rašytinis susitarimas, kuriuo nustatomos pagrindinės teisės ir pareigos, susijusios su paslaugos teikimu, ir kad pagal šį susitarimą finansų maklerio įmonė liktų atsakinga už šiame įstatyme nustatytų pareigų vykdymą.

14. Apie teikiamą tiesioginę elektroninę prieigą prie prekybos vietos finansų maklerio įmonė praneša priežiūros institucijai ir prekybos vietos, kurioje finansų maklerio įmonė atitinkamai teikia tiesioginę elektroninę prieigą, priežiūros institucijai.

15. Priežiūros institucija gali reikalauti, kad finansų maklerio įmonė reguliariai arba prireikus (*ad hoc* pagrindu) pateiktų šio straipsnio 11 dalyje nurodytos sistemos ir kontrolės priemonių aprašą ir įrodymus, kad jos buvo taikomos.

16. Priežiūros institucija prekybos vietos, prie kurios finansų maklerio įmonė teikia tiesioginę elektroninę prieigą, priežiūros institucijos prašymu nedelsdama perduoda šio straipsnio 15 dalyje nurodytą informaciją, gautą iš finansų maklerio įmonės.

17. Finansų maklerio įmonė imasi priemonių, kad išsaugotų su šio straipsnio 11–16 dalyse nurodyta veikla susijusią informaciją, ir užtikrina, kad šios informacijos pakanka, jog priežiūros institucija galėtų prižiūrėti, kaip laikomasi šio įstatymo reikalavimų.

18. Finansų maklerio įmonė, teikianti bendrosios tarpuskaityto narės paslaugas kitiems asmenims, turi taikyti veiksmingas sistemas ir kontrolės priemones, užtikrinančias, kad tarpuskaityto paslaugos būtų teikiamos tik tiems asmenims, kurie yra tinkami ir atitinka aiškius kriterijus, ir kad šiems asmenims būtų taikomi atitinkami reikalavimai siekiant sumažinti riziką finansų maklerio įmonei ir rinkai. Finansų maklerio įmonė užtikrina, kad būtų sudarytas privalomas finansų maklerio įmonės ir asmens rašytinis susitarimas, kuriame nustatomos pagrindinės teisės ir pareigos, susijusios su šios paslaugos teikimu.

22 straipsnis. Sandorių sudarymas ir vykdymas daugiašalėje prekybos sistemoje ir organizuotos prekybos sistemoje

1. Finansų maklerio įmonės ir rinkos operatoriai, administruojantys daugiašalę prekybos sistemą arba organizuotos prekybos sistemą, be šio įstatymo 16 straipsnyje nustatytų reikalavimų, privalo patvirtinti ir taikyti skaidrias taisykles ir procedūras, kurios užtikrintų sąžiningą ir sklandžią prekybą, ir nustatyti objektyvius kriterijus veiksmingam pavedimų vykdymui užtikrinti. Turi būti nustatytos patikimos prekybos sistemų veikimą užtikrinančios valdymo priemonės, įskaitant nenumatytais atvejais taikomas veiksmingas priemones, kad būtų galima pašalinti tinkamo prekybos sistemų veikimo trikdžių riziką.

2. Finansų maklerio įmonės ir rinkos operatoriai, administruojantys daugiašalę prekybos sistemą arba organizuotos prekybos sistemą, privalo patvirtinti skaidrias taisykles, nustatančias kriterijus, pagal kuriuos finansinės priemonės gali būti įtrauktos į prekybą šiose sistemose.

3. Finansų maklerio įmonės ir rinkos operatoriai, administruojantys daugiašalę prekybos sistemą arba organizuotos prekybos sistemą, turi suteikti pakankamai informacijos arba užtikrinti, kad būtų suteikta prieiga prie viešai skelbiamos informacijos, kurios pagrindu sistemos naudotojai ir dalyviai galėtų priimti pagrįstus investicinius sprendimus, atsižvelgdami į sistemos naudotojų ir dalyvių padėtį rinkoje ir finansinių priemonių, kuriomis prekiaujama toje sistemoje, tipus.

4. Finansų maklerio įmonės ir rinkos operatoriai, administruojantys daugiašalę prekybos sistemą arba organizuotos prekybos sistemą, turi turėti aprašą, kuriame reglamentuojama prieiga prie sistemos infrastruktūros ir nustatyti reikalavimai rinkos dalyviams, siekiantiems tapti sistemos nariais. Šis aprašas turi atitikti šio įstatymo 66 straipsnio 3 dalyje nustatytus reikalavimus.

5. Finansų maklerio įmonės ir rinkos operatoriai, administruojantys daugiašalę prekybos sistemą arba organizuotos prekybos sistemą, turi turėti priemonių, kad galėtų nustatyti ir valdyti galimas neigiamas pasekmes daugiašalės prekybos sistemos ar organizuotos prekybos sistemos veiklai arba sistemos nariams, dalyviams ir naudotojams dėl galimų interesų konfliktų tarp daugiašalės prekybos sistemos, organizuotos prekybos sistemos, šių sistemų savininkų, finansų maklerio įmonės ar rinkos operatoriaus, administruojančių daugiašalę prekybos sistemą arba organizuotos prekybos sistemą, interesų ir interesų siekiant užtikrinti patikimą daugiašalės prekybos sistemos arba organizuotos prekybos sistemos veikimą.

6. Finansų maklerio įmonės ir rinkos operatoriai, administruojantys daugiašalę prekybos sistemą arba organizuotos prekybos sistemą, turi laikytis šio įstatymo 67 straipsnio 3 ir 4 dalyse ir 70 straipsnyje nustatytų reikalavimų ir taikyti visas reikalingas veiksmingas sistemas, procedūras ir susitarimus, kad būtų užtikrintas nustatytų reikalavimų laikymasis.

7. Finansų maklerio įmonės ir rinkos operatoriai, administruojantys daugiašalę prekybos sistemą arba organizuotos prekybos sistemą, turi suteikti sistemos nariams ir dalyviams visą reikalingą informaciją apie jų pareigas, susijusias su atsiskaitymais dėl toje sistemoje sudarytų sandorių. Finansų maklerio įmonės ir rinkos operatoriai, administruojantys daugiašalę prekybos sistemą arba organizuotos prekybos sistemą, privalo imtis visų reikalingų priemonių, kurios palengvintų veiksmingą atsiskaitymą už šiose sistemose sudarytus sandorius.

8. Daugiašalė prekybos sistema ir organizuotos prekybos sistema privalo turėti ne mažiau kaip tris aktyvius narius arba naudotojus, iš kurių kiekvienas turi turėti galimybę bendrauti su kitais nariais ar naudotojais nustatant finansinės priemonės kainą.

9. Jeigu perleidžiamaisiais vertybiniais popieriais, kurie buvo įtraukti į prekybą reguliuojamoje rinkoje, yra prekiaujama daugiašalėje prekybos sistemoje arba organizuotos

prekybos sistemoje be jų emitento sutikimo, šių vertybinių popierių emitentui netaikomi pradinio, periodinio ir einamojo informacijos atskleidimo reikalavimai, taikomi toje sistemoje.

10. Finansų maklerio įmonės ir rinkos operatoriai, administruojantys daugiašalę prekybos sistemą arba organizuotos prekybos sistemą, privalo nedelsdami vykdyti priežiūros institucijos privalomus nurodymus dėl prekybos finansinėmis priemonėmis sustabdymo ar nutraukimo.

11. Finansų maklerio įmonės ir rinkos operatoriai, administruojantys daugiašalę prekybos sistemą arba organizuotos prekybos sistemą, privalo pateikti priežiūros institucijai detalų administruojamos sistemos veikimo aprašą, įskaitant informaciją apie kontrolės arba dalyvavimo ryšius reguliuojamos rinkos, daugiašalės prekybos sistemos, organizuotos prekybos sistemos arba sisteminę prekybą vykdančios finansų maklerio įmonės, priklausančių tai pačiai investicines paslaugas teikiančiai įmonei ar tam pačiam rinkos operatoriui, veikloje, taip pat jų narių, dalyvių ir (arba) naudotojų sąrašus. Priežiūros institucija šią informaciją perduoda Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai, jeigu ji paprašo. Priežiūros institucija informuoja Europos vertybinių popierių ir rinkų instituciją apie finansų maklerio įmonės licencijos išdavimą, pakeitimą ar panaikinimą arba teisės verstis rinkos operatoriaus veikla suteikimą ar panaikinimą. Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija sudaro ir skelbia visų Europos Sąjungoje veikiančių daugiašalių prekybos sistemų ir organizuotos prekybos sistemų sąrašą, informaciją apie jų teikiamas paslaugas ir kiekvienos daugiašalės prekybos sistemos ir organizuotos prekybos sistemos unikalų kodą.

12. Sistemine prekybą vykdanči finansų maklerio įmonė privalo apie tai pranešti priežiūros institucijai. Šią informaciją priežiūros institucija perduoda Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai, administruojančiai visose valstybėse narėse veikiančių ir sisteminę prekybą vykdančių finansų maklerių įmonių sąrašą.

23 straipsnis. Specialieji daugiašalės prekybos sistemos reikalavimai

1. Finansų maklerio įmonės ir rinkos operatoriai, administruojantys daugiašalę prekybos sistemą, be šio įstatymo 16 ir 22 straipsniuose nustatytų reikalavimų, privalo patvirtinti neleidžiančias veikti savo nuožiūra taisykles, reglamentuojančias pavedimų vykdymo tvarką šioje sistemoje.

2. Finansų maklerio įmonės ir rinkos operatoriai, administruojantys daugiašalę prekybos sistemą, turi:

1) būti tinkamai pasirengę valdyti riziką, su kuria susiduria arba gali susidurti, įgyvendinti tinkamas priemones ir palaikyti sistemas, skirtas bet kokiai reikšmingai veiklos rizikai nustatyti, taip pat turėti veiksmingų priemonių kylančiai rizikai valdyti;

2) turėti veiksmingų priemonių, kurios palengvintų veiksmingą ir laiku atliekamą atsiskaitymą už sistemoje sudarytus sandorius;

3) turėti pakankamai finansinių išteklių, kurie palengvintų tinkamą sistemos veikimą, atsižvelgiant į rinkoje sudaromų sandorių pobūdį ir mastą bei su tuo susijusios rizikos pobūdį ir dydį.

3. Šio įstatymo 29, 30, 31, 33 straipsniuose (išskyrus 33 straipsnio 5 dalį) ir 34 straipsnyje nustatyti reikalavimai netaikomi sandoriams, sudarytiems pagal daugiašalės prekybos sistemos veiklą reglamentuojančias taisykles, kai sudarant sandorį dalyvauja tik tos sistemos nariai ar dalyviai arba tik pati sistema ir jos nariai ar dalyviai. Tačiau daugiašalės prekybos sistemos nariai ar dalyviai turi laikytis šio įstatymo 29, 30, 31, 33 ir 34 straipsniuose nustatytų reikalavimų dėl savo klientų, kai, veikdami kliento sąskaita, vykdo jo pavedimus daugiašalėje prekybos sistemoje.

4. Finansų maklerio įmonės arba rinkos operatoriai, administruojantys daugiašalę prekybos sistemą, neturi teisės vykdyti savo klientų pavedimų, jeigu vykdydami klientų pavedimus finansų maklerio įmonė arba rinkos operatorius sudaro sandorį nuosavomis lėšomis, arba dalyvauti sudarant tarpininko suderintus sandorius.

24 straipsnis. Specialieji organizuotos prekybos sistemų reikalavimai

1. Finansų maklerio įmonė arba rinkos operatorius, administruojantys organizuotos prekybos sistemą, imasi reikiamų priemonių, užkertančių kelią klientų pavedimų vykdymui organizuotos prekybos sistemoje, jeigu vykdydami klientų pavedimus finansų maklerio įmonė arba rinkos operatorius sudaro sandorį nuosavomis lėšomis arba sandorį nuosavomis lėšomis sudaro kitas subjektas, priklausantis tai pačiai įmonių grupei, kuriai priklauso finansų maklerio įmonė arba rinkos operatorius.

2. Finansų maklerio įmonė arba rinkos operatorius, administruojantys organizuotos prekybos sistemą, turi teisę dalyvauti sudarant tarpininko suderintus sandorius dėl obligacijų, struktūrizuotų finansinių produktų, apyvartinių taršos leidimų ir tam tikrų išvestinių finansinių priemonių tik tada, kai yra gavę kliento pritarimą.

3. Finansų maklerio įmonė arba rinkos operatorius, administruojantys organizuotos prekybos sistemą, neturi teisės dalyvauti sudarant tarpininko suderintus sandorius vykdydami kliento pavedimus organizuotos prekybos sistemoje dėl išvestinių finansinių priemonių, kurioms taikoma tarpuskaityto pareiga pagal Reglamento (ES) Nr. 648/2012 5 straipsnį.

4. Finansų maklerio įmonė arba rinkos operatorius, administruojantys organizuotos prekybos sistemą, turi imtis priemonių, užtikrinančių šiame įstatyme nustatytų sąlygų, taikomų tarpininko suderintiems sandoriams, laikymąsi.

5. Finansų maklerio įmonė arba rinkos operatorius, administruojantys organizuotos prekybos sistemą, turi teisę savo sąskaita sudaryti sandorius, kurie nepriskiriami prie tarpininko suderintų sandorių, tik dėl išleistų valstybės skolos finansinių priemonių, kurių rinka nėra likvidi.

6. Sistemine prekybą vykdanči finansų maklerio įmonė neturi teisės administruoti organizuotos prekybos sistemos. Organizuotos prekybos sistema neturi būti susijusi su sisteminę prekybą vykdančia finansų maklerio įmone tokiais ryšiais, kurie leistų sąveikauti organizuotos prekybos sistemoje teikiams pavedimams su sisteminę prekybą vykdančios finansų maklerio įmonės teikiama (skelbiama) pavedimais ar kotiruotėmis. Organizuotos prekybos sistema negali būti susijusi su kita organizuotos prekybos sistema taip, kad skirtingose sistemose pateikiami pavedimai sąveikautų tarpusavyje.

7. Finansų maklerio įmonė arba rinkos operatorius, administruojantys organizuotos prekybos sistemą, turi teisę pasitelkti kitą finansų maklerio įmonę vykdyti nepriklausomo rinkos formuotojo veiklą toje organizuotos prekybos sistemoje.

8. Finansų maklerio įmonė nebus laikoma vykdančia nepriklausomo rinkos formuotojo veiklą organizuotos prekybos sistemoje, jeigu ji glaudžiais ryšiais susijusi su finansų maklerio įmone arba rinkos formuotoju, administruojančiais organizuotos prekybos sistemą.

9. Pavedimai organizuotos prekybos sistemoje vykdomi įgyvendinant diskrecijos teisę. Finansų maklerio įmonė arba rinkos operatorius, administruojantys organizuotos prekybos sistemą, turi diskrecijos teisę bet kuriuo iš šių atvejų:

1) priimdami sprendimą dėl pavedimo pateikimo savo administruojamoje organizuotos prekybos sistemoje arba pavedimo atšaukimo iš jos;

2) priimdami sprendimą nederinti konkretaus kliento pavedimo su kitais tuo metu sistemoje pateiktais pavedimais, jeigu toks sprendimas neprieštaruja iš kliento gautiems specialioms nurodymams ir šio įstatymo 33 straipsnyje nustatytiems reikalavimams.

10. Finansų maklerio įmonė arba rinkos operatorius, administruojantys organizuotos prekybos sistemą, kurioje suderinami klientų pavedimai, turi teisę nustatyti, ar du arba daugiau pateiktų pavedimų bus suderinami sistemoje, kada ir koku mastu tai bus padaryta. Sistemą, kurioje sudaromi sandoriai dėl ne nuosavybės finansinių priemonių, administruojanti finansų maklerio įmonė arba rinkos operatorius gali imtis priemonių, palengvinančių derybas tarp klientų, siekiančių suderinti du arba daugiau potencialiai suderinamų interesų sudaryti sandorį.

11. Jeigu finansų maklerio įmonė arba rinkos operatorius kreipiasi su prašymu išduoti arba papildyti licenciją, kad būtų suteikta teisė administruoti daugiašalę prekybos sistemą, taip pat prireikus kitais atvejais (*ad hoc* pagrindu) priežiūros institucija turi teisę reikalauti pateikti:

1) detalų paaiškinimą, kodėl prekybos sistema neketina veikti kaip reguliuojama rinka, daugiašalę prekybos sistema arba sisteminę prekybą vykdanči finansų maklerio įmonė;

2) detalų paaiškinimą, kaip bus įgyvendinama diskrecijos teisė, – ypač tada, kai organizuotos prekybos sistemoje pateiktas pavedimas gali būti atmestas, taip pat kada ir kaip du arba daugiau klientų pavedimų bus tarpusavyje suderinami organizuotos prekybos sistemoje;

3) informaciją, kaip bus vykdomi tarpininko suderinti sandoriai.

12. Priežiūros institucija stebi finansų maklerio įmonės ir rinkos operatoriaus vykdomus tarpininko suderintus sandorius siekdama užtikrinti, kad ši veikla atitiktų jai keliamus reikalavimus ir kad vykdomi tarpininko suderinti sandoriai nesudarytų prielaidų kilti interesų konfliktui tarp finansų maklerio įmonės arba rinkos operatoriaus ir jų klientų.

13. Sandoriams, sudaromiems organizuotos prekybos sistemoje, taikomi šio įstatymo 29, 30, 31, 33 ir 34 straipsniuose nustatyti reikalavimai.

25 straipsnis. Mažų ir vidutinių įmonių augimo rinkos

1. Finansų maklerio įmonė arba rinkos operatorius, administruojantys daugiašalę prekybos sistemą, turi teisę kreiptis su prašymu į priežiūros instituciją, kad daugiašalei prekybos sistemai būtų suteiktas mažų ir vidutinių įmonių augimo rinkos statusas.

2. Priežiūros institucija gali suteikti daugiašalei prekybos sistemai mažų ir vidutinių įmonių augimo rinkos statusą, jeigu priežiūros institucija gauna šio straipsnio 1 dalyje nurodytą prašymą ir yra įsitikinusi, kad daugiašalė prekybos sistema laikosi šio straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų.

3. Daugiašalėje prekybos sistemoje turi būti patvirtintos ir taikomos veiksmingos taisyklės, sistemos ir procedūros, kuriomis užtikrinamas šių reikalavimų laikymasis:

1) ne mažiau kaip 50 procentų emitentų, kurių finansinės priemonės yra įtrauktos į prekybą daugiašalėje prekybos sistemoje, yra mažos ir vidutinės įmonės tiek tuo metu, kai daugiašalei prekybos sistemai suteikiamas mažų ir vidutinių įmonių augimo rinkos statusas, tiek ir visais paskesniais kalendoriniais metais;

2) nustatyti atitinkami kriterijai, kuriais remiantis suteikiamas leidimas pirminiam ir paskesniajam emitentų finansinių priemonių įtraukimui į prekybą šioje rinkoje;

3) vykdant pirminį finansinių priemonių įtraukimą į prekybą rinkoje, apie šias finansines priemones paskelbiama pakankamai informacijos, kad investuotojai galėtų priimti pagrįstą investicinį sprendimą dėl investavimo į finansines priemones, – turi būti skelbiamas atitinkamas leidimo prekiauti dokumentas arba prospektas, jeigu taikomi Vertybinių popierių įstatymo nustatyti reikalavimai, keliami viešajam siūlymui, kai finansinė priemonė pirmą kartą įtraukiama į prekybą daugiašalėje prekybos sistemoje;

4) emitentas periodiškai pats atskleidžia arba jo vardu tinkamai periodiškai atskleidžiama informacija, tokia kaip rengiamos audituotos metinės ataskaitos ir kita šio įstatymo numatyta viešai skelbti informacija;

5) rinkoje veikiantys emitentai, kaip jie apibrėžti Reglamento (ES) Nr. 596/2014 3 straipsnio 1 dalies 21 punkte, vadovaujamas pareigas emitento valdymo organuose einantys asmenys, kaip jie apibrėžti Reglamento (ES) Nr. 596/2014 3 straipsnio 1 dalies 25 punkte, ir su šiais asmenimis glaudžiai susiję asmenys, kaip jie apibrėžti Reglamento (ES) Nr. 596/2014 3 straipsnio 1 dalies 26 punkte, laikosi atitinkamų reikalavimų, kurie jiems taikomi pagal Reglamentą (ES) Nr. 596/2014;

6) priežiūrai reikalinga informacija apie rinkoje veikiančius emitentus yra saugoma ir viešai prieinama;

7) taikomos veiksmingos sistemos ir kontrolės priemonės, kuriomis siekiama nustatyti piktnaudžiavimo rinka atvejus ir užkirsti jiems kelią toje rinkoje, kaip to reikalaujama Reglamente (ES) Nr. 596/2014.

4. Šio straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų taikymas nedaro įtakos finansų maklerio įmonės ar rinkos operatoriaus, administruojančių daugiašalę prekybos sistemą, pareigai laikytis kitų šiame įstatyme nustatytų reikalavimų, susijusių su daugiašalės prekybos sistemos veikimu. Finansų maklerio įmonė arba rinkos operatorius, administruojantys daugiašalę prekybos sistemą, gali nustatyti papildomus reikalavimus, negu nurodyti šio straipsnio 3 dalyje.

5. Priežiūros institucija gali panaikinti daugiašalei prekybos sistemai suteiktą mažų ir vidutinių įmonių augimo rinkos statusą bet kuriuo iš šių atvejų:

1) kai finansų maklerio įmonė arba rinkos operatorius, administruojantys mažų ir vidutinių įmonių augimo rinką, kreipiasi dėl šio statuso panaikinimo;

2) kai daugiašalė prekybos sistema nebeatitinka šio straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų.

6. Priežiūros institucija, šiame straipsnyje nustatyta tvarka suteikusi daugiašalei prekybos sistemai mažų ir vidutinių įmonių augimo rinkos statusą arba šį statusą panaikinusi, apie atitinkamą sprendimą nedelsdama praneša Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai.

7. Jeigu emitento finansinė priemonė įtraukta į prekybą vienoje mažų ir vidutinių įmonių augimo rinkoje, šia finansine priemone galima prekiauti kitoje mažų ir vidutinių įmonių augimo rinkoje tik tada, kai apie tai informuojamas emitentas ir jis nepareiškia prieštaravimų. Šiuo atveju emitentui netaikomos toje kitoje mažų ir vidutinių įmonių augimo rinkoje taikomos pareigos, susijusios su įmonių valdymo reikalavimais arba su pirminiu, vėlesniu ar *ad hoc* informacijos apie emitentą ir jo išleistas finansines priemones atskleidimu.

TREČIASIS SKIRSNIS**FINANSŲ MAKLERIO ĮMONIŲ VEIKLAI KELIAMI REIKALAVIMAI****26 straipsnis. Pareiga nuolat laikytis licencijos gavimo reikalavimų**

1. Lietuvos Respublikoje licencijuotos finansų maklerio įmonės privalo nuolat laikytis šiame įstatyme nustatytų reikalavimų finansų maklerio įmonės licencijai gauti.

2. Kaip laikomasi šio straipsnio 1 dalyje nustatytos pareigos, prižiūri priežiūros institucija. Finansų maklerio įmonė turi pranešti priežiūros institucijai apie visus aplinkybių, buvusių licencijos išdavimo metu, esminius pasikeitimus.

27 straipsnis. Pareiga nuolat laikytis finansų maklerio įmonės veiklai keliamų reikalavimų ir teikti periodinę informaciją

1. Lietuvos Respublikoje licencijuotos finansų maklerio įmonės, teikiančios investicines paslaugas Lietuvos Respublikoje, taip pat kitoje valstybėje narėje licencijuotų finansų maklerio įmonių filialai, teikiantys investicines paslaugas Lietuvos Respublikoje, privalo nuolat laikytis šiame skirsnyje nustatytų finansų maklerio įmonės veiklai keliamų reikalavimų.

2. Kaip laikomasi šio straipsnio 1 dalyje nustatytos pareigos, prižiūri priežiūros institucija. Priežiūros institucija, atlikdama priežiūros funkcijas, naudojasi šio įstatymo 93 ir 102 straipsniuose suteiktomis teisėmis.

3. Finansų maklerio įmonės privalo teikti prašomus dokumentus priežiūros institucijos nustatyta tvarka ir atvejais.

4. Finansų maklerio įmonės privalo priežiūros institucijos nustatytais atvejais ir tvarka atskleisti visuomenei informaciją apie savo veiklą.

28 straipsnis. Pareiga vengti interesų konfliktų

1. Finansų maklerio įmonė privalo vengti interesų konfliktų ir imtis visų reikalingų priemonių, skirtų nustatyti ir valdyti interesų konfliktus, kylančius tarp įmonės, jos vadovų, darbuotojų, priklausomų tarpininkų, taip pat kitų su įmone tiesiogiai ar netiesiogiai kontrolės ryšiais susijusių asmenų ir įmonės klientų arba vien tik tarp įmonės klientų, kai interesų konfliktai kyla įmonei teikiant investicines paslaugas, papildomas paslaugas arba jų derinį, taip pat kai interesų konfliktai kyla dėl trečiojo asmens finansų maklerio įmonei mokamo bet kokio pobūdžio užmokesčio, komisinio atlyginimo arba dėl finansų maklerio įmonės atlyginimų politikos ir kitų skatinimo priemonių.

2. Jeigu priemonės, kurių finansų maklerio įmonė ėmėsi vadovaudamasi šio įstatymo 16 straipsnio 2–7 dalimis, yra nepakankamos užtikrinti interesų konfliktų, kurie daro neigiamą

poveikį klientų interesams, prevencijai, finansų maklerio įmonė, prieš pradėdama teikti investicines ir (arba) papildomas paslaugas, turi aiškiai atskleisti klientui interesų konflikto turinį ir (arba) priežastis, taip pat priemones, kurių finansų maklerio įmonė ėmėsi siekdama sumažinti neigiamą poveikį klientų interesams.

3. Finansų maklerio įmonė privalo užtikrinti, kad šio straipsnio 2 dalyje nurodyta informacija:

- 1) būtų pateikiama klientui patvariojoje laikmenoje;
- 2) yra pakankamai išsami, kad klientas galėtų priimti pagrįstą investicinį sprendimą dėl paslaugų, kurios susijusios su interesų konfliktais.

29 straipsnis. Finansų maklerio įmonės pareigos teikiant klientui investicines paslaugas

1. Finansų maklerio įmonė, teikdama klientui investicines paslaugas ir (arba) papildomas paslaugas, turi sąžiningai, teisingai ir profesionaliai veikti geriausiomis klientui sąlygomis ir jo interesais, laikydamasi šiame skirsnyje nustatytų reikalavimų.

2. Finansų maklerio įmonės, išleidžiančios finansines priemones, skirtas parduoti klientams, turi užtikrinti, kad šios finansinės priemonės būtų sukurtos taip, kad atitiktų tam tikros klientų kategorijos tikslinės klientų grupės poreikius, finansinių priemonių platinimo strategija atitiktų tikslinę klientų grupę, o finansų maklerio įmonė turi imtis reikalingų priemonių, skirtų užtikrinti, kad finansinė priemonė būtų platinama nustatytai tikslinei klientų grupei.

3. Finansų maklerio įmonė turi suprasti finansines priemones, kurias siūlo arba rekomenduoja, įvertinti finansinių priemonių atitiktį klientų, kuriems teikia investicines paslaugas, poreikiams, be kita ko, atsižvelgdama į nustatytą tikslinę klientų grupę, kaip tai nustatyta šio įstatymo 16 straipsnio 3–7 dalyse, ir užtikrinti, kad finansinės priemonės būtų siūlomos arba rekomenduojamos tik tada, kai tai atitinka kliento interesus.

4. Visa informacija, kurią finansų maklerio įmonė teikia klientams ir (arba) potencialiems klientams, įskaitant reklaminio pobūdžio informaciją apie įmonės veiklą ir siūlomas paslaugas, turi būti teisinga, aiški ir neklaidinanti. Reklaminio pobūdžio informacija turi būti aiškiai atpažįstama.

5. Finansų maklerio įmonė turi laiku aiškiai ir suprantamai suteikti klientams ir potencialiems klientams informaciją apie finansų maklerio įmonę ir jos teikiamas paslaugas, finansines priemones ir siūlomą investavimo strategiją, klientų pavedimų vykdymo vietas, pavedimų vykdymo išlaidas ir kitus susijusius mokėjimus.

6. Įgyvendindama šio straipsnio 5 dalyje nustatytus reikalavimus, finansų maklerio įmonė klientams ir potencialiems klientams privalo pateikti šią informaciją:

1) finansų maklerio įmonė, teikianti investavimo rekomendaciją, turi iš anksto, prieš pradėdama teikti investavimo rekomendaciją, pateikti informaciją:

a) ar teikiama investavimo rekomendacija atitinka nepriklausomos investavimo rekomendacijos požymius, ar jų neatitinka;

b) ar investavimo rekomendacija teikiama atlikus išsamią ar ribotą skirtingų tipų finansinių priemonių analizę;

c) ar finansų maklerio įmonės vertintas finansines priemones išleido arba pateikė subjektai, su kuriais finansų maklerio įmonė susijusi glaudžiais ryšiais arba kitokiais artimais sutartiniais, teisiniais ar ekonominiais ryšiais, keliančiais grėsmę teikiamos investavimo rekomendacijos nepriklausomumui;

d) ar finansų maklerio įmonė įsipareigoja periodiškai vertinti klientui rekomenduotų finansinių priemonių tolesnį tinkamumą;

2) informaciją apie finansines priemones ir siūlomą investavimo strategiją, kuri turi apimti tinkamą informavimą ir įspėjimus apie riziką, būdingą investicijoms į šias finansines priemones arba susijusias su konkrečiomis investavimo strategijomis, taip pat informaciją apie tai, ar finansinė priemonė skirta neprofesionaliesiems ar profesionaliesiems klientams, atsižvelgdama į numatytą tikslinę klientų grupę pagal šio straipsnio 2 dalį;

3) informaciją apie visas išlaidas ir kitus susijusius mokėjimus, kuri turi apimti informaciją, susijusią su investicinėmis ir papildomomis paslaugomis, įskaitant, jeigu taikoma, investavimo rekomendacijos kainą, su klientui rekomenduota arba platinama finansine priemone susijusias išlaidas ir informaciją klientui apie apmokėjimo sąlygas, įskaitant taikomus mokėjimus tretiesiems asmenims.

7. Informacija apie visas išlaidas ir kitus mokėjimus, įskaitant su investicinėmis paslaugomis ir finansinėmis priemonėmis susijusias išlaidas ir mokėjimus, kurie atsiranda nepaisant būdingos rinkos rizikos, turi būti pateikiama mokėjimus sumuojant, kad klientas galėtų suprasti visas išlaidas ir išlaidų kaupiamąjį poveikį investicijų grąžai, o kliento pageidavimu – išlaidos ir mokėjimai turi būti išdėstomi detalieji. Ši informacija klientui teikiama periodiškai, ne rečiau kaip kartą per metus, ir teikiama visą kliento investavimo laikotarpį.

8. Šio straipsnio 4–7, 12, 13 ir 14 dalyse nurodyta informacija turi būti teikiama suprantamai ir tokiu būdu, kad klientai arba potencialūs klientai galėtų suprasti investicinės paslaugos ir siūlomo konkretaus finansinių priemonių tipo pobūdį ir riziką ir tik tada priimtų pateikta informacija pagrįstus sprendimus. Šiame straipsnyje nurodyta informacija gali būti teikiama taip pat ir standartizuota forma.

9. Kai investicinė paslauga teikiama kaip dalis finansinio produkto, kuriam taikomi kituose teisės aktuose nustatyti reikalavimai dėl kredito įstaigų ir vartojimo kreditų davėjų arba

vartojimo kredito tarpininkų pareigų teikiant informaciją klientams, šioms teikiamoms paslaugoms netaikomi šio straipsnio 4–8 dalyse nustatyti reikalavimai.

10. Finansų maklerio įmonė, informavusi klientą, kad teikia nepriklausomas investavimo rekomendacijas, privalo:

1) įvertinti, ar pakankamas kiekis rinkoje prieinamų finansinių priemonių, kurios turi būti skirtingos pagal tipą ir emitentus ar produkto pardavėjus arba platintojus, siekdama užtikrinti, kad tikslai, kurių klientas siekia naudodamasis investicinėmis paslaugomis, galėtų būti tinkamai pasiekti, o vertinamos finansinės priemonės nebūtų ribojamos vien tik priemonėmis, kurias išleido arba pateikė:

- a) pati finansų maklerio įmonė;
- b) su finansų maklerio įmone glaudžiais ryšiais susiję kiti subjektai arba
- c) subjektai, su kuriais finansų maklerio įmonę sieja sutartiniai, teisiniai ar ekonominiai ryšiai, keliantys grėsmę teikiamos nepriklausomos investavimo rekomendacijos objektyvumui;

2) nepriimti, o gavusi – nedelsdama perleisti klientui arba grąžinti užmokestį, komisinį atlyginimą arba kitokią piniginę ar nepiniginę naudą, kurią sumoka arba suteikia tretieji asmenys arba šių trečiųjų asmenų naudai veikiantys kiti asmenys, kai tai susiję su finansų maklerio įmonės teikiamomis investicinėmis paslaugomis klientams. Informacija apie finansų maklerio įmonės gautą nereikšmingą nepiniginę naudą, kuri gali pagerinti klientams teikiamų paslaugų kokybę, jeigu tokia nauda, atsižvelgiant į jos pobūdį ir dydį, negali būti vertinama kaip trukdanti finansų maklerio įmonei veikti geriausiais klientų interesais, turi būti aiškiai atskleista klientui – tokiu atveju kiti šiame punkte nustatyti reikalavimai netaikomi.

11. Jeigu teikiama finansinių priemonių portfelio valdymo paslauga, finansų maklerio įmonė neturi teisės priimti, o gavusi privalo nedelsdama perleisti klientui arba grąžinti mokesčius, komisinį atlyginimą arba kitokią piniginio ar nepiniginio pobūdžio naudą, kurią sumoka arba suteikia tretieji asmenys arba šių trečiųjų asmenų naudai veikiantys kiti asmenys, kai tai susiję su finansų maklerio įmonės teikiamomis investicinėmis paslaugomis klientams. Informacija apie finansų maklerio įmonės gautą nereikšmingą nepiniginę naudą, kuri gali pagerinti klientams teikiamų paslaugų kokybę, jeigu tokia nauda, atsižvelgiant į pobūdį ir dydį, negali būti vertinama kaip trukdanti finansų maklerio įmonei veikti geriausiais klientų interesais, turi būti aiškiai atskleista klientui – tokiu atveju kiti šiame punkte nustatyti reikalavimai netaikomi.

12. Laikoma, kad finansų maklerio įmonė nevykdo šio įstatymo 28 straipsnyje nustatytų reikalavimų, taip pat ji nelaikoma sąžiningai, teisingai ir profesionaliai veikiančia geriausiomis klientui sąlygomis ir jo interesais, jeigu finansų maklerio įmonė, teikdama investicines arba papildomas paslaugas, sumoka užmokestį, komisinį atlyginimą arba teikia nepiniginę naudą

tretiesiems asmenims, kurie nėra įmonės klientai arba jų naudai veikiantys asmenys, arba jeigu finansų maklerio įmonė gauna užmokestį, komisinį atlyginimą arba nepiniginę naudą iš trečiųjų asmenų, kurie nėra įmonės klientai arba jų naudai veikiantys asmenys, išskyrus atvejus, kai atitinkami mokėjimai arba nauda:

- 1) yra numatyti klientui skirtų paslaugų kokybei pagerinti ir
- 2) netrukdo finansų maklerio įmonei laikytis pareigos sąžiningai, teisingai ir profesionaliai veikti geriausiomis klientui sąlygomis ir jo interesais.

13. Informacija apie šio straipsnio 12 dalyje nurodytų atitinkamų mokėjimų ir naudos pobūdį ir dydį, o jeigu mokėjimų arba naudos dydis negali būti tiksliai nustatytas, informacija apie jo apskaičiavimo metodą turi būti išsamiai, tiksliai, aiškiai ir suprantamai atskleidžiama klientui prieš pradedant teikti investicines arba papildomas paslaugas. Finansų maklerio įmonė turi informuoti klientą apie investicinių paslaugų teikimo metu įmonės gauto užmokesčio, komisinio atlyginimo ir kitos piniginės ar nepiniginės naudos perleidimo klientui procedūras, jeigu toks reikalavimas yra nustatytas.

14. Šio straipsnio 12 dalies nuostatos netaikomos mokėjimams arba naudai, kurie sudaro sąlygas arba yra būtini teikiant investicines paslaugas, įskaitant turto saugojimo, atsiskaitymo už sudarytus sandorius ir biržos mokesčius, su priežiūra susijusias rinkliavas ir teises išlaidas, jeigu pagal savo pobūdį šie mokėjimai arba nauda negali kelti grėsmės finansų maklerio įmonei sąžiningai, teisingai ir profesionaliai veikti geriausiais kliento interesais.

15. Finansų maklerio įmonė neturi teisės mokėti atlygio darbuotojams arba vertinti darbuotojų veiklos rezultatų tokiu būdu, kuris trukdo finansų maklerio įmonei veikti geriausiais klientų interesais. Finansų maklerio įmonė neturi teisės nustatyti darbuotojų atlyginimo, siektinų pardavimo tikslų arba kitų priemonių, kurios skatintų įmonės darbuotojus rekomenduoti konkrečią finansinę priemonę neprofesionaliesiems klientams, kai finansų maklerio įmonė turi galimybę pasiūlyti klientui kitą finansinę priemonę, kuri geriau atitiktų kliento poreikius.

16. Jeigu investicinė paslauga siūloma kartu su kita paslauga ar produktu kaip paslaugų ar produktų paketo dalis arba kaip to paties susitarimo arba paslaugų ar produktų paketo įsigijimo sąlyga, finansų maklerio įmonė turi informuoti klientą, ar galima įsigyti skirtingas paslaugų ar produktų paketo sudedamąsias dalis atskirai, taip pat pateikti duomenis ir informaciją apie taikomus mokesčius ir kitas išlaidas įsigyjant kiekvieną sudedamąją dalį atskirai.

17. Jeigu rizika, kylanti iš šio straipsnio 16 dalyje nurodyto susitarimo arba paslaugų ar produktų paketo, siūlomo neprofesionaliajam klientui, tikėtina, skiriasi nuo rizikos, būdingos kiekvienai iš atskirų paketą sudarančių sudedamųjų dalių, finansų maklerio įmonė privalo

pateikti tinkamą susitarimo ar paketo sudedamųjų dalių aprašymą ir paaiškinti, kaip sudedamųjų dalių tarpusavio sąveika pakeičia riziką.

30 straipsnis. Tinkamumo ir priimtino vertinimas

1. Finansų maklerio įmonė, prieš pradėdama teikti klientui investicines paslaugas, kurios apima investavimo rekomendacijų teikimą ir (arba) finansinių priemonių portfelio valdymą, privalo surinkti informaciją apie kliento ar potencialaus kliento:

- 1) žinias ir patirtį investavimo srityje, susijusias su konkrečios rūšies investicinėmis paslaugomis ar finansinėmis priemonėmis;
- 2) finansinę padėtį, įskaitant asmens galimybes patirti nuostolių;
- 3) tikslus, kurių jis siekia naudodamasis investicinėmis paslaugomis, įskaitant asmens toleranciją rizikai.

2. Finansų maklerio įmonė, surinkusi ir įvertinusi šio straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją, turi rekomenduoti klientui ar potencialiam klientui konkrečias investicines paslaugas ir finansines priemones, kurios yra tinkamos klientui atsižvelgiant į jo toleranciją rizikai ir galimybes prisiimti nuostolius.

3. Finansų maklerio įmonė, prieš pradėdama teikti investicines paslaugas, kitas negu nurodytos šio straipsnio 1 ir 6 dalyse, turi pasiūlyti klientui ar potencialiam klientui pateikti informaciją apie jo žinias ir patirtį investavimo srityje, susijusias su konkrečios rūšies investicinėmis paslaugomis ar finansinėmis priemonėmis, kurias siūlo finansų maklerio įmonė arba dėl kurių kreipiasi pats klientas ar potencialus klientas. Atsižvelgdama į gautą informaciją, finansų maklerio įmonė turi įvertinti, ar konkrečios investicinės paslaugos ir finansinės priemonės yra priimtinos klientui. Jeigu ketinama teikti investicines paslaugas dėl paslaugų ar produktų paketo, kaip tai nustatyta šio įstatymo 29 straipsnio 16 ir 17 dalyse, turi būti vertinamas viso paslaugų ar produktų paketo priimtumas klientui.

4. Jeigu finansų maklerio įmonė, įvertinusi šio straipsnio 3 dalyje nurodytą informaciją, nustato, kad investicinė paslauga ar finansinė priemonė konkrečiam klientui ar potencialiam klientui nėra priimtina, ji privalo klientą ar potencialų klientą apie tai įspėti. Įspėjimas gali būti pateikiamas ir standartizuota forma.

5. Jeigu klientas ar potencialus klientas atsisako suteikti šio straipsnio 3 dalyje nurodytą informaciją arba pateikia nepakankamai informacijos apie savo žinias ir patirtį investavimo srityje, finansų maklerio įmonė privalo įspėti klientą ar potencialų klientą, kad kliento atsisakymas pateikti reikalingą informaciją arba ne visos reikalingos informacijos pateikimas neleidžia finansų maklerio įmonei nustatyti, ar konkrečios investicinės paslaugos ir finansinės priemonės yra priimtinos klientui. Toks įspėjimas gali būti pateikiamas ir standartizuota forma.

6. Finansų maklerio įmonė, kurios teikiamos investicinės paslaugos apima tik pavedimų vykdymą klientų sąskaita ir (arba) pavedimų priėmimą ir perdavimą, neatsižvelgdama į tai, ar yra teikiamos papildomos paslaugos, turi teisę teikti šias paslaugas nesurinkusi informacijos apie kliento žinias ir patirtį investavimo srityje ir neįvertinusi, ar konkrečios investicinės paslaugos arba finansinės priemonės yra tinkamos klientui, jeigu yra tenkinamos visos šio straipsnio 7 ir 8 dalyse nustatytos sąlygos. Finansų maklerio įmonė tokios teisės neturi, kai teikiant šioje dalyje nurodytas investicines paslaugas klientui suteikiamas kreditas ar paskola, kaip tai nurodyta šio įstatymo 3 straipsnio 45 dalies 2 punkte, išskyrus susitarimus dėl anksčiau suteiktų kredito ar paskolos limitų, einamųjų sąskaitų ir sąskaitos kreditavimo.

7. Investicinės paslaugos šio straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka gali būti teikiamos dėl šių finansinių priemonių:

1) bendrovių akcijų, įtrauktų į prekybą reguliuojamoje rinkoje, lygiavertėje rinkoje trečiojoje valstybėje arba daugiašalėje prekybos sistemoje, išskyrus kolektyvinio investavimo subjektų, nepriskiriamų prie suderintųjų kolektyvinio investavimo subjektų, išleistas akcijas ir akcijas, apimančias išvestinę finansinę priemonę. Priežiūros institucija kreipiasi į Europos Komisiją su prašymu įvertinti, ar trečiosios valstybės rinka gali būti laikoma lygiaverte, pateikdama tokiam sprendimui priimti reikalingą informaciją;

2) obligacijų ar kitokių įsiskolinimą patvirtinančių finansinių priemonių, įtrauktų į prekybą reguliuojamoje rinkoje, lygiavertėje rinkoje trečiojoje valstybėje arba daugiašalėje prekybos sistemoje, išskyrus obligacijas ir kitas įsiskolinimą patvirtinančias priemones, kurios apima išvestinę finansinę priemonę arba yra tokios struktūros, dėl kurios klientui gali būti sudėtinga suprasti tokiai finansinei priemonei būdingą riziką. Rinka laikoma lygiaverte rinka trečiojoje valstybėje, jeigu joje laikomasi reikalavimų, analogiškų tiems, kurie nustatyti Vertybinių popierių įstatyme;

3) pinigų rinkos priemonių, išskyrus pinigų rinkos priemones, kurios apima išvestinę finansinę priemonę arba yra tokios struktūros, dėl kurios klientui gali būti sudėtinga suprasti šiai finansinei priemonei būdingą riziką;

4) suderintųjų kolektyvinio investavimo subjektų vienetų ar akcijų, išskyrus struktūrizuotų suderintųjų kolektyvinio investavimo subjektų, apibrėžtų 2010 m. liepos 1 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 583/2010, kuriuo įgyvendinamos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/65/EB nuostatos dėl pagrindinės informacijos investuotojams ir dėl sąlygų, kurių reikia laikytis teikiant pagrindinę informaciją investuotojams ar prospektą patvariojoje laikmenoje, išskyrus popierių, arba svetainėje (OL 2010 L 176, p. 1), 36 straipsnio 1 dalies antrojoje pastraipoje, išleistus vienetus ar akcijas;

5) struktūrizuotų indėlių, išskyrus struktūrizuotus indėlius, kurie yra tokios struktūros, dėl kurios klientui gali būti sudėtinga suprasti su tokio finansinio produkto grąža susijusią riziką arba išlaidas, patiriamas dėl išankstinio sutarties nutraukimo;

6) kitų nesudėtingų finansinių priemonių, atsižvelgiant į šioje dalyje nustatytą reglamentavimą.

8. Investicinės paslaugos gali būti teikiamos šio straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka, jeigu laikomasi šių papildomų sąlygų:

1) investicinė paslauga teikiama kliento ar potencialaus kliento iniciatyva;

2) klientas ar potencialus klientas buvo įspėti, kad investicines paslaugas teikianti finansų maklerio įmonė neturi pareigos įvertinti finansinių priemonių ir teikiamų ar siūlomų teikti investicinių paslaugų priimtinumą klientui, todėl klientas nesinaudoja šiame įstatyme nustatyta kliento interesų apsauga, kuri taikoma teikiant investicines paslaugas. Toks įspėjimas gali būti pateikiamas standartizuota forma;

3) finansų maklerio įmonė laikosi šio įstatymo 28 straipsnyje nustatytų reikalavimų vengti interesų konfliktų.

9. Finansų maklerio įmonė privalo saugoti dokumentus, kuriuose nustatomi įmonės ir kliento sutartiniai santykiai ir jų tarpusavio teisės ir pareigos bei kitos investicinių paslaugų teikimo sąlygos. Šalių tarpusavio teisės ir pareigos gali būti nustatomos teikiant nuorodas į kitus dokumentus ar teisės aktus.

31 straipsnis. Ataskaitų klientams pateikimas

1. Finansų maklerio įmonė patvariojoje laikmenoje turi teikti klientui tinkamus pranešimus apie jam suteiktas paslaugas. Šiuose pranešimuose turi būti periodiškai pateikiama informacija klientams, atsižvelgiant į finansinių priemonių, dėl kurių teikiamos investicinės paslaugos, rūšį ir sudėtingumą, klientui teikiamų paslaugų pobūdį. Taip pat šiuose pranešimuose turi būti pateikiama informacija apie išlaidas, susijusias su sandorių sudarymu ir paslaugų teikimu klientui.

2. Finansų maklerio įmonė, teikianti investavimo rekomendacijas, prieš sudarydama sandorį privalo patvariojoje laikmenoje pateikti klientui investavimo rekomendacijos tinkamumo įvertinimą – nurodyti klientui suteiktą investavimo rekomendaciją ir kaip ji atitinka neprofesionaliojo kliento prioritetus, investavimo tikslus ir kitas reikšmingas savybes. Jeigu sandoris dėl finansinės priemonės pirkimo ar pardavimo sudaromas naudojantis nuotolinėmis ryšio priemonėmis ir dėl to finansų maklerio įmonė neturi galimybių iš anksto pateikti klientui investavimo rekomendacijos tinkamumo įvertinimo, finansų maklerio įmonė turi pateikti rašytinį

tinkamumo įvertinimą patvariojoje laikmenoje iš karto, kai klientas prisiima iš sandorio kylančius įsipareigojimus, su sąlyga, kad yra laikomasi visų šių sąlygų:

1) klientas finansų maklerio įmonei yra pateikęs sutikimą gauti tinkamumo įvertinimą iš karto, kai sudaromas sandoris dėl finansinės priemonės;

2) finansų maklerio įmonė yra suteikusi galimybę klientui atidėti sandorio sudarymą, kad klientas iš anksto gautų tinkamumo įvertinimą.

3. Finansų maklerio įmonė, teikianti finansinių priemonių portfelio valdymo paslaugą arba informavusi klientą, kad vykdys periodinį tinkamumo vertinimą, periodiniame pranešime klientui turi pateikti atnaujintą tinkamumo įvertinimą, nurodymą, kaip investicijos atitinka kliento prioritetus, investavimo tikslus ir kitas neprofesionaliojo kliento savybes.

4. Jeigu su gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu susijusio kredito sutartyje, kuriai sudaryti taikomi kreditingumo vertinimo reikalavimai pagal Lietuvos Respublikos su nekilnojamoju turtu susijusio kredito įstatymą, yra nustatyta privaloma sąlyga, pagal kurią tam pačiam klientui (vartotojui) yra teikiamos investicinės paslaugos dėl nekilnojamojo turto įkeitimu (hipoteka) užtikrintų obligacijų, kurios išleidžiamos kredito finansavimui užtikrinti ir kurioms taikomos tokios pačios sąlygos, kaip ir toje kredito sutartyje, siekiant, kad būtų galima už kreditą sumokėti, jį refinansuoti arba grąžinti, tokiai paslaugai netaikomi šiame straipsnyje nustatyti reikalavimai.

32 straipsnis. Investicinių paslaugų teikimas tarpininkaujant kitai finansų maklerio įmonei

1. Finansų maklerio įmonė, gavusi kitos finansų maklerio įmonės (tarpininkaujančios įmonės) pavedimą suteikti investicines ir (arba) papildomas paslaugas tarpininkaujančios įmonės klientui, turi teisę vadovautis tarpininkaujančios įmonės perduota informacija apie klientą. Tarpininkaujanti įmonė atsako už perduodamos informacijos teisingumą ir išsamumą.

2. Finansų maklerio įmonė, gavusi pavedimą suteikti investicines paslaugas tarpininkaujančios įmonės klientui, turi teisę vadovautis rekomendacijomis dėl investicinių paslaugų, kurias klientui suteikė tarpininkaujanti įmonė, ir sandorių. Už klientui suteiktų rekomendacijų tinkamumą atsako tarpininkaujanti įmonė.

3. Tarpininkaujančios įmonės pavedimą gavusi finansų maklerio įmonė atsako už investicinės paslaugos suteikimą ir (arba) sandorio sudarymą šiame skirsnyje nustatyta tvarka, kai paslauga yra teikiama arba sandoris yra sudaromas vadovaujantis informacija ar rekomendacijomis, kaip nustatyta šio straipsnio 1 ir 2 dalyse.

33 straipsnis. Pareiga vykdyti kliento pavedimus geriausiomis klientui sąlygomis

1. Finansų maklerio įmonė, vykdydama kliento pavedimą, privalo veikti taip, kad būtų pasiektas geriausias įmanomas rezultatas klientui, atsižvelgiant į finansinių priemonių kainą, pavedimo įvykdymo išlaidas, greitį, pavedimo įvykdymo ir atsiskaitymų tikimybę, pavedimo dydį, pobūdį ir kitas svarbias pavedimo įvykdymo aplinkybes. Jeigu klientas finansų maklerio įmonei pateikia konkretų nurodymą, toks kliento nurodymas turi būti vykdomas tiksliai ir nenukrypstant nuo nurodyme pateiktų sąlygų.

2. Kai finansų maklerio įmonė vykdo pavedimą neprofesionaliojo kliento naudai, geriausias įmanomas rezultatas nustatomas atsižvelgiant į bendrą mokėtiną sumą, kurią sudaro finansinės priemonės kaina ir su pavedimo vykdymu arba sandorio sudarymu susijusios išlaidos, į kurias turi būti įtraukiamos visos išlaidos, kurias patiria klientas ir kurios yra tiesiogiai susijusios su kliento pavedimo vykdymu, įskaitant pavedimų vykdymo vietų taikomus mokesčius, tarpuskaitymų mokesčius bei kitus mokesčius, mokamus tretiesiems asmenims, dalyvaujantiems vykdant kliento pavedimą.

3. Siekdama tinkamai įvykdyti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą pareigą tais atvejais, kai yra dvi ar daugiau tarpusavyje konkuruojančių prekybos vietų, kuriose gali būti įvykdytas kliento pavedimas, finansų maklerio įmonė turi įvertinti ir palyginti rezultatus, kurie būtų pasiekti vykdant kliento pavedimą kiekvienoje iš šių pavedimų vykdymo vietų, įtrauktų į finansų maklerio įmonės pavedimų vykdymo politikos aprašą, atsižvelgdama į finansų maklerio įmonei sumokamą komisinį atlyginimą ir pavedimo vykdymo išlaidas, patiriamas vykdant pavedimą kiekvienoje iš tinkamų pavedimo vykdymo vietų.

4. Finansų maklerio įmonė neturi teisės priimti jokio atlygio, nuolaidos ar nepiniginės naudos už tai, kad ji perduoda klientų pavedimus vykdyti į konkrečią prekybos vietą ar pavedimų vykdymo vietą, kai tai pažeistų šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse, šio įstatymo 16 straipsnio 2–7 dalyse, 28 ir 29 straipsniuose nustatytus užmokesčio, komisinio atlyginimo arba kitokios nepiniginės naudos teikimo ar gavimo reikalavimus arba pareigą vengti interesų konfliktų.

5. Dėl finansinių priemonių, kurioms taikoma prekybos pareiga pagal Reglamento (ES) Nr. 600/2014 23 ir 28 straipsnius, kiekviena prekybos vieta (įskaitant sisteminę prekybą vykdančias finansų maklerio įmones), o dėl kitų finansinių priemonių – kiekviena pavedimų vykdymo vieta turi ne rečiau kaip kartą per metus viešai skelbti, netaikydama jokių mokesčių ar rinkliavų, duomenis apie sandorių vykdymo kokybę toje prekybos ar sandorių sudarymo vietoje, o sandorį kliento naudai įvykdžiusi finansų maklerio įmonė turi informuoti klientą, kur pavedimas buvo įvykdytas. Periodinėse ataskaitose turi būti pateikiama informacija apie individualių finansinių priemonių kainą, sandorių sudarymo išlaidas, greitį ir tikimybę.

6. Finansų maklerio įmonė, vykdydama šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nustatytus reikalavimus, turi nustatyti ir įgyvendinti tinkamas priemones ir procedūras. Visų pirma finansų maklerio įmonė turi nustatyti ir įgyvendinti pavedimų vykdymo politiką, pagal kurią kliento pavedimas būtų įvykdytas geriausiomis klientui sąlygomis, taip pat turėti ir naudoti veiksmingas pavedimų vykdymo politikos įgyvendinimo priemones.

7. Nustatant pavedimų vykdymo politiką, turi būti nurodyta informacija apie klientų pavedimų vykdymo vietas (atskirai kiekvieno finansinių priemonių tipo) ir priežastys, lemiančios pavedimų vykdymo vietos pasirinkimą. Pavedimų vykdymo politikos apraše turi būti nurodytos bent jau tos pavedimų vykdymo vietos, kuriose finansų maklerio įmonė gali nuolat pasiekti geriausią klientui rezultatą.

8. Finansų maklerio įmonė privalo išsamiai supažindinti klientus su įmonės patvirtintu pavedimų vykdymo politikos aprašu. Finansų maklerio įmonei pateikiant informaciją klientams, turi būti aiškiai, išsamiai ir suprantamai paaiškinta, kaip finansų maklerio įmonė vykdys klientų pavedimus. Prieš pradėdama vykdyti kliento pavedimus, finansų maklerio įmonė turi gauti išankstinį kliento sutikimą dėl pavedimų vykdymo politikos.

9. Jeigu pavedimų vykdymo politikos apraše nustatyta, kad klientų pavedimai gali būti vykdomi už prekybos vietos ribų, finansų maklerio įmonė privalo apie šią galimybę pranešti klientui papildomai. Prieš pradėdama vykdyti kliento pavedimą už prekybos vietos ribų, finansų maklerio įmonė turi gauti aiškų išankstinį kliento sutikimą. Toks sutikimas gali būti bendro pobūdžio arba dėl kiekvieno sandorio atskirai.

10. Finansų maklerio įmonės, vykdančios klientų pavedimus, pagal sudaromų sandorių mastą ir kiekvieną finansinių priemonių tipą turi viešai skelbti metinį apibendrintą pranešimą apie 5 pagrindines pavedimų vykdymo vietas, kuriose vykdė klientų pavedimus per praėjusius metus, ir informaciją apie pasiektą pavedimų vykdymo kokybę.

11. Finansų maklerio įmonė, vykdanči klientų pavedimus, privalo periodiškai stebėti, ar pavedimams vykdyti naudojamos priemonės ir pavedimų vykdymo politika yra veiksmingos, o nustačiusi jų trūkumą, – nedelsdama, kai tai tampa įmanoma, juos ištaisyti. Finansų maklerio įmonė turi periodiškai stebėti ir analizuoti, ar pavedimų vykdymo vietos, numatytos pavedimų vykdymo politikos apraše, leidžia pasiekti geriausią rezultatą klientui ir ar pavedimams vykdyti naudojamos priemonės neturi būti tobulinamos, atsižvelgiant, *inter alia*, į pagal šio straipsnio 5 ir 9 dalyse paskelbtą informaciją. Finansų maklerio įmonė privalo pranešti klientams apie visus esminius pavedimams vykdyti naudojamų priemonių arba pavedimų vykdymo politikos pasikeitimus.

12. Finansų maklerio įmonė kliento pageidavimu privalo klientui įrodyti, kad jo pavedimas buvo įvykdytas laikantis pavedimų vykdymo politikos reikalavimų.

13. Finansų maklerio įmonė privalo priežiūros institucijos prašymu įrodyti priežiūros institucijai, kad įmonė laikosi šiame straipsnyje nustatytų reikalavimų.

34 straipsnis. Kiti klientų pavedimų vykdymo reikalavimai

1. Finansų maklerio įmonė, prieš pradėdama vykdyti klientų pavedimus jų naudai, privalo nustatyti ir įgyvendinti priemones ir procedūras, užtikrinančias greitą, sąžiningą ir operatyvų klientų pavedimų, kurie atitinka kitų klientų pavedimus ar finansų maklerio įmonės prekybinius interesus, vykdymą. Šios priemonės ir procedūros turi užtikrinti, kad ir kitais atžvilgiais panašūs klientų pavedimai yra vykdomi laikantis jų gavimo finansų maklerio įmonėje laiko prioriteto.

2. Kai klientas pateikia ribinį pavedimą dėl akcijų, įtrauktų į prekybą reguliuojamoje rinkoje arba prekiaujamų prekybos vietoje, ir šis pavedimas iš karto nėra įvykdomas įprastomis rinkos sąlygomis, finansų maklerio įmonė privalo, jeigu klientas nėra nurodęs kitaip, imtis priemonių, palengvinančių kuo greitesnį pavedimo įvykdymą, ir nedelsdama viešai paskelbti apie šį kliento ribinį pavedimą tokiu būdu, kad informacija taptų lengvai prieinama kitiems rinkos dalyviams. Ši pareiga laikoma įvykdyta, jeigu kliento ribinis pavedimas perduodamas į prekybos vietą.

3. Šio straipsnio 2 dalyje numatyta pareiga netaikoma, jeigu kliento ribinis pavedimas yra didelis, palyginti su įprastu rinkos dydžiu, kaip tai nustatyta Reglamento (ES) Nr. 600/2014 4 straipsnyje.

4. Sutuoktinio įgaliojimas sudaryti sandorius dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės taupymo lakštų ir finansinių priemonių, kurios yra bendroji jungtinė sutuoktinių nuosavybė, kurios viešai siūlomos ir (arba) kuriomis prekiaujama reguliuojamoje rinkoje ir (arba) daugiašalėje prekybos sistemoje, gali būti išduotas paprasta rašytine forma.

35 straipsnis. Pranešimas apie pažeidimus finansų maklerio įmonėje ir centriniam depozitoriume

Finansų maklerio įmonė ir centrinis depozitoriumas turi užtikrinti, kad būtų įdiegtos priemonės, kurios leistų jų darbuotojams specialiu, nepriklausomu ir autonomišku kanalu finansų maklerio įmonės ir centrinio depozitoriumo vadovams ar kitiems įgaliotiems asmenims pranešti apie padarytą ar galimą šio įstatymo, jo įgyvendinamųjų teisės aktų, Reglamento (ES) Nr. 575/2013, Reglamento (ES) Nr. 596/2014, Reglamento (ES) Nr. 600/2014 ar Reglamento (ES) Nr. 909/2014 nuostatų pažeidimą. Šiam reikalavimui įgyvendinti finansų maklerio įmonė ir centrinis depozitoriumas gali pasitelkti trečiuosius asmenis. Šioms priemonėms taikomi Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 43⁷ straipsnio 1 dalyje nustatyti reikalavimai.

36 straipsnis. Finansų maklerio įmonės pareigos skiriant priklausomus tarpininkus

1. Finansų maklerio įmonė turi teisę paskirti priklausomus tarpininkus, kurie reklamuotų finansų maklerio įmonės teikiamas paslaugas, tiesiogiai siūlytų įmonės paslaugas arba priimtų ir perduotų klientų ar potencialių klientų pavedimus, platintų finansines priemones ir teiktų investavimo rekomendacijas dėl finansinių priemonių ir paslaugų, kurias siūlo finansų maklerio įmonė.

2. Finansų maklerio įmonė visiškai atsako už priklausomo tarpininko veiksmus ar neveikimą, kiek tai susiję su priklausomo tarpininko veikla finansų maklerio įmonės vardu.

3. Finansų maklerio įmonė turi užtikrinti, kad priklausomas tarpininkas atskleistų savo, kaip priklausomo tarpininko, įgaliojimų ribas ir nurodytų finansų maklerio įmonę, kuriai atstovauja, kreipdamasis į klientą arba potencialų klientą arba prieš sudarydamas su jais sandorį.

4. Priklausomas tarpininkas neturi teisės saugoti ir tvarkyti klientų lėšų ir klientams priklausančių finansinių priemonių.

5. Finansų maklerio įmonė nuolat stebi ir prižiūri jos vardu veikiančių priklausomų tarpininkų veiklą, siekdama užtikrinti, kad būtų laikomasi šiame įstatyme nustatytų reikalavimų finansų maklerio įmonei veikiant per priklausomus tarpininkus.

6. Finansų maklerio įmonė, skirdama priklausomus tarpininkus, turi imtis tinkamų priemonių, kad būtų išvengta neigiamų padarinių veiklai, vykdomai priklausomų tarpininkų atstovaujamos finansų maklerio įmonės vardu, kuriuos gali sukelti priklausomų tarpininkų veikla, nepatenkanti į šio įstatymo reguliavimo sritį.

7. Finansų maklerio įmonė gali paskirti tik tuos priklausomus tarpininkus, kurie yra įrašyti į viešąjį priklausomų tarpininkų sąrašą.

8. Priežiūros institucija įrašo asmenį į viešąjį priklausomų tarpininkų sąrašą, jeigu jis turi priežiūros institucijos pripažintą kvalifikaciją ir nėra baustas už nusikaltimus ar baudžiamuosius nusižengimus finansų sistemai ar padaręs sunkių nusikaltimų.

9. Viešasis priklausomų tarpininkų sąrašas tvarkomas priežiūros institucijos nustatyta tvarka. Priežiūros institucija viešąjį priklausomų tarpininkų sąrašą, nurodydama vardus ir pavardes, skelbia savo interneto svetainėje.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

INVESTICINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMAS PROFESIONALIESIEMS KLIENTAMS IR TINKAMOMS SANDORIO ŠALIMS

37 straipsnis. Profesionalieji klientai be atskiros pripažinimo

1. Profesionaliaisiais klientais be atskiros pripažinimo laikomi:

1) licencijuoti ir (arba) kitu būdu prižiūrimi subjektai, veikiantys finansų rinkose, – kredito įstaigos, finansų maklerio įmonės, kitos licencijuotos ir (arba) prižiūrimos finansų įstaigos, draudimo įmonės, kolektyvinio investavimo subjektai ir jų valdymo įmonės, pensijų fondai ir jų valdymo įmonės, prekiaujančios biržos prekėmis ir biržos prekių išvestinėmis finansinėmis priemonėmis vietos įmonės ir kiti instituciniai investuotojai. Šiame punkte nurodyti profesionalieji klientai apima Europos Sąjungos valstybėse narėse ir trečiosiose valstybėse licencijuotus ir (arba) prižiūrimus subjektus;

2) didelės įmonės, atitinkančios bent du iš šių kriterijų: balanse nurodyto turto vertė – ne mažesnė kaip 20 milijonų eurų; pardavimo grynosios pajamos – ne mažesnės kaip 40 milijonų eurų; nuosavos lėšos – ne mažesnės kaip 2 milijonai eurų;

3) šalių vyriausybės ir regioninės valdžios institucijos, valstybės skolos valdymą vykdančios subjektai, centriniai bankai, Pasaulio bankas, Tarptautinis valiutos fondas, Europos Centrinis Bankas, Europos investicijų bankas ir kitos panašios tarptautinės ir tarpvalstybinės institucijos;

4) kiti instituciniai investuotojai, kurių pagrindinė veiklos sritis yra investavimas į finansines priemones, įskaitant subjektus, kurie verčiasi turto pakeitimu vertybiniais popieriais ar dalyvauja kituose finansavimo sandoriuose.

2. Finansų maklerio įmonė, prieš pradėdama teikti investicines ir (arba) papildomas paslaugas bet kuriam iš šio straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų, privalo iš anksto jam pranešti, kad finansų maklerio įmonės turimos informacijos pagrindu toks asmuo yra laikomas profesionaliuoju klientu ir jam nebus taikomos tam tikros investuotojų apsaugos priemonės, išskyrus atvejus, kai finansų maklerio įmonė ir klientas susitaria kitaip.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems profesionaliesiems klientams jų pasirinkimu gali būti netaikomos visos investuotojų apsaugos priemonės, nurodytos šio įstatymo 29 straipsnyje (išskyrus 5–8 dalis), 30, 33 straipsniuose ir 34 straipsnio 1 dalyje, ar dalis šių priemonių.

4. Finansų maklerio įmonė, prieš pradėdama teikti investicines paslaugas šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems asmenims, turi juos informuoti, kad finansų maklerio įmonės turimos informacijos pagrindu klientas laikomas profesionaliuoju klientu ir jam nebus taikoma neprofesionaliesiems klientams nustatyta apsauga, nebent būtų susitarta kitaip. Finansų maklerio įmonė, siekdama aukštesnio kliento interesų apsaugos lygio, privalo pranešti profesionaliajam klientui, kad jis turi teisę prašyti pakeisti investicinių paslaugų teikimo sutarties sąlygas.

5. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys turi teisę kreiptis į finansų maklerio įmonę ir atsisakyti savo, kaip profesionaliojo kliento, statuso. Tokiu atveju finansų maklerio įmonė privalo jiems taikyti visas investuotojų apsaugos priemones, kurios taikomos neprofesionaliesiems klientams.

6. Finansų maklerio įmonės klientas, kuris laikomas profesionaliuoju klientu, pats yra atsakingas už jam taikomo investuotojų apsaugos lygio pasirinkimą, jeigu, jo nuomone, jis negali tinkamai įvertinti ir valdyti su investavimu susijusios rizikos.

7. Aukštesnis investuotojų apsaugos lygis profesionaliajam klientui taikomas nuo tada, kai tarp finansų maklerio įmonės ir kliento pasirašomas ir įsigalioja rašytinis susitarimas, kad klientas nebus laikomas profesionaliuoju klientu, kai bus taikomos šiame įstatyme numatytos investuotojų apsaugos priemonės. Tokiame susitarime turi būti nurodyta, ar toks apsaugos lygis taikomas vienai ar keletui paslaugų ir sandorių, taip pat vienam ar keletui finansinių priemonių tipų ar sandorių.

38 straipsnis. Asmenys, kurie gali būti pripažinti profesionaliaisiais klientais

1. Finansų maklerio įmonės klientams, kurie nepatenka į šio įstatymo 37 straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų sąrašą, įskaitant savivaldybes, vietos valdžios institucijas ir kitus viešuosius juridinius asmenis ir privačius investuotojus, šiame straipsnyje nustatyta tvarka jų pasirinkimu gali būti netaikomos visos investuotojų apsaugos priemonės, nurodytos šio įstatymo 29 straipsnyje (išskyrus 5–8 dalis), 30, 33 straipsniuose ir 34 straipsnio 1 dalyje, ar dalis šių priemonių, jeigu jie pripažįstami profesionaliaisiais klientais, jeigu investuotojai atitinka šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytus kriterijus ir yra laikomasi šiame straipsnyje nustatytų procedūrų.

2. Netaikyti kurios nors iš investuotojų apsaugos priemonių profesionaliuoju klientu pripažintam asmeniui leidžiama tik tuo atveju, jeigu finansų maklerio įmonė, įvertinusi kliento žinias, įgūdžius ir patirtį ir atsižvelgdama į jam planuojamų teikti paslaugų ar planuojamų sudaryti sandorių pobūdį, yra pagrįstai įsitikinusi, kad klientas gali savarankiškai ir kompetentingai priimti investicinius sprendimus ir vertinti su tuo susijusią riziką. Laikoma, kad profesionaliaisiais klientais pripažinti asmenys neturi tiek pat žinių ir patirties, kiek jų turi šio įstatymo 37 straipsnyje nurodyti profesionalieji klientai. Žinios ir patirtis gali būti įvertinamos pasitelkiant tinkamumo testą, taikomą finansų įstaigų vadovams. Analogiškai turi būti įvertinamas ir asmuo, įgaliotas sudaryti sandorius mažosios įmonės vardu.

3. Siekiant asmenį pripažinti profesionaliuoju klientu, turi būti tenkinami bent du iš šių kriterijų:

1) per paskutinius keturis metų ketvirčius klientas kiekvieną ketvirtį atitinkamoje rinkoje yra vidutiniškai sudaręs po 10 didelių sandorių;

2) kliento finansinių priemonių portfelis, įskaitant lėšas ir finansines priemones, viršija 500 tūkstančių eurų;

3) klientas profesionaliai dirba arba dirbo finansų sektoriuje ne trumpiau kaip vienus metus eidamas tokias pareigas, kurios reikalauja žinių apie klientui numatomas teikti paslaugas ar numatomus sudaryti sandorius.

4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytus kriterijus atitinkantiems klientams gali būti netaikomos kai kurios investuotojų apsaugos priemonės, jeigu:

1) klientas yra raštu pareiškęs finansų maklerio įmonei, kad pageidauja būti pripažintas profesionaliuoju klientu arba dėl visų teikiamų paslaugų ir sudaromų sandorių, arba tik dėl tam tikrų paslaugų ir sudaromų sandorių ar sandorių arba finansinių priemonių tipų;

2) finansų maklerio įmonė yra aiškiai raštu įspėjusi klientą, kurios investuotojų apsaugos ir įsipareigojimų investuotojams draudimo priemonės jam netaikomos;

3) klientas atskiru dokumentu yra raštu patvirtinęs, kad yra susipažinęs su pasekmėmis, kurias sukelia tam tikrų investuotojų apsaugos priemonių atsisakymas, ir jas suvokia.

5. Finansų maklerio įmonė, prieš pripažindama asmenį profesionaliuoju klientu ir nustodama jam taikyti kai kurias investuotojų apsaugos priemones, privalo įsitikinti, kad klientas atitinka šiame įstatyme nustatytus reikalavimus.

6. Finansų maklerio įmonė privalo nustatyti vidaus tvarką ir procedūras, pagal kurias įmonės klientai yra skirstomi į klientų kategorijas. Profesionaliuoju klientu pripažintas asmuo privalo informuoti finansų maklerio įmonę, jeigu pasikeičia informacija, kurios pagrindu klientas buvo priskirtas prie tam tikros klientų kategorijos – profesionaliojo kliento be atskiros pripažinimo, pripažinto profesionaliuoju klientu, neprofesionaliojo kliento. Kai finansų maklerio įmonei tampa žinoma, kad asmuo nebetenkina sąlygų, pagal kurias jis buvo pripažintas profesionaliuoju klientu, finansų maklerio įmonė privalo imtis tam tikrų veiksmų ir taikyti klientui visas investuotojų apsaugos priemones.

39 straipsnis. Sandoriai su tinkamomis sandorio šalimis

1. Finansų maklerio įmonė, vykdanči pavėdimus klientų naudai ir (arba) sudaranti sandorius savo sąskaita, ir (arba) priimanti ir perduodanti klientų pavėdimus, turi teisę sudaryti sandorius arba tarpininkauti sudarant sandorius su tinkamomis sandorio šalimis nesilaikydama šio įstatymo 29 straipsnyje (išskyrus 5–8 dalis), 30, 33 straipsniuose ir 34 straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų dėl sudaromų sandorių ir su šiais sandoriais tiesiogiai susijusių papildomų paslaugų.

2. Finansų maklerio įmonės turi sąžiningai, teisingai ir profesionaliai veikti palaikydamos santykius su tinkamomis sandorio šalimis, o informaciją teikti aiškiai, suprantamai ir neklaidinti, atsižvelgdamos į tinkamai sandorio šaliai ir jos vykdomai veiklai būdingas savybes.

3. Šiame straipsnyje tinkamomis sandorio šalimis yra laikomos finansų maklerio įmonės, kredito įstaigos, draudimo įmonės, suderintieji kolektyvinio investavimo subjektai ir jų valdymo įmonės, pensijų fondai ir jų valdymo įmonės, kitos Europos Sąjungoje ar atskirose valstybėse narėse pagal Europos Sąjungos teisę arba pagal valstybių narių nacionalinę teisę licencijuotos ar prižiūrimos finansų įstaigos, valstybių narių vyriausybės ir jų įgalioti subjektai, užsiimančios valstybės skolos valdymu nacionaliniu lygiu, taip pat centriniai bankai ir tarpvalstybinės organizacijos.

4. Asmens priskyrimas prie tinkamų sandorio šalių kategorijos nepanaikina šio asmens teisės prašyti jam taikyti visas neprofesionaliųjų investuotojų interesų apsaugos priemonės, įskaitant šio įstatymo 29, 30, 31, 33 straipsniuose ir 34 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytas priemones. Toks prašymas gali būti bendro pobūdžio arba pateikiamas kiekvienu konkrečiu atveju.

5. Jeigu planuojamo sudaryti sandorio šalys priklauso skirtingoms jurisdikcijoms, finansų maklerio įmonė pripažįsta tokį subjektų statusą, kokį nustato tos valstybės narės, kurioje sandorio šalis yra įsteigta, teisės aktai.

6. Finansų maklerio įmonė, prieš sudarydama sandorį su tinkama sandorio šalimi, turi gauti aiškų sandorio šalies patvirtinimą, kad ji sutinka būti laikoma tinkama sandorio šalimi. Toks sutikimas gali būti bendro pobūdžio arba dėl kiekvieno sandorio atskirai.

7. Tinkamomis sandorio šalimis gali būti pripažįstami ir subjektai iš trečiųjų valstybių, jeigu jie atlieka panašias funkcijas ir (arba) verčiasi veikla, panašia į tą, kuri nurodyta šio straipsnio 3 dalyje.

PENKTASIS SKIRSNIS

FINANSŲ MAKLERIO ĮMONĖMS TAIKOMI RINKOS SKAIDRUMO REIKALAVIMAI

40 straipsnis. Daugiašalės prekybos sistemos veiklos taisyklių ir kitų nustatytų pareigų laikymosi priežiūra

1. Finansų maklerio įmonės ir rinkos operatoriai, administruojantys daugiašalę prekybos sistemą arba organizuotos prekybos sistemą, privalo nustatyti priemones ir procedūras, skirtas prižiūrėti, kaip daugiašalės prekybos sistemos arba organizuotos prekybos sistemos nariai, dalyviai ar naudotojai laikosi jos veiklos taisyklių, ir užtikrinti veiksmingą tokių priemonių ir procedūrų taikymą. Finansų maklerio įmonės ir rinkos operatoriai, administruojantys daugiašalę prekybos sistemą arba organizuotos prekybos sistemą, privalo stebėti savo sistemose perduodamus pavedimus (įskaitant atšauktus pavedimus) ir sudaromus sandorius, nustatyti sistemos taisyklių pažeidimus, nesąžiningos prekybos sąlygas, elgesį, kuris draudžiamas pagal

Reglamentą (ES) Nr. 596/2014, ir su finansine priemone susijusių sistemų trikdžius ir užkirsti jiems kelią, taip pat skirti išteklius, reikalingus tokios stebėsenos veiksmingumui užtikrinti.

2. Finansų maklerio įmonės ir rinkos operatoriai, administruojantys daugiašalę prekybos sistemą arba organizuotos prekybos sistemą, privalo pranešti priežiūros institucijai apie nustatytus šiurkščius sistemos taisyklių pažeidimus, nesąžiningos prekybos sąlygas, elgesio, kuris draudžiamas pagal Reglamentą (ES) Nr. 596/2014, atvejus ir su finansine priemone susijusių sistemų trikdžių atvejus. Finansų maklerio įmonės ir rinkos operatoriai, administruojantys daugiašalę prekybos sistemą arba organizuotos prekybos sistemą, privalo nedelsdami pateikti priežiūros institucijai informaciją, susijusią su galimais pažeidimais, taip pat visapusiškai bendradarbiauti tiriant galimo piktnaudžiavimo rinką toje sistemoje atvejus.

3. Priežiūros institucija perduoda Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai ir kitų valstybių narių priežiūros institucijoms šio straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją. Priežiūros institucija informuoja Europos vertybinių popierių ir rinkų instituciją apie elgesio, kuris draudžiamas pagal Reglamentą (ES) Nr. 596/2014, atvejus tik būdama įsitikinusi, kad toks elgesys buvo arba yra.

41 straipsnis. Prekybos finansinėmis priemonėmis sustabdymas ir nutraukimas daugiašalėje prekybos sistemoje arba organizuotos prekybos sistemoje

1. Finansų maklerio įmonė ar rinkos operatorius, administruojantys daugiašalę prekybos sistemą arba organizuotos prekybos sistemą, gali sustabdyti arba nutraukti prekybą finansine priemone, jeigu finansinė priemonė nebeatitinka daugiašalės prekybos sistemos arba organizuotos prekybos sistemos taisyklių, išskyrus atvejus, kai toks prekybos sustabdymas arba nutraukimas galėtų daryti didelę žalą investuotojų interesams arba sklandžiam rinkos veikimui.

2. Finansų maklerio įmonė ar rinkos operatorius, administruojantys daugiašalę prekybos sistemą arba organizuotos prekybos sistemą, sustabdę arba nutraukę prekybą finansine priemone, privalo sustabdyti arba nutraukti prekybą šio įstatymo 3 straipsnio 15 dalies 4–10 punktuose nurodytomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, kurios yra susijusios su šia finansine priemone arba yra sudarytos jos pagrindu, jeigu tai būtina siekiant sustabdyti arba nutraukti prekybą pagrindine finansine priemone.

3. Finansų maklerio įmonė ar rinkos operatorius, administruojantys daugiašalę prekybos sistemą arba organizuotos prekybos sistemą, turi viešai paskelbti apie savo sprendimą sustabdyti arba nutraukti prekybą finansine priemone arba šio straipsnio 2 dalyje nurodytomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis ir apie tai pranešti priežiūros institucijai.

4. Priežiūros institucija, nustačiusi, kad Lietuvos Respublikoje sustabdyta arba nutraukta prekyba finansine priemone, nurodo Lietuvos Respublikoje veikiančioms reguliuojamoms rinkoms, kitoms daugiašalėms prekybos sistemoms, kitoms organizuotos prekybos sistemoms ir sisteminę prekybą vykdančioms finansų maklerio įmonėms, kuriose prekiaujama ta pačia finansine priemone arba šio straipsnio 2 dalyje nurodytomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, kurios yra susijusios su ta pačia finansine priemone arba yra sudarytos jos pagrindu, sustabdyti arba nutraukti prekybą ta pačia finansine priemone ar išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, kai prekyba sustabdoma arba nutraukiama dėl įtariamo piktnaudžiavimo rinka, perėmimo pasiūlymo arba viešai neatskleistos informacijos apie emitentą ar finansinę priemonę nepaskelbimo pažeidžiant Reglamento (ES) Nr. 596/2014 7 ir 17 straipsnius, išskyrus atvejus, kai toks prekybos sustabdymas arba nutraukimas galėtų padaryti didelę žalą investuotojų interesams arba sklandžiam rinkos veikimui. Apie priimtą sprendimą priežiūros institucija nedelsdama paskelbia viešai ir praneša Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai ir kitų valstybių narių priežiūros institucijoms.

5. Priežiūros institucija, iš kitos valstybės narės priežiūros institucijos gavusi informaciją, analogišką nurodytai šio straipsnio 4 dalyje, nurodo savo prižiūrimoms reguliuojamoms rinkoms, daugiašalėms prekybos sistemoms, organizuotos prekybos sistemoms ir sisteminę prekybą vykdančioms finansų maklerio įmonėms, kuriose prekiaujama ta pačia finansine priemone arba šio straipsnio 2 dalyje nurodytomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, taip pat sustabdyti arba nutraukti prekybą šia finansine priemone ar išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, kai prekyba sustabdoma arba nutraukiama dėl įtariamo piktnaudžiavimo rinka, perėmimo pasiūlymo arba viešai neatskleistos informacijos apie emitentą ar finansinę priemonę nepaskelbimo pažeidžiant Reglamento (ES) Nr. 596/2014 7 ir 17 straipsnius, išskyrus atvejus, kai toks prekybos sustabdymas ar nutraukimas galėtų daryti didelę žalą investuotojų interesams arba sklandžiam rinkos veikimui.

6. Priežiūros institucija, gavusi šio straipsnio 5 dalyje nurodytą informaciją, apie priimtą sprendimą praneša Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai ir kitų valstybių narių priežiūros institucijoms, taip pat pateikia sprendimo paaiškinimą, jeigu priimtas sprendimas nestabdyti arba nenutraukti prekybos finansine priemone arba šio straipsnio 2 dalyje nurodytomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis.

7. Šiame straipsnyje nustatyti reikalavimai taip pat taikomi, kai prekybos finansine priemone arba šio straipsnio 2 dalyje nurodytomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis sustabdymas yra panaikinamas.

8. Priežiūros institucija, pagal šio įstatymo 102 straipsnio 3 dalies 3 punktą priėmusi sprendimą sustabdyti arba nutraukti prekybą finansine priemone arba šio straipsnio 2 dalyje

nurodytomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, apie šį sprendimą paskelbia viešai ir informuoja šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

FINANSŲ MAKLERIO ĮMONIŲ TEISĖS

42 straipsnis. Lietuvos Respublikoje įsteigtų finansų maklerio įmonių investicinių paslaugų teikimas kitoje valstybėje narėje nsteigiant filialo

1. Finansų maklerio įmonė, ketinanti pirmą kartą pradėti teikti investicines paslaugas kitoje valstybėje narėje arba keisti kitoje valstybėje narėje teikiamų investicinių paslaugų apimtį, turi pranešti priežiūros institucijai, kurioje valstybėje narėje ketinama teikti investicines paslaugas arba keisti jų apimtį, ir pateikti numatomos vykdyti veiklos programą, kurioje nurodomos planuojamos teikti investicinės ir papildomos paslaugos, informacija apie tai, ar finansų maklerio įmonė ketina naudotis priklausomų tarpininkų, įrašytų į viešąjį priklausomų tarpininkų sąrašą Lietuvos Respublikoje, paslaugomis, taip pat informacija apie šių priklausomų tarpininkų tapatybę.

2. Kredito įstaiga, ketinanti pradėti teikti investicines ir papildomas paslaugas kitoje valstybėje narėje, pasinaudodama priklausomų tarpininkų, įrašytų į viešąjį priklausomų tarpininkų sąrašą, tvarkomą priežiūros institucijos, paslaugomis, turi perduoti priežiūros institucijai informaciją apie šių priklausomų tarpininkų tapatybę.

3. Priežiūros institucija, gavusi šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytą informaciją, per vieną mėnesį ją perduoda priimančiosios valstybės narės priežiūros institucijai.

4. Jeigu šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyti duomenys ir informacija keičiasi, finansų maklerio įmonė arba kredito įstaiga privalo apie numatomus pasikeitimus pranešti priežiūros institucijai ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį iki planuojamo pasikeitimų įsigaliojimo. Šią informaciją priežiūros institucija perduoda priimančiosios valstybės narės priežiūros institucijai.

5. Lietuvos Respublikoje licencijuota finansų maklerio įmonė ir rinkos operatorius, administruojantys daugiašalę prekybos sistemą arba organizuotos prekybos sistemą, ketinantys kitose valstybėse narėse imtis priemonių, skirtų tose valstybėse narėse įsteigtų asmenų tapimui daugiašalės prekybos sistemos arba organizuotos prekybos sistemos nariais arba naudojimuisi ja nuotoliniu būdu palengvinti, priežiūros institucijai turi pranešti, kurioje valstybėje narėje ketinama imtis tokių priemonių. Šią informaciją priežiūros institucija per vieną mėnesį perduoda priimančiosios valstybės narės priežiūros institucijai. Kai yra priimančiosios valstybės narės priežiūros institucijos prašymas, priežiūros institucija per pagrįstą terminą perduoda jai informaciją apie šios daugiašalės prekybos sistemos arba organizuotos prekybos sistemos narius.

43 straipsnis. Kitoje valstybėje narėje įsteigtų finansų maklerio įmonių teisė teikti investicines paslaugas Lietuvos Respublikoje nsteigiant filialo

1. Kitoje valstybėje narėje įsteigta finansų maklerio įmonė arba kredito įstaiga turi teisę teikti investicines ir papildomas paslaugas Lietuvos Respublikoje nsteigdama filialo, jeigu teisę teikti konkrečias investicines ar papildomas paslaugas suteikia finansų maklerio įmonės arba kredito įstaigos priežiūros institucijos išduota licencija. Papildomos paslaugos gali būti teikiamos tik tuo atveju, jeigu teikiama bent viena investicinė paslauga.

2. Kitoje valstybėje narėje įsteigta finansų maklerio įmonė turi teisę pradėti teikti investicines paslaugas Lietuvos Respublikoje nsteigdama filialo arba pakeisti Lietuvos Respublikoje teikiamų investicinių paslaugų apimtį po to, kai priežiūros institucija gauna finansų maklerio įmonės priežiūros institucijos pranešimą, kuriame nurodoma, kad finansų maklerio įmonė ketina Lietuvos Respublikoje teikti investicines paslaugas arba keisti jų apimtį, ir numatomos vykdyti veiklos programą, kurioje nurodomos planuojamos teikti investicinės ir papildomos paslaugos, informaciją, ar finansų maklerio įmonė ketina naudotis priklausomų tarpininkų paslaugomis, taip pat informaciją apie skiriamų priklausomų tarpininkų tapatybes (vardus ir pavardes). Šią informaciją priežiūros institucija paskelbia viešai ne vėliau kaip per 3 darbo dienas.

3. Kitoje valstybėje narėje įsteigta licencijuota kredito įstaiga turi teisę pradėti teikti investicines ir papildomas paslaugas Lietuvos Respublikoje, pasinaudodama kitoje valstybėje narėje įsteigtų priklausomų tarpininkų paslaugomis, po to, kai priežiūros institucija gauna informaciją apie priklausomų tarpininkų tapatybę (vardus ir pavardes) iš kredito įstaigos priežiūros institucijos. Šią informaciją priežiūros institucija paskelbia viešai ne vėliau kaip per 3 darbo dienas.

4. Jeigu šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodyti duomenys ir informacija pasikeičia, finansų maklerio įmonė arba kredito įstaiga privalo apie numatomus pasikeitimus pranešti savo buveinės valstybės narės priežiūros institucijai. Priežiūros institucija turi teisę gauti tokios informacijos pasikeitimo patvirtinimo dokumentus.

5. Kitoje valstybėje narėje licencijuota finansų maklerio įmonė ir rinkos operatorius, administruojantys daugiašalę prekybos sistemą, turi teisę Lietuvos Respublikoje imtis reikiamų priemonių, palengvinančių Lietuvos Respublikoje įsteigtų juridinių asmenų tapimą daugiašalės prekybos sistemos nariais arba naudojimąsi ja nuotoliniu būdu.

44 straipsnis. Lietuvos Respublikoje įsteigtų finansų maklerio įmonių teisė teikti investicines paslaugas kitoje valstybėje narėje įsteigiant filialą

1. Finansų maklerio įmonė, ketinanti įsteigti filialą kitoje valstybėje narėje arba teikti investicines ir papildomas paslaugas, pasinaudodama kitoje valstybėje narėje įsteigtų priklausomų tarpininkų paslaugomis, privalo pateikti priežiūros institucijai pranešimą, kuriame nurodoma:

1) valstybė narė, kurioje ketinama įsteigti filialą arba kurioje ketinamos teikti investicinės ir papildomos paslaugos nesteigiant filialo, bet pasinaudojant toje valstybėje narėje įsteigtų priklausomų tarpininkų paslaugomis;

2) numatomos vykdyti veiklos programa, kurioje, be kita ko, nurodomos planuojamos teikti investicinės ir papildomos paslaugos;

3) jeigu ketinama steigti filialą, – filialo organizacinė struktūra, informacija apie tai, ar filialas ketina naudotis priklausomų tarpininkų paslaugomis, taip pat informacija apie priklausomų tarpininkų tapatybę;

4) adresas priimančiojoje valstybėje narėje, kuriuo kreipiantis galima gauti filialo dokumentus;

5) filialo vadovų vardai ir pavardės;

6) jeigu ketinama teikti investicines ir papildomas paslaugas nesteigiant filialo, bet pasinaudojant kitoje valstybėje narėje įsteigtų priklausomų tarpininkų paslaugomis, – informacija apie priklausomų tarpininkų organizacinę struktūrą ir numatomą vykdyti veiklą, taip pat apie priklausomų tarpininkų atskaitomybės ryšius ir einamas pareigas finansų maklerio įmonėje.

2. Jeigu Lietuvos Respublikoje įsteigta finansų maklerio įmonė skiria priklausomą tarpininką, kuris yra įsteigtas kitoje valstybėje narėje, toks priklausomas tarpininkas yra prilyginamas įmonės filialui ir jam yra taikomos šio įstatymo nuostatos, reglamentuojančios finansų maklerio įmonės filialo veiklą.

3. Kredito įstaigoms, ketinančioms kitoje valstybėje narėje teikti investicines ir papildomas paslaugas nesteigiant filialo, bet pasinaudojant tos valstybės narės teritorijoje įsteigtų priklausomų tarpininkų paslaugomis, šio straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatos taikomos *mutatis mutandis*.

4. Priežiūros institucija ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos gavimo ją perduoda priimančiosios valstybės narės priežiūros institucijai ir apie tai praneša pranešimą pateikusiai finansų maklerio įmonei arba kredito įstaigai, išskyrus atvejus, kai priežiūros institucija turi pagrindą abejoti finansų maklerio įmonės arba kredito įstaigos valdymo struktūros ar finansinės padėties pakankamumu atsižvelgiant į numatomas

vykdyti veiklos pobūdį. Be to, priežiūros institucija priimančiosios valstybės narės priežiūros institucijai perduoda informaciją apie pripažintą išipareigojimų investuotojams draudimo sistemą, kurios narė yra filialą steigianti finansų maklerio įmonė.

5. Jeigu šio straipsnio 1 dalyje nurodyta informacija keičiasi, finansų maklerio įmonė arba kredito įstaiga privalo apie tai raštu pranešti priežiūros institucijai ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį iki planuojamo pasikeitimų įsigaliojimo. Šią informaciją priežiūros institucija perduoda priimančiosios valstybės narės priežiūros institucijai.

6. Jeigu priežiūros institucija nustato, kad finansų maklerio įmonės arba kredito įstaigos valdymo struktūra arba finansinė padėtis, atsižvelgiant į numatomas vykdyti veiklos pobūdį, yra nepakankama, priežiūros institucija atsisako perduoti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją priimančiosios valstybės narės priežiūros institucijai ir apie tai per šio straipsnio 4 dalyje nustatytą terminą praneša pranešimą pateikusiai finansų maklerio įmonei, nurodydama atsisakymo perduoti informaciją motyvus.

45 straipsnis. Kitose valstybėse narėse įsteigtų finansų maklerio įmonių teisė teikti investicines paslaugas Lietuvos Respublikoje įsteigiant filialą

1. Kitoje valstybėje narėje įsteigta finansų maklerio įmonė arba kredito įstaiga turi teisę teikti investicines ir papildomas paslaugas Lietuvos Respublikoje įsteigdama filialą arba pasinaudodama Lietuvos Respublikoje įsteigtų priklausomų tarpininkų paslaugomis, jeigu teisė teikti tokias paslaugas numatyta finansų maklerio įmonės arba kredito įstaigos licencijoje. Papildomos paslaugos gali būti teikiamos tik tuo atveju, jeigu teikiama bent viena investicinė paslauga.

2. Finansų maklerio įmonės filialas gali būti įsteigtas ir pradėti veiklą, taip pat priklausomas tarpininkas gali pradėti savo veiklą Lietuvos Respublikoje po to, kai finansų maklerio įmonės priežiūros institucija perduoda priežiūros institucijai pranešimą, kuriame pateikiama šio įstatymo 44 straipsnio 1 dalyje nurodyta informacija. Gavusi šią informaciją, priežiūros institucija pasiruošia atlikti priežiūrą, nurodo finansų maklerio įmonei arba kredito įstaigai, kurių veiklos reikalavimų, nustatytų viešojo intereso tikslais, ji privalės laikytis, ir apie tai ne vėliau kaip per 2 mėnesius praneša finansų maklerio įmonei arba kredito įstaigai. Filialas gali būti įsteigtas, o priklausomas tarpininkas gali pradėti savo veiklą, kai finansų maklerio įmonė arba kredito įstaiga gauna tokį priežiūros institucijos pranešimą, o jeigu pranešimo negauna, – kai praeina 2 mėnesiai nuo tada, kai finansų maklerio įmonės arba kredito įstaigos priežiūros institucija perdavė priežiūros institucijai šioje dalyje nurodytą informaciją.

46 straipsnis. Finansų maklerio įmonės teisė tapti kitoje valstybėje narėje veikiančios reguliuojamos rinkos nare

1. Kitoje valstybėje narėje įsteigta finansų maklerio įmonė, licencijuota vykdyti klientų pavedimus arba sudaryti sandorius savo sąskaita, turi teisę tapti reguliuojamos rinkos, veikiančios Lietuvos Respublikoje, nare – tiek tiesiogiai, įsteigdama filialą Lietuvos Respublikoje, tiek netiesiogiai, nusteigdama filialo, o veikdama nutolusio nario teisėmis naudodamasi nuotolinės prieigos prie reguliuojamos rinkos galimybėmis, nebent reguliuojamos rinkos prekybos procedūros ir sistemos yra tokios, kad sandoriams sudaryti šioje rinkoje būtinas tiesioginis fizinis dalyvavimas.

2. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos *mutatis mutandis* taikomos bet kuriai Lietuvos Respublikoje įsteigtai finansų maklerio įmonei, ketinančiai tapti kitoje valstybėje narėje veikiančios reguliuojamos rinkos nare.

47 straipsnis. Finansų maklerio įmonių teisė tapti pagrindinės sandorio šalies ir tarpuskaitos bei atsiskaitymų sistemos nare ir pasirinkti atsiskaitymų sistemą

1. Kitoje valstybėje narėje įsteigta finansų maklerio įmonė, siekdama įvykdyti arba organizuoti atsiskaitymus už sandorius dėl finansinių priemonių, turi teisę tapti pagrindinės sandorio šalies ir tarpuskaitos bei atsiskaitymo sistemos, veikiančių Lietuvos Respublikoje, nare. Šios teisės įgyvendinamos vadovaujantis tais pačiais nediskriminaciniais, skaidriais ir objektyviais kriterijais, kurie taikomi Lietuvos Respublikoje įsteigtoms finansų maklerio įmonėms. Narystė šiose sistemose negali būti ribojama tarpuskaityta ir atsiskaitymais vien tik už sandorius dėl finansinių priemonių, kurie sudaryti Lietuvos Respublikoje veikiančioje reguliuojamoje rinkoje ar daugiašalėje prekybos sistemoje.

2. Lietuvos Respublikoje veikiančios reguliuojamos rinkos nariams turi būti užtikrinta teisė pasirinkti atsiskaitymo sistemą atsiskaitymams už sandorius dėl finansinių priemonių, kurie sudaromi toje reguliuojamoje rinkoje, jeigu:

1) pasirinktos atsiskaitymo sistemos ir kitų būtinų sistemų ryšiais ir priemonėmis užtikrinamas veiksmingas ir ekonomiškai atsiskaitymas už sudarytus sandorius ir

2) yra gautas priežiūros institucijos pritarimas, kad pasirinktos sistemos techninėmis sąlygomis, pagal kurias vykdomi atsiskaitymai už toje reguliuojamoje rinkoje sudarytus sandorius, bus užtikrintas veiksmingas ir sklandus rinkos veikimas.

3. Šio straipsnio 2 dalies 2 punkte numatytas priežiūros institucijos pritarimas nepažeidžia kitų valstybių narių centrinių bankų ar kitų priežiūros institucijų, atliekančių atsiskaitymo sistemų priežiūrą, kompetencijos. Priežiūros institucija, siekdama išvengti

nereikalingo priežiūros dubliavimosi, prieš pareikšdama tokį pritarimą, atsižvelgia į valstybių narių centrinių bankų priežiūros rezultatus ir kitus svarbius aspektus, susijusius su jų atliekama atsiskaitymo sistemų priežiūra.

4. Šiame straipsnyje nustatytos finansų maklerio įmonių teisės nedaro įtakos pagrindinės sandorio šalies, tarpuskaitytos ar vertybinių popierių atsiskaitymo sistemų operatorių teisei netenkinti finansų maklerio įmonės prašymo leisti naudotis jų teikiamomis paslaugomis, jeigu toks atsisakymas grindžiamas teisėtais verslo interesais.

48 straipsnis. Finansų maklerio įmonių ir rinkos operatorių, administruojančių daugiašalę prekybos sistemą, teisė pasirinkti pagrindinę sandorio šalį bei tarpuskaitytos ir atsiskaitymų sistemą

1. Lietuvos Respublikoje įsteigta finansų maklerio įmonė ir rinkos operatorius, administruojantys daugiašalę prekybos sistemą, turi teisę sudaryti susitarimus su kitoje valstybėje narėje įsteigta pagrindine sandorio šalimi ar tarpuskaitytos namais ir atsiskaitymo sistema, kurie užtikrintų tarpuskaitytą ir (arba) atsiskaitymus dėl visų ar dalies sandorių, kuriuos rinkos dalyviai sudaro jų administruojamoje sistemoje.

2. Priežiūros institucija negali prieštarauti, kad Lietuvos Respublikoje įsteigta finansų maklerio įmonė ar rinkos operatorius, administruojantys daugiašalę prekybos sistemą, naudotųsi kitoje valstybėje narėje veikiančia pagrindine sandorio šalimi, tarpuskaitytos namais ir (arba) atsiskaitymo sistemomis, išskyrus atvejus, kai tai akivaizdžiai būtina siekiant užtikrinti sklandų daugiašalės prekybos sistemos veikimą, atsižvelgiant į šio įstatymo 47 straipsnio 2 dalies nuostatas.

3. Siekdama išvengti nereikalingo priežiūros dubliavimosi, priežiūros institucija atsižvelgia į tarpuskaitytos ir atsiskaitymo sistemų priežiūrą, kurią atlieka valstybių narių centriniai bankai ir kitos priežiūros institucijos.

SEPTINTASIS SKIRSNIS

TREČIŲJŲ VALSTYBIŲ ĮMONIŲ VEIKLA LIETUVOS RESPUBLIKOJE

49 straipsnis. Leidimas verstis filialo veikla

1. Trečiosios valstybės įmonė turi teisę teikti investicines paslaugas neprofesionaliesiems klientams ir klientams, pripažintiems profesionaliaisiais pagal šio įstatymo 38 straipsnį, Lietuvos Respublikoje tik per Lietuvos Respublikoje įsteigtą filialą.

2. Trečiųjų valstybių įmonių filialams taikomi tokie patys veiklos ir priežiūros reikalavimai kaip ir Lietuvos Respublikos finansų maklerio įmonėms, atsižvelgiant į šiame skirsnyje numatytas išimtis ir filialo teisinio statuso bei veiklos ypatumus.

3. Trečiosios valstybės įmonės filialas turi teisę teikti investicines paslaugas Lietuvos Respublikoje tik trečiosios valstybės įmonei gavus priežiūros institucijos leidimą verstis filialo veikla ir įregistravus filialą Juridinių asmenų registre. Apie trečiosios valstybės įmonės filialo įregistravimo faktą Juridinių asmenų registro tvarkytojas per 5 darbo dienas privalo pranešti priežiūros institucijai.

4. Leidimas verstis filialo veikla išduodamas neribotam laikui ir galioja tik Lietuvos Respublikos teritorijoje. Šis leidimas nesuteikia teisės trečiosios valstybės įmonės filialui teikti investicinių paslaugų kitose valstybėse narėse.

5. Leidimas verstis filialo veikla išduodamas tik konkrečiai trečiosios valstybės įmonei, jis negali būti perleidžiamas arba pereiti kitam asmeniui.

6. Leidimas išduodamas tik dėl vieno filialo veiklos. Filialo struktūriniai padaliniai Lietuvos Respublikoje steigiami ir veikia priežiūros institucijos nustatyta tvarka.

7. Trečiosios valstybės įmonė, kuri kreipiasi dėl leidimo verstis filialo veikla Lietuvos Respublikoje išdavimo, ir jos steigiamas filialas turi atitikti šiuos reikalavimus:

1) investicinių paslaugų, dėl kurių kreipiasi trečiosios valstybės įmonė, teikimas yra licencijuojama veikla trečiojoje valstybėje, trečiosios valstybės įmonė turi išduotą atitinkamą licenciją ir jos veiklą prižiūri trečiosios valstybės priežiūros institucija, kuri vykdydama savo funkcijas vadovaujasi Finansinių veiksmų darbo grupės (FVDG, angl. *FAFT*) kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu rekomendacijomis;

2) trečiosios valstybės įmonės valdymo ir priežiūros organų nariai yra nepriekaištingos reputacijos, kvalifikuoti ir patyrę;

3) asmenys, kuriems priklauso trečiosios valstybės įmonės kvalifikuotoji įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalis, šios įmonės kontroliuojamos įmonės, šioje įmonėje dalyvaujančios įmonės ir asmenys yra nepriekaištingos reputacijos, trečiosios valstybės įmonės finansinė būklė yra stabili ir gera;

4) priežiūros institucija ir trečiosios valstybės priežiūros institucija yra sudariusios bendradarbiavimo susitarimą, kuriuo, be kita ko, įsipareigojama keistis informacija dėl filialo priežiūros, rinkos vientisumo išsaugojimo ir investuotojų apsaugos;

5) filialas turi pradinį kapitalą, kuriuo laisvai disponuoja ir kurio dydžio pakanka investicinėms paslaugoms teikti, bet yra ne mažesnis, negu nurodyta šio įstatymo 14 straipsnyje;

6) filialo kapitalui skirtų lėšų kilmė yra teisėta;

7) trečiosios valstybės įmonė yra paskyrusi šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus atitinkantį filialo vadovą ir jam suteikta pakankamai įgaliojimų, kad galėtų sukurti teises ir pareigas trečiosios valstybės įmonei, atstovauti šiai įmonei Lietuvos Respublikos teisme bei kitose valstybės valdžios ir valdymo institucijose;

8) trečioji valstybė, kurioje įsteigta trečiosios valstybės įmonė, su Lietuvos Respublika yra pasirašiusi susitarimą, kuris visiškai atitinka Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos pavyzdinės sutarties dėl pajamų ir kapitalo apmokestinimo 26 straipsnyje nustatytus standartus ir kuriuo užtikrinamas veiksmingas keitimasis informacija apie mokesčius, taip pat apie daugiašalius mokesčių susitarimus, jeigu tokių yra;

9) trečiosios valstybės įmonė yra įsipareigojimų investuotojams draudimo sistemos narė;

10) trečiosios valstybės įmonės filialas yra pasirengęs laikytis šio įstatymo 50 straipsnyje nustatytų reikalavimų ir nėra pagrindo manyti, kad nebus užtikrinamas patikimas ir riziką ribojančiais principais paremtas filialo valdymas, investuotojų interesų apsauga ir investavimo paslaugų teikimo tęstinumas.

8. Trečiosios valstybės įmonė priežiūros institucijai pateikia prašymą išduoti leidimą verstis filialo veikla Lietuvos Respublikoje. Kartu su prašymu trečiosios valstybės įmonė pateikia priežiūros institucijai šią informaciją ir dokumentus:

1) informaciją apie trečiosios valstybės priežiūros instituciją, nurodymą jos pavadinimą; jeigu trečiosios valstybės įmonę prižiūri daugiau negu viena priežiūros institucija, informaciją apie funkcijas, kurios pavestos vykdyti kiekvienai šių priežiūros institucijų;

2) trečiosios valstybės priežiūros institucijos rašytinį patvirtinimą, kad trečiosios valstybės įmonė ir trečiosios valstybės institucija atitinka šio straipsnio 7 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytus reikalavimus;

3) priežiūros institucijos nustatytos formos informaciją apie asmenis, kuriems priklauso trečiosios valstybės įmonės kvalifikuotoji įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalis, šios įmonės kontroliuojamas įmonės, šioje įmonėje dalyvaujančias įmones ar asmenis, priežiūros ir valdymo organų narius;

4) trečiosios valstybės priežiūros institucijos leidimą steigti filialą Lietuvos Respublikoje arba informaciją, kad trečiosios valstybės priežiūros institucija neprieštarauja filialo steigimui Lietuvos Respublikoje;

5) trečiosios valstybės priežiūros institucijos patvirtinimą, kad trečiosios valstybės įmonė pastaruosius 3 metus vykdė trečiosios valstybės teisės aktuose nustatytus veiklos reikalavimus, ir informaciją apie investicines paslaugas, kurias turi teisę teikti trečiosios valstybės įmonė. Jeigu trečiosios valstybės įmonė veikia trumpiau kaip 3 metus, trečiosios valstybės priežiūros institucija turi pateikti patvirtinimą dėl viso trečiosios valstybės įmonės veiklos laikotarpio;

6) trečiosios valstybės įmonės valdymo organo sprendimą steigti filialą Lietuvos Respublikoje, patvirtinti filialo nuostatus ir paskirti filialo vadovą, taip pat šio valdymo organo rašytinį įsipareigojimą, kad įsteigtas filialas buhalterinės apskaitos ir kitus su filialo vykdoma veikla susijusius dokumentus tvarkys ir laikys filialo buveinėje;

7) priežiūros institucijos nustatytos formos informaciją apie asmenį, paskirtą filialo vadovu, ir dokumentus, kuriais įrodoma, kad šis asmuo atitinka šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus ir jam suteikta pakankamai įgaliojimų, kad galėtų sukurti teises ir pareigas trečiosios valstybės įmonei, atstovauti šiai įmonei Lietuvos Respublikos teisme bei kitose valstybės valdžios ir valdymo institucijose;

8) dokumentus, kuriais įrodoma, kad trečiosios valstybės įmonės filialo organizacinė struktūra ir valdymo sistema atitinka šiame įstatyme ir priežiūros institucijos teisės aktuose nustatytus reikalavimus;

9) filialo nuostatus;

10) veiklos rangos sutartis, jeigu tokios yra sudarytos;

11) priežiūros institucijos nustatytos formos verslo planą, kuriame, be kita ko, aprašomos investicinės paslaugos, kurias numatoma teikti, kartu su pastarųjų 3 metų trečiosios valstybės įmonės finansinėmis ataskaitomis, patikrintomis audito įmonės. Trečiosios valstybės įmonė, kuri veikia trumpiau kaip 3 metus, pateikia šio veiklos laikotarpio kiekvienų pasibaigusių finansinių metų finansines ataskaitas, patikrintas audito įmonės;

12) informaciją apie pradinį kapitalą, kuriuo filialas laisvai disponuoja, ir dokumentus, kuriais patvirtinamas trečiosios valstybės įmonės įsipareigojimas suteikti filialo veiklai reikalingas lėšas;

13) dokumentus, kuriais įrodoma, kad trečiosios valstybės įmonė yra įsipareigojimų investuotojams draudimo sistemos, kuriai suteiktas veiklos leidimas, arba kompensavimo investuotojams sistemų narė;

14) dokumentus, kuriais įrodoma, kad filialas yra pasirengęs vykdyti šio įstatymo 50 straipsnyje nustatytus reikalavimus;

15) kitą priežiūros institucijos nustatytą informaciją, reikalingą įvertinti, ar trečiosios valstybės įmonė ir jos filialas atitinka šiame skirsnyje nustatytus reikalavimus.

9. Priežiūros institucija išduoda leidimą verstis trečiosios valstybės įmonės filialo veikla tik visiškai įsitikinusi, kad trečiosios valstybės įmonė ir jos filialas atitinka šio straipsnio 7 dalyje nustatytus reikalavimus.

10. Priežiūros institucija atsisako išduoti leidimą verstis trečiosios valstybės įmonės filialo veikla, jeigu trečiosios valstybės įmonė ir (arba) jos filialas neatitinka reikalavimų,

nustatytų šio straipsnio 7 dalyje, ir (arba) nepateikia šio straipsnio 8 dalyje nurodytų dokumentų, taip pat kitais šio įstatymo 7 straipsnyje nurodytais pagrindais.

11. Priežiūros institucija privalo išnagrinėti pateiktus dokumentus ir priimti sprendimą dėl veiklos leidimo išdavimo ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo prašymo gavimo dienos. Jeigu priežiūros institucija pareikalauja papildomų dokumentų ar duomenų, sprendimas turi būti priimamas per 6 mėnesius nuo papildomų dokumentų ir duomenų gavimo dienos.

12. Priežiūros institucija nustato leidimų verstis trečiosios valstybės įmonės filialo veikla išdavimo taisykles.

50 straipsnis. Filialui taikomi reikalavimai

1. Trečiosios valstybės įmonės filialas, kuriam išduotas leidimas pagal šio įstatymo 49 straipsnį, privalo laikytis šio įstatymo 16, 21–24, 28–31, 33 straipsniuose, 34 straipsnio 1 dalyje, 35, 39, 40 ir 41 straipsniuose, Reglamento (ES) Nr. 600/2014 3–26 straipsniuose ir jų įgyvendinamųjų teisės aktų nustatytų reikalavimų.

2. Priežiūros institucija prižiūri, kaip trečiosios valstybės įmonės filialas laikosi šio straipsnio 1 dalyje nurodytų reikalavimų.

51 straipsnis. Investicinių paslaugų teikimas išimtinė kliento iniciatyva

1. Jeigu klientas ar tinkama sandorio šalis savo išimtinė iniciatyva kreipiasi į trečiosios valstybės įmonę dėl investicinių paslaugų teikimo, šiai trečiosios valstybės įmonei netaikomas reikalavimas turėti šio įstatymo 49 straipsnyje nurodytą leidimą norint teikti investicines paslaugas šiems asmenims, įskaitant santykius, susijusius su šių investicinių paslaugų teikimu.

2. Neprofesionaliojo kliento arba profesionaliuoju pripažinto kliento iniciatyva nesuteikia trečiosios valstybės įmonei teisės kitaip negu per Lictuvos Respublikoje įsteigtą filialą siūlyti naujų investicinių produktų ar naujų investicinių paslaugų šiam klientui.

52 straipsnis. Leidimo verstis filialo veikla panaikinimas

Priežiūros institucija turi teisę panaikinti leidimo verstis filialo veikla, išduoto trečiosios valstybės įmonės filialui, galiojimą, jeigu trečiosios valstybės įmonė ir (arba) jos filialas nebeatitinka reikalavimų, nustatytų šio įstatymo 49 straipsnio 7 dalyje, kai filialą įsteigusios trečiosios valstybės įmonė yra likviduojama ar jai iškeliamas bankroto byla ir kitais šio įstatymo 8 straipsnio 7 dalyje nurodytais pagrindais.

III SKYRIUS

PREKYBA REGULIUOJAMOJE RINKOJE

PIRMASIS SKIRSNIS

REGULIUOJAMOS RINKOS LICENCIJAVIMAS

53 straipsnis. Licencijavimas ir taikytina teisė

1. Teisę verstis rinkos operatoriaus veikla Lietuvos Respublikoje turi tik tos akcinės bendrovės, kurios turi priežiūros institucijos išduotą reguliuojamos rinkos licenciją savo administruojamoms prekybos sistemoms.

2. Reguliuojamos rinkos licencija išduodama tik tuo atveju, jeigu priežiūros institucija yra visiškai įsitikinusi, kad rinkos operatorius ir reguliuojamos rinkos prekybos ir kitos sistemos atitinka šiame skirsnyje nustatytus reikalavimus.

3. Steigiama arba veikianti akcinė bendrovė, ketinanti verstis rinkos operatoriaus veikla, priežiūros institucijai turi pateikti:

1) prašymą, kuriame nurodytas rinkos operatoriaus steigimo tikslas, pavadinimas, buveinė, duomenys, patvirtinantys, kad steigėjai (akcininkai) ir vadovai atitinka šio įstatymo 58 ir 60 straipsniuose nustatytus reikalavimus;

2) steigimo sutartį;

3) numatomos vykdyti veiklos programą, kurioje, *inter alia*, nurodomos planuojamos vykdyti veiklos rūšys ir rinkos operatoriaus organizacinė struktūra;

4) įstatus;

5) reguliuojamos rinkos taisykles.

4. Priežiūros institucija, gavusi visus reikiamus dokumentus, per 3 mėnesius privalo išduoti licenciją arba raštu pateikti motyvuotą atsisakymą. Priežiūros institucija gali pareikalauti, kad akcinė bendrovė pateiktų papildomą informaciją ar paaiškinimų jau pateiktus duomenis. Šiuo atveju prašymo nagrinėjimo terminas skaičiuojamas nuo paskutinių dokumentų ar duomenų pateikimo.

5. Reguliuojamos rinkos licencija išduodama tik tuo atveju, jeigu priežiūros institucija, išnagrinėjusi visus reikiamus dokumentus, konstatuoja, kad licencijos išdavimo metu yra tenkinami šiame skirsnyje nustatyti reguliuojamos rinkos veiklos reikalavimai.

6. Rinkos operatorius privalo laikytis rinkos operatoriui keliamų organizacinių ir veiklos reikalavimų (įskaitant pradinius reikalavimus reguliuojamos rinkos licencijai gauti) ir užtikrinti, kad jo administruojamoje reguliuojamoje rinkoje būtų laikomasi kitų šiame skyriuje nustatytų reikalavimų. Rinkos operatorius naudojasi šiame skyriuje nustatytomis reguliuojamos rinkos teisėmis.

54 straipsnis. Atsisakymo išduoti reguliuojamos rinkos licenciją pagrindai

Priežiūros institucija atsisako išduoti reguliuojamos rinkos licenciją, jeigu:

- 1) rinkos operatoriaus vadovai nėra nepriekaištingos reputacijos, neturi pakankamai kvalifikacijos ar patirties arba skiria nepakankamai laiko savo funkcijoms atlikti;
- 2) yra objektyvių ir akivaizdžių priežasčių manyti, kad rinkos operatoriaus vadovai gali kelti pavojų veiksmingam, patikimam ir apdairiam rinkos operatoriaus valdymui bei rinkos vientisumui;
- 3) rinkos operatoriaus įstatai, steigimo sutartis, reguliuojamos rinkos taisyklės ar kiti pateikti dokumentai neatitinka Lietuvos Respublikos teisės aktuose, reglamentuojančiuose tokių dokumentų sudarymą, reikalavimų;
- 4) pateiktuose dokumentuose nurodyta neteisinga informacija;
- 5) pateikta reguliuojamos rinkos veiklos programa yra nepakankama, kad reguliuojama rinka tinkamai atliktų savo funkcijas;
- 6) pretendento akcijų paketo turėtojai neatitinka šio įstatymo 60 straipsnyje nustatytų sąlygų.

55 straipsnis. Įspėjimas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą ir įspėjimo apie galimą sustabdymą panaikinimas, licencijos galiojimo sustabdymas ir sustabdymo panaikinimas, licencijos galiojimo panaikinimas

1. Rinkos operatorius turi būti įspėtas apie galimą reguliuojamos rinkos licencijos galiojimo sustabdymą už licencijuojamos veiklos sąlygų pažeidimus.
2. Priežiūros institucija, priėmusi sprendimą, kuriuo rinkos operatorius įspėjamas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą, per 3 darbo dienas nuo tokio sprendimo priėmimo apie tai praneša rinkos operatoriui, nurodo pažeidimus ir nustato ne ilgesnį kaip 2 mėnesių terminą, per kurį rinkos operatorius privalo nurodytus pažeidimus pašalinti.
3. Rinkos operatorius, pašalinęs pažeidimus, privalo apie tai pranešti priežiūros institucijai, o ši per 5 darbo dienas nuo pranešimo apie pašalintus pažeidimus gavimo dienos patikrina šią informaciją ir priima sprendimą panaikinti įspėjimą apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą, jeigu visi pažeidimai nustatytu terminu buvo pašalinti, ir ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo apie tai informuoja rinkos operatorių.
4. Licencijos galiojimas sustabdomas:
 - 1) jeigu rinkos operatorius, kuris buvo įspėtas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą, nustatytu terminu nepašalina nurodytų pažeidimų;
 - 2) kitais šio įstatymo 112 straipsnio 1 dalyje nustatytais pagrindais.

5. Priežiūros institucija, priėmusi sprendimą sustabdyti licencijos galiojimą, per 3 darbo dienas nuo tokio sprendimo priėmimo apie tai praneša rinkos operatoriui, nurodo pažeidimus ir nustato ne ilgesnį kaip 2 mėnesių terminą, per kurį rinkos operatorius privalo nurodytus pažeidimus pašalinti.

6. Rinkos operatorius, pašalinęs pažeidimus, dėl kurių buvo priimtas sprendimas sustabdyti licencijos galiojimą, privalo apie tai pranešti priežiūros institucijai, o ši per 5 darbo dienas nuo rinkos operatoriaus pranešimo apie pašalintus pažeidimus gavimo dienos patikrina informaciją apie pažeidimų pašalinimą ir priima sprendimą panaikinti licencijos galiojimo sustabdymą, jeigu visi pažeidimai buvo pašalinti, ir ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo apie tai informuoja rinkos operatorių.

7. Priežiūros institucija turi teisę panaikinti savo išduotos reguliuojamos rinkos licencijos galiojimą:

1) jeigu rinkos operatorius nepradeda naudotis licencijos suteikiamomis teisėmis per 12 mėnesių nuo licencijos išdavimo, savo noru atsisako licencijos arba paskutinius 6 mėnesius nesinaudoja licencijos suteikiamomis teisėmis;

2) jeigu rinkos operatorius gavo licenciją pateikęs tikrovės neatitinkančią informaciją arba pasinaudojęs kitais neteisėtais būdais ar priemonėmis;

3) jeigu rinkos operatorius nebeatitinka sąlygų, pagal kurias licencija buvo išduota;

4) jeigu šiurkštūs šio įstatymo arba Reglamento (ES) Nr. 600/2014 nuostatų pažeidimai padaryti pakartotinai per vienus metus nuo poveikio priemonės pritaikymo;

5) kitais įstatymų nustatytais pagrindais.

8. Taikant šio straipsnio 7 dalies 4 punktą, šiurkščiu pažeidimu laikomi rinkos operatoriaus veiksmai, kuriais pažeidžiamos šio įstatymo arba Reglamento (ES) Nr. 600/2014 nuostatos ir dėl kurių už pažeidimą rinkos operatorius savo ar kitų asmenų naudai išvengė didelės turtinės žalos arba gavo didelės turtinės naudos, arba padarė didelės turtinės žalos tretiesiems asmenims, arba kilo grėsmė finansų rinkos stabilumui ir patikimumui. Turtinė žala, turtinė nauda yra didelė, kai jos vertė viršija 250 bazinių baudų ir nuobaudų dydžio sumą.

9. Priežiūros institucija informuoja Europos vertybinių popierių ir rinkų instituciją apie kiekvieną reguliuojamos rinkos licencijos galiojimo panaikinimo atvejį.

56 straipsnis. Rinkos operatoriaus pareigos

1. Rinkos operatorius privalo:

1) organizuoti prekybą finansinėmis priemonėmis, jų įtraukimą į prekybą reguliuojamoje rinkoje, kotiravimą, saugų ir veiksmingą sandorių sudarymą;

2) skatinti sąžiningą prekybą finansinėmis priemonėmis ir siekti užkirsti kelią manipuliavimui rinka ir kitiems nesąžiningiems veiksams, nustatyti atsiskaitymų sąlygas;

3) skleisti informaciją, leidžiančią užtikrinti ikiprekybinio ir poprekybinio skaidrumo reikalavimų, taikomų reguliuojamai rinkai, laikymąsi;

4) užtikrinti konfidencialios informacijos apsaugą ir vykdyti vidaus kontrolę.

2. Rinkos operatorius turi teisę verstis tik tokia veikla, kuri tiesiogiai susijusi su reguliuojamos rinkos licencijoje nurodyta veikla ir šiame įstatyme nustatytais jo pareigomis.

3. Bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodeksą rengia ir tvirtina rinkos operatorius. Prieš tvirtindamas tokį kodeksą, rinkos operatorius turi gauti priežiūros institucijos pritarimą.

4. Priežiūros institucija nustato rinkos operatorių kapitalo reikalavimus ir lėšų investavimo tvarką. Rinkos operatorius privalo pateikti priežiūros institucijai jos nustatyta tvarka kapitalo pakankumo skaičiavimo ataskaitą, finansines ataskaitas ir kitus priežiūros institucijos nustatytus dokumentus.

5. Rinkos operatorius turi užtikrinti, kad būtų įdiegtos priemonės, kurios leistų jo darbuotojams specialiu, nepriklausomu ir autonomišku kanalu rinkos operatoriaus vadovams arba kitiems įgaliotiems asmenims pranešti apie padarytą ar galimą šio įstatymo, Reglamento (ES) Nr. 600/2014 ar jų pagrindu priimtų teisės aktų nuostatų pažeidimą. Šiam reikalavimui įgyvendinti rinkos operatorius gali pasitelkti trečiuosius asmenis. Šioms priemonėms taikomi Lietuvos banko įstatymo 43⁷ straipsnio 1 dalyje nustatyti reikalavimai.

6. Priežiūros institucija prižiūri, kaip rinkos operatorius laikosi reguliuojamos rinkos licencijos gavimo reikalavimų ir kitų rinkos operatoriaus veiklai keliamų reikalavimų.

57 straipsnis. Rinkos operatoriaus valdymas

1. Rinkos operatorius privalo turėti kolegialų valdymo organą – valdybą.

2. Priežiūros institucijos atstovas turi teisę dalyvauti rinkos operatoriaus valdymo organų posėdžiuose patariamąjo balso teise ir gauti posėdžio dalyviams pateikiamą medžiagą.

58 straipsnis. Rinkos operatoriaus vadovai

1. Rinkos operatoriaus vadovai turi būti nepriekaištingos reputacijos ir turėti pakankamą kvalifikaciją ir patirties, leidžiančios tinkamai eiti pareigas. Rinkos operatorius privalo suteikti priežiūros institucijai informaciją apie rinkos operatoriaus vadovus, taip pat pranešti apie vėlesnius pateiktos informacijos pasikeitimus, taip pat pateikti visą informaciją, reikalingą vertinant, ar rinkos operatorius atitinka šiame straipsnyje ir šio įstatymo 59 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

2. Rinkos operatorius turi pateikti priežiūros institucijai informaciją apie rinkos operatoriaus vadovų kandidatūras. Priežiūros institucija turi teisę prieštarauti rinkos operatoriaus vadovų kandidatūroms, jeigu yra pagrindas manyti, kad siūlomos vadovų kandidatūros kelia grėsmę skaidriam ir patikimam reguliuojamos rinkos valdymui ir veiklai.

3. Priežiūros institucija nustato reikalavimus rinkos operatoriaus vadovams ir vidaus valdymo reikalavimus.

59 straipsnis. Skyrimo komitetas

1. Rinkos operatoriai, kurie yra svarbūs dėl savo dydžio, vidaus organizacinės struktūros ir veiklos aprėpties bei sudėtingumo, turi įsteigti Skyrimo komitetą, kuris teikia rekomendacijas dėl rinkos operatoriaus valdymo struktūros ir vadovų skyrimo.

2. Skyrimo komitetas atlieka šias funkcijas:

1) atrenka kandidatus į laisvas vadovų pareigas ir teikia rekomendacijas vadovams arba visuotiniam susirinkimui dėl jų paskyrimo į pareigas. Tai darydamas Skyrimo komitetas turi įvertinti vadovų žinias, įgūdžius, tarpusavio skirtumus ir patirtį. Be to, Skyrimo komitetas turi parengti konkrečių pareigybių aprašymus, nurodydamas konkrečias pareigas ir gebėjimus, ir įvertinti, kiek šiam darbui turėtų būti skiriama laiko. Skyrimo komitetas taip pat turi nuspręsti, koks turi būti siektinas vadovų pasiskirstymas pagal lytį, atsižvelgdamas į nepakankamai atstovaujamos lyties atstovų skaičių, ir parengti politikos aprašą, kaip padidinti nepakankamai atstovaujamos lyties atstovų skaičių tarp rinkos operatoriaus vadovų, kad šis tikslas būtų įgyvendintas;

2) periodiškai, bet ne rečiau kaip kartą per metus, vertina valdymo struktūrą, dydį, sudėtį bei darbo rezultatus ir teikia rekomendacijas stebėtojų tarybai dėl pakeitimų;

3) periodiškai, bet ne rečiau kaip kartą per metus, vertina atskirų vadovų ir valdymo organų žinias, įgūdžius bei patirtį ir apie tai informuoja stebėtojų tarybą;

4) periodiškai peržiūri valdymo organo vyresniosios vadovybės narių atrankos ir skyrimo politiką ir teikia valdymo organui rekomendacijas.

3. Vykdydamas savo pareigas Skyrimo komitetas kuo labiau ir nuolat atsižvelgia į poreikį užtikrinti, kad valdymo organui priimant sprendimus nedominuotų atskiras narys ar maža narių grupė taip, jog tai galėtų pakenkti rinkos operatoriaus interesams.

4. Vykdydamas savo pareigas, Skyrimo komitetas gali naudoti visus prieinamus išteklius, kuriuos jis laiko tinkamais, įskaitant galimybę pasitelkti išorės konsultantus.

5. Priežiūros institucija detalizuoja šio straipsnio 1 dalyje nurodytus būtinumo įsteigti Skyrimo komitetą kriterijus.

60 straipsnis. Reikalavimai asmenims, darantiems didelę įtaką reguliuojamos rinkos valdymui

1. Asmenys, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai daro didelę įtaką reguliuojamos rinkos valdymui, turi būti tinkami einamoms pareigoms ir priskirtoms funkcijoms atlikti, atsižvelgiant į jų reputaciją, išsilavinimą, žinias, patirtį ir kitas reikšmingas savybes, taip pat galimą įtaką reguliuojamos rinkos valdymui.

2. Rinkos operatorius privalo:

1) pateikti priežiūros institucijai ir viešai paskelbti informaciją apie reguliuojamos rinkos ir rinkos operatoriaus akcininkus, taip pat informaciją apie kitus asmenis, darančius didelę įtaką reguliuojamos rinkos valdymui, įskaitant asmenų tapatybės ir suinteresuotumo daryti įtaką valdymui atskleidimą;

2) pateikti priežiūros institucijai ir viešai paskelbti informaciją apie reguliuojamos rinkos akcininkų nuosavybės pasikeitimus, dėl kurių pasikeičia asmenys, darantys didelę įtaką reguliuojamos rinkos veiklai.

3. Priežiūros institucija turi teisę prieštarauti planuojamiems asmenų, darančių didelę įtaką reguliuojamos rinkos ir (arba) rinkos operatoriaus valdymui, pasikeitimams, jeigu yra objektyvus ir akivaizdus pagrindas manyti, kad tokie pasikeitimai kelia grėsmę skaidriam ir patikimam reguliuojamos rinkos valdymui.

61 straipsnis. Rinkos operatoriaus kvalifikuotosios įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalies įsigijimas ir perleidimas

1. Rinkos operatoriaus kvalifikuotoji įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalis įsigyjama ir perleidžiama tokia pačia tvarka, kokia šiame įstatyme nustatyta finansų maklerio įmonės kvalifikuotajai įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių daliai įsigyti ar perleisti.

2. Priežiūros institucija vertina asmens, ketinančio įsigyti rinkos operatoriaus kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, tinkamumą ir siūlomojo įsigijimo finansinį patikimumą pagal šio įstatymo 11 straipsnio 10 dalyje nustatytus kriterijus.

62 straipsnis. Rinkos operatoriui taikomi organizaciniai reikalavimai

1. Rinkos operatorius privalo:

1) taikyti tinkamas priemones ir procedūras, skirtas nustatyti ir valdyti situacijoms, galinčioms sukelti neigiamų padarinių reguliuojamos rinkos veikimui ar jos dalyviams, taip pat interesų konfliktus tarp reguliuojamos rinkos, jos akcininkų ar rinkos operatoriaus ir patikimo reguliuojamos rinkos veikimo, ypač tais atvejais, kai tokie interesų konfliktai galėtų sukelti neigiamų padarinių reguliuojamai rinkai atliekant priežiūros institucijos pavestas funkcijas;

2) taikyti tinkamas priemones valdyti rizikai, kuri būdinga reguliuojamos rinkos veiklai, naudoti priemones ir sistemas veiklos rizikai nustatyti ir taikyti veiksmingas priemones potencialiai rizikai sumažinti;

3) taikyti priemones, užtikrinančias sklandų sistemos techninių operacijų valdymą, įskaitant efektyvias priemones, skirtas iš anksto nenumatytiems sistemos funkcionavimo sutrikimams šalinti;

4) taikyti skaidrias ir neleidžiančias veikti savo nuožiūra taisykles ir procedūras, skirtas sąžiningai nuolatinei prekybai užtikrinti ir objektyviems veiksmingo pavedimų vykdymo kriterijams nustatyti;

5) taikyti veiksmingas priemones arba būti sudaręs reikiamus susitarimus, kurie palengvintų veiksmingą ir laiku atliekamą sandorių įvykdymą;

6) turėti nuolat pakankamus finansinius išteklius, užtikrinančius tinkamą reguliuojamos rinkos veikimą, atsižvelgiant į šioje reguliuojamoje rinkoje sudaromų sandorių pobūdį ir apimtį, taip pat rizikos, kuri būdinga reguliuojamos rinkos veiklai, pobūdį ir laipsnį.

2. Rinkos operatorius neturi teisės vykdyti klientų pavedimų sudarydamas sandorius nuosavomis lėšomis, taip pat neturi teisės dalyvauti tarpininko suderintuose sandoriuose toje reguliuojamoje rinkoje, kurios operatorius jis yra.

ANTRASIS SKIRSNIS

PREKYBA REGULIUOJAMOJE RINKOJE. SKAIDRUMO REIKALAVIMAI

63 straipsnis. Reguluojamos rinkos taisyklės ir jų bei kitų teisės aktuose nustatytų pareigų laikymosi užtikrinimas

1. Reguluojama rinka privalo veikti pagal objektyviais kriterijais pagrįstas aiškias, skaidrias ir nediskriminacines taisykles, kurias rengia ir tvirtina rinkos operatorius. Prieš tvirtindamas ar keisdamas šias taisykles, rinkos operatorius privalo jas suderinti su priežiūros institucija. Priežiūros institucija turi teisę nesutikti su taisyklėmis ar jų pakeitimais, jeigu jie neatitinka šio įstatymo reikalavimų.

2. Reguluojamoje rinkoje privalo būti priimtose ir įgyvendintos veiksmingos priemonės ir procedūros, skirtos nuolat stebėti, kaip reguliuojamos rinkos nariai laikosi reguliuojamos rinkos taisyklių, ir turi būti tam reikiamų išteklių. Reguluojamoje rinkoje privaloma stebėti savo rinkos narių sudaromus sandorius, įskaitant išsiųstus ir panaikintus pavedimus, reguliuojamos rinkos prekybos sistemoje, siekiant nustatyti galimus reguliuojamos rinkos taisyklių pažeidimus, neįprastas prekybos sąlygas arba piktnaudžiavimo rinka požymių turintį elgesį, kaip nustatyta

Reglamente (ES) Nr. 596/2014, taip pat su finansine priemone susijusių sistemos sutrikimų atvejus.

3. Rinkos operatorius priežiūros institucijai privalo nedelsdamas pranešti apie šiurkščius reguliuojamos rinkos taisyklių pažeidimus, neįprastas prekybos sąlygas, piktnaudžiavimo rinka požymių turintį elgesį, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 596/2014, taip pat su finansine priemone susijusių sistemos sutrikimų atvejus. Be to, rinkos operatorius privalo nedelsdamas perduoti priežiūros institucijai visą turimą informaciją, susijusią su galimais reguliuojamos rinkos taisyklių pažeidimais, taip pat bendradarbiauti tiriant piktnaudžiavimo rinka atvejus ir persekiojant dėl jų.

4. Priežiūros institucija praneša Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai ir kitų valstybių narių priežiūros institucijoms šio straipsnio 3 dalyje nurodytą informaciją.

5. Priežiūros institucija, prieš pranešdama kitų valstybių narių priežiūros institucijoms ir Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai apie elgesį, kuris yra draudžiamas pagal Reglamentą (ES) Nr. 596/2014, turi įsitikinti, kad toks elgesys yra ar buvo.

64 straipsnis. Finansinių priemonių įtraukimas į prekybą reguliuojamoje rinkoje

1. Finansinių priemonių įtraukimą į prekybą reguliuojamoje rinkoje turi reglamentuoti aiškos ir skaidrios taisyklės. Šios taisyklės turi užtikrinti, kad prekyba finansinėmis priemonėmis reguliuojamoje rinkoje vyktų sąžiningai, sklandžiai ir veiksmingai, o į prekybą reguliuojamoje rinkoje įtraukiami perleidžiamieji vertybiniai popieriai būtų be perleidimo apribojimų.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos taisyklės turi užtikrinti, kad išvestinių finansinių priemonių pobūdis leidžia nustatyti teisingą šių finansinių priemonių kainą ir sudaro sąlygas veiksmingam atsiskaitymui.

3. Emitentas, kurio finansinės priemonės įtrauktos į prekybą reguliuojamoje rinkoje, rinkos operatoriaus nustatyta tvarka ir laiku turi pateikti jam šiame įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nurodytą informaciją.

4. Reguliuojamoje rinkoje turi būti nustatytos ir taikomos veiksmingos priemonės, leidžiančios patikrinti, ar į prekybą reguliuojamoje rinkoje įtrauktų perleidžiamųjų vertybinių popierių emitentai laikosi Europos Sąjungos teisės aktuose nustatytų pradinio, periodinio ir einamojo informacijos atskleidimo reikalavimų.

5. Reguliuojamoje rinkoje turi būti priemonių, palengvinančių galimybę reguliuojamos rinkos nariams gauti pagal Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimus viešai skelbiamą informaciją.

6. Reguluojamoje rinkoje turi būti priemonių, leidžiančių nuolat stebėti, ar į prekybą reguliuojamoje rinkoje įtraukta finansinė priemonė atitinka konkrečiam finansinių priemonių tipui nustatytus įtraukimo į prekybą reguliuojamoje rinkoje reikalavimus.

7. Perleidžiamieji vertybiniai popieriai, kurie buvo įtraukti į prekybą reguliuojamoje rinkoje, gali būti papildomai įtraukiami į prekybą kitose reguliuojamose rinkose, neatsižvelgiant į tai, ar yra šių vertybinių popierių emitento sutikimas dėl tokio įtraukimo, jeigu laikomasi teisės aktų, nustatančių perleidžiamųjų vertybinių popierių įtraukimo į prekybą reguliuojamoje rinkoje, reikalavimų. Vertybinių popierių emitentas turi būti informuojamas, kad jo išleistais vertybiniais popieriais prekiaujama šioje reguliuojamoje rinkoje. Emitentas neturi pareigos tiesiogiai pateikti reguliuojamai rinkai šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytos informacijos, jeigu vertybiniai popieriai buvo įtraukti į prekybą šioje reguliuojamoje rinkoje be jų emitento sutikimo.

65 straipsnis. Prekybos finansinėmis priemonėmis sustabdymas ir nutraukimas reguliuojamoje rinkoje

1. Nepažeidžiant šiame įstatyme nustatytos priežiūros institucijos teisės duoti privalomą nurodymą sustabdyti arba nutraukti prekybą finansine priemone, rinkos operatorius turi teisę sustabdyti arba nutraukti prekybą finansine priemone savo administruojamoje reguliuojamoje rinkoje, jeigu finansinė priemonė nebetenkina reguliuojamos rinkos taisyklėse nustatytų reikalavimų, išskyrus atvejus, kai prekybos sustabdymas arba nutraukimas galėtų padaryti didelę žalą investuotojų interesams arba sklandžiam rinkos veikimui.

2. Rinkos operatorius, kuris sustabdo arba nutraukia prekybą finansine priemone, taip pat turi sustabdyti arba nutraukti prekybą šio įstatymo 3 straipsnio 15 dalies 4–10 punktuose nurodytomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, kurios yra susijusios su ta finansine priemone arba sudarytos jos pagrindu, kai tai būtina siekiant sustabdyti arba nutraukti prekybą pagrindine finansine priemone.

3. Rinkos operatorius, kuris sustabdo ar nutraukia prekybą finansine priemone arba šio straipsnio 2 dalyje nurodytomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, privalo šį sprendimą paskelbti viešai ir perduoti su šiuo sprendimu susijusią informaciją priežiūros institucijai.

4. Priežiūros institucija, nustačiusi, kad Lietuvos Respublikoje sustabdyta arba nutraukta prekyba finansine priemone, nurodo kitoms Lietuvos Respublikoje veikiančioms reguliuojamoms rinkoms, daugiašalėms prekybos sistemoms, organizuotos prekybos sistemoms ir sisteminę prekybą vykdančioms finansų maklerio įmonėms, kuriose prekiaujama ta pačia finansine priemone ar šio straipsnio 2 dalyje nurodytomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, sustabdyti arba nutraukti prekybą ta finansine priemone ar išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, kai prekyba sustabdoma arba nutraukiama dėl įtariamo

piktnaudžiavimo rinka, perėmimo pasiūlymo arba viešai neatskleistos informacijos apie emitentą ar finansinę priemonę nepaskelbimo pažeidžiant Reglamento (ES) Nr. 596/2014 7 ir 17 straipsnius, išskyrus atvejus, kai toks prekybos sustabdymas ar nutraukimas galėtų padaryti didelę žalą investuotojų interesams arba sklandžiam rinkos veikimui.

5. Jeigu priežiūros institucija reikalauja sustabdyti ar nutraukti prekybą finansine priemone arba šio straipsnio 2 dalyje nurodytomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, toks priežiūros institucijos sprendimas turi būti nedelsiant viešai paskelbtas. Apie šį sprendimą priežiūros institucija praneša Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai ir kitų valstybių narių priežiūros institucijoms.

6. Priežiūros institucija, iš kitos valstybės narės priežiūros institucijos gavusi šio straipsnio 5 dalyje nurodytą informaciją, nurodo savo prižiūrimoms reguliuojamoms rinkoms, daugiašalėms prekybos sistemoms, organizuotos prekybos sistemoms ir sisteminę prekybą vykdančioms finansų maklerio įmonėms, kuriose prekiaujama ta pačia finansine priemone arba šio straipsnio 2 dalyje nurodytomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, taip pat sustabdyti arba nutraukti prekybą ta finansine priemone ar išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, kai prekyba sustabdoma arba nutraukiama dėl įtariamo piktnaudžiavimo rinka, perėmimo pasiūlymo arba viešai neatskleistos informacijos apie emitentą ar finansinę priemonę nepaskelbimo pažeidžiant Reglamento (ES) Nr. 596/2014 7 ir 17 straipsnius, išskyrus atvejus, kai toks prekybos sustabdymas ar nutraukimas galėtų daryti didelę žalą investuotojų interesams arba sklandžiam rinkos veikimui.

7. Priežiūros institucija, gavusi šio straipsnio 6 dalyje nurodytą informaciją, apie priimtą sprendimą informuoja Europos vertybinių popierių ir rinkų instituciją ir kitų valstybių narių priežiūros institucijas, taip pat pateikia sprendimo paaiškinimą, jeigu priimtas sprendimas nestabdyti arba nenutraukti prekybos finansine priemone arba šio straipsnio 2 dalyje nurodytomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis.

8. Šiame straipsnyje nustatyti reikalavimai taip pat taikomi, kai prekybos finansinėmis priemonėmis arba šio straipsnio 2 dalyje nurodytomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis sustabdymas panaikinamas.

9. Šiame straipsnyje nustatyta pranešimo procedūra taip pat taikoma, kai priežiūros institucija priima sprendimą sustabdyti arba nutraukti prekybą finansine priemone arba šio straipsnio 2 dalyje nurodytomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis.

66 straipsnis. Narystė reguliuojamoje rinkoje

1. Narystę reguliuojamoje rinkoje ir prieigą prie jos reglamentuoja objektyviais kriterijais pagrįstos skaidrios ir nediskriminacinės taisyklės.

2. Šiose taisyklėse, kuriose reglamentuojamos reguliuojamos rinkos narių ir dalyvių pareigos, nustatomi:

1) reikalavimai reguliuojamos rinkos nariams;

2) teisės dalyvauti reguliuojamos rinkos prekyboje suteikimo, sustabdymo, pašalinimo iš narių tvarka ir sąlygos;

3) reguliuojamos rinkos narių pareigos, kylančios iš reguliuojamos rinkos įsteigimo ir valdymo, rinkoje sudaromų sandorių; profesijos standartų, taikomų toje rinkoje veikiančių finansų maklerio įmonių ir kredito įstaigų personalui; reikalavimų, taikomų kitiems reguliuojamos rinkos dalyviams, nurodytiems šio straipsnio 3 dalyje; tarpuskaitymos ir atsiskaitymų už sandorius, sudarytų toje reguliuojamoje rinkoje, taisyklių;

4) atsakomybė už pareigų neatlikimą;

5) reguliuojamos rinkos narių teisės.

3. Reguliuojamos rinkos nariais turi teisę tapti finansų maklerio įmonės, kredito įstaigos ir kiti asmenys, kurie:

1) yra nepriekaištingos reputacijos;

2) turi pakankamai sugebėjimų ir yra kompetentingi dalyvauti prekyboje;

3) turi tinkamą organizacinę struktūrą;

4) turi pakankamus išteklius savo atliekamoms funkcijoms užtikrinti, atsižvelgiant į finansinio pobūdžio priemones ir procedūras, kurios reguliuojamoje rinkoje yra nustatytos siekiant užtikrinti tinkamą atsiskaitymą už sudarytus sandorius;

5) turi teisę Lietuvos Respublikoje teikti investicines paslaugas, nurodytas šio įstatymo 3 straipsnio 26 dalies 2 ar 3 punkte.

4. Reguliuojamos rinkos nariai neprivalo vienas kito atžvilgiu laikytis šio įstatymo 29, 30, 31, 33 ir 34 straipsniuose nustatytų pareigų dėl toje reguliuojamoje rinkoje sudaromų sandorių. Tačiau reguliuojamos rinkos nariai privalo laikytis šio įstatymo 29, 30, 31, 33 ir 34 straipsniuose nustatytų reikalavimų, taikomų klientams, kai, veikdami savo klientų vardu, vykdo jų pavedimus toje reguliuojamoje rinkoje.

5. Narystę reguliuojamoje rinkoje ir prieigą prie jos reglamentuojančiose taisyklėse turi būti numatyta galimybė finansų maklerio įmonėms ir kredito įstaigoms tapti tiesioginiais ar nutolusiais reguliuojamos rinkos nariais.

6. Kitoje valstybėje narėje veikianti reguliuojama rinka turi teisę Lietuvos Respublikoje imtis priemonių, palengvinančių Lietuvos Respublikoje įsteigtų subjektų tapimą nutolusiais tos reguliuojamos rinkos nariais ir (arba) prekybą toje reguliuojamoje rinkoje.

7. Šio straipsnio 6 dalyje nustatyta teisė gali būti įgyvendinama po to, kai kitos valstybės narės priežiūros institucija perduoda priežiūros institucijai informaciją apie ketinimą imtis tam tikrų toje valstybėje narėje veikiančios reguliuojamos rinkos priemonių Lietuvos Respublikoje.

8. Lietuvos Respublikoje veikianči reguliuojama rinka, nepažeisdama kitos valstybės narės teisės aktų reikalavimų, turi teisę imtis priemonių, palengvinančių toje valstybėje narėje įsteigtų subjektų tapimą reguliuojamos rinkos nariais ir (arba) prekybą joje.

9. Norėdama pasinaudoti šio straipsnio 8 dalyje nurodyta teise, reguliuojama rinka turi perduoti priežiūros institucijai pranešimą ir nurodyti valstybę narę, kurioje ketina imtis šio straipsnio 8 dalyje nurodytų priemonių. Gavusi tokį pranešimą, priežiūros institucija ne vėliau kaip per vieną mėnesį perduoda pranešime pateiktą informaciją valstybės narės, kurioje ketinama imtis atitinkamų priemonių, priežiūros institucijai. Kai gaunamas kitos valstybės narės priežiūros institucijos prašymas, priežiūros institucija perduoda jai informaciją apie reguliuojamos rinkos narius.

10. Rinkos operatorius turi teisę gauti informaciją apie reguliuojamos rinkos narių finansinę ir ūkinę veiklą, tikrinti, kaip reguliuojamos rinkos nariai laikosi rinkos operatoriaus nustatytų reikalavimų, ir taikyti reguliuojamos rinkos taisyklėse numatytas poveikio priemones už nustatytų reikalavimų nesilaikymą.

11. Lietuvos Respublikoje veikiančios rinkos operatorius privalo priežiūros institucijos nustatyta tvarka teikti informaciją apie savo administruojamos reguliuojamos rinkos narius.

67 straipsnis. Prekyba finansinėmis priemonėmis reguliuojamoje rinkoje

1. Prekyba finansinėmis priemonėmis reguliuojamoje rinkoje vyksta pagal taisykles.

2. Prekybos finansinėmis priemonėmis reguliuojamoje rinkoje taisyklės turi užtikrinti, kad prekyba finansinėmis priemonėmis reguliuojamoje rinkoje vyktų sąžiningai, sklandžiai ir veiksmingai, taip pat nustatyti:

- 1) prekybos finansinėmis priemonėmis reguliuojamoje rinkoje tvarką;
- 2) atsiskaitymo sąlygas;
- 3) ginčų, kylančių dėl reguliuojamoje rinkoje sudaromų sandorių, sprendimo būdus.

3. Reguliuojamose rinkose turi būti nustatyta akcijų, depozitoriumo pakvitavimų, biržoje prekiaujamų fondų, sertifikatų ir kitų panašių finansinių priemonių, taip pat kitų finansinių priemonių, kurių kainos kitimą reguliuoja Europos Sąjungos teisės aktai, kainos kitimo žingsnio nustatymo tvarka.

4. Nustatant kainos kitimo žingsnio nustatymo tvarką turi būti įvertinamas finansinės priemonės likvidumo pobūdis įvairiose rinkose ir vidutinis siūlomų ir prašomų kainų skirtumas, atsižvelgiant į poreikį užtikrinti pakankamai stabilias kainas ir pernelyg neribojant tolesnio kainų

skirtumo mažinimo. Ši tvarka nustatoma taip, kad kainos kitimo žingsnis būtų tinkamai pritaikomas kiekvienai finansinei priemonei.

68 straipsnis. Susitarimai su pagrindine sandorio šalimi, tarpuskaitos ir atsiskaitymo susitarimai

1. Reguluojamos rinkos turi teisę sudaryti atitinkamus susitarimus su kitos valstybės narės pagrindine sandorio šalimi arba tarpuskaitos namais ir atsiskaitymo sistema, siekiant, kad rinkos dalyviai galėtų pasinaudoti visų arba kai kurių sandorių tarpuskaitos ir (arba) atsiskaitymo paslaugomis.

2. Nepažeisdama Reglamento (ES) Nr. 648/2012 III, IV ar V antraštinės dalies nuostatų, priežiūros institucija turi teisę prieštarauti kreipimuisi į pagrindinę sandorio šalį arba tarpuskaitos ir (arba) atsiskaitymo sistemų naudojimui kitoje valstybėje narėje tik tais atvejais, kai tai akivaizdžiai būtina siekiant užtikrinti sklandų reguliuojamos rinkos veikimą ir atsižvelgiant į šio įstatymo 47 straipsnio 2 dalyje nustatytas atsiskaitymo sistemoms taikomas sąlygas.

3. Siekdama išvengti dvigubos kontrolės taikymo, priežiūros institucija atsižvelgia į centrinių bankų ar kitų priežiūros institucijų jau atliekamą tarpuskaitos ir atsiskaitymo sistemų priežiūrą.

69 straipsnis. Reguluojamų rinkų sąrašas

Priežiūros institucija sudaro Lietuvos Respublikoje veikiančių reguliuojamų rinkų sąrašą ir persiunčia jį kitoms valstybėms narėms ir Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai. Apie visus šio sąrašo pasikeitimus priežiūros institucija praneša kitoms valstybėms narėms ir Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai, o ši sudaro, atnaušina ir savo interneto svetainėje skelbia visų Europos reguliuojamų rinkų sąrašą.

70 straipsnis. Sistemų atsparumas, sistemų sustabdymas ir elektroninė prekyba

1. Reguluojamoje rinkoje turi būti taikomos veiksmingos sistemos, procedūros ir priemonės, kuriomis užtikrinama, kad reguliuojamos rinkos prekybos sistemos būtų atsparios, pakankamai pajėgios susidoroti su didžiausiais pavedimų ir pranešimų kiekiais, galėtų užtikrinti tvarkingą prekybą esant itin dideliame rinkos spaudime, būtų visapusiškai patikrintos siekiant užtikrinti šių reikalavimų laikymąsi ir jose būtų taikomos veiksmingos veiklos tęstinumo priemonės siekiant užtikrinti paslaugų tęstinumą, jeigu įvyktų bet koks prekybos sistemų gedimas.

2. Reguluojamoje rinkoje privaloma sudaryti:

1) rašytinius susitarimus su visomis finansų maklerio įmonėmis, vykdančiomis rinkos formavimo strategiją reguliuojamoje rinkoje;

2) schemas, kuriomis siekiama užtikrinti, kad pakankamai finansų maklerio įmonių pasirašytų šios dalies 1 punkte nurodytus susitarimus, kuriuose būtų reikalavimas pateikti tvirtąsias kotiruotes konkurencingomis kainomis ir dėl to rinkos likvidumas būtų reguliariai užtikrinamas ir nuspėjamas, kai toks reikalavimas, atsižvelgiant į prekybos pobūdį ir mastą, šioje reguliuojamoje rinkoje yra tinkamas.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytame privalomame rašytiniame susitarime turi būti nurodytos bent:

1) finansų maklerio įmonės pareigos, susijusios su likvidumo užtikrinimu, ir, jeigu reikia, visos kitos pareigos, kylančios dėl šio straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodytos schemos taikymo;

2) bet kokios nuolaidos ar kitos formos skatinimo priemonės, kurios reguliuojamose rinkose siūlomos finansų maklerio įmonei, siekiant užtikrinti reguliarią ir nuspėjamą rinkos likvidumą, ir visos kitos finansų maklerio įmonės dėl šio straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodytos schemos taikymo įgytos teisės, jeigu jos yra įgytos.

4. Reguluojamoje rinkoje prižiūrima, kad finansų maklerio įmonės atitiktų privalomų rašytinių susitarimų reikalavimus, ir užtikrinamas jų vykdymas. Priežiūros institucija turi būti informuojama apie privalomo rašytinio susitarimo turinį ir priežiūros institucijos prašymu jai pateikiama visa papildoma informacija, būtina, kad priežiūros institucija galėtų įsitikinti, jog reguliuojama rinka atitinka šio straipsnio 3 dalyje nustatytus reikalavimus.

5. Reguluojamoje rinkoje turi būti taikomos veiksmingos sistemos, procedūros ir priemonės, kad būtų atmetami pavedimai, kurie viršija iš anksto nustatytą mastą ir kainų ribas arba yra akivaizdžiai klaidingi.

6. Reguluojamoje rinkoje turi būti nustatytos priemonės, leidžiančios laikinai sustabdyti arba apriboti prekybą, jeigu šioje ar susijusioje rinkoje per trumpąjį laikotarpį matyti, kad labai svyruoja finansinės priemonės kaina, o išimtiniais atvejais – atšaukti, pakeisti arba koreguoti bet kokią sandorį. Reguluojamoje rinkoje turi būti užtikrinta, jog prekybos sustabdymo parametrai būtų nustatyti taip, kad būtų atsižvelgiama į skirtingų turto klasių ir poklasių likvidumą, rinkos modelio pobūdį ir naudotojų tipus ir kad jų pakaktų siekiant išvengti didelių prekybos tvarkos sutrikimų.

7. Reguluojama rinka privalo pateikti nuoseklią ir palyginamą informaciją apie prekybos sustabdymo parametrus ir visus reikšmingus šių parametrų pokyčius priežiūros institucijai. Šią informaciją priežiūros institucija praneša Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai. Kai reguliuojama rinka ypač svarbi tos finansinės priemonės likvidumui, laikinai sustabdžius prekybą bet kurioje valstybėje narėje, toje prekybos vietoje turi būti įdiegtos būtinos sistemos ir procedūros, reikalingos priežiūros institucijoms informuoti, kad jos galėtų derinti atsakomuosius

veiksmus visoje rinkoje ir nustatyti, ar derėtų laikinai sustabdyti prekybą kitose prekybos vietose, kuriose prekiaujama finansine priemone, kol prekyba bus atnaujinta pradinėje rinkoje.

8. Reguluojamoje rinkoje privaloma taikyti veiksmingas sistemas, procedūras ir priemones, taip pat reikalauti, kad jos nariai arba dalyviai atliktų tinkamus algoritmų bandymus, ir sudaryti palankias sąlygas šiems bandymams atlikti, siekiant:

1) užtikrinti, kad algoritminės prekybos sistemos negalėtų sukurti neįprastų prekybos sąlygų rinkoje;

2) valdyti neįprastas prekybos sąlygas, atsiradusias dėl algoritminės prekybos sistemų, įskaitant priemones, skirtas neįvykdytų narių arba dalyvių duotų pavedimų ir sudarytų sandorių santykiui sumažinti, siekiant sulėtinti pavedimų srautą iškilus pavojui, kad bus viršytas sistemos pajėgumas, ir nustatyti bei užtikrinti minimalų kainos pokyčio, kuriuo rinkoje gali būti naudojamosi vykdant pavedimus, dydį.

9. Reguluojamoje rinkoje, kurioje leidžiama naudotis tiesiogine elektronine prieiga, privaloma taikyti veiksmingas sistemas, procedūras ir priemones, kuriomis užtikrinama, kad teikti paslaugas būtų leidžiama tik jos nariams arba dalyviams, turintiems priežiūros institucijos išduotą finansų maklerio įmonės licenciją, arba licenciją turinčioms kredito įstaigoms.

10. Reguluojamoje rinkoje privaloma nustatyti ir taikyti tinkamus asmenų, kuriems gali būti suteikta tiesioginė elektroninė prieiga, tinkamumo kriterijus, taip pat užtikrinti, kad reguliuojamos rinkos narys arba dalyvis išliktų atsakingas, kad pavedimai ir prekybos sandoriai, įvykdyti naudojantis tiesiogine elektronine prieiga, atitiktų šio įstatymo reikalavimus.

11. Reguluojamoje rinkoje turi būti nustatyti tinkami rizikos kontrolės standartai ir prekybos ribos, taikomos tiesioginei elektroninei prieigai, taip pat turi būti galimybė išskirti ir prireikus sustabdyti tiesiogine elektronine prieiga besinaudojančio asmens pavedimus ir prekybos veiklą, atskiriant juos nuo kitų reguliuojamos rinkos nario ar dalyvio pavedimų arba vykdomos prekybos veiklos.

12. Reguluojamoje rinkoje privaloma turėti priemones, skirtas laikinai sustabdyti arba visiškai nutraukti nario arba dalyvio teisę teikti tiesioginę elektroninę prieigą klientui, kai nesilaikoma šio straipsnio 9–11 dalių reikalavimų.

13. Reguluojamos rinkos taisyklės dėl kolokacijos paslaugų turi būti skaidrios, sąžiningos ir nediskriminacinės.

14. Reguluojamoje rinkoje turi būti užtikrinamas joje taikomų mokesčių, įskaitant vykdymo mokesčius, papildomus mokesčius ir visas nuolaidas, skaidrumas, sąžiningumas ir nediskriminacinis pobūdis ir tai, kad šie mokesčiai nekurtų paskatų pavedimus pateikti, keisti ar atšaukti arba sandorius vykdyti tokiu būdu, kuris skatintų neįprastas prekybos sąlygas arba

piktnaudžiavimą rinka. Mainais už suteiktas nuolaidas reguliuojamoje rinkoje turi būti nustatyti rinkos formavimo reikalavimai, taikomi tam tikroms akcijoms ar akcijų krepšeliams.

15. Reguliuojamoje rinkoje yra teisė taikyti mokesčius už atšauktus pavedimus atsižvelgiant į laikotarpį, kurį pavedimas buvo sistemoje, ir diferencijuoti mokesčius pagal konkrečią finansinę priemonę, kuriai tie mokesčiai taikomi.

16. Reguliuojamoje rinkoje yra teisė taikyti didesnius mokesčius už pateiktą ir vėliau atšauktą pavedimą negu už įvykdytą pavedimą, taip pat taikyti didesnius mokesčius tiems dalyviams, kurių atšauktų pavedimų skaičius, palyginti su įvykdytų pavedimų skaičiumi, santykinai didelis, taip pat tiems dalyviams, kurie veiklą vykdo taikydami didelio dažnio algoritminės prekybos metodą, atsižvelgiant į papildomą naštą sistemos pajėgumui.

17. Reguliuojamoje rinkoje, kurioje žymimi nariai ar dalyviai, privaloma gebėti nustatyti pavedimus, pateiktus vykdant algoritminę prekybą, įvairius algoritmus, naudojamus pavedimams sukurti, ir tuos pavedimus inicijuojančius asmenis. Priežiūros institucija turi teisę susipažinti su šia informacija.

18. Priežiūros institucijos reikalavimu reguliuojamoje rinkoje turi būti pateikti duomenys, susiję su pavedimų registracijos žurnalu, arba priežiūros institucijai suteikiama prieiga prie pavedimų registracijos žurnalo, kad būtų galima stebėti prekybą.

71 straipsnis. Verslo laikrodžių sinchronizavimas

Visos prekybos vietos ir dalyviai turi sinchronizuoti verslo laikrodžius, kuriuos naudoja visų praneštinų įvykių datai ir laikui fiksuoti.

IV SKYRIUS

BIRŽOS PREKIŲ IŠVESTINIŲ FINANSINIŲ PRIEMONIŲ POZICIJŲ APRIBOJIMAI, VALDYMO KONTROLĖ IR ATSKAITOMYBĖ

72 straipsnis. Biržos prekių išvestinių finansinių priemonių pozicijų apribojimai

1. Priežiūros institucija, vadovaudamasi Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos patvirtintais skaičiavimo metodais, nustato ir taiko grynųjų pozicijų, kurias bet kuriuo metu gali turėti bet kuris asmuo pagal sutartį dėl biržos prekių išvestinių finansinių priemonių, kuriomis prekiaujama prekybos vietose, įskaitant ekonomiškai lygiaverčius nebiržinės prekybos sandorius, dydžio apribojimus.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti pozicijų apribojimai nustatomi dėl visų vieno asmens turimų pozicijų ir dėl jo vardu bendru grupės lygmeniu turimų pozicijų siekiant:

1) užkirsti kelią piktnaudžiavimui rinka;

2) skatinti tinkamas kainos nustatymo ir atsiskaitymo sąlygas, neleisti, kad susidarytų rinką iškreipiančios pozicijos, ir užtikrinti išvestinių finansinių priemonių pristatymo mėnesio kainų ir neatidėliotino pagrindinės biržos prekės sandorio kainų santykį, kuris nedarytų poveikio kainų susidarymui pagrindinės biržos prekės rinkoje.

3. Biržos prekių išvestinių finansinių priemonių pozicijų apribojimai netaikomi pozicijoms, turimoms ne finansų įstaigos arba ne finansų įstaigos vardu, kurias galima objektyviai įvertinti nustatant, kad jos skirtos tiesiogiai su tos ne finansų įstaigos komercine veikla susijusiai rizikai mažinti.

4. Nustatant pozicijų apribojimus nurodomos aiškos biržos prekių išvestinės finansinės priemonės pozicijos, kurią asmuo gali turėti, maksimalaus dydžio kiekybinės ribos.

5. Atsižvelgdama į šio straipsnio 1 dalyje nurodytus Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos patvirtintus skaičiavimo metodus, priežiūros institucija nustato kiekvieno išvestinių finansinių priemonių sandorio, įskaitant ekonomiškai lygiaverčius nebiržinės prekybos sandorius, pozicijų limitus.

6. Nustačiusi esminius biržos prekių išvestinių finansinių priemonių pateiktinos pasiūlos arba atvirųjų pozicijų pokyčius arba kitus reikšmingus pakeitimus rinkoje, susijusius su pateiktina pasiūla arba atvirosiomis pozicijomis, priežiūros institucija peržiūri ir koreguoja nustatytus pozicijų apribojimus, vadovaudamasi Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos patvirtintais skaičiavimo metodais.

7. Priežiūros institucija privalo pranešti Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai tikslus biržos prekių išvestinių finansinių priemonių pozicijų apribojimus, kuriuos ketina nustatyti.

8. Priežiūros institucija koreguoja biržos prekių išvestinių finansinių priemonių pozicijų apribojimus atsižvelgdama į Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos nuomonę arba pateikia šiai institucijai pagrindimą, kodėl mano, kad pakeitimų nereikia.

9. Priežiūros institucija, nustačiusi biržos prekių išvestinių finansinių priemonių pozicijų apribojimus, kurie prieštarauja Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos nuomonei, nedelsdama savo interneto svetainėje paskelbia pranešimą, kuriame išsamiai paaiškina šių pozicijų apribojimų nustatymo motyvus.

10. Kai ta pačia biržos prekių išvestine finansine priemone dideliu mastu prekiaujama prekybos vietose, esančiose ne vienoje valstybėje narėje, tos prekybos vietos, kurioje prekybos mastas yra didžiausias, priežiūros institucija nustato bendrą pozicijų apribojimą, taikytiną visai prekybai ta biržos prekių išvestine finansine priemone. Priežiūros institucija, nustatanti bendrą biržos prekių išvestinių finansinių priemonių pozicijų apribojimą, laikoma centrine priežiūros institucija.

11. Centrinė priežiūros institucija dėl taikytino bendro biržos prekių išvestinių finansinių priemonių pozicijų apribojimo ir jo pakeitimų konsultuojasi su kitų prekybos vietų, kuriose ta išvestine finansine priemone prekiaujama dideliu mastu, priežiūros institucijomis. Priežiūros institucija, nesutinkanti su centrinės priežiūros institucijos siūlomu bendru biržos prekių išvestinių finansinių priemonių pozicijų apribojimu, raštu išsamiai išdėsto visas priežastis, kodėl, jos nuomone, nesilaikoma šio straipsnio 1 dalyje nustatytų pozicijų apribojimų reikalavimų. Priežiūros institucijų ginčus dėl bendro biržos prekių išvestinių finansinių priemonių pozicijų apribojimo sprendžia Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija.

12. Prekybos vietų, kuriose prekiaujama ta pačia biržos prekės išvestine finansine priemone, priežiūros institucijos ir tos biržos prekės išvestinės finansinės priemonės pozicijų turėtojų priežiūros institucijos bendradarbiauja, įskaitant keitimąsi informacija, reikalinga stebint ir taikant bendrus pozicijų apribojimus.

73 straipsnis. Biržos prekių išvestinių finansinių priemonių pozicijų valdymo kontrolė

1. Finansų maklerio įmonė arba rinkos operatorius, administruojantys prekybos vietą, kurioje prekiaujama biržos prekių išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, privalo vykdyti šių biržos prekių išvestinių finansinių priemonių pozicijų valdymo kontrolę.

2. Vykdydami šio straipsnio 1 dalyje nurodytą pozicijų valdymo kontrolę, finansų maklerio įmonė arba rinkos operatorius, administruojantys prekybos vietą, kurioje prekiaujama biržos prekių išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, turi šias pareigas:

- 1) vykdyti asmenų atvirųjų pozicijų stebėseną;
- 2) susipažinti su asmenų pateikta informacija, įskaitant visą svarbią informaciją apie pozicijos arba prisiimtą riziką dydį ir tikslą, informaciją apie naudos gavėjus arba pagrindinius savininkus, jungtinės veiklos susitarimus ir bet kokį turtą ar įsipareigojimus pagrindinėje rinkoje;
- 3) reikalauti, kad asmuo laikinai ar visam laikui, atsižvelgdamas į konkretų atvejį, panaikintų arba sumažintų poziciją, o jeigu asmuo nesilaiko reikalavimų, – vienašališkai imtis tinkamų veiksmų, kad pozicija būtų panaikinta arba sumažinta;

4) reikalauti, kad asmuo laikinai suteiktų rinkai likvidumą sutarta kaina ir mastu, aiškiai nurodydamas, kad siekiama sumažinti didelės ar dominuojančios pozicijos rinkoje poveikį.

3. Biržos prekių išvestinių finansinių priemonių pozicijų apribojimai, taikomi pagal šio įstatymo 72 straipsnį, ir šiame straipsnyje nurodyta pozicijų valdymo kontrolė privalo būti skaidrūs ir nediskriminaciniai, atsižvelgiant į rinkos dalyvių pobūdį ir sudėtį bei į tai, kiek jie naudoja galimybę sudaryti sandorius.

4. Finansų maklerio įmonė arba rinkos operatorius, valdantis prekybos vietą, pateikia priežiūros institucijai išsamią informaciją apie biržos prekių išvestinių finansinių priemonių pozicijų valdymo kontrolės priemones.

5. Priežiūros institucija šio straipsnio 4 dalyje nurodytą informaciją kartu su duomenimis apie nustatytus pozicijų apribojimus perduoda Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai.

74 straipsnis. Griežtesni biržos prekių išvestinių finansinių priemonių pozicijų apribojimai

1. Priežiūros institucija neturi teisės nustatyti biržos prekių išvestinių finansinių priemonių pozicijų apribojimų, kurie yra griežtesni negu pozicijų apribojimai, nustatyti pagal šio įstatymo 72 straipsnio 1 dalyje nurodytus reikalavimus, išskyrus išimtinius atvejus, kai jie yra objektyviai pagrįsti ir proporcingi, atsižvelgiant į konkrečios rinkos likvidumą ir tinkamą tos rinkos veikimą.

2. Priėmusi sprendimą nustatyti griežtesnius biržos prekių išvestinių finansinių priemonių pozicijų apribojimus, priežiūros institucija šiuos pozicijų apribojimus skelbia savo interneto svetainėje.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyti griežtesni pozicijų apribojimai galioja 6 mėnesius nuo jų paskelbimo interneto svetainėje dienos. Šie pozicijų apribojimai gali būti atnaujinti tolesniems laikotarpiams, neviršijantiems 6 mėnesių vienu metu, jeigu ir toliau galioja apribojimo priežastys. Praėjus 6 mėnesių laikotarpiui, neatnaujinti šie pozicijų apribojimai automatiškai nustoja galioti.

4. Priežiūros institucija, nusprendusi nustatyti griežtesnius biržos prekių išvestinių finansinių priemonių pozicijų apribojimus, apie tai praneša Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai. Pranešime, be kita ko, griežtesni pozicijų apribojimai turi būti pagrįsti.

5. Priežiūros institucija, nustačiusi griežtesnius biržos prekių išvestinių finansinių priemonių pozicijų apribojimus, kurie prieštarauja Europos vertybinių popierių rinkų institucijos nuomonei, per vieną darbo dieną savo interneto svetainėje paskelbia pranešimą, kuriame išsamiai paaiškina šio sprendimo motyvus.

75 straipsnis. Biržos prekių išvestinių finansinių priemonių pozicijų apribojimų pažeidimai

Priežiūros institucija taiko šiame įstatyme nustatytas poveikio priemones už šiuos biržos prekių išvestinių finansinių priemonių pozicijų apribojimų, nustatytų pagal šiame skyriuje nurodytus reikalavimus, pažeidimus:

1) kai Lietuvos Respublikos teritorijoje veikiančių arba už jos ribų esančių asmenų turimos pozicijos viršija biržos prekių išvestinių finansinių priemonių sandorių apribojimus,

kuriuos priežiūros institucija nustatė sandoriams, sudaromiems prekybos vietose, esančiose arba veikiančiose Lietuvos Respublikos teritorijoje, arba ekonomiškai lygiaverčiams nebiržinės prekybos sandoriams;

2) kai Lietuvos Respublikos teritorijoje veikiančių arba esančių asmenų turimos pozicijos viršija biržos prekių išvestinių finansinių priemonių sandorių apribojimus, kuriuos nustatė kitų valstybių narių priežiūros institucijos.

76 straipsnis. Biržos prekių išvestinių finansinių priemonių pozicijų ataskaitų teikimas pagal pozicijų turėtojų kategorijas

1. Finansų maklerio įmonė arba rinkos operatorius, administruojantys prekybos vietą, kurioje prekiaujama biržos prekių išvestinėmis finansinėmis priemonėmis arba apyvartiniais taršos leidimais ar su apyvartiniais taršos leidimais susietomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, privalo:

1) kas savaitę viešai skelbti ataskaitą, kurioje nurodomos agreguotos pozicijos, tenkančios skirtingų kategorijų asmenims, jų prekybos vietoje prekiaujantiems įvairiomis biržos prekių išvestinėmis finansinėmis priemonėmis arba apyvartiniais taršos leidimais ar su apyvartiniais taršos leidimais susietomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, taip pat nurodomas ilgųjų ir trumpųjų pozicijų skaičius pagal pozicijų turėtojų kategorijas, jų pokyčius po ankstesnės ataskaitos, kiekvienos pozicijų turėtojų kategorijos bendro atvirųjų pozicijų skaičiaus procentinė dalis ir kiekvienos kategorijos pozicijų turėtojų skaičius pagal kategorijas, nustatytas šio straipsnio 6 dalyje;

2) šios dalies 1 punkte nurodytą ataskaitą pateikti priežiūros institucijai ir Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai;

3) priežiūros institucijai bent vieną kartą per dieną pateikti išsamią visų asmenų, įskaitant jų narius arba dalyvius ir jų klientus, turimų pozicijų išsklotinę toje prekybos vietoje.

2. Pareigos, nurodytos šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose, taikomos tik tada, kai ir asmenų skaičius, ir jų atvirosios biržos prekių išvestinių finansinių priemonių pozicijos viršija teisės aktuose nustatytas minimalias ribas.

3. Ataskaitose, nurodytose šio straipsnio 1 dalies 1 punkte, ir išsklotinėse, nurodytose šio straipsnio 1 dalies 3 punkte, biržos prekių išvestinių finansinių priemonių pozicijos skirstomos į:

1) pozicijas, kuriomis objektyviai įvertinus mažinama tiesiogiai su komercine veikla susijusi rizika;

2) kitas pozicijas.

4. Finansų maklerio įmonės, prekiaujančios biržos prekių išvestinėmis finansinėmis priemonėmis arba apyvartiniais taršos leidimais ar su apyvartiniais taršos leidimais susietomis

išvestinėmis finansinėmis priemonėmis ne prekybos vietoje, priežiūros institucijai, kai ji prižiūri prekybos vietą, kurioje prekiaujama tomis biržos prekių išvestinėmis finansinėmis priemonėmis arba apyvartiniais taršos leidimais ar jų išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, arba centrinei priežiūros institucijai, jeigu tomis biržos prekių išvestinėmis finansinėmis priemonėmis arba apyvartiniais taršos leidimais ar su apyvartiniais taršos leidimais susietomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis dideliu mastu prekiaujama prekybos vietose, esančiose ne vienoje valstybėje narėje, bent vieną kartą per dieną privalo pateikti:

1) išsamią pozicijų išsklotinę, nurodydamos pozicijas, įgytas prekiaujant biržos prekių išvestinėmis finansinėmis priemonėmis arba apyvartiniais taršos leidimais ar su apyvartiniais taršos leidimais susietomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis ir sudarant ekonomiškai lygiavertes nebiržinės prekybos sutartis;

2) duomenis apie savo klientus ir tų klientų klientus, kol bus pasiektas galutinis klientas, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 600/2014 26 straipsnyje, ir, jeigu taikoma, Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 8 straipsnyje.

5. Kad būtų užtikrintas šio įstatymo 72 straipsnio 1 dalies nuostatų įgyvendinimas, reguliuojamos rinkos nariai ar dalyviai, daugiašalės prekybos sistemos ir organizuotos prekybos sistemos klientai finansų maklerio įmonei arba rinkos operatoriui, administruojantiems prekybos vietą, bent vieną kartą per dieną privalo pateikti išsamią informaciją apie savo biržos prekių išvestinių finansinių priemonių pozicijas, turimas pagal sandorius, kuriais prekiaujama toje prekybos vietoje, taip pat apie savo klientų turimas biržos prekių išvestinių finansinių priemonių pozicijas ir tų klientų pozicijas, kol bus pasiektas galutinis klientas.

6. Asmenis, turinčius biržos prekių išvestinių finansinių priemonių arba apyvartinių taršos leidimų ar su apyvartiniais taršos leidimais susietų išvestinių finansinių priemonių pozicijų, finansų maklerio įmonė arba rinkos operatorius, administruojantys tą prekybos vietą, atsižvelgdami į kiekvieną taikomą veiklos leidimą, pagal pagrindinės veiklos pobūdį priskiria prie vienos iš šių kategorijų:

- 1) finansų maklerio įmonių arba kredito įstaigų;
- 2) kolektyvinio investavimo subjektų arba profesionaliesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų valdymo įmonių;
- 3) kitų finansų įstaigų, įskaitant draudimo įmones ir perdraudimo įmones, taip pat subjektus, vykdančius profesinių pensijų kaupimo veiklą;
- 4) komercinių įmonių;
- 5) kai turima apyvartinių taršos leidimų ar su apyvartiniais taršos leidimais susietų išvestinių finansinių priemonių, – prie veiklos vykdytojų, veikiančių pagal Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymą.

V SKYRIUS

INFORMACIJOS APIE SANDORIUS PASLAUGŲ TEIKĖJŲ LICENCIJAVIMAS IR JŲ VEIKLAI KELIAMI REIKALAVIMAI

PIRMASIS SKIRSNIS

INFORMACIJOS APIE SANDORIUS PASLAUGŲ TEIKĖJŲ LICENCIJAVIMAS

77 straipsnis. Teisė teikti informacijos apie sandorius paslaugas

1. Nuolat ir profesionaliai teikti patvirtinto informacijos apie sandorius skelbimo subjekto, konsoliduotos informacijos apie sandorius teikimo subjekto arba patvirtinto pranešimų apie sandorius teikimo subjekto paslaugas (toliau – informacijos apie sandorius paslaugos) gali tik juridiniai asmenys, turintys priežiūros institucijos ar kitos valstybės narės priežiūros institucijos išduotą informacijos apie sandorius paslaugų teikėjo licenciją, kuria suteikiama teisė teikti informacijos apie sandorius paslaugas.

2. Finansų maklerio įmonei arba rinkos operatoriui, administruojantiems prekybos vietą ir ketinantiems teikti informacijos apie sandorius paslaugas, atskira informacijos apie sandorius pranešimo paslaugų teikėjo licencija neišduodama. Šiuo atveju ketinamomis teikti informacijos apie sandorius paslaugomis yra papildomos galiojančios finansų maklerio įmonės arba rinkos operatoriaus licencijos.

3. Priežiūros institucija kaupia duomenis ir informaciją apie šio straipsnio 1 dalyje nurodytus subjektus ir paslaugas, kurias turi teisę teikti Lietuvos Respublikoje. Ši informacija nuolat atnaujinama ir viešai skelbiama priežiūros institucijos interneto svetainėje.

78 straipsnis. Informacijos apie sandorius paslaugų teikėjo licencija ir jos pakeitimas

1. Informacijos apie sandorius paslaugų teikėjo licencijoje yra nurodomos tos informacijos apie sandorius paslaugos, kurias paslaugų teikėjas turi teisę teikti.

2. Informacijos apie sandorius paslaugų teikėjas, ketinantis teikti informacijos apie sandorius paslaugas, kurios nėra numatytos jam išduotoje licencijoje, turi kreiptis į priežiūros instituciją su prašymu papildyti galiojančią licenciją nurodant ketinamas teikti informacijos apie sandorius paslaugas.

3. Informacijos apie sandorius paslaugų teikėjo licencija galioja visoje Europos Sąjungoje ir suteikia teisę teikti licencijoje nurodytas informacijos apie sandorius paslaugas visoje Europos Sąjungos teritorijoje.

79 straipsnis. Informacijos apie sandorius paslaugų teikėjo licencijos išdavimo tvarka

1. Įmonė, siekianti gauti informacijos apie sandorius paslaugų teikėjo licenciją, turi pateikti priežiūros institucijai prašymą ir numatomos vykdyti veiklos programą (verslo planą), kurioje, be kita ko, aprašomos numatomos vykdyti veiklos sritys ir įmonės organizacinė struktūra, taip pat pateikiama informacija apie juridinį asmenį, jo vadovus, veiklą ir kita priežiūros institucijos nustatyta informacija, kurią išnagrinėjusi priežiūros institucija galėtų konstatuoti, kad įmonė, siekianti gauti informacijos apie sandorius paslaugų teikėjo licenciją, atitinka šio įstatymo 83–86 straipsniuose ir 2016 m. birželio 2 d. Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2017/571 dėl duomenų teikimo paslaugų teikėjams taikytinų veiklos leidimo išdavimo, organizacinių ir skelbimo apie sandorius reikalavimų (toliau – Reglamentas (ES) 2017/571) nustatytus reikalavimus. Valstybės ir savivaldybių institucijos priežiūros institucijos prašymu privalo pateikti visą savo turimą informaciją apie licenciją siekiančios gauti įmonės veiklą, nustatytus įstatymų ir kitų teisės aktų pažeidimus, atliktų patikrinimų išvadas ir kitą informaciją, reikalingą priežiūros institucijai priimant sprendimą dėl licencijos išdavimo.

2. Sprendimą dėl licencijos išdavimo priežiūros institucija priima ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo visų reikalingų dokumentų ir informacijos pateikimo dienos ir ne vėliau kaip per 3 darbo dienas apie tai praneša prašymą pateikusiai įmonei. Įmonė įgyja teisę verstis licencijuojama veikla nuo sprendimo išduoti veiklos licenciją priėmimo arba nuo sprendime nurodytos sprendimo įsigaliojimo dienos.

3. Priežiūros institucija turi teisę reikalauti, kad būtų pateikta papildomų duomenų ar paaiškinimų. Šiuo atveju prašymo nagrinėjimo terminas skaičiuojamas nuo paskutinių dokumentų ar duomenų pateikimo dienos.

4. Apie licencijos išdavimą, jos galiojimo sustabdymą arba panaikinimą priežiūros institucija praneša Juridinių asmenų registro tvarkytojui ir Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai ir paskelbia priežiūros institucijos interneto svetainėje.

80 straipsnis. Atsisakymo išduoti licenciją pagrindai

Priežiūros institucija turi teisę atsisakyti išduoti informacijos apie sandorius paslaugų teikėjo licenciją, jeigu:

1) duomenys (dokumentai) neatitinka nustatytų reikalavimų arba per priežiūros institucijos nustatytą terminą pateikti ne visi ar tikrovės neatitinkantys duomenys;

2) pateikta informacijos apie sandorius paslaugų teikėjo veiklos programa yra nepakankama, kad informacijos apie sandorius paslaugų teikėjas tinkamai atliktų savo funkcijas;

3) įmonės vadovai nėra nepriekaištingos reputacijos arba neturi pakankamos kvalifikacijos ar patirties;

4) siūlomi įmonės vadovų pasikeitimai kelia grėsmę patikimam, skaidriam ir sisteminei rizikos ribojimu pagrįstam įmonės valdymui, klientų interesų apsaugai arba rinkos vientisumui;

5) įmonę siejantys glaudūs ryšiai su kitais fiziniais ar juridiniais asmenimis gali trukdyti priežiūros institucijai veiksmingai atlikti priežiūros funkcijas.

81 straipsnis. Įspėjimas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą ir įspėjimo apie galimą sustabdymą panaikinimas, licencijos galiojimo sustabdymas ir sustabdymo panaikinimas, licencijos galiojimo panaikinimas

1. Informacijos apie sandorius paslaugų teikėjas turi būti įspėtas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą už licencijuojamos veiklos sąlygų pažeidimus.

2. Priežiūros institucija, priėmusi sprendimą, kuriuo informacijos apie sandorius paslaugų teikėjas įspėjamas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą, per 3 darbo dienas nuo tokio sprendimo priėmimo apie tai praneša informacijos apie sandorius paslaugų teikėjui, nurodo pažeidimus ir nustato ne ilgesnį kaip 2 mėnesių terminą, per kurį informacijos apie sandorius paslaugų teikėjas privalo nurodytus pažeidimus pašalinti ir apie tai informuoti priežiūros instituciją.

3. Informacijos apie sandorius paslaugų teikėjas, pašalinęs pažeidimus, per protingą terminą privalo apie tai pranešti priežiūros institucijai, o ši per 5 darbo dienas nuo pranešimo apie pašalintus pažeidimus gavimo dienos patikrina šią informaciją ir priima sprendimą panaikinti įspėjimą apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą, jeigu visi pažeidimai nustatytu terminu buvo pašalinti, ir ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo apie tai informuoja informacijos apie sandorius paslaugų teikėją.

4. Licencijos galiojimas sustabdomas, jeigu informacijos apie sandorius paslaugų teikėjas, kuris buvo įspėtas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą, nustatytu terminu nepašalina nurodytų pažeidimų.

5. Priežiūros institucija, priėmusi sprendimą sustabdyti licencijos galiojimą, per 3 darbo dienas nuo tokio sprendimo priėmimo apie tai praneša informacijos apie sandorius paslaugų teikėjui, nurodo pažeidimus ir nustato ne ilgesnį kaip 2 mėnesių terminą, per kurį informacijos apie sandorius paslaugų teikėjas privalo nurodytus pažeidimus pašalinti.

6. Informacijos apie sandorius paslaugų teikėjas, pašalinęs pažeidimus, dėl kurių buvo priimtas sprendimas sustabdyti licencijos galiojimą, privalo apie tai pranešti priežiūros

institucijai, o ši per 5 darbo dienas nuo informacijos apie sandorius paslaugų teikėjo pranešimo apie pašalintus pažeidimus gavimo dienos patikrina informaciją apie pažeidimų pašalinimą ir priima sprendimą panaikinti licencijos galiojimo sustabdymą, jeigu visi pažeidimai buvo pašalinti, ir ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo apie tai informuoja informacijos apie sandorius paslaugų teikėją.

7. Priežiūros institucija turi teisę panaikinti savo išduotos informacijos apie sandorius paslaugų teikėjo licencijos galiojimą, jeigu informacijos apie sandorius paslaugų teikėjas:

- 1) pats kreipėsi dėl licencijos galiojimo panaikinimo;
- 2) per 12 mėnesių nuo licencijos išdavimo dienos nepradėjo teikti informacijos apie sandorius paslaugų;
- 3) per paskutinius 6 mėnesius neteikė informacijos apie sandorius paslaugų;
- 4) gavo licenciją pateikęs tikrovės neatitinkančius duomenis ar informaciją arba pasinaudojęs kitomis neteisėtomis priemonėmis;
- 5) nebeatitinka reikalavimų, keliamų siekiant gauti informacijos apie sandorius paslaugų teikėjo licenciją;
- 6) šiurkščiai ir nuolat pažeidžia šio skyriaus antrajame skirsnyje ar Reglamente (ES) Nr. 600/2014 nustatytus informacijos apie sandorius paslaugų teikėjo veiklos reikalavimus;
- 7) nustatytu terminu nepašalina nurodytų pažeidimų, dėl kurių buvo sustabdytas informacijos apie sandorius paslaugų teikėjo licencijos galiojimas;
- 8) kitais įstatymuose nustatytais atvejais.

8. Taikant šio straipsnio 7 dalies 6 punktą, šiurkščiu pažeidimu laikomi informacijos apie sandorius paslaugų teikėjo veiksmai, kuriais pažeidžiamos šio įstatymo arba Reglamento (ES) Nr. 600/2014 nuostatos ir dėl kurių už pažeidimą informacijos apie sandorius paslaugų teikėjas savo ar kitų asmenų naudai išvengė didelės turtinės žalos arba gavo didelės turtinės naudos, arba padarė didelės turtinės žalos tretiesiems asmenims, arba kilo grėsmė finansų rinkos stabilumui ir patikimumui. Turtinė žala, turtinė nauda yra didelė, kai jos vertė viršija 250 bazinių baudų ir nuobaudų dydžio sumą.

9. Priežiūros institucija užtikrina, kad jos interneto svetainėje paskelbta informacija apie licencijos galiojimo panaikinimą būtų prieinama ne trumpiau kaip 5 metus nuo jos paskelbimo dienos.

10. Informacijos apie sandorius paslaugų teikėjas negali teikti paslaugų nuo sprendimo sustabdyti arba panaikinti licencijos galiojimą priėmimo dienos. Sprendimą sustabdyti arba panaikinti licencijos galiojimą priežiūros institucija privalo nedelsdama paskelbti savo interneto svetainėje.

82 straipsnis. Informacijos apie sandorius paslaugų teikėjo vadovai

1. Informacijos apie sandorius paslaugų teikėjo vadovai turi būti nepriekaištingos reputacijos ir turėti pakankamą kvalifikaciją ir patirties, leidžiančios tinkamai eiti pareigas, kaip numatyta Reglamente (ES) 2017/571.

2. Informacijos apie sandorius paslaugų teikėjo vadovai privalo patvirtinti ir įgyvendinti tinkamas priemones ir procedūras, skirtas užtikrinti patikimam ir skaidriam informacijos apie sandorius paslaugų teikėjo valdymui, vadovų pareigų atskyrimui ir interesų konfliktų valdymui, kad būtų užtikrintas rinkos vientisumas ir klientų interesų apsauga.

3. Informacijos apie sandorius paslaugų teikėjas privalo iš anksto pranešti priežiūros institucijai apie visus būsimus įmonės vadovų pasikeitimus, taip pat pranešti apie vėlesnius pateiktos informacijos pasikeitimus, kartu pateikdamas priežiūros institucijos nustatytą informaciją, reikalingą vertinant, ar informacijos apie sandorius paslaugų teikėjo vadovai atitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus. Naujai išrinkti vadovai gali pradėti eiti pareigas tik tada, kai priežiūros institucija neprieštaruoja jų kandidatūroms. Jeigu priežiūros institucija per 30 dienų nuo pranešimo apie vadovų pasikeitimus ir visos reikalaujamos informacijos gavimo dienos nepateikia prieštaravimo, laikoma, kad priežiūros institucija neprieštaruoja vadovų kandidatūroms.

4. Priežiūros institucija turi teisę prieštarauti informacijos apie sandorius paslaugų teikėjo vadovų kandidatūroms, jeigu vadovai nėra nepriekaištingos reputacijos, neturi pakankamos kvalifikacijos ir patirties arba yra kitų objektyvių pagrindų manyti, kad planuojami įmonės vadovų pasikeitimai kelia grėsmę patikimam, skaidriam ir sisteminės rizikos ribojimu pagrįstam įmonės valdymui, klientų interesams arba rinkos vientisumui.

5. Jeigu rinkos operatorius siekia gauti leidimą teikti informacijos apie sandorius paslaugas administruodamas patvirtintą informacijos apie sandorius skelbimo subjektą, konsoliduotos informacijos apie sandorius skelbimo subjektą arba patvirtintą pranešimų apie sandorius teikimo subjektą ir šiems subjektams vadovauja tie patys asmenys kaip ir rinkos operatoriui, laikoma, kad šie asmenys atitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus.

6. Priežiūros institucija detalizuoja reikalavimus informacijos apie sandorius paslaugų teikėjo vadovams ir vidaus valdymo reikalavimus.

ANTRASIS SKIRSNIS
INFORMACIJOS APIE SANDORIUS PASLAUGŲ TEIKĖJŲ VEIKLOS
REIKALAVIMAI

83 straipsnis. Pareiga nuolat laikytis reikalavimų, keliamų siekiant gauti licenciją

1. Lietuvos Respublikoje licencijuoti informacijos apie sandorius paslaugų teikėjai privalo nuolat laikytis šiame įstatyme nustatytų reikalavimų, keliamų siekiant gauti informacijos apie sandorius paslaugų teikėjo licenciją.

2. Kaip laikomasi šio straipsnio 1 dalyje nustatytos pareigos, prižiūri priežiūros institucija. Informacijos apie sandorius paslaugų teikėjas turi pranešti priežiūros institucijai apie visus aplinkybių, buvusių licencijos išdavimo metu, esminius pasikeitimus.

3. Informacijos apie sandorius paslaugų teikėjas turi užtikrinti, kad būtų įdiegtos priemonės, kurios leistų jo darbuotojams specialiu, nepriklausomu ir autonomišku kanalu informacijos apie sandorius paslaugų teikėjo vadovams ar kitiems įgaliotiems asmenims pranešti apie padarytą ar galimą šio įstatymo, Reglamento (ES) Nr. 600/2014, Reglamento (ES) Nr. 596/2014 ar jų pagrindu priimtų teisės aktų nuostatų pažeidimą. Šiam reikalavimui įgyvendinti informacijos apie sandorius paslaugų teikėjas gali pasitelkti trečiuosius asmenis. Šioms priemonėms taikomi Lietuvos banko įstatymo 43⁷ straipsnio 1 dalyje nustatyti reikalavimai.

84 straipsnis. Patvirtinto informacijos apie sandorius skelbimo subjekto pareigos

1. Patvirtintas informacijos apie sandorius skelbimo subjektas privalo nustatyti tinkamą veiklos organizavimo politiką ir procedūras, kurios užtikrintų, kad Reglamento (ES) Nr. 600/2014 20 ir 21 straipsniuose nurodyta informacija būtų veiksmingai, nuosekliai ir nedelsiant viešai skelbiama įprastomis komercinėmis sąlygomis ir kuo mažiau nukrypstant nuo realiojo laiko.

2. Informacijos apie sandorius skelbimo subjektas privalo sudaryti nediskriminacines galimybes kitiems asmenims greitai ir nemokamai naudotis šio straipsnio 1 dalyje nurodyta informacija praėjus ne mažiau kaip 15 minučių nuo paskelbimo momento. Ši informacija turi būti viešai skelbiama tokiu būdu, kuris suteiktų galimybę konsoliduoti skelbiamą informaciją su kitų šaltinių skelbiamais panašiais duomenimis.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytą viešai skelbiamą informaciją sudaro šie duomenys:

- 1) finansinės priemonės identifikavimo kodas;
- 2) bendra sandorio vertė;
- 3) sandorio dydis;
- 4) sandorio sudarymo laikas;

- 5) laikas, kada buvo pranešta apie sandorį;
 - 6) sandorio valiuta;
 - 7) prekybos vietos, kurioje buvo įvykdytas sandoris, kodas. Jeigu sandorio įvykdymo vieta yra sisteminę prekybą vykdanči finansų maklerio įmonė, nurodomas kodas SI, kitais atvejais – kodas OTC;
 - 8) specialios sąlygos, jeigu jos buvo taikytos sandoriui.
4. Patvirtintas informacijos apie sandorius skelbimo subjektas privalo įgyvendinti ir taikyti veiksmingas organizacines ir administracines priemones, kad būtų užkirstas kelias interesų konfliktams, galintiems kilti tarp patvirtinto informacijos apie sandorius skelbimo subjekto ir jo klientų. Patvirtinto informacijos apie sandorius skelbimo subjekto paslaugas teikianti finansų maklerio įmonė arba rinkos operatorius privalo tvarkyti turimą informaciją nediskriminaciniu būdu, taip pat įgyvendinti ir taikyti tinkamas priemones, skirtas skirtingų įmonės veiklos funkcijų atskyrimui užtikrinti.
5. Patvirtintas informacijos apie sandorius skelbimo subjektas privalo naudoti patikimas informacijos perdavimo priemones, taip pat priemones, skirtas informacijai apsaugoti nuo duomenų iškraipymo, neteisėtos prieigos arba informacijos nutekėjimo prieš ją viešai paskelbiant.
6. Patvirtintas informacijos apie sandorius skelbimo subjektas privalo imtis tinkamų priemonių, kad užtikrintų nuolatinį ir nenutrūkstamą informacijos apie sandorius skelbimo paslaugų teikimą. Šiuo tikslu patvirtintas informacijos apie sandorius skelbimo subjektas privalo pasitelkti ir naudoti tinkamas sistemas, išteklius ir taikyti tinkamas procedūras.
7. Patvirtintas informacijos apie sandorius skelbimo subjektas privalo pasitelkti ir naudoti tinkamas sistemas, skirtas duomenų apie sandorius išsamumui patikrinti, nustatyti akivaizdžias klaidas arba praleidimus ir reikalauti, kad duomenys apie sandorius, kuriuose nustatyta klaidų, būtų pateikti iš naujo.

85 straipsnis. Konsoliduotos informacijos apie sandorius skelbimo subjekto pareigos

1. Konsoliduotos informacijos apie sandorius skelbimo subjektas privalo nustatyti tinkamą veiklos organizavimo politiką ir procedūras, skirtas informacijai, paskelbtai viešai pagal Reglamento (ES) Nr. 600/2014 6 ir 20 straipsniuose nustatytus reikalavimus, rinkti, konsoliduoti šią informaciją į nepertraukiamą nuolat atnaujinamą elektroninių duomenų srautą, taip pat sudaryti sąlygas kitiems asmenims viešai naudotis informacija įprastomis komercinėmis sąlygomis ir kuo mažiau nukrypstant nuo realiojo laiko.
2. Konsoliduotos informacijos apie sandorius skelbimo subjektas privalo sudaryti nediskriminacines galimybes kitiems asmenims greitai ir nemokamai naudotis šio straipsnio

1 dalyje nurodyta informacija praėjus ne mažiau kaip 15 minučių nuo jos paskelbimo momento. Ši informacija turi būti viešai skelbiama tokiu būdu, kad ji būtų lengvai prieinama ir patogi naudoti kitiems rinkos dalyviams.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytą viešai skelbiamą informaciją sudaro šie duomenys:

- 1) finansinės priemonės identifikavimo kodas;
- 2) bendra sandorio vertė;
- 3) sandorio dydis;
- 4) sandorio sudarymo laikas;
- 5) laikas, kada buvo pranešta apie sandorį;
- 6) sandorio valiuta;

7) prekybos vietos, kurioje buvo įvykdytas sandoris, kodas. Jeigu sandorio įvykdymo vieta yra sisteminę prekybą vykdanči finansų maklerio įmonė, nurodomas kodas SI, kitais atvejais – kodas OTC;

8) faktas, kad investicinį sprendimą priėmė ir sandorį įvykdė finansų maklerio įmonės kompiuterinis algoritmas, jeigu toks faktas patvirtintas;

9) specialios sąlygos, jeigu jos buvo taikytos sandoriui;

10) faktas, kad dėl sandorio Reglamento (ES) Nr. 600/2014 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta informacija nebuvo skelbiama vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. 600/2014 4 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nurodytomis išimtimis, jeigu toks faktas patvirtintas.

4. Konsoliduotos informacijos apie sandorius skelbimo subjektas privalo nustatyti tinkamą veiklos organizavimo politiką ir procedūras, skirtas informacijai, paskelbtai viešai pagal Reglamento (ES) Nr. 600/2014 10 ir 21 straipsniuose nustatytus reikalavimus, rinkti, konsoliduoti šią informaciją į nepertraukiamą nuolat atnaujinamą elektroninių duomenų srautą, taip pat sudaryti sąlygas kitiems asmenims viešai naudotis informacija įprastomis komercinėmis sąlygomis ir kuo mažiau nukrypstant nuo realiojo laiko.

5. Konsoliduotos informacijos apie sandorius skelbimo subjektas privalo sudaryti nediskriminacines galimybes kitiems asmenims greitai ir nemokamai naudotis šio straipsnio 4 dalyje nurodyta informacija praėjus ne mažiau kaip 15 minučių nuo jos paskelbimo momento. Ši informacija turi būti viešai skelbiama rinkoje įprastu būdu, kad būtų lengvai prieinama ir patogi naudoti kitiems rinkos dalyviams.

6. Šio straipsnio 4 dalyje nurodytą viešai skelbiamą informaciją sudaro šie duomenys:

- 1) finansinės priemonės identifikavimo kodas arba ją identifikuojančios savybės;
- 2) bendra sandorio vertė;
- 3) sandorio dydis;
- 4) sandorio sudarymo laikas;

- 5) laikas, kada buvo pranešta apie sandorį;
 - 6) sandorio valiuta;
 - 7) prekybos vietos, kurioje buvo įvykdytas sandoris, kodas. Jeigu sandorio įvykdymo vieta yra sisteminę prekybą vykdanči finansų maklerio įmonė, nurodomas kodas SI, kitais atvejais – kodas OTC;
 - 8) specialios sąlygos, jeigu jos buvo taikytos sandoriui.
7. Konsoliduotos informacijos apie sandorius skelbimo subjektas privalo konsoliduoti informaciją apie techniniuose standartuose nurodytas finansines priemones, gautą iš visų reguliuojamų rinkų, daugiašalių prekybos sistemų, organizuotos prekybos sistemų ir patvirtintų informacijos apie sandorius teikimo subjektų.
8. Konsoliduotos informacijos apie sandorius skelbimo subjektas privalo įgyvendinti ir taikyti veiksmingas organizacines ir administracines priemones, kad būtų užkirstas kelias interesų konfliktams. Konsoliduotos informacijos apie sandorius skelbimo subjekto paslaugas teikiantis rinkos operatorius arba patvirtintas informacijos apie sandorius skelbimo subjektas privalo tvarkyti turimą informaciją nediskriminaciniu būdu, taip pat įgyvendinti ir taikyti tinkamas priemones, skirtas skirtingų įmonės veiklos funkcijų atskyrimui užtikrinti.
9. Konsoliduotos informacijos apie sandorius skelbimo subjektas privalo naudoti patikimas informacijos perdavimo priemones, taip pat priemones, skirtas informacijai apsaugoti nuo duomenų iškraipymo arba neteisėtos prieigos.
10. Konsoliduotos informacijos apie sandorius skelbimo subjektas privalo imtis tinkamų priemonių, kad būtų užtikrintas nuolatinis ir nenutrūkstamas paslaugų teikimas. Šiuo tikslu konsoliduotos informacijos apie sandorius skelbimo subjektas privalo pasitelkti ir naudoti tinkamas sistemas, išteklius ir taikyti tinkamas procedūras.

86 straipsnis. Patvirtinto pranešimų apie sandorius teikimo subjekto pareigos

1. Patvirtintas pranešimų apie sandorius teikimo subjektas privalo nustatyti tinkamą veiklos organizavimo politiką ir procedūras, kurios užtikrintų, kad pranešimai apie Reglamento (ES) Nr. 600/2014 26 straipsnyje nurodytus sandorius būtų pateikti priežiūros institucijai nedelsiant, bet ne vėliau kaip iki kitos darbo dienos pabaigos po jų sudarymo dienos. Pranešimai turi būti teikiami priežiūros institucijai Reglamento (ES) Nr. 600/2014 26 straipsnyje nustatyta tvarka.
2. Patvirtintas pranešimų apie sandorius teikimo subjektas privalo įgyvendinti ir taikyti veiksmingas organizacines ir administracines priemones, kad būtų užkirstas kelias interesų konfliktams. Patvirtinto pranešimų apie sandorius teikimo subjekto paslaugas teikianti finansų maklerio įmonė arba rinkos operatorius privalo tvarkyti turimą informaciją nediskriminaciniu

būdu, taip pat įgyvendinti ir taikyti tinkamas priemones, skirtas skirtingų įmonės veiklos funkcijų atskyrimui užtikrinti.

3. Patvirtintas pranešimų apie sandorius teikimo subjektas privalo naudoti patikimas informacijos perdavimo ir jos autentiškumo patvirtinimo priemones, taip pat priemones, skirtas informacijos konfidencialumui užtikrinti, jai apsaugoti nuo duomenų iškraipymo, neteisėtos prieigos arba informacijos nutekėjimo.

4. Patvirtintas pranešimų apie sandorius teikimo subjektas privalo imtis tinkamų priemonių, kad užtikrintų nuolatinį ir nenutrūkstamą savo paslaugų teikimą. Šiuo tikslu patvirtintas pranešimų apie sandorius teikimo subjektas privalo pasitelkti ir naudoti tinkamas sistemas, išteklius ir taikyti tinkamas procedūras.

5. Patvirtintas pranešimų apie sandorius teikimo subjektas privalo pasitelkti ir naudoti tinkamas sistemas, kad galėtų patikrinti duomenų apie sandorius išsamumą, nustatyti dėl finansų maklerio įmonės kaltės atsiradusias akivaizdžias klaidas arba praleidimus, informuoti finansų maklerio įmonę ir pareikalauti, kad klaidingi ar praleisti duomenys būtų pateikti iš naujo.

6. Patvirtintas pranešimų apie sandorius teikimo subjektas privalo pasitelkti ir naudoti tinkamas sistemas, kad galėtų nustatyti dėl paties patvirtinto pranešimų apie sandorius teikimo subjekto kaltės atsiradusias klaidas arba praleidimus, ištaisyti klaidingus duomenis ir pateikti priežiūros institucijai teisingus ir išsamius pranešimus apie sandorius.

VI SKYRIUS

FINANSINIŲ PRIEMONIŲ APSKAITA

87 straipsnis. Finansinių priemonių apskaita

1. Finansinės priemonės fiksuojamos darant įrašus finansinių priemonių sąskaitose, tvarkomose šiame įstatyme nustatyta tvarka. Finansinių priemonių sąskaitas turi teisę atidaryti ir tvarkyti sąskaitų tvarkytojai – finansų maklerio įmonės, kredito įstaigos ir centriniai depozitoriumai (toliau – sąskaitų tvarkytojai).

2. Finansinių priemonių apskaitos sistemą sudaro centrinio depozitoriumo ir kitų sąskaitų tvarkytojų tvarkomų tarpusavyje susijusių aukščiausiojo ir žemesniojo finansinių priemonių apskaitos lygių finansinių priemonių sąskaitų ir jų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų bei finansinių priemonių apskaitos principų visuma.

3. Prie aukščiausiojo finansinių priemonių apskaitos lygio priskiriamos centriname depozitoriume atidaromos finansinių priemonių sąskaitos, kurios rūšiuojamos pagal įrašų duomenis. Finansinių priemonių sąskaitose darant įrašus fiksuojamas:

1) kiekvienos emitento ar kito asmens išleistos ir centriname depozitoriume registruotos finansinių priemonių emisijos finansinių priemonių skaičius. Tokios finansinių priemonių

emisijos finansinių priemonių skaičius fiksuojamas darant įrašus tik viename centriniame depozitoriume;

2) sąskaitų tvarkytojų klientams priklausančių finansinių priemonių skaičius, nurodant, kad finansinių priemonių sąskaita yra atidaryta sąskaitų tvarkytojų vardu ir jų klientų naudai;

3) sąskaitų tvarkytojų kliento, jeigu jis turi teisę tvarkyti finansinių priemonių sąskaitas, klientams priklausančių finansinių priemonių skaičius, nurodant, kad finansinių priemonių sąskaita atidaryta sąskaitų tvarkytojo kliento vardu ir jo klientų naudai;

4) sąskaitų tvarkytojams priklausančių nuosavų finansinių priemonių skaičius, nurodant, kad finansinių priemonių sąskaita atidaryta sąskaitų tvarkytojų vardu ir jų naudai;

5) sąskaitų tvarkytojų klientui priklausančių finansinių priemonių skaičius, nurodant, kad finansinių priemonių sąskaita atidaryta finansinių priemonių savininkų vardu ir jų naudai.

4. Centrinis depozitoriumas turi teisę atidaryti ir tvarkyti kitas finansinių priemonių sąskaitas, kurios gali būti naudojamos apskaitai ir atsiskaitymams.

5. Centrinis depozitoriumas užtikrina, kad sąskaitų tvarkytojai galėtų atskirti bet kurio iš savo klientų finansines priemones.

6. Centrinis depozitoriumas užtikrina finansinių priemonių apskaitos sistemos integralumą ir vientisumą, kad išleistų kiekvienos finansinių priemonių emisijos finansinių priemonių skaičius, fiksuojamas darant įrašus šio straipsnio 3 dalies 1 punkte nustatyta tvarka, būtų lygus tos emisijos finansinių priemonių, įtrauktų į kitas aukščiausiojo finansinių priemonių apskaitos lygio sąskaitų tvarkytojų atidarytas ir tvarkomas finansinių priemonių sąskaitas, skaičiui.

7. Prie žemesniojo finansinių priemonių apskaitos lygio priskiriamos sąskaitų tvarkytojų atidaromos finansinių priemonių sąskaitos, kurios rūšiuojamos pagal įrašų duomenis. Finansinių priemonių sąskaitose darant įrašus fiksuojamas:

1) sąskaitų tvarkytojų klientui priklausančių finansinių priemonių skaičius, nurodant, kad finansinių priemonių sąskaita atidaryta finansinių priemonių savininkų vardu ir jų naudai;

2) Lietuvos Respublikoje, valstybėse narėse ar trečiosiose valstybėse registruoto sąskaitų tvarkytojo klientams priklausančių finansinių priemonių skaičius. Šios finansinių priemonių sąskaitos gali būti atidaromos sąskaitų tvarkytojų vardu pas kitą sąskaitų tvarkytoją, kuris nėra centrinis depozitoriumas, nurodant, kad tas sąskaitų tvarkytojas veikia kaip sąskaitų tvarkytojai ir kad finansinių priemonių sąskaita yra atidaryta jų klientų naudai.

8. Sąskaitų tvarkytojai turi teisę atidaryti kitas finansinių priemonių sąskaitas, kurios gali būti naudojamos apskaitai ir atsiskaitymams.

9. Sąskaitų tvarkytojai užtikrina žemesniojo finansinių priemonių apskaitos lygio integralumą ir vientisumą, kad finansinių priemonių skaičius sąskaitų tvarkytojų atidaromose ir

tvarkomose aukščiausiojo finansinių priemonių apskaitos lygio finansinių priemonių sąskaitose būtų lygus tos emisijos finansinių priemonių skaičiui atidaromose ir tvarkomose žemesniojo finansinių priemonių apskaitos lygio finansinių priemonių sąskaitose. Įrašai žemesniojo finansinių priemonių apskaitos lygio finansinių priemonių sąskaitose daromi nedelsiant aukščiausiojo finansinių priemonių apskaitos lygio sąskaitos išrašo ar pranešimo pagrindu.

10. Įkeistos arba kaip finansinis užstatas pateiktos finansinės priemonės gali būti fiksuojamos:

1) darant įrašus šio straipsnio 3 dalies 5 punkte ar 7 dalies 1 punkte nustatyta tvarka, nurodant sąskaitų tvarkytojų klientų nuosavybės teisę į finansines priemones. Tokiu atveju apribojama dalies arba visų finansinių priemonių sąskaitoje esančių finansinių priemonių disponavimo teisė;

2) įkeitimo ar finansinio užstato pateikimo tikslu atidarytose finansinių priemonių sąskaitose. Tokios finansinių priemonių sąskaitos gali būti atidaromos įkaito (užstato) davėjo arba įkaito (užstato) turėtojo vardu, nurodant finansinių priemonių savininką. Finansinių priemonių įtraukimas į įkaito (užstato) turėtojo vardu atidarytą finansinių priemonių sąskaitą laikomas jų perdavimu įkaito (užstato) turėtojui.

11. Finansinės priemonės, įkeičiamos Europos Centriniam Bankui ar kitos valstybės narės centriniam bankui, fiksuojamos darant įrašus Lietuvos banko vardu centriniame depozitoriume atidarytose finansinių priemonių sąskaitose, nurodant įkaito turėtoją ir finansinių priemonių savininką. Įrašai šiose sąskaitose daromi Lietuvos banko nustatyta tvarka.

12. Finansinės priemonės, perduodamos Europos Centrinio Banko ar kitos valstybės narės centrinio banko nuosavybėn pagal atpirkimo ar kitus sandorius, gali būti fiksuojamos darant įrašus Lietuvos banko vardu centriniame depozitoriume atidarytose finansinių priemonių sąskaitose, nurodant Europos Centrinį Banką ar valstybės narės centrinį banką kaip finansinių priemonių turėtoją. Įrašai šiose sąskaitose daromi Lietuvos banko nustatyta tvarka.

88 straipsnis. Finansinių priemonių sąskaitų tvarkymas

1. Sąskaitų tvarkytojai, tvarkydami visų rūšių finansinių priemonių sąskaitas, privalo vadovautis šiais principais:

1) privalomo registravimo principu, reiškiančiu, kad privaloma registruoti visas operacijas;

2) atskiros apskaitos principu, reiškiančiu, kad sąskaitų tvarkytojų nuosavų ir kiekvieno jų kliento finansinių priemonių apskaitą privaloma tvarkyti atskirai, o centrinio depozitoriumo tvarkomose aukščiausiojo finansinių priemonių apskaitos lygio finansinių priemonių sąskaitose privaloma atskirti atskirų sąskaitų tvarkytojų finansines priemones, taip pat šių sąskaitų

tvarkytojų ir jų klientų finansines priemones. Šis principas *mutatis mutandis* taikomas sąskaitų tvarkytojų ir jų klientų lėšų apskaitai;

3) skaidrumo principu, reiškiančiu, kad įrašai sąskaitų tvarkytojų apskaitoje turi aiškiai rodyti finansinių priemonių savininkus ir į jų vardu atidarytų finansinių priemonių sąskaitų apskaitą įtrauktas finansines priemones, išskyrus išimtis, nustatytas šiame įstatyme. Įrašai centrinio depozitoriumo apskaitoje turi aiškiai rodyti sąskaitų tvarkytojus ir į jų vardu atidarytų finansinių priemonių sąskaitų apskaitą įtrauktas finansines priemones.

2. Emitentas arba kitas asmuo, išleidęs finansines priemones, kurios traukiamos į apskaitą aukščiausiuoju ir žemesniuoju finansinių priemonių apskaitos lygiais, privalo sudaryti sutartį su sąskaitų tvarkytoju arba centriniu depozitoriumu dėl finansinių priemonių sąskaitos, kurioje įrašai daromi šio įstatymo 87 straipsnio 3 dalies 1 punkte nustatyta tvarka, atidarymo, tvarkymo ir uždarymo. Jeigu ši sutartis yra nesudaryta ar nutraukiama, emitentas arba kitas finansines priemones išleidęs asmuo privalo nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas, sudaryti sutartį su kitu sąskaitų tvarkytoju arba centriniu depozitoriumu. Už tokios sutarties sudarymą yra atsakingas emitento arba kito finansines priemones išleidusio asmens valdymo organas.

3. Finansinių priemonių sąskaitas, kuriose įrašai daromi šio įstatymo 87 straipsnio 3 dalies 1 punkte nustatyta tvarka, atidaro ir tvarko centrinis depozitoriumas. Finansinių priemonių sąskaitas, kuriose įrašai daromi šio įstatymo 87 straipsnio 3 dalies 2–5 punktuose ir 7 dalyje nustatyta tvarka, atidaro ir tvarko sąskaitų tvarkytojai.

4. Finansinių priemonių sąskaitos, kuriose daromi šio įstatymo 87 straipsnio 3 dalies 5 punkte ar 7 dalies 1 punkte nustatyti įrašai, atidaromos ir tvarkomos sutarties tarp sąskaitų tvarkytojo ir šios finansinių priemonių sąskaitos savininko pagrindu.

5. Kiekviena su finansinėmis priemonėmis susijusi operacija fiksuojama darant įrašus finansinių priemonių sąskaitose:

1) įrašai, nurodyti šio įstatymo 87 straipsnio 3 dalies 5 punkte ar 7 dalies 1 punkte, yra nuosavybės teisės įrodymas, todėl juos darant privalo būti aiškiai nurodyti finansinių priemonių savininkai ir į jų vardu atidarytų sąskaitų apskaitą įtrauktos finansinės priemonės. Sąskaitų tvarkytojai, tvarkantys finansinių priemonių sąskaitas, kuriose daromi šio įstatymo 87 straipsnio 3 dalies 5 punkte ar 7 dalies 1 punkte nurodyti įrašai, privalo šių sąskaitų turėtojų prašymu pateikti šių sąskaitų išrašus. Su šiose sąskaitose esančiomis finansinėmis priemonėmis susijusios operacijos daromos vadovaujantis pavedimais, investiciniais sprendimais, finansinių priemonių perleidimo sutartimis ir kitais teisėtais pagrindais. Be savininko sutikimo įrašai šiame punkte nurodytose finansinių priemonių sąskaitose gali būti daromi centrinio depozitoriumo nustatyta tvarka atitaisant klaidas. Sąskaitų tvarkytojai privalo saugoti visus dokumentus, kurių pagrindu

buvo padaryti įrašai žemesniojo finansinių priemonių apskaitos lygio finansinių priemonių sąskaitose;

2) įrašai, tvarkomi šio įstatymo 87 straipsnio 3 dalies 2–5 punktuose ir 7 dalies 2 punkte nustatyta tvarka, užtikrina administracinį klientų atskyrimą, tačiau nėra nuosavybės teisės įrodymas.

6. Vykdydamas bet kokią su finansinėmis priemonėmis, esančiomis finansinių priemonių sąskaitose, kuriose įrašai daromi šio įstatymo 87 straipsnio 3 dalies 5 punkte ar 7 dalies 1 punkte nustatyta tvarka, susijusią operaciją sąskaitų tvarkytojas privalo patikrinti, kad sandorį sudarytų įgalios šalys ir sandoris atitiktų tų finansinių priemonių perleidimui keliamus reikalavimus. Finansinių priemonių perleidimo sutartyje, kuri pateikiama sąskaitų tvarkytojams, šalys turi nurodyti bendrovės, kurios finansinės priemonės perleidžiamos, pavadinimą, teisinę formą, kodą, buveinę, perleidžiamų finansinių priemonių rūšį ir skaičių, taip pat kitus teisės aktuose, reglamentuojančiuose finansinių priemonių perleidimą, nurodytus duomenis. Sąskaitų tvarkytojas privalo atsisakyti daryti įrašus finansinių priemonių perleidėjo ir įgijėjo finansinių priemonių sąskaitose, kuriose įrašai daromi šio įstatymo 87 straipsnio 3 dalies 5 punkte ar 7 dalies 1 punkte nustatyta tvarka, jeigu sutartyje nėra bent vieno iš šioje dalyje nurodytų duomenų.

7. Sąskaitų tvarkytojo vardu tvarkyti finansinių priemonių sąskaitas ir keisti jų turinį turi teisę tik sąskaitų tvarkytojo darbuotojai ir kiti asmenys, kuriems pagal sąskaitų tvarkytojo steigimo dokumentus yra suteikti įgaliojimai savarankiškai priimti sprendimus dėl sąskaitų tvarkymo. Sąskaitų tvarkytojas privalo užtikrinti savininko teisę nepertraukiamai disponuoti finansinėmis priemonėmis.

8. Sąskaitų tvarkytojas privalo užtikrinti informacijos, kurią jis sužinojo tvarkydamas sąskaitas, konfidencialumą, išskyrus įstatymuose numatytus privalomo informacijos atskleidimo atvejus. Sąskaitų tvarkytojai informaciją apie likučius finansinių priemonių sąskaitose, kuriose įrašai daromi šio įstatymo 87 straipsnio 3 dalies 5 punkte ir 7 dalies 1 punkte nustatyta tvarka, turi teisę teikti tik sąskaitos turėtojui ar jo įgaliotiems asmenims. Kitiems asmenims tokia informacija teikiama, kai jos pateikimą numato Lietuvos Respublikos įstatymai. Sąskaitų tvarkytojai privalo finansinių priemonių savininkų sąrašus pateikti centriniam depozitoriumui, kai šis įgyvendina emitento arba kito asmens, išleidusio finansines priemones, teisę, nurodytą šio įstatymo 89 straipsnio 3 dalyje.

9. Kai sąskaitų tvarkytojų ir (ar) jų klientų įsigytos ne Lietuvos Respublikoje išleistos finansinės priemonės saugomos centrinio depozitoriumo sąskaitose, atidarytose kitų valstybių centriniuose ar tarptautiniuose depozitoriumuose, ar kitų valstybių centriniuose ar tarptautiniuose depozitoriumuose atidarytose sąskaitose, tokių finansinių priemonių apskaitai Lietuvoje *mutatis*

mutandis taikomos šio įstatymo nuostatos, išskyrus reikalavimus, nustatytus šio įstatymo 87 straipsnio 3 dalies 1 punkte.

10. Akcinių bendrovių akcijų ir obligacijų apskaita tvarkoma aukščiausiojo ir žemesniojo finansinių priemonių apskaitos lygių sąskaitose. Kitos viešai siūlomos finansinės priemonės, kurios įtrauktos į prekybą Lietuvos Respublikoje veikiančioje reguliuojamoje rinkoje ir (ar) daugiašalėje prekybos sistemoje arba platinamos rinkos operatoriaus ir (ar) atsiskaitymų sistemos techninėmis organizacinėmis priemonėmis, turi būti įtraukiamos į aukščiausiojo ir žemesniojo finansinių priemonių apskaitos lygių apskaitą. Jeigu uždarytų akcinių bendrovių akcijos į apskaitą traukiamos ir finansinių priemonių sąskaitos tvarkomos pagal šio įstatymo nuostatas, įskaitant Lietuvos Respublikos civilinio kodekso bei Akcinių bendrovių įstatymo nuorodas į šį įstatymą, jos gali būti traukiamos į aukščiausiojo ir žemesniojo finansinių priemonių apskaitos lygių arba žemesniojo finansinių priemonių apskaitos lygio apskaitą.

11. Kolektyvinio investavimo subjekto investiciniai vienetai ar akcijos gali būti, o Kolektyvinio investavimo subjektų įstatyme nustatytais atvejais privalo būti traukiami į aukščiausiojo ir žemesniojo finansinių priemonių apskaitos lygių apskaitą. Kolektyvinio investavimo subjektų išleistų finansinių priemonių, įtrauktų į aukščiausiojo ir žemesniojo finansinių priemonių apskaitos lygių arba tik žemesniojo finansinių priemonių apskaitos lygio apskaitą, apskaitai *mutatis mutandis* taikomi šio įstatymo reikalavimai.

12. Centrinį depozitoriumų ir sąskaitų tvarkytojų aukščiausiuoju ir žemesniuoju finansinių priemonių apskaitos lygiais tvarkomos finansinės priemonės privalo turėti finansinių priemonių tarptautinį identifikacinį numerį – ISIN kodą.

89 straipsnis. Finansinių priemonių įvykiai ir su finansinėmis priemonėmis susijusios informacijos pateikimas

1. Emitentai ir kiti asmenys, kurių finansinių priemonių emisija registruota centriniame depozitoriume, privalo centrinio depozitoriumo nustatyta tvarka ir terminais informuoti jį apie finansinių priemonių įvykius ir pateikti jam su tuo susijusius dokumentus ir informaciją, būtiną šiems įvykiams įvykdyti. Finansinių priemonių įvykiu laikomas finansinių priemonių išleidimas, akcininkų susirinkimas, dividendų, palūkanų ar kitokie mokėjimai, turtinių ir neturtinių teisių suteikimas, taip pat kiti emitento ar kito asmens, kurio finansinių priemonių emisija registruota centriniame depozitoriume, iniciatyva vykstantys arba nuo jo valios priklausantys įvykiai, kurie gali keisti finansinių priemonių sąskaitų parametrus. Finansinių priemonių įvykis laikomas įvykusiui tada, kai centrinis depozitoriumas jam pateiktų dokumentų pagrindu padaro atitinkamus įrašus finansinių priemonių ir (arba) lėšų sąskaitose.

2. Detalų finansinių priemonių įvykių sąrašą ir su jais susijusių operacijų atlikimo tvarką aukščiausiojo finansinių priemonių apskaitos lygiu nustato centrinis depozitoriumas, vadovaudamasis visuotinai pripažintais tarptautiniais finansinių priemonių įvykių standartais.

3. Emitentas arba kitas asmuo, išleidęs finansines priemones, turi teisę bet kada pareikalausti, kad sąskaitų tvarkytojai pateiktų jo išleistų vardinių finansinių priemonių savininkų ir asmenų, kurių vardu atidarytos finansinių priemonių sąskaitos, kuriose įrašai daromi šio įstatymo 87 straipsnio 3 dalies 5 punkte ar 7 dalies 1 punkte nustatyta tvarka, sąrašus. Ši teisė įgyvendinama pateikiant paklausimą centriniam depozitoriumui, o šis emitento arba kito asmens, išleidusio finansines priemones, pasirinkimu pateikia sąskaitų tvarkytojų sąrašą arba finansinių priemonių savininkų ir asmenų, kurių vardu atidarytos finansinių priemonių sąskaitos, kuriose įrašai daromi šio įstatymo 87 straipsnio 3 dalies 5 punkte ar 7 dalies 1 punkte nustatyta tvarka, sąrašą. Prieš kiekvieną eilinį visuotinį akcininkų susirinkimą sąskaitų tvarkytojų sąrašas emitento arba kito asmens, išleidusio finansines priemones, prašymu pateikiamas nemokamai. Centrinio depozitoriumo nustatyta tvarka sąskaitų tvarkytojai pateikia savo apskaitoje esančius finansinių priemonių savininkų ir asmenų, kurių vardu atidarytos finansinių priemonių sąskaitos, kuriose įrašai daromi šio įstatymo 87 straipsnio 3 dalies 5 punkte ar 7 dalies 1 punkte nustatyta tvarka, sąrašus.

4. Sąskaitų tvarkytojas privalo sutartyje su finansinių priemonių savininku nustatyta tvarka, būdu ir periodiškumu finansinių priemonių savininkui pranešti apie bet kokią pasikeitimą savo finansinių priemonių sąskaitoje, kurioje įrašai daromi šio įstatymo 87 straipsnio 3 dalies 5 punkte ar 7 dalies 1 punkte nustatyta tvarka. Pasibaigus kalendoriniams metams, sąskaitų tvarkytojai sutartyje nurodytu būdu ir tvarka privalo pateikti ataskaitą apie asmeninės finansinių priemonių sąskaitos būklę paskutinės praėjusių metų dienos pabaigoje.

90 straipsnis. Centrinio depozitoriumo vykdoma sąskaitų tvarkytojų stebėseną ir kitos pareigos

1. Centrinis depozitoriumas stebi, kaip sąskaitų tvarkytojai, kurie yra centrinio depozitoriumo dalyviai, laikosi finansinių priemonių sąskaitų tvarkymo reikalavimų, ir informuoja priežiūros instituciją apie nustatytus pažeidimus.

2. Centrinis depozitoriumas, vadovaudamasis Reglamento (ES) Nr. 909/2014 nuostatomis, turi teisę tikrinti, kaip sąskaitų tvarkytojai, kurie yra centrinio depozitoriumo dalyviai, laikosi finansinių priemonių sąskaitų tvarkymo reikalavimų, gauti su tuo susijusią informaciją ir taikyti poveikio priemones už nustatytų reikalavimų nesilaikymą.

3. Jeigu aukščiausiojo ar žemesniojo finansinių priemonių apskaitos lygio apskaitoje padaromi klaidingi įrašai, jie privalo būti nedelsiant pataisyti.

4. Sąskaitų tvarkytojo padaryta žala klientams ar tretiesiems asmenims atlyginama Civilinio kodekso nustatyta tvarka.

5. Centrinis depozitoriumas perima iš sąskaitų tvarkytojų, kuriems yra iškelta bankroto byla, informaciją apie finansinių priemonių savininkus ir jiems priklausančių finansinių priemonių likučius finansinių priemonių sąskaitose, kuriose įrašai daromi šio įstatymo 87 straipsnio 3 dalies 5 punkte ar 7 dalies 1 punkte nustatyta tvarka. Tokia informacija ir finansinių priemonių likučiai saugomi centriname depozitoriume jo nustatyta tvarka ir sąlygomis iki finansinių priemonių apskaitos perdavimo sąskaitų tvarkytojui, kai šių finansinių priemonių savininkas yra sudaręs sutartį su sąskaitų tvarkytoju dėl finansinių priemonių sąskaitos, kurioje įrašai daromi šio įstatymo 87 straipsnio 3 dalies 5 punkte ar 7 dalies 1 punkte nustatyta tvarka, tvarkymo.

6. Centrinis depozitoriumas neatlygintinai teikia priežiūros institucijai jos funkcijoms atlikti reikalingą informaciją.

7. Centrinis depozitoriumas privalo būti Lietuvos banko asmeninių, įkeistų ir kitų finansinių priemonių sąskaitų tvarkytoju ir teikti Lietuvos bankui finansinių priemonių saugojimo, apskaitos, pervedimo ir su tuo susijusias paslaugas ir informaciją, kurių reikia Lietuvos bankui įgyvendinant Eurosistemos pinigų politiką ir vykdant kitas Europos centrinių bankų sistemos funkcijas.

91 straipsnis. Centrinis depozitoriumas

Centrinio depozitoriumo organizacinius ir veiklos reikalavimus nustato Reglamentas (ES) Nr. 909/2014.

VII SKYRIUS

FINANSINIŲ PRIEMONIŲ RINKŲ PRIEŽIŪRA

PIRMASIS SKIRSNIS

PRIEŽIŪROS INSTITUCIJOS UŽDAVINIAI IR FUNKCIJOS

92 straipsnis. Finansinių priemonių rinkos priežiūros tikslai

Finansinių priemonių rinkos priežiūros tikslai:

- 1) užtikrinti sąžiningą, skaidrų ir efektyvų finansinių priemonių rinkų veikimą;
- 2) užtikrinti investuotojų interesų apsaugą;
- 3) mažinti sisteminę riziką finansinių priemonių rinkose.

93 straipsnis. Priežiūros institucijos uždaviniai, funkcijos ir teisės

1. Priežiūros institucijos uždaviniai:

- 1) prižiūrėti, kaip laikomasi sąžiningos prekybos taisyklių, vykstant finansinių priemonių apyvartai;
- 2) imtis priemonių, užtikrinančių veiksmingą finansinių priemonių rinkų veikimą ir investuotojų interesų apsaugą;
- 3) teikti pasiūlymus dėl valstybės ekonominės politikos, skatinančios finansinių priemonių rinkų plėtrą, formavimo;
- 4) skleisti informaciją apie finansinių priemonių rinkų veikimo principus;
- 5) imtis kitų priemonių šiam įstatymui ir kitiems teisės aktams, susijusiems su finansinių priemonių rinka, įgyvendinti.

2. Įgyvendindama šio straipsnio 1 dalyje nustatytus uždavinius, priežiūros institucija atlieka šias funkcijas:

1) reguliuojamoms rinkoms, finansų maklerio įmonėms, finansų patarėjo įmonėms, informacijos apie sandorius paslaugų teikėjams, centriniam depozitoriumams ir lyginamojo indekso administratoriams išduoda licencijas ar panaikina jų galiojimą;

2) stebi, analizuoja, tikrina ir kitaip prižiūri finansų maklerio įmonių, finansų patarėjo įmonių, trečiųjų valstybių įmonių filialų, reguliuojamų rinkų ir jų narių, centrinio depozitoriumo, sąskaitų tvarkytojų, lyginamojo indekso administratorių ir informacijos apie sandorius paslaugų teikėjų veiklą;

3) atlieka priežiūros institucijai priskirtas funkcijas, nustatytas Reglamente (ES) Nr. 648/2012, Reglamente (ES) Nr. 575/2013, Reglamente (ES) Nr. 909/2014, Reglamente (ES) Nr. 596/2014, Reglamente (ES) Nr. 600/2014, Reglamente (ES) Nr. 236/2012 ir Reglamente (ES) Nr. 2016/1011;

4) atlieka kitas šiame ir kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatytas funkcijas.

3. Priežiūros institucija, įgyvendindama jai nustatytus uždavinius ir atlikdama pavestas funkcijas, atsižvelgia į priežiūros priemonių ir praktikos taikant įstatymus ir kitus teisės aktus, priimtus įgyvendinant Europos Sąjungos teisės aktus, konvergenciją. Tuo tikslu priežiūros institucija dalyvauja Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos, Europos bankininkystės institucijos ir priežiūros institucijų kolegijų veikloje, vadovaujasi Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos ir Europos bankininkystės institucijos patvirtintomis gairėmis ir rekomendacijomis arba pateikia suinteresuotiems asmenims motyvus, dėl kurių jomis nesivadovauja, taip pat bendradarbiauja su kitų Europos Sąjungos valstybių narių priežiūros institucijomis ir Europos sisteminės rizikos valdyba ir vadovaujasi šios valdybos paskelbtomis rekomendacijomis ir įspėjimais.

4. Atlikdama priežiūros funkcijas, priežiūros institucija, remdamasi tam tikru laikotarpiu turima informacija, deramai atsižvelgia, ypač kritinėmis situacijomis, į savo sprendimų galimą poveikį finansų sistemos stabilumui kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse.

5. Priežiūros institucija, atlikdama jai pavestas funkcijas, turi teisę:

1) samdyti tam tikrų sričių specialistus ir ekspertus (auditorius, buhalterius, teisininkus, informacinių technologijų specialistus ir kt.) nuomonei, išvadai, įvertinimui pateikti ar tam tikros kvalifikacijos, žinių ar patirties reikalaujantiems veiksams atlikti;

2) reikalauti, kad asmenys pateiktų informaciją apie turimos biržos prekės išvestinės finansinės priemonės pozicijos dydį ir tikslą, taip pat apie turtą ir įsipareigojimus pagrindinėje rinkoje, su kuria yra susijusi biržos prekės išvestinė finansinė priemonė, ir to pagrindimo dokumentus;

3) apriboti asmenims galimybę sudaryti sandorius dėl biržos prekių išvestinių finansinių priemonių, įskaitant pozicijų apribojimus, taikomus pagal šio įstatymo 72 ir 74 straipsnių nuostatas;

4) reikalauti, kad asmenys laikinai nutrauktų vertimąsi profesine veikla;

5) reikalauti, kad finansų maklerio įmonės, finansų patarėjo įmonės, trečiųjų valstybių įmonių filialai, kredito įstaigos, finansų įstaigos, lyginamojo indekso administratorius pateiktų turimus telefoninių pokalbių arba elektroninių pranešimų įrašus, duomenų išsklotines ar kitus elektroninių ryšių srauto duomenis;

6) reikalauti sustabdyti arba nutraukti prekybą konkrečia finansine priemone ar struktūrizuotais indėliais reguliuojamoje rinkoje arba kitose prekybos vietose;

7) įpareigoti asmenis atkurti iki pažeidimo buvusią padėtį;

8) duoti šio įstatymo 102 straipsnio 3 ir 7 dalyse nustatytus privalomus nurodymus;

9) turėti kitokių įgaliojimų ir teisių, nustatytų Lietuvos banko įstatyme, Reglamente (ES) Nr. 600/2014, Reglamente (ES) Nr. 575/2013, Reglamente (ES) Nr. 909/2014, Reglamente (ES) Nr. 596/2014, Reglamente (ES) Nr. 2015/2365, Reglamente (ES) Nr. 2016/1011 ir jų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose.

6. Be kitų Lietuvos banko įstatyme, šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose, kurių laikymosi priežiūra priskirta priežiūros institucijos kompetencijai, nustatytų pareigų ir teisių, priežiūros institucija, atlikdama jai pavestas funkcijas, turi teisę imtis kitų priemonių, užtikrinančių, kad finansų maklerio įmonės, finansų patarėjo įmonės, centrinis depozitoriumas, reguliuojamos rinkos, informacijos apie sandorius paslaugų teikėjai, lyginamojo indekso administratoriai nuolat laikytųsi šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytų reikalavimų.

94 straipsnis. Priežiūros institucijos valdybos narių ir tarnautojų bei kitų asmenų pareiga neatskleisti konfidencialios informacijos

Informacijai, kurią priežiūros institucija gauna priežiūros tikslu, apsaugoti taikomos Lietuvos banko įstatymo 43 straipsnio nuostatos.

ANTRASIS SKIRSNIS

**PRIEŽIŪROS INSTITUCIJOS BENDRADARBIAVIMAS SU KITŲ VALSTYBIŲ
PRIEŽIŪROS INSTITUCIJOMIS IR EUROPOS SĄJUNGOS INSTITUCIJOMIS**

95 straipsnis. Priežiūros institucijos bendradarbiavimas su kitų valstybių narių priežiūros institucijomis ir Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija

1. Priežiūros institucija, atlikdama šiame ir kituose įstatymuose jai pavestas funkcijas, bendradarbiauja su kitų valstybių narių priežiūros institucijomis. Bendradarbiavimas apima keitimąsi informacija, dalyvavimą atliekant patikrinimus arba kitų priežiūros funkcijų atlikimą bet kurios iš priežiūros institucijų iniciatyva.

2. Jeigu Lietuvos Respublikoje imamasi kitoje valstybėje narėje veikiančios reguliuojamos rinkos priemonių, palengvinančių Lietuvos Respublikoje įsteigtų subjektų tapimą nutolusiais tos reguliuojamos rinkos nariais ir (arba) prekybą toje reguliuojamoje rinkoje, dėl kurių tos reguliuojamos rinkos veikla tampa svarbi užtikrinant sklandų Lietuvos finansinių priemonių rinkų veikimą ir investuotojų apsaugą, priežiūros institucija sudaro susitarimą dėl bendradarbiavimo ir keitimosi informacija su tos reguliuojamos rinkos priežiūros institucija.

3. Jeigu kitoje valstybėje narėje imamasi Lietuvos Respublikoje veikiančios reguliuojamos rinkos priemonių, palengvinančių toje valstybėje narėje įsteigtų subjektų tapimą nutolusiais šios reguliuojamos rinkos nariais ir (arba) prekybą šioje reguliuojamoje rinkoje, šio straipsnio 2 dalies nuostatos taikomos *mutatis mutandis*.

4. Priežiūros institucija bendradarbiauja su kitų valstybių narių priežiūros institucijomis ir teikia kitokią pagalbą joms net ir tais atvejais, kai tiriamas elgesys nėra laikomas teisės aktų pažeidimu Lietuvos Respublikoje.

5. Jeigu yra pagrindas įtarti, kad asmenų, kurių priežiūra nėra priskirta priežiūros institucijai, veiksmai ar neveikimas kitoje valstybėje narėje pažeidžia kitos valstybės narės teisės aktų reikalavimus, priežiūros institucija apie tai praneša tos valstybės narės priežiūros institucijai ir Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai.

6. Jeigu kitos valstybės narės priežiūros institucija informuoja priežiūros instituciją apie jos prižiūrimų asmenų galimus pažeidimus kitoje valstybėje narėje, priežiūros institucija

nedelsdama imasi atitinkamų veiksmų ir apie tai praneša pranešimą pateikusiai priežiūros institucijai ir Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai.

7. Šio straipsnio 5 dalyje nustatytu atveju priežiūros institucija informuoja Europos vertybinių popierių ir rinkų instituciją ir kitos valstybės narės priežiūros instituciją apie būtinybę duoti asmenims nurodymą sumažinti tam tikrą poziciją ar riziką arba asmenų teisės sudaryti sandorius dėl biržos prekių išvestinių finansinių priemonių apribojimus. Priežiūros institucija taip pat pateikia informaciją apie asmenis, kuriems turi būti duodamas nurodymas ar reikalavimas, nurodymo ar reikalavimo davimo priežastis, nurodymo sumažinti tam tikrą poziciją ar riziką sritį, su nurodymu susijusius asmenis ir finansines priemones, asmens bet kuriuo metu turimų pozicijų ribas, pagal šio įstatymo 74 straipsnį taikomas išimtis ir jų taikymo priežastis. Šioje dalyje nurodyta informacija Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai ir kitos valstybės narės priežiūros institucijai turi būti pateikiama ne vėliau kaip likus 24 valandoms iki nurodymo ar įpareigojimo numatyto įsigaliojimo momento, išskyrus atvejus, kai ši informacija dėl pateisinamų priežasčių negali būti pateikiama nurodytu laiku.

8. Jeigu priežiūros institucija gauna šio straipsnio 7 dalyje nurodytą informaciją iš kitos valstybės narės priežiūros institucijos ir yra įsitikinusi, kad tai yra būtina kitos valstybės narės priežiūros institucijos tikslams pasiekti, priežiūros institucija gali duoti asmenims nurodymą sumažinti tam tikrą poziciją ar riziką arba pareikalauti, kad asmenys nesudarytų sandorių dėl su biržos prekėmis susietų išvestinių priemonių.

9. Jeigu šio straipsnio 5 dalyje nurodyti veiksmai yra susiję su didmeniniais energetikos produktais, šio straipsnio 7 dalyje nurodyta informacija pateikiama Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrai.

10. Jeigu šio straipsnio 5, 7 ir 8 dalyse nurodyti veiksmai yra susiję su apyvartiniais taršos leidimais, priežiūros institucija turi bendradarbiauti su valstybės institucijomis ir įstaigomis, atsakingomis už neatidėliotinų sandorių ir aukcionų priežiūrą, taip pat su kompetentingomis institucijomis, registrų administratoriais ir kitomis valstybės institucijomis, prižiūrinčiais, kaip laikomasi Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo reikalavimų.

11. Jeigu šio straipsnio 5 dalyje nurodyti veiksmai yra susiję su žemės ūkio biržos prekių išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, priežiūros institucija turi bendradarbiauti su institucija, atsakinga už žemės ūkio biržos prekių išvestinių finansinių priemonių rinkų priežiūrą, administravimą ir reguliavimą pagal Reglamentą (ES) Nr. 1308/2013.

12. Priežiūros institucija informuoja Europos Komisiją ir Europos vertybinių popierių ir rinkų instituciją apie bendro pobūdžio sunkumus, su kuriais susiduria Lietuvos Respublikoje

įsteigtos finansų maklerio įmonės, įsisteigdamos trečiosiose valstybėse ar jose teikdamos investicines paslaugas.

96 straipsnis. Bendradarbiavimas atliekant priežiūrą, patikrinimus

1. Priežiūros institucija, atlikdama priežiūros funkcijas ir patikrinimus, bendradarbiauja su kitų valstybių narių priežiūros institucijomis. Šiuo tikslu priežiūros institucija turi teisę kreiptis į kitų valstybių narių priežiūros institucijas su prašymu suteikti informaciją ar kitokio pobūdžio pagalbą.

2. Jeigu kitoje valstybėje narėje įsteigta finansų maklerio įmonė yra Lietuvos Respublikoje veikiančios reguliuojamos rinkos nutolęs narys, priežiūros institucija turi teisę atlikti reguliuojamos rinkos priežiūros funkcijas tiesiogiai kreipdamasi į finansų maklerio įmonę. Tokiu atveju įmonės priežiūros institucija turi būti informuojama apie tai, kokių veiksmų buvo imtasi dėl nutolusio reguliuojamos rinkos nario.

3. Kitos valstybės narės priežiūros institucija turi teisę kreiptis į priežiūros instituciją dėl bendradarbiavimo ir, gavusi jos sutikimą, pati atlikti patikrinimą, taip pat prašyti, kad patikrinimą atliktų priežiūros institucija arba jį atlikti pavestų auditoriams ar ekspertams. Patikrinimai atliekami Lietuvos banko įstatyme nustatyta tvarka.

97 straipsnis. Keitimasis informacija

1. Priežiūros institucija, atlikdama šiame įstatyme jai pavestas funkcijas, keičiasi informacija su kitų valstybių narių priežiūros institucijomis.

2. Priežiūros institucija, perduodama informaciją kitos valstybės narės priežiūros institucijai, turi teisę reikalauti, kad suteikta informacija nebūtų perduodama tretiesiems asmenims be išankstinio priežiūros institucijos sutikimo. Toks apribojimas turi būti numatytas informacijos perdavimo metu. Priežiūros institucija, duodama sutikimą perduoti informaciją tretiesiems asmenims, privalo nurodyti, kokiais tikslais gali būti naudojama perduota informacija.

3. Priežiūros institucija turi teisę iš kitų valstybių narių ar trečiųjų valstybių priežiūros institucijų gautą informaciją perduoti kitiems fiziniams ar juridiniams asmenims tik turėdama išankstinį kitos valstybės narės ar trečiosios valstybės priežiūros institucijos sutikimą perduoti suteiktą informaciją ir tik jame nurodytais tikslais, nebent informacijos perdavimas nesant tokio sutikimo ar kitais, negu sutikime nurodyti, tikslais būtų pateisinamas atsižvelgiant į susiklosčiusias aplinkybes. Pastaruoju atveju priežiūros institucija nedelsdama apie tai informuoja pranešimą pateikusią kitos valstybės narės ar trečiosios valstybės priežiūros instituciją.

4. Priežiūros institucija ir kiti šio straipsnio 3 dalyje nurodyti asmenys turi teisę naudoti šiame straipsnyje nustatyta tvarka gautą konfidencialią informaciją tik priežiūros funkcijoms atlikti, tai yra:

1) tikrinti, ar prižiūrimi subjektai tenkina sąlygas tam tikrai licencijai gauti, ir stebėti, kaip laikomasi organizacinių ir veiklos reikalavimų, ypač daug dėmesio skirdami kapitalo pakankamumo reikalavimams, valdymo ir apskaitos procedūroms bei vidaus kontrolės vykdymo priežiūrai;

2) stebėti, ar prekybos vietos veikia tinkamai;

3) taikyti poveikio priemones;

4) Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka nagrinėjant skundus dėl priežiūros institucijų priimtų sprendimų;

5) teisme nagrinėjant skundus dėl priežiūros institucijų priimtų sprendimų;

6) nagrinėjant investuotojų ginčus neteisminėse (alternatyviose) ginčų sprendimo institucijose.

5. Jeigu priežiūros institucija turi duomenų, kad Reglamento (ES) Nr. 596/2014 uždrausti veiksmai yra atliekami ar buvo atlikti kitos valstybės narės teritorijoje ar jie yra susiję su finansinėmis priemonėmis, kuriomis prekiaujama tokios valstybės reguliuojamoje rinkoje, daugiašalėje prekybos sistemoje ar organizuotos prekybos sistemoje, ji apie tai praneša atitinkamai valstybės narės priežiūros institucijai.

6. Priežiūros institucija gali pranešti Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai apie atvejus, kai priežiūros institucijos kreipimasis į kitos valstybės narės priežiūros instituciją dėl bendradarbiavimo pagal šio įstatymo 96 straipsnį arba prašymas keistis informacija pagal šį straipsnį buvo atmestas arba dėl jo nebuvo imtasi veiksmų per protingą laikotarpį.

98 straipsnis. Atsisakymas bendradarbiauti

1. Priežiūros institucija turi teisę atsisakyti bendradarbiauti ar teikti pagalbą atliekant patikrinimą ar atliekant kitas priežiūros funkcijas, kaip tai numatyta šio įstatymo 96 straipsnyje, arba keistis informacija, kaip tai numatyta šio įstatymo 97 straipsnyje, tik tuo atveju, jeigu:

1) dėl tų pačių veiksmų ir tų pačių asmenų jau yra pradėtas teismo ar ikiteisminis procesas Lietuvos Respublikoje;

2) dėl tų pačių veiksmų ir tų pačių asmenų jau yra priimtas galutinis sprendimas Lietuvos Respublikoje.

2. Jeigu priežiūros institucija pasinaudoja šio straipsnio 1 dalyje nurodyta teise, ji nedelsdama apie tai praneša prašymą suteikti informaciją ar kitokio pobūdžio pagalbą pateikusiai

kitos valstybės narės priežiūros institucijai ir Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai, nurodydama atsisakymo bendradarbiauti priežastis.

99 straipsnis. Keitimasis informacija su trečiųjų valstybių priežiūros institucijomis

1. Priežiūros institucija, atlikdama jai pavestas priežiūros funkcijas, turi teisę sudaryti bendradarbiavimo susitarimus dėl keitimosi informacija su trečiųjų valstybių priežiūros institucijomis, jeigu perduodamai informacijai trečiojoje valstybėje yra taikomi ne mažiau griežti informacijos saugojimo reikalavimai, negu nustatyta Lietuvos banko įstatymo 43 straipsnyje. Asmens duomenys gali būti perduodami trečiosios valstybės priežiūros institucijai tik laikantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo reikalavimų.

2. Priežiūros institucija taip pat turi teisę priežiūros funkcijoms atlikti sudaryti bendradarbiavimo susitarimus dėl keitimosi informacija su subjektais iš trečiųjų valstybių, jeigu perduodamai konfidencialiai informacijai yra taikomi ne mažiau griežti informacijos saugojimo reikalavimai, negu nustatyta Lietuvos banko įstatymo 43 straipsnyje. Susitarimai gali būti sudaromi su priežiūros institucijomis, taip pat fiziniiais ar juridiniais asmenimis, atsakingais už:

- 1) kredito įstaigų, kitų finansų įstaigų, draudimo įmonių ir finansų rinkų priežiūrą;
- 2) finansų maklerio įmonių likvidavimo, bankroto ir kitų panašių procedūrų vykdymą;
- 3) teisės aktuose nustatyto privalomo finansų maklerio įmonių, kredito įstaigų, kitų finansų įstaigų ir draudimo įmonių finansinių ataskaitų audito atlikimą jiems atliekant priežiūros funkcijas arba įsipareigojimų investuotojams draudimo sistemų administravimą jiems atliekant priežiūros funkcijas;
- 4) asmenų, dalyvaujančių finansų maklerio įmonių likvidavimo, bankroto ir kitose panašiose procedūrose, priežiūrą;
- 5) asmenų, atliekančių teisės aktuose nustatytą privalomą draudimo įmonių, kredito įstaigų, finansų maklerio įmonių ir kitų finansų įstaigų finansinių ataskaitų auditą, priežiūrą;
- 6) asmenų, veikiančių apyvartinių taršos leidimų rinkose, priežiūrą, siekiant užtikrinti konsoliduotą finansų ir neatidėliotinų sandorių rinkų apžvalgą;
- 7) asmenų, veikiančių žemės ūkio biržos prekių išvestinių finansinių priemonių rinkose, priežiūrą, siekiant užtikrinti konsoliduotą finansų ir neatidėliotinų sandorių rinkų apžvalgą.

3. Jeigu trečiosios valstybės priežiūros institucijos prašoma suteikti informacija yra gauta iš kitos valstybės narės, ji gali būti perduota tik gavus išankstinę informaciją suteikusių priežiūros institucijos sutikimą ir tik jame nurodytais informacijos naudojimo tikslais.

4. Šio straipsnio 3 dalies nuostatos *mutatis mutandis* taikomos informacijai, gautai iš trečiųjų valstybių priežiūros institucijų.

100 straipsnis. Santykiai su auditoriais

1. Auditorius, atlikdamas finansų maklerio įmonės, rinkos operatoriaus ar informacijos apie sandorius paslaugų teikėjo auditą, privalo nedelsdamas raštu pranešti priežiūros institucijai apie aplinkybes ar faktus, kurie gali:

1) iš esmės pažeisti įstatymus ir kitus teisės aktus, kuriais nustatomos leidimų išdavimą reglamentuojančios sąlygos ar kurie konkrečiai reglamentuoja įmonių veiklą, arba

2) pakenkti įmonei nenutrūkstamai vykdyti savo veiklą, arba

3) sudaryti pagrindą atsisakyti pareikšti nuomonę apie finansines ataskaitas ar formuoti sąlyginę nuomonę.

2. Auditorius taip pat privalo pranešti priežiūros institucijai apie šio straipsnio 1 dalyje nurodytus faktus ir aplinkybes, kurie paaiškėja atliekant įmonės, kurią sieja glaudūs ryšiai su finansų maklerio įmone, auditą.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytas priežiūros institucijos informavimas nelaikomas teisės aktuose ar sutartyje numatyto draudimo atskleisti konfidencialią informaciją pažeidimu, todėl nesukelia auditoriui jokių neigiamų pasekmių.

101 straipsnis. Alternatyvus (neteisminis) investuotojų ginčų sprendimas

1. Priežiūros institucija skatina subjektų, užtikrinančių veiksmingą alternatyvų (neteisminį) investuotojų ir investicines paslaugas teikiančių įmonių ginčų sprendimą, steigimą ir veiklą.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti subjektai turi teisę tarpusavyje keisti informaciją ir duomenimis, įskaitant ir atvejus, kai ginčo sprendimas priklauso kelių valstybių narių jurisdikcijoms.

3. Priežiūros institucija praneša Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai apie jos kompetencijai priklausančių skundų patikimo ir jų išsprendimo procedūras sprendžiant investuotojų ginčus alternatyviu (neteisminiu) būdu.

TREČIASIS SKIRSNIS

PRIEŽIŪROS INSTITUCIJOS TEISĖS IR ĮGALIOJIMAI

102 straipsnis. Priežiūros institucijos teisės nagrinėjant finansinių priemonių rinką reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus

1. Priežiūros institucija organizuoja ir atlieka patikrinimus, kad nustatytų, ar laikomasi šio įstatymo ir kitų teisės aktų, kurių laikymosi priežiūra priskirta priežiūros institucijos kompetencijai.

2. Reikalavimai priežiūros institucijos rengiamiems patikrinimams nustatyti Lietuvos banko įstatymo 42¹ straipsnyje. Atlikdami patikrinimą, priežiūros institucijos tarnautojai turi Lietuvos banko įstatyme ir šiame įstatyme nustatytas teises.

3. Priežiūros institucija Lietuvos banko įstatymo nustatyta tvarka finansų maklerio įmonei, finansų patarėjo įmonei, trečiosios valstybės įmonės filialui, rinkos operatoriui, informacijos apie sandorius paslaugų teikėjui ar centriniam depozitoriumui duoda tokius privalomus nurodymus:

1) laikinai sustabdyti arba nutraukti prekybą reguliuojamoje rinkoje ar kitoje prekybos vietoje arba finansinių priemonių įtraukimą į prekybą reguliuojamoje rinkoje ar kitoje prekybos vietoje;

2) per jos nustatytą terminą pašalinti finansinių priemonių rinką reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus ar veiklos trūkumus;

3) sustabdyti arba nutraukti konkrečios finansinės priemonės platinimą ar prekybą ja;

4) nutraukti ar sustabdyti profesinės veiklos, susijusios su investicinėmis ir (ar) papildomomis paslaugomis, teikimą;

5) atkurti iki finansinių priemonių rinką reglamentuojančių teisės aktų pažeidimo buvusią padėtį;

6) turėti kapitalą, kuris viršytų šiame įstatyme ir Reglamente (ES) Nr. 575/2013 nustatytus kapitalo reikalavimus, ir (arba) sudaryti tinkamus kapitalo rezervus;

7) pagerinti vidaus kontrolės ir (arba) rizikos valdymo procesus;

8) parengti ir įgyvendinti per jos nustatytą terminą jai priimtina nustatytų pažeidimų ir (ar) trūkumų pašalinimo priemonių planą;

9) suformuoti papildomus specialiuosius atidėjinius arba tinkamai įvertinti turtą pagal kapitalo reikalavimus;

10) nevykdyti tam tikros veiklos, nesudaryti tam tikrų sandorių, sumažinti tokios veiklos arba sandorių apimtį arba sumažinti investicijas į veiklą, kuri kelia pernelyg didelę riziką finansų maklerio įmonės patikimumui;

11) sumažinti su finansų maklerio įmonės veikla, produktais ir sistemomis susijusias rizikas;

12) sumažinti kintamąją atlygio dalį, mokamą finansų maklerio įmonės vadovams ir darbuotojams, jeigu tai nesuderinama su patikimos kapitalo bazės išlaikymu;

13) naudoti finansų maklerio įmonės grynąjį pelną nuosavam kapitalui stiprinti;

14) apriboti arba nutraukti pelno paskirstymą finansų maklerio įmonės akcininkams arba palūkanų mokėjimą finansų maklerio įmonės išleistų ne nuosavybės vertybinių popierių, kurie

įtraukiami į finansų maklerio įmonės kapitalą, turėtojams, jeigu toks draudimas nereiskia finansų maklerio įmonės įsipareigojimų neįvykdymo;

15) jai pateikti papildomą informaciją, reikalingą priežiūros funkcijoms atlikti, arba ją teikti dažniau;

16) vykdyti specialius likvidumo reikalavimus;

17) viešai atskleisti papildomą informaciją;

18) vykdyti papildomus reikalavimus dėl veiklos rizikos ribojimo;

19) įpareigoti sumažinti tam tikrą poziciją arba riziką;

20) įpareigoti finansų maklerio įmonę ar rinkos operatorių pakeisti vadovą;

21) kai nustatoma, kad dėl pažeidimo buvo gautas pelnas ar išvengta nuostolių, nurodyti atlyginti nukentėjusiesiems padarytą žalą;

22) nutraukti Reglamente (ES) Nr. 1286/2014 nustatytų reikalavimų neatitinkančio pagrindinės informacijos investuotojams dokumento viešą skelbimą bei teikimą investuotojams ir paskelbti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį pagrindinės informacijos investuotojams dokumentą;

23) atlikti kitus veiksmus arba neatlikti tam tikrų veiksmų, kad būtų pašalinti teisės aktų pažeidimai ar veiklos trūkumai.

4. Šio straipsnio 3 dalyje nustatyti privalomi nurodymai gali būti duodami, kai yra bent vienas iš šių pagrindų:

1) priežiūros institucija nustato arba turi pagrindą įtarti teisės aktų, kurių laikymosi priežiūra priskirta jos kompetencijai, pažeidimus arba finansų maklerio įmonės, finansų patarėjo įmonės, trečiosios valstybės įmonės filialo, rinkos operatoriaus, informacijos apie sandorius paslaugų teikėjo ar centrinio depozitoriumo veiklos trūkumus;

2) priežiūros institucija turi duomenų, kad per ateinančius 12 mėnesių teisės aktai, kurių laikymosi priežiūra priskirta jos kompetencijai, gali būti pažeisti;

3) kyla grėsmė finansų maklerio įmonės, finansų patarėjo įmonės, trečiosios valstybės įmonės filialo, rinkos operatoriaus, informacijos apie sandorius paslaugų teikėjo ar centrinio depozitoriumo veiklos stabilumui ir patikimumui arba siekiant išvengti esminės žalos ar nepataisomų pasekmių visuomenės ir (arba) investuotojų interesams.

5. Pagal šio straipsnio 3 dalį nustatant tinkamą individualaus kapitalo reikalavimo dydį ar tinkamus kapitalo rezervų dydžius, taip pat specialius likvidumo reikalavimus, atsižvelgiama į kiekybinius ir kokybinius priežiūros institucijos atlikto tikrinimo ir vertinimo rezultatus, sisteminės rizikos įvertinimą, finansų maklerio įmonės valdymo struktūrą, rizikos nustatymo, valdymo, vidaus kontrolės procesus.

6. Šio straipsnio 4 dalies 1 ir 3 punktuose nurodytais atvejais priežiūros institucija, *mutatis mutandis* vadovaudamasi Lietuvos banko įstatymo 42¹ straipsnyje teismo leidimams nustatyta tvarka, turi teisę prašyti teismo nutartimi laikinai areštuoti šio straipsnio 3 dalyje nurodytų asmenų turtą. Priežiūros institucijos prašymus dėl turto areštavimo nagrinėja Vilniaus apygardos administracinis teismas.

7. Priežiūros institucija, nustačiusi, kad finansų maklerio įmonė, kuriai taikomas šio įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje nurodytas reikalavimas, pažeidžia šio įstatymo, Reglamento (ES) Nr. 575/2013, Reglamento (ES) Nr. 600/2014 3, 4, 5, 6, 7, 14, 15, 16, 17, 24, 25 ir 26 straipsniuose nustatytus reikalavimus, arba turėdama duomenų, kad artimiausiu metu dėl sparčiai blogėjančios finansinės būklės finansų maklerio įmonė juos pažeis, turi teisę finansų maklerio įmonei duoti šiuos privalomus nurodymus:

1) įgyvendinti vieną ar daugiau gaivinimo plane, parengtame pagal Finansinio tvarumo įstatymo 4–11 straipsnių nuostatas, nustatytų procedūrų ar priemonių arba gaivinimo planą atnaujinti, kai šioje dalyje nustatytų nurodymų taikymą paskatinusios aplinkybės skiriasi nuo galiojančiame gaivinimo plane nustatytų prielaidų, ir įgyvendinti vieną ar daugiau atnaujintame gaivinimo plane nustatytų procedūrų ar priemonių per priežiūros institucijos nustatytą laikotarpį, užtikrinant, kad būtų pašalintos šioje dalyje nustatytų priemonių taikymą paskatinusios aplinkybės;

2) parengti ir įgyvendinti per priežiūros institucijos nustatytą terminą jai priimtina finansų maklerio įmonės veiklos pakeitimo priemonių planą;

3) sušaukti finansų maklerio įmonės visuotinį akcininkų susirinkimą ir jame svarstyti priežiūros institucijos pasiūlytus klausimus. Jeigu finansų maklerio įmonės organai nevykdo reikalavimo sušaukti visuotinį akcininkų susirinkimą, priežiūros institucija turi teisę pati sušaukti visuotinį akcininkų susirinkimą, parengti jo darbotvarkę ir reikalauti, kad jame būtų apsvarstyti jos pasiūlyti klausimai;

4) nušalinti arba pakeisti vieną ar daugiau finansų maklerio įmonės vadovų ar asmenų, priklausančių finansų maklerio įmonės vyresniajai vadovybei, jeigu priežiūros institucija nustato, kad tas asmuo (asmenys) neatitinka šio įstatymo 9 straipsnyje nustatytų reikalavimų;

5) parengti derybų dėl skolos restruktūrizavimo su kai kuriais ar visais savo kreditoriais planą, vadovaujantis gaivinimo planu;

6) pakeisti finansų maklerio įmonės verslo strategiją;

7) pakeisti finansų maklerio įmonės teisinę ir organizacinę ar veiklos struktūrą.

8. Kai šio straipsnio 7 dalyje nustatyti privalomi nurodymai duodami finansų maklerio įmonei, kuriai taikomas šio įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje nurodytas reikalavimas ir kuri

priklauso finansinei grupei, šiai įmonei *mutatis mutandis* taikomos Lietuvos Respublikos bankų įstatymo 75² straipsnio nuostatos.

9. Finansų maklerio įmonė, finansų patarėjo įmonė, trečiosios valstybės įmonės filialas, rinkos operatorius, centrinis depozitoriumas ar informacijos apie sandorius paslaugų teikėjas privalo vykdyti šio straipsnio 3 dalyje nustatytus nurodymus priežiūros institucijos nustatytais terminais ir nedelsdami, ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo nurodymo įvykdymo apie tai raštu pranešti priežiūros institucijai. Finansų maklerio įmonė, kuriai taikomas šio įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje nurodytas reikalavimas, taip pat privalo vykdyti šio straipsnio 7 dalyje nustatytus nurodymus priežiūros institucijos nustatytais terminais ir nedelsdama, ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo nurodymo įvykdymo apie tai raštu pranešti priežiūros institucijai.

10. Priežiūros institucija, nustačiusi, kad finansų maklerio įmonė, kuriai taikomas šio įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje nurodytas reikalavimas, atitinka šio straipsnio 7 dalyje nurodytas sąlygas, nedelsdama apie tai turi pranešti finansų sektoriaus subjektų pertvarkymo institucijai (toliau – pertvarkymo institucija). Tokiu atveju (įskaitant atvejus, kai priežiūros institucija atlieka patikrinimus pagal šį straipsnį) priežiūros institucija turi teisę gauti visą informaciją, būtiną pertvarkymo planui, parengtam pagal Finansinio tvarumo įstatymą, atnaujinti, galimam finansų maklerio įmonės pertvarkymui pasirengti ir jos turtui bei įsipareigojimams įvertinti. Priežiūros institucija šią informaciją turi pateikti pertvarkymo institucijai.

11. Jeigu pagal šį įstatymą pritaikomos finansų maklerio įmonės veiklą ribojančios priemonės ar iškeliamas finansų maklerio įmonės likvidavimo byla, kaip jie suprantami pagal Finansinio tvarumo įstatymo 121 straipsnį, priežiūros institucija *mutatis mutandis* turi Finansinio tvarumo įstatymo VII skyriuje pertvarkymo institucijai nustatytas teises ir pareigas.

12. Priežiūros institucija gali prašyti, kad valstybių narių priežiūros institucijos atliktų reikalingus patikrinimus šių valstybių teritorijoje ir kad tokiuose patikrinimuose būtų leista dalyvauti priežiūros institucijos tarnautojams.

13. Priežiūros institucija gali kreiptis į Europos vertybinių popierių ir rinkų instituciją, kai kitos valstybės narės priežiūros institucija:

- 1) laiku neatsako į prašymą dėl informacijos pateikimo arba atsisako pateikti informaciją;
- 2) laiku neatsako į prašymą bendradarbiauti vykdant priežiūrą, atliekant patikrinimą, kaip nustatyta šio įstatymo 96 straipsnyje, arba šį prašymą atmeta;
- 3) laiku neatsako į prašymą leisti priežiūros institucijos tarnautojams dalyvauti atliekant patikrinimą šios valstybės narės teritorijoje arba jį atmeta.

14. Priežiūros institucija, sprendama dėl privalomų nurodymų davimo pagal šio straipsnio 7 dalį, taip pat turi vadovautis taikytinais Europos Sąjungos teisės aktais.

103 straipsnis. Laikinasis atstovas finansų maklerio įmonės veiklos priežiūrai

1. Neatidėliotinais atvejais, kai yra duomenų apie grėsmę saugiai ir patikimai finansų maklerio įmonės veiklai, siekdama išvengti grėsmės klientų finansinėms priemonėms ar lėšoms, perduotoms finansų maklerio įmonei, priežiūros institucija turi teisę paskirti laikinąjį atstovą finansų maklerio įmonės veiklos priežiūrai (toliau – atstovas veiklos priežiūrai).

2. Atstovu veiklos priežiūrai gali būti paskirtas juridinis ar fizinis asmuo. Atstovu veiklos priežiūrai skiriamam fiziniam asmeniui ar juridinio asmens vadovui *mutatis mutandis* taikomi šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nustatyti nepriekaištingos reputacijos ir patirties reikalavimai. Jeigu atstovu veiklos priežiūrai skiriamas fizinis asmuo, gali būti paskirtas atstovo veiklos priežiūrai padėjėjas. Atlyginimus atstovui veiklos priežiūrai ir jo padėjėjui, atsižvelgdama į jų veiklos mastą, kvalifikaciją, veiklos terminus, nustato priežiūros institucija. Atlyginimai išmokami iš finansų maklerio įmonės lėšų. Atstovu veiklos priežiūrai ir jo padėjėjui negali būti paskirtas priežiūros institucijos darbuotojas.

3. Finansų maklerio įmonės vadovai turi gauti atstovo veiklos priežiūrai sutikimą dėl kiekvieno su įmonės veikla susijusio sprendimo. Visi be atstovo veiklos priežiūrai sutikimo finansų maklerio įmonės sprendimai, priimti po sprendimo paskirti atstovą veiklos priežiūrai įsigaliojimo dienos, yra negaliojantys.

4. Atstovas veiklos priežiūrai nesutinka su finansų maklerio įmonės vadovų sprendimais, jeigu jie, jo nuomone, prieštarauja saugią ir patikimą finansų maklerio įmonių veiklą reglamentuojantiems teisės aktams ar dėl kitų priežasčių kelia grėsmę finansų maklerio įmonės veiklos stabilumui ir patikimumui. Atstovui veiklos priežiūrai, atliekančiam savo funkcijas, *mutatis mutandis* taikomos Lietuvos banko įstatymo 42¹ straipsnio 5 dalies nuostatos. Atstovas veiklos priežiūrai privalo teikti priežiūros institucijai jos nustatytą informaciją.

5. Apie priimtą sprendimą paskirti atstovą veiklos priežiūrai ar jį atšaukti ne vėliau kaip kitą darbo dieną po sprendimo priėmimo dienos pranešama finansų maklerio įmonei ir Juridinių asmenų registru, taip pat paskelbiama priežiūros institucijos interneto svetainėje.

6. Atstovas veiklos priežiūrai atšaukiamas, kai:

- 1) nustatoma, kad finansų maklerio įmonė gali stabiliai ir patikimai veikti;
- 2) finansų maklerio įmonei iškeliamas bankroto byla;
- 3) panaikinamas finansų maklerio įmonės licencijos galiojimas.

104 straipsnis. Finansų maklerio įmonės laikinojo administratoriaus skyrimas

1. Finansų maklerio įmonės, kuriai taikomas šio įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje nurodytas reikalavimas, laikinojo administratoriaus skyrimui ir veiklai *mutatis mutandis* taikomos Bankų įstatymo 75¹ nuostatos.

2. Skiriant finansų maklerio įmonės laikinąjį administratorių finansų maklerio įmonei, kuriai taikomas šio įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje nurodytas reikalavimas ir kuri priklauso finansinei grupei, *mutatis mutandis* taikomos Bankų įstatymo 75² straipsnio nuostatos.

105 straipsnis. Finansų maklerio įmonės reorganizavimas

Finansų maklerio įmonė gali būti reorganizuojama tik gavus išankstinę priežiūros institucijos pritarimą. Priežiūros institucija turi teisę atsisakyti pritarti reorganizavimui tik tuo atveju, jeigu jis sukeltų grėsmę finansų maklerio įmonei klientų perduotoms finansinėms priemonėms ar lėšoms.

106 straipsnis. Finansų maklerio įmonės bankrotas

1. Finansų maklerio įmonės bankroto procedūra vykdoma tik teismo tvarka.
2. Priežiūros institucija turi teisę pateikti teismui pareiškimą dėl bankroto bylos iškėlimo finansų maklerio įmonei.
3. Teismas, gavęs pareiškimą dėl bankroto bylos iškėlimo, privalo tą pačią dieną uždrausti įmonei disponuoti banko sąskaitomis ir finansinėmis priemonėmis.
4. Teismas ne vėliau kaip per 15 dienų nuo pareiškimo gavimo dienos priima nutartį iškelti bankroto bylą ar atsisakyti ją iškelti.
5. Finansų maklerio įmonės administratorius grąžina įmonės klientams priklausančias lėšas, esančias įmonėje arba finansų maklerio įmonės valdomose klientų sąskaitose kredito įstaigoje, ir įmonės klientų asmeninių finansinių priemonių sąskaitų tvarkymą perduoda kliento nurodytam sąskaitų tvarkytojui.

107 straipsnis. Jungtinė (konsoliduota) priežiūra

1. Priežiūros institucija atlieka finansinės grupės jungtinę (konsoliduotą) priežiūrą, jeigu:
 - 1) finansinės grupės patronuojančioji įmonė yra finansų maklerio įmonė ar valdymo įmonė, turinčios priežiūros institucijos išduotą licenciją;
 - 2) finansų maklerio įmonės ar valdymo įmonės, turinčių priežiūros institucijos išduotą licenciją, patronuojančioji įmonė yra patronuojančioji finansų kontroliuojančioji bendrovė ar mišrios veiklos finansų kontroliuojančioji įmonė.
2. Finansinės grupės jungtinei (konsoliduotai) priežiūrai *mutatis mutandis* taikomos Bankų įstatymo aštuntojo ir dešimtojo skirsnių nuostatos. Detalią jungtinės (konsoliduotos) priežiūros atlikimo tvarką gali nustatyti priežiūros institucija.

108 straipsnis. Priežiūros institucijos įgaliojimai kitoje valstybėje narėje licencijuotų finansų maklerio įmonių filialams, įsteigtiems Lietuvos Respublikoje

1. Kitoje valstybėje narėje licencijuotos finansų maklerio įmonės, įsteigusios filialą Lietuvos Respublikoje, riziką ribojančią priežiūrą atlieka buveinės valstybės narės priežiūros institucija. Tačiau tai neriboja Lietuvos priežiūros institucijos teisės reikalauti, kad finansų maklerio įmonė, įsteigusi filialą Lietuvos Respublikoje, reguliariai teiktų informaciją apie filialo veiklą Lietuvos Respublikoje, taip pat atlikti priežiūrą atsižvelgiant į šio įstatymo nuostatas.

2. Atlikdama šiame įstatyme nustatytas priežiūros funkcijas, priežiūros institucija turi teisę nurodyti finansų maklerio įmonės filialui pateikti visą informaciją, reikalingą įvertinti, ar filialas laikosi šio įstatymo 45 straipsnio pagrindu nustatytų filialų veiklos reikalavimų.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nustatyti priežiūros institucijos nurodymai negali būti griežtesni negu tie, kurie taikomi atliekant Lietuvos Respublikoje įsteigtų finansų maklerio įmonių priežiūrą.

4. Priežiūros institucija prižiūri, kaip finansų maklerio įmonių filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje, laikosi šio įstatymo 29, 30, 31, 33, 34 straipsnių, Reglamento (ES) Nr. 600/2014 14–26 straipsnių ir jų pagrindu priimtų kitų teisės aktų reikalavimų. Šiuo tikslu priežiūros institucija turi teisę atlikti filialo patikrinimus, siekdama nustatyti, ar laikomasi šių reikalavimų, ir reikalauti ištaisyti nustatytus pažeidimus.

5. Priežiūros institucija taip pat turi teisę atlikti patikrinimus ir tikrinti, kaip finansų maklerio įmonių filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje, laikosi kitų, negu nurodyta šio straipsnio 4 dalyje, šio įstatymo ir jo pagrindu priimtų teisės aktų reikalavimų, kai, priežiūros institucijos nuomone, tai svarbu Lietuvos finansų sistemos stabilumui ir patikimumui. Prieš atlikdama tokius patikrinimus, priežiūros institucija konsultuojasi su Europos Sąjungos valstybių narių, kurių jurisdikcijai priklauso finansų maklerio įmonių filialus Lietuvos Respublikoje įsteigusios finansų maklerio įmonės, priežiūros institucijomis, o atlikusi patikrinimus perduoda joms gautą informaciją ir išvadas, kurios yra svarbios kitoje valstybėje narėje licencijuotos finansų maklerio įmonės rizikos vertinimui ar Lietuvos finansų sistemos stabilumui ir patikimumui.

6. Kitoje valstybėje narėje licencijuotos finansų maklerio įmonės, įsteigusios filialą Lietuvos Respublikoje, priežiūros institucija, prieš tai raštu pranešusi priežiūros institucijai, turi teisę atlikti įmonės filialo, įsteigto Lietuvos Respublikoje, patikrinimus.

109 straipsnis. Atsargumo priemonės, kurių gali imtis priežiūros institucija dėl kitoje valstybėje narėje licencijuotų finansų maklerio įmonių

1. Priežiūros institucija, turėdama pagrindą įtarti, kad investicines paslaugas Lietuvos Respublikoje teikianti kitoje valstybėje narėje licencijuota finansų maklerio įmonė nesilaiko

šiam įstatyme nustatytų reikalavimų, apie tai praneša finansų maklerio įmonės priežiūros institucijai.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti pranešimai teikiami, jeigu:

- 1) investicinės paslaugos Lietuvos Respublikoje teikiamos nsteigiant filialo;
- 2) investicinės paslaugos Lietuvos Respublikoje teikiamos įsteigus filialą, o filialą įsteigusi finansų maklerio įmonė įtariama padariusi šiame įstatyme nustatytų reikalavimų, kurių laikymosi priežiūra nėra priskirta priežiūros institucijos kompetencijai, pažeidimų.

3. Jeigu, nepaisydama finansų maklerio įmonės priežiūros institucijos pritaikytų poveikio priemonių arba dėl to, kad pritaikytos poveikio priemonės yra nepakankamos, finansų maklerio įmonė ir toliau nesilaiko šiame įstatyme nustatytų reikalavimų ir pažeidžia Lietuvos Respublikos investuotojų interesus arba kelia grėsmę sklandžiam finansinių priemonių rinkų veikimui, priežiūros institucija, prieš tai pranešusi finansų maklerio įmonės priežiūros institucijai, turi teisę imtis visų reikalingų priemonių investuotojų interesams apsaugoti ir sklandžiam rinkų veikimui užtikrinti. Priežiūros institucija turi teisę imtis priemonių, užkertančių kelią galimybei finansų maklerio įmonėms, pažeidžiančioms teisės aktų reikalavimus, sudaryti sandorius dėl finansinių priemonių Lietuvos Respublikoje. Apie priemones, kurių buvo imtasi, priežiūros institucija nedelsdama praneša Europos Komisijai ir Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai. Priežiūros institucija taip pat gali perduoti šį klausimą Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai, kuri gali imtis veiksmų pagal Reglamentu (ES) Nr. 1095/2010 jai suteiktus įgaliojimus.

4. Jeigu priežiūros institucija nustato, kad kitoje valstybėje narėje licencijuota finansų maklerio įmonė, veikdama per filialą Lietuvos Respublikoje, pažeidžia šiame įstatyme nustatytus reikalavimus, kurių priežiūrą atlieka priežiūros institucija, ji nurodo finansų maklerio įmonei nutraukti teisės aktų reikalavimus pažeidžiančius veiksmus. Jeigu finansų maklerio įmonė ir toliau pažeidžia teisės aktų reikalavimus, priežiūros institucija turi teisę imtis visų reikalingų poveikio priemonių daromiems pažeidimams nutraukti. Priežiūros institucija praneša finansų maklerio įmonės priežiūros institucijai apie priemones, kurių buvo imtasi.

5. Jeigu, nepaisydama priežiūros institucijos pritaikytų poveikio priemonių, finansų maklerio įmonė toliau pažeidžia Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus, priežiūros institucija turi teisę, prieš tai pranešusi finansų maklerio įmonės priežiūros institucijai, imtis visų reikalingų priemonių investuotojų interesams apsaugoti ir sklandžiam rinkų veikimui užtikrinti. Apie priemones, kurių buvo imtasi, priežiūros institucija nedelsdama praneša Europos Komisijai ir Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai. Priežiūros institucija taip pat gali perduoti šį klausimą Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai, kuri gali imtis veiksmų pagal Reglamentu (ES) Nr. 1095/2010 jai suteiktus įgaliojimus.

6. Jeigu priežiūros institucija turi pagrindą įtarti, kad kitoje valstybėje narėje veikiančią reguliuojamą rinką, daugiašalę prekybos sistemą ar organizuotos prekybos sistemą administruojantys rinkos operatorius ar finansų maklerio įmonė pažeidžia šiame įstatyme nustatytus reikalavimus, priežiūros institucija apie tai nedelsdama praneša reguliuojamą rinką, daugiašalę prekybos sistemą ar organizuotos prekybos sistemą administruojančių rinkos operatoriaus ar finansų maklerio įmonės priežiūros institucijai. Jeigu, nepaisydami buveinės priežiūros institucijos pritaikytų poveikio priemonių arba dėl to, kad pritaikytos poveikio priemonės yra nepakankamos, reguliuojamą rinką, daugiašalę prekybos sistemą ar organizuotos prekybos sistemą administruojantys rinkos operatorius ar finansų maklerio įmonė ir toliau pažeidžia Lietuvos Respublikos investuotojų interesus ar kelia grėsmę sklandžiam finansinių priemonių rinkų veikimui, priežiūros institucija, pranešusi buveinės priežiūros institucijai, turi teisę imtis visų reikalingų priemonių investuotojų interesams apsaugoti ir sklandžiam rinkų veikimui užtikrinti. Priežiūros institucija turi teisę neleisti imtis veiksmų Lietuvoje, kuriais siekiama sudaryti galimybę Lietuvos Respublikoje įsteigtiems subjektams tapti tos reguliuojamos rinkos, daugiašalės prekybos sistemos arba organizuotos prekybos sistemos nariais ar dalyviais arba palengvinti prekybą joje. Apie priemones, kurių buvo imtasi, priežiūros institucija nedelsdama praneša Europos Komisijai ir Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai. Priežiūros institucija taip pat gali perduoti šį klausimą Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai, kuri gali imtis veiksmų pagal Reglamentu (ES) Nr. 1095/2010 jai suteiktus įgaliojimus.

7. Visos poveikio priemonės, kurių priežiūros institucija gali imtis šiame straipsnyje nurodytais atvejais, turi būti pagrįstos ir motyvuotos, o apie pritaikytas poveikio priemones nedelsiant pranešama finansų maklerio įmonei ar rinkos operatoriui.

110 straipsnis. Lietuvos Respublikos finansų maklerio įmonių veiklos trečiosiose valstybėse priežiūra

1. Priežiūros institucija prižiūri, kaip trečiojoje valstybėje investicines paslaugas teikiančios Lietuvos Respublikos finansų maklerio įmonės laikosi riziką ribojančių reikalavimų. Jeigu trečiosios valstybės priežiūros institucija praneša apie finansų maklerio įmonės padarytus pažeidimus, priežiūros institucija turi taikyti poveikio priemones ir apie tai pranešti trečiosios valstybės priežiūros institucijai.

2. Priežiūros institucija turi teisę paprašyti, kad trečiosios valstybės priežiūros institucija atliktų finansų maklerio įmonės filialo veiklos patikrinimą, arba pati surengti patikrinimą apie tai iš anksto pranešusi trečiosios valstybės priežiūros institucijai.

3. Panaikinusį finansų maklerio įmonės, kuri teikia investicines paslaugas trečiojoje valstybėje, licencijos galiojimą, priežiūros institucija nedelsdama apie tai praneša trečiosios valstybės priežiūros institucijai.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

ATSAKOMYBĖ UŽ ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS

111 straipsnis. Priežiūros institucijos taikomos poveikio priemonės

1. Priežiūros institucija taiko šias poveikio priemones:

- 1) viešai paskelbia apie šio įstatymo ir kitų šio įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų pažeidimą ir jį padariusį asmenį;
- 2) įspėja dėl veiklos trūkumų bei pažeidimų ir nustatyto jų pašalinimo terminus;
- 3) skiria šio įstatymo nustatytas pinigines baudas;
- 4) paskiria laikinąjį atstovą veiklos priežiūrai;
- 5) įpareigoja finansų maklerio įmonę pakeisti vadovą;
- 6) sustabdo licencijos teikti vieną, kelias ar visas investicines paslaugas galiojimą tol, kol yra pagrindas sustabdyti licenciją;
- 7) panaikina licencijos teikti vieną, kelias ar visas investicines paslaugas galiojimą;
- 8) finansų maklerio įmonei, kuriai taikomas šio įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje nurodytas reikalavimas, paskiria laikinąjį administratorių;
- 9) panaikina centriniam depozitoriumui išduotą licenciją;
- 10) laikinai uždraudžia centrinio depozitoriumo valdymo organo nariui, finansų maklerio įmonės stebėtojų tarybos nariui, finansų maklerio įmonės valdymo organo nariui, finansų maklerio įmonės vadovui, kitos valstybės narės finansų maklerio įmonės filialo vadovui arba kitam atsakingam asmeniui, lyginamojo indekso administratoriaus arba priežiūrimo duomenų teikėjo atsakingam asmeniui atlikti vadovaujamas funkcijas. Centrinio depozitoriumo valdymo organo nariui, finansų maklerio įmonės stebėtojų tarybos nariui, finansų maklerio įmonės valdymo organo nariui, finansų maklerio įmonės vadovui, kitos valstybės narės finansų maklerio įmonės filialo vadovui ar kitam atsakingam asmeniui, lyginamojo indekso administratoriaus arba priežiūrimo duomenų teikėjo atsakingam asmeniui pateikus dokumentus, kuriais įrodoma, kad nebėra aplinkybių, dėl kurių jam buvo laikinai neleista atlikti vadovaujamų funkcijų (arba priežiūros institucijai atlikus patikrinimą ir tai nustatčius), priežiūros institucijos sprendimu laikinas draudimas nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo tos dienos, kai priežiūros institucija nustato, kad pagrindas išnyko, panaikinamas;

11) kai šiurkštūs pažeidimai padaryti pakartotinai per vienus metus nuo sprendimo, kuriuo buvo paskirta poveikio priemonė, įsigaliojimo dienos, uždraudžia bet kuriam centrinio depozitoriumo valdymo organo nariui, finansų maklerio įmonės stebėtojų tarybos nariui, finansų maklerio įmonės valdymo organo nariui, finansų maklerio įmonės vadovui, kitos valstybės narės finansų maklerio įmonės filialo vadovui arba kitam fiziniam asmeniui, kuris laikomas atsakingu, atlikti vadovaujamas funkcijas;

12) reikalauja per nustatytą terminą nutraukti teisės akto pažeidimą ir užtikrinti, kad jis nesikartotų;

13) rinkos operatoriaus ar finansų maklerio įmonės vadovui ar kitam fiziniam asmeniui, kuris laikomas atsakingu už šio įstatymo, Reglamento (ES) Nr. 596/2014 ar Reglamento (ES) Nr. 600/2014 pažeidimą, laikinai uždraudžia eiti rinkos operatoriaus ar finansų maklerio įmonės vadovo pareigas;

14) jeigu pakartotinai per vienus metus nuo sprendimo, kuriuo buvo paskirta poveikio priemonė, įsigaliojimo dienos padaromi šio įstatymo, Reglamento (ES) Nr. 600/2014 ar Reglamento (ES) Nr. 596/2014 14 ir 15 straipsnių pažeidimai, rinkos operatoriaus ar finansų maklerio įmonės vadovui ar kitam fiziniam asmeniui, kuris laikomas atsakingu už pažeidimą, uždraudžia eiti rinkos operatoriaus ar finansų maklerio įmonės vadovo pareigas;

15) uždraudžia vadovo pareigas finansų maklerio įmonėje einančiam asmeniui ar kitam fiziniam asmeniui, kuris laikomas atsakingu už Reglamento (ES) Nr. 596/2014 pažeidimą, ne ilgiau kaip 3 mėnesiams sudaryti sandorius savo sąskaita;

16) dėl Reglamento (ES) Nr. 2015/2365 pažeidimo laikinai uždraudžia Reglamentą (ES) Nr. 2015/2365 pažeidusiam vadovui ar kitam atsakingam asmeniui atlikti vadovaujamas funkcijas. Pateikus dokumentus, kuriais įrodoma, kad nebėra aplinkybių, dėl kurių buvo laikinai neleista atlikti vadovaujamų funkcijų, priežiūros institucijos sprendimu laikinas draudimas nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo tos dienos, kai priežiūros institucija nustato, kad pagrindas išnyko, panaikinamas;

17) laikinai sustabdo (apriboja) finansų maklerio įmonės akcininko balsavimo teisę;

18) laikinai uždraudžia finansų maklerio įmonei būti reguliuojamos rinkos arba daugiašalės prekybos sistemos nare arba dalyve, organizuotos prekybos sistemos kliente.

2. Taikant šio straipsnio 1 dalies 11 punktą, šiurkščiu pažeidimu laikomi centrinio depozitoriumo valdymo organo nario, finansų maklerio įmonės stebėtojų tarybos nario, finansų maklerio įmonės valdymo organo nario, finansų maklerio įmonės vadovo, kitos valstybės narės finansų maklerio įmonės filialo vadovo arba kito fizinio asmens, kuris laikomas atsakingu už pažeidimą, veiksmai, kuriais pažeidžiamos šio įstatymo, Reglamento (ES) Nr. 600/2014, Reglamento (ES) Nr. 575/2013, Reglamento (ES) Nr. 909/2014, Reglamento (ES) Nr. 596/2014,

Reglamento (ES) Nr. 2015/2365, Reglamento (ES) Nr. 2016/1011 ar jų įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatos ir dėl kurių už pažeidimą atsakingas asmuo savo ar kitų asmenų naudai išvengė didelės turtinės žalos arba gavo didelės turtinės naudos, arba padarė didelės turtinės žalos tretiesiems asmenims, arba kilo grėsmė finansų rinkos stabilumui ir patikimumui. Turtinė žala, turtinė nauda yra didelė, kai jos vertė viršija 250 bazinių bausmių ir nuobaudų dydžio sumą.

3. Priežiūros institucija kiekvienais metais pateikia Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai apibendrintą informaciją apie visas poveikio priemones, pritaikytas pagal šio straipsnio 1 dalį.

4. Priežiūros institucija, viešai paskelbusi informaciją apie pritaikytą poveikio priemonę, tuo pačiu metu apie tai praneša Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai. Priežiūros institucija pateikia Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai informaciją apie pritaikytas poveikio priemones, apie kurias nebuvo viešai paskelbta pagal Lietuvos banko įstatymo 43³ straipsnį, taip pat informaciją apie dėl pritaikytų poveikio priemonių pateiktus skundus ir jų nagrinėjimo rezultatus.

5. Priežiūros institucija pateikia Europos bankininkystės institucijai informaciją apie visas šiame įstatyme numatytas poveikio priemones, pritaikytas nustačius Reglamente (ES) Nr. 575/2013 ir (arba) finansų maklerių įmonių ir kredito įstaigų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytų reikalavimų pažeidimus, taip pat informaciją apie dėl pritaikytų poveikio priemonių pateiktus skundus ir jų nagrinėjimo rezultatus.

112 straipsnis. Poveikio priemonių taikymo pagrindai

1. Šiame įstatyme nustatytos poveikio priemonės gali būti taikomos, kai yra bent vienas iš šių pagrindų:

1) teikiamos investicinės paslaugos, jeigu neturima tam šio įstatymo nustatyta tvarka suteiktos teisės arba jeigu ši teisė apribota pagal šį įstatymą, arba atliekami kiti veiksmai ar veikla, kuriuos draudžia šis įstatymas;

2) verčiamasi rinkos operatoriaus veikla, jeigu neturima tam šio įstatymo nustatyta tvarka suteiktos teisės arba jeigu ši teisė apribota pagal šį įstatymą;

3) administruojama daugiašalė prekybos sistema arba organizuotos prekybos sistema, teikiamos informacijos apie sandorius paslaugų teikėjo paslaugos, jeigu neturima tam šio įstatymo nustatyta tvarka suteiktos teisės arba jeigu ši teisė apribota pagal šį įstatymą;

4) atliekami kiti veiksmai ar veikla, jeigu neturima tam šio įstatymo nustatyta tvarka suteiktos teisės arba jeigu ši teisė apribota pagal šį įstatymą;

5) šiame įstatyme nurodyta atitinkama licencija ar leidimas gauti priežiūros institucijai pateikus klaidingą informaciją arba pasinaudojus kitomis neteisėtomis priemonėmis;

6) nustatyta tvarka nevykdomi arba netinkamai vykdomi priežiūros institucijos pagal šį įstatymą duoti privalomi nurodymai;

7) nustatytais terminais nepateikiama šiame įstatyme, kituose teisės aktuose, kurių laikymosi priežiūra priskirta priežiūros institucijos kompetencijai, nustatyta ar priežiūros institucijos pareikalauta informacija arba pateikiama neišsami, neteisinga arba netiksli informacija;

8) finansų maklerio įmonės, finansų patarėjo įmonės, rinkos operatoriaus, informacijos apie sandorius paslaugų teikėjo ar centrinio depozitoriumo vadovais paskiriami arba vadovų pareigas eina vienas ar keli asmenys nėra nepriekaištingos reputacijos, neatitinka kvalifikacijos ir patirties reikalavimų;

9) nebetenkinamos sąlygos, kuriomis remiantis licencija buvo išduota;

10) finansų maklerio įmonė nesugeba įvykdyti prievolių pagal savo įsipareigojimus arba yra duomenų, kad nesugebės to padaryti ateityje;

11) pažeisti Reglamente (ES) Nr. 600/2014 nustatyti reikalavimai;

12) pažeisti Reglamente (ES) Nr. 2016/1011 nustatyti reikalavimai;

13) pažeisti Reglamente (ES) Nr. 2015/2365 nustatyti reikalavimai;

14) pažeisti Reglamente (ES) Nr. 596/2014 nustatyti reikalavimai;

15) pažeisti Reglamente (ES) Nr. 909/2014 nustatyti reikalavimai;

16) pažeisti Reglamente (ES) Nr. 575/2013 nustatyti reikalavimai;

17) pažeisti Reglamente (EB) Nr. 1060/2009 nustatyti reikalavimai;

18) pažeisti Reglamente (ES) Nr. 236/2012 nustatyti reikalavimai;

19) pažeisti Reglamente (ES) Nr. 648/2012 nustatyti reikalavimai;

20) pažeisti Reglamente (ES) Nr. 1286/2014 nustatyti reikalavimai;

21) finansų maklerio įmonės ar reguliuojamos rinkos kvalifikuotoji įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalis įsigyjama, padidinama, perleidžiama arba sumažinama nepranešus priežiūros institucijai pagal šio įstatymo 11 straipsnį arba esant priežiūros institucijos prieštaravimui siūlomajam įsigijimui ar padidinimui, taip pat tada, jeigu įsigyjantysis asmuo neatitinka šio įstatymo nustatytų reikalavimų arba yra pagrindas manyti, kad jis gali daryti neigiamą įtaką patikimam ir skaidriam finansų maklerio įmonės ar reguliuojamos rinkos valdymui;

22) trukdoma priežiūros institucijai arba jos įgaliotiems asmenims atlikti patikrinimus;

23) nevykdomi arba netinkamai vykdomi šiame įstatyme ar kituose teisės aktuose, kurių laikymosi priežiūra priskirta priežiūros institucijos kompetencijai, nustatyti valdymo reikalavimai;

24) padaromas Indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo pažeidimas;

25) nepateikiamas šio įstatymo 11 straipsnio 21 dalyje nurodytas pranešimas;

26) padaromi kiti šio įstatymo ar kitų teisės aktų, kurių laikymosi priežiūra priskirta priežiūros institucijos kompetencijai, pažeidimai.

2. Poveikio priemonių taikymo tvarką nustato Lietuvos banko įstatymas.

113 straipsnis. Poveikio priemonių skyrimo tvarka

1. Priežiūros institucija, priimdama sprendimą dėl poveikio priemonės taikymo, parinkdama konkrečią poveikio priemonę (priemones) ir jos (jų) dydį, atsižvelgia į Lietuvos banko įstatymo 43³ straipsnio 7 dalį bei į lyginamojo indekso svarbą finansiniam stabilumui ir realiajai ekonomikai.

2. Priežiūros institucijos sprendimas taikyti poveikio priemonę gali būti priimtas, jeigu praėjo ne daugiau kaip 5 metai nuo pažeidimo padarymo (esant trunkamam pažeidimui, – nuo pažeidimo pabaigimo) dienos. Priežiūros institucijai pradėjus patikrinimą dėl galimo finansų rinką reglamentuojančio teisės akto pažeidimo ir apie tai raštu pranešus asmeniui, kuris įtariamas pažeidimo padarymu, nuo tokio pranešimo įteikimo dienos šioje dalyje nustatytas senaties terminas nutraukiamas, tačiau ir tokiu atveju priežiūros institucijos sprendimas taikyti poveikio priemonę negali būti priimtas, jeigu praėjo daugiau kaip 10 metų nuo pažeidimo padarymo (esant trunkamam pažeidimui, – nuo pažeidimo pabaigimo) dienos.

114 straipsnis. Piniginės baudos

1. Priežiūros institucija už šio įstatymo 112 straipsnio 1 dalyje, išskyrus 12–15 punktus, nurodytus pažeidimus skiria pinigines baudas:

1) fiziniams asmenims – iki 5 mln. eurų;

2) juridiniams asmenims – iki 5 mln. eurų arba iki 10 procentų bendrųjų metinių pajamų, atsižvelgdama į tai, kuri suma yra didesnė.

2. Už Reglamento (ES) Nr. 2016/1011, Reglamento (ES) Nr. 2015/2365, Reglamento (ES) Nr. 596/2014 ir Reglamento (ES) Nr. 909/2014 pažeidimus priežiūros institucija skiria baudas, kurių maksimalus dydis yra toks, kaip nurodyta atitinkamai Reglamento (ES) Nr. 2016/1011 42 straipsnio, Reglamento (ES) Nr. 2015/2365 22 straipsnio, Reglamento (ES) Nr. 596/2014 30 straipsnio ir Reglamento (ES) Nr. 909/2014 63 straipsnio nuostatose.

3. Juridinio asmens bendrosios metinės pajamos, pagal kurias nustatomas skiriamos baudos dydis, nustatomos pagal paskutinių sudarytų (pasirašytų) metinių finansinių ataskaitų duomenis. Jeigu juridinis asmuo priklauso patronuojančiajai įmonei arba yra patronuojamoji įmonė, bendrosios metinės pajamos, pagal kurias nustatomas skiriamos baudos dydis, yra pajamos, nurodytos pagrindinės patronuojančiosios įmonės paskutinėse sudarytose (pasirašytose)

metinėse konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose arba, jeigu juridinis asmuo yra asociacija, jos bendrosios metinės pajamos, pagal kurias nustatomas skiriamos baudos dydis, yra bendros visų asociacijos narių pajamos, nustatytos pagal jų paskutinių sudarytų (pasirašytų) metinių finansinių ataskaitų duomenis.

4. Jeigu dėl šio įstatymo 112 straipsnio 1 dalyje išvardytų pažeidimų, išskyrus šio straipsnio 5 dalyje nurodytus pažeidimus, buvo neteisėtai gauta pajamų, kitokios turtinės naudos, išvengta nuostolių ar padaryta žalos ir tokių pajamų, kitokios turtinės naudos, išvengtų nuostolių ar padarytos žalos dydis, jeigu jį įmanoma nustatyti, viršijo šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytus baudų dydžius, priežiūros institucija turi teisę skirti baudą iki dvigubo neteisėtai gautų pajamų, kitokios turtinės naudos, išvengtų nuostolių ar padarytos žalos dydžio.

5. Jeigu dėl Reglamento (ES) Nr. 2016/1011, Reglamento (ES) Nr. 596/2014 ar Reglamento (ES) Nr. 909/2014 nuostatų pažeidimo buvo neteisėtai gauta pajamų, kitokios turtinės naudos, išvengta nuostolių ir tokių pajamų, kitokios turtinės naudos, išvengtų nuostolių ar padarytos žalos dydis, jeigu jį įmanoma nustatyti, viršijo Reglamento (ES) Nr. 2016/1011 42 straipsnyje, Reglamento (ES) Nr. 596/2014 30 straipsnyje ar Reglamento (ES) Nr. 909/2014 63 straipsnyje nurodytus baudų dydžius, skiriama bauda iki trigubo neteisėtai gautų pajamų, kitokios turtinės naudos, išvengtų nuostolių ar padarytos žalos dydžio.

6. Šio įstatymo 112 straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodytais atvejais priežiūros institucija už kiekvieną privalomo nurodymo nevykdymo ar netinkamo vykdymo dieną skiria baudą iki 1 procento bendrųjų metinių pajamų, o tais atvejais, kai sunku ar neįmanoma nustatyti bendrųjų metinių pajamų, – iki 1 500 eurų.

7. Baudos apskaičiuojamos vadovaujantis Lietuvos banko įstatymo 43³ straipsnyje nustatyta tvarka.

Lietuvos Respublikos
finansinių priemonių rinkų
įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2001 m. gegužės 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/34/EB dėl vertybinių popierių įtraukimo į biržos oficialųjį prekybos sąrašą ir dėl informacijos, kuri turi būti skelbiama apie tuos vertybinius popierius (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 6 skyrius, 4 tomas, p. 24).

2. 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1060/2009 dėl kredito reitingų agentūrų (OL 2009 L 302, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 462/2013 (OL 2013 L 146, p. 1).

3. 2012 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 236/2012 dėl skolintų vertybinių popierių pardavimo ir tam tikrų kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorių aspektų (OL 2012 L 86, p. 1).

4. 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų (OL 2012 L 201, p. 1).

5. 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų ir investicinių įmonių priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB (OL 2013 L 176, p. 338).

6. 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL 2013 L 176, p. 1).

7. 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 596/2014 dėl piktnaudžiavimo rinka (Piktnaudžiavimo rinka reglamentas) ir kuriuo panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/6/EB ir Komisijos direktyvos 2003/124/EB, 2003/125/EB ir 2004/72/EB (OL 2014 L 173, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. birželio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2016/1033 (OL 2016 L 175, p. 1).

8. 2014 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES (OL 2014 L 173, p. 349), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. birželio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) Nr. 2016/1034 (OL 2016 L 175, p. 8).

9. 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 600/2014 dėl finansinių priemonių rinkų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL 2014 L 173, p. 84), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. birželio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2016/1033 (OL 2016 L 175, p. 1).

10. 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/59/ES, kuria nustatoma kredito įstaigų ir investicinių įmonių gaivinimo ir pertvarkymo sistema ir iš dalies keičiamos Tarybos direktyva 82/891/EEB, direktyvos 2001/24/EB, 2002/47/EB, 2004/25/EB,

2005/56/EB, 2007/36/EB, 2011/35/ES, 2012/30/ES bei 2013/36/ES ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 1093/2010 bei (ES) Nr. 648/2012 (OL 2014 L 173, p. 190).

11. 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 909/2014 dėl atsiskaitymo už vertybinius popierius gerinimo Europos Sąjungoje ir centrinių vertybinių popierių depozitoriumų, kuriuo iš dalies keičiamos direktyvos 98/26/EB ir 2014/65/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 236/2012 (OL 2014 L 257, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. birželio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2016/1033 (OL 2016 L 175, p. 1).

12. 2014 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1286/2014 dėl mažmeninių investicinių produktų paketų ir draudimo principu pagrįstų investicinių produktų (MIPP ir DIP) pagrindinės informacijos dokumentų (OL 2014 L 352, p. 1).

13. 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/2365 dėl vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandorių ir pakartotinio naudojimo skaidrumo ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL 2015 L 337, p. 1).

14. 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 2016/1011 dėl indeksų, kurie kaip lyginamieji indeksai naudojami finansinėse priemonėse ir finansinėse sutartyse arba siekiant įvertinti investicinių fondų veiklos rezultatus, kuriuo iš dalies keičiami direktyvos 2008/48/EB ir 2014/17/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 596/2014 (OL 2016 L 171, p. 1).“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo 85 straipsnio 4, 5 ir 6 dalis ir šio straipsnio 3 dalį, įsigalioja 2018 m. birželio 15 d.

2. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Finansinių priemonių rinkų įstatymo 85 straipsnio 4, 5 ir 6 dalys įsigalioja 2019 m. rugsėjo 3 d.

3. Priežiūros institucija – Lietuvos bankas – iki 2018 m. birželio 14 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

4. Iki šio įstatymo įsigaliojimo išduotos finansų maklerio konsultantų ir finansų maklerio generalinės licencijos įsigaliojus šiam įstatymui laikomos galiojančiomis ir patvirtinančiomis, kad finansų makleris yra išlaikęs kvalifikacinį egzaminą ir atestuotas bei turi teisę vykdyti šios įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Finansinių priemonių rinkų įstatymo 17 straipsnio 4 dalyje numatytas operacijas. Iki šio įstatymo įsigaliojimo Lietuvos banko priimti sprendimai dėl fizinių asmenų kvalifikacijos pripažinimo galioja iki tuose sprendimuose nurodyto termino.

5. Iki šio įstatymo įsigaliojimo išduotos finansų maklerio prekybininkų licencijos netenka galios.

6. Jeigu įgaliotas sąskaitų tvarkytojas iki šio įstatymo įsigaliojimo yra atidaręs emitento arba kito finansines priemones išleidusio asmens finansinių priemonių sąskaitas, kuriose darant įrašus fiksuojama nuosavybės teisė į finansines priemones, savininkams nepasirašius sutarties su sąskaitų tvarkytoju, tokiems asmenims įsigaliojus šiam įstatymui teikiamos su finansinių priemonių saugojimu ir apskaita susijusios paslaugos bei operacijos. Tokių asmenų nurodymai pervesti ir (ar) gauti į šias sąskaitas finansines priemones be mokėjimo bet koku kitu negu paveldėjimo atveju, jeigu paveldėtos finansinės priemonės apskaitomos šiose sąskaitose, įsigaliojus šiam įstatymui yra nevykdomi, taip pat neteikiamos paslaugos ir operacijos, susijusios su finansinių priemonių perleidimo, įkeitimo, skolinimo ir kitų sutarčių, suteikiančių teisę disponuoti finansinėmis priemonėmis, vykdymu, išskyrus finansinių priemonių perleidimą asmeniui, kuris yra sudaręs sutartį su sąskaitų tvarkytoju dėl finansinių priemonių sąskaitos, kurioje darant įrašus fiksuojama nuosavybės teisė į finansines priemones, tvarkymo.

7. Jeigu iki šio įstatymo įsigaliojimo emitento arba kito finansines priemones išleidusio asmens sutartis su sąskaitų tvarkytoju dėl emitento arba kito finansines priemones išleidusio asmens išleistų finansinių priemonių sąskaitų, kuriose darant įrašus fiksuojama nuosavybės teisė į finansines priemones, tvarkymo yra nutraukta ar nesudaryta, emitentas arba kitas finansines priemones išleidęs asmuo privalo nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo šio įstatymo įsigaliojimo, sudaryti tokią sutartį su sąskaitų tvarkytoju. Už tokios sutarties sudarymą yra atsakingas emitento arba kito finansines priemones išleidusio asmens valdymo organas. Jeigu šioje dalyje nustatyta tvarka sutartis su sąskaitų tvarkytoju nesudaroma, tai finansinės priemonės ir informacija apie finansinių priemonių savininkus ir finansinių priemonių likučius tokiose finansinių priemonių sąskaitose privalo būti per 5 darbo dienas nuo šioje dalyje numatyta sutarčiai sudaryti nustatyto termino pabaigos perduodama ir saugoma centriniame depozitoriume. Centrinis depozitoriumas savo nustatyta tvarka ir sąlygomis saugo finansines priemones ir perduotą informaciją, tačiau neteikia paslaugų ir operacijų, susijusių su finansinių priemonių perleidimu, išskyrus visų ar dalies finansinių priemonių perdavimą sąskaitų tvarkytojui, kai šių finansinių priemonių savininkas ar asmuo, kuriam perleidžiamos šios finansinės priemonės, yra sudaręs sutartį su sąskaitų tvarkytoju dėl finansinių priemonių sąskaitos, kurioje darant įrašus fiksuojama nuosavybės teisė į finansines priemones, tvarkymo.

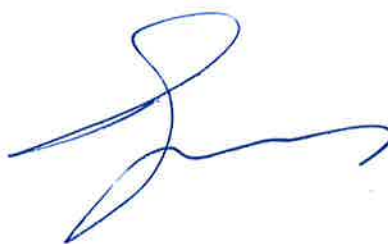
8. Iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėtoms procedūroms taikomos tuo metu galiojusio Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo nuostatos, išskyrus šiame straipsnyje nustatytas išimtis.

9. Priimant sprendimą dėl reguliuojamos rinkos licencijos išdavimo, asmuo ar asmenys, veiksmingai vadovaujantys iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos licenciją gavusiai reguliuojamai rinkai ar jos operatoriui, laikomi atitinkančiais šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Finansinių priemonių rinkų įstatymo 58 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

10. Finansų maklerio įmonės ir reguliuojamos rinkos operatoriaus vadovai, paskirti iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos, atitinkantys iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos galiojusio Finansinių priemonių rinkos įstatymo 2 straipsnio 21 dalyje, 9 ir 49 straipsniuose nurodytus reputacijos, kvalifikacijos ir patirties reikalavimus, įsigaliojus šiam įstatymui laikomi atitinkančiais šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Finansinių priemonių rinkų įstatymo 9 ir 58 straipsniuose nurodytus reikalavimus, jeigu įsigaliojus šiam įstatymui neatsiranda aplinkybių, nustatytų šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Finansinių priemonių rinkų įstatymo 9 straipsnio 6 ir 7 dalyse.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentė

Dalia Grybauskaitė